

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia ..... 2016 r.

w sprawie zatwierdzenia Diagnozy zapotrzebowania szkół i placówek oświatowych w Gminie Miasto Szczecin na wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa VIII EDUKACJA

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045, poz. 1890) Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Diagnozę zapotrzebowania szkół i placówek oświatowych w Gminie Miasto Szczecin, wymienionych w § 2 niniejszej Uchwały, na wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 – Oś Priorytetowa VIII EDUKACJA, stanowiącą załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Szkoły objęte diagnozą:

- 1) Zespół Szkół Nr 9 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 9 i Gimnazjum Nr 30.
- 2) Zespół Szkół Nr 16 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 11 i Gimnazjum Nr 8.
- 3) Zespół Szkół Nr 11 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 28.
- 4) Zespół Szkół Nr 12 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 39.
- 5) Zespół Szkół Nr 10 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 44 i Gimnazjum Nr 37.
- 6) Zespół Szkół Nr 1 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 65 i Gimnazjum Nr 23.
- 7) Szkoła Podstawowa Nr 71 w Szczecinie .
- 8) Gimnazjum Nr 7 w Szczecinie.
- 9) Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Szczecinie - Gimnazjum Nr 17 i XXIII Liceum Ogólnokształcące.
- 10) Zespół Szkół Nr 4 w Szczecinie - Gimnazjum Nr 22.
- 11) Zespół Szkół Nr 2 w Szczecinie - Gimnazjum Nr 24 i Technikum Kształtowania Środowiska.
- 12) Zespół Szkół Nr 5 w Szczecinie - Gimnazjum Nr 43 i XVIII Liceum Ogólnokształcące.
- 13) Centrum Kształcenia Sportowego w Szczecinie - Gimnazjum z Oddziałami Sportowymi.
- 14) Zespół Szkół Sportowych w Szczecinie -XII Liceum Ogólnokształcące.
- 15) Centrum Mistrzostwa Sportowego w Szczecinie - Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego.
- 16) Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej w Szczecinie.
- 17) Zespół Szkół Nr 6 w Szczecinie.

18) Zespół Szkół Budowlanych w Szczecinie .

19) Zespół Szkół Nr 3 w Szczecinie.

20) Centrum Edukacji Ogrodniczej w Szczecinie.

21) Zespół Szkół Łączności w Szczecinie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Szczecin.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr .....

Rady Miasta Szczecin

z dnia ..... 2016r.

**Diagnoza zapotrzebowania szkół i placówek oświatowych w
Gminie Miasto Szczecin na wsparcie z Europejskiego Funduszu
Społecznego ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Zachodniopomorskiego 2014 - 2020 - Oś Priorytetowa VIII.**

1) Diagnoza Zespołu Szkół Nr 9 w Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 9 W SZCZECINIE

Zespół Szkół nr 9 obejmuje dwie szkoły – Szkołę Podstawową nr 9 i Gimnazjum nr 30. Szkoła wyposażona jest w gabinety przedmiotowe posiadające odpowiednie wyposażenie. Jednakże istnieje potrzeba nowoczesnego multimedialnego ich wyposażenia.

Kadrę pedagogiczną stanowią nauczyciele posiadający wyższe wykształcenie z przygotowaniem pedagogicznym i pełne kwalifikacje do nauczanych przedmiotów.

Mała liczebność klas daje możliwość indywidualizacji pracy z każdym uczniem, niosąc pomoc uczniom z trudnościami edukacyjnymi oraz rozwijając ich predyspozycje i uzdolnienia. Uczniowie mają możliwość udziału w zajęciach rozwijających ich zainteresowania i zdolności (artystyczne; językowe; przedmiotowe), zajęciach wyrównawczych, korekcyjno kompensacyjnych i warsztatach edukacyjnych.

Analiza wyników sprawdzianu po klasie szóstej oraz egzaminu gimnazjalnego na przestrzeni trzech ostatnich lat oraz wyniki diagnoz wewnętrznych wykazały, że zarówno dla uczniów słabych jak i zdolnych istnieje potrzeba zorganizowania dodatkowych zajęć dydaktycznych służących rozwijaniu zainteresowań i zdolności uczniów, a także wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych. Dotyczy to szczególnie przedmiotów ścisłych.

Poniższe tabele przedstawiają wyniki analiz z przedmiotów ścisłych.

Szkoła Podstawowa

Porównanie sprawdzianu szóstoklasisty w latach 2012-2015

Umiejętności	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Czytanie	0,55	0,53	0,66

Pisanie	0,40	0,28	0,53
Rozumowanie	0,33	0,35	0,60
Korzystanie z informacji	0,49	0,38	0,66
Wykorzystanie wiedzy w praktyce	0,14	0,32	0,45
Współczynnik łatwości	0,38	0,37	0,57
	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Język polski	---	0,43	0,57
Matematyka	---	0,31	0,36

Matematyka:

Porównanie wyników diagnozy wstępnej i śródrocznej oraz sprawdzianu szóstoklasisty

Umiejętności	Wrzesień 2014	Grudzień 2014	Kwiecień 2015
Czytanie	0,13	0,28	0,35
Pisanie	0,33	---	---
Rozumowanie	0,29	0,17	0,32
Korzystanie z informacji	0,33	0,31	0,52
Wykorzystanie wiedzy w praktyce	0,15	0,22	0,36
Współczynnik łatwości	0,25	0,25	0,36

Przyroda:

Porównanie wyników diagnozy wstępnej, śródrocznej i końcoworocznej

Umiejętności	Wrzesień 2014	Grudzień 2014	Maj 2015
Czytanie	0,48	0,61	0,67
Rozumowanie	0,38	0,48	0,35
Korzystanie z informacji	---	0,30	0,92
Wykorzystanie wiedzy w praktyce	0,42	0,75	0,62
Współczynnik łatwości	0,43	0,53	0,64

Gimnazjum

Klasy I-III GM

Poniższe tabele przedstawiają wyniki wstępne i śródroczne diagnoz oraz końcowo roczne a w klasie III GM egzaminu gimnazjalnego.

Część przyrodnicza (geografia, fizyka, chemia):

	geografia			biologia			fizyka			chemia		
Klasa	I			I			I			I		
	październik	grudzień	maj	październik	grudzień	maj	październik	grudzień	maj	październik	grudzień	maj
Współczynnik łatwości	0,34	0,58	0,54	0,63	0,39	0,37	0,25	0,48	0,48	0,54	0,53	0,37
	trudny	umiarkowanie trudny	umiarkowanie trudny	umiarkowanie trudny	trudny	trudny	trudny	trudny	trudny	umiarkowanie trudny	umiarkowanie trudny	trudny

	geografia			biologia			fizyka			chemia		
Klasa	II			II			II			II		
	wrzesień	grudzień	maj	wrzesień	grudzień	maj	wrzesień	grudzień	maj	wrzesień	grudzień	maj
Współczynnik łatwości	0,39	0,59	0,63	0,42	0,63	0,53	0,29	0,35	0,56	0,55	0,45	0,75
	trudny	umiarkowanie trudny	umiarkowanie trudny	trudny	umiarkowanie trudny	umiarkowanie trudny	trudny	trudny	umiarkowanie trudny	umiarkowanie trudny	trudny	łatwy

	geografia		biologia		fizyka		chemia	
Klasa	III		III		III		III	
	wrzesień	grudzień	wrzesień	grudzień	wrzesień	grudzień	wrzesień	grudzień
Współczynnik łatwości	0,34	0,46	0,68	0,54	0,40	0,51	0,47	0,29
	trudny	trudny	umiarkowanie trudny	umiarkowanie trudny	trudny	umiarkowanie trudny	trudny	trudny

Część przyrodnicza:

Klasa	I			II			III		
	październik	styczeń	maj	październik	grudzień	maj	październik	grudzień	kwiecień
Współczynnik łatwości	0,44	0,49	0,44	0,42	0,51	0,61	0,47	0,44	0,40
	trudny	trudny	trudny	trudny	umiarkowanie trudny	umiarkowanie trudny	trudny	trudny	trudny

Matematyka:

Klasa	I			II			III		
	wrzesień	grudzień	maj	wrzesień	grudzień	maj	wrzesień	grudzień	kwiecień
Współczynnik łatwości	0,31	0,32	0,51	0,30	0,37	0,23	0,21	0,36	0,39
	trudny	trudny	umiarkowanie trudny	trudny	trudny	trudny	trudny	trudny	trudny

Jak wynika z tabel współczynnik łatwości sukcesywnie rośnie. Niestety wynik ogólny nie jest zadowalający. Dlatego istnieje potrzeba zorganizowania dla uczniów zajęć zarówno rozwijających uzdolnienia jak i niosących pomoc uczniom zagrożonym niepowodzeniami szkolnymi, aby umożliwić wszystkim osiągnięcie sukcesu na miarę ich możliwości.

Przeanalizowano dogłębnie grupę uczniów, która miałaby być objęta działaniem 8.3. Diagnoza potrzeb edukacyjnych została oparta na podstawie przeprowadzonych testów diagnozujących, analizy opinii z poradni pedagogiczno – psychologicznej osiągnięć oraz zainteresowań uczniów.

DZIAŁANIE SKIEROWANE NA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ.

Uczniowie, którzy w roku szkolnym 2017/2018 będą uczniami klasy czwartej szkoły podstawowej również zostali podzieleni na dwie grupy - na podstawie opinii z poradni pedagogiczno – psychologicznej, diagnozy wstępnej i śródrocznej oraz na podstawie zainteresowań.

Uczeń zdolny - porównanie testów diagnozujących z września i grudnia z przyrody i matematyki

Lp. ucz.	Współczynnik łatwości	Współczynnik łatwości
1	0,42	0,97
2	0,77	1,00
3	0,79	1,00
4	0,79	0,89
5	0,90	1,00

Uczeń z trudnościami - porównanie testów diagnozujących z września i grudnia z przyrody i matematyki

Lp. ucz.	Współczynnik łatwości	Współczynnik łatwości
1	0,37	0,16
2	0,58	0,21
3	0,38	0,16
4	0,42	-
5	0,54	0,63
6	0,59	0,73
7	0,62	0,34
8	0,58	0,32

Na zajęcia wyrównawcze w klasie uczęszcza 7 uczniów, natomiast 5 osób rozwija zainteresowania i zdolności na zajęciach dodatkowych dla ucznia zdolnego.

Uczniowie chętnie biorą udział w szkolnych, klasowych konkursach przedmiotowych i artystycznych oraz językowych.

DZIAŁANIE SKIEROWANE NA UCZNIÓW GIMNAZJUM

Grupa uczniów, którzy w roku szkolnym 2017/2018 będą uczęszczać do klasy pierwszej gimnazjum podzieleni zostali na dwie grupy. Pierwsza grupa to uczniowie zdolni, którzy osiągają sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych oraz wysokie wyniki w nauce i na testach. Druga grupa to uczniowie, którzy powinni uczęszczać na zajęcia wyrównawcze w celu wyrównywania dysproporcji edukacyjnych.

Uczeń zdolny - porównanie testów diagnozujących z września i grudnia z przyrody

Lp ucz	Wrzesień		Grudzień	
	Współczynnik łatwości	Stanin	Współczynnik łatwości	Stanin
1	0,90	8 – bardzo wysoki	0,89	8 – bardzo wysoki
2	0,60	6 – wyżej średni	0,76	6 – wyżej średni
3	0,66	6 – wyżej średni	0,74	6 – wyżej średni
4	0,60	6 – wyżej średni	0,82	7 - wysoki
5	0,76	6 – wyżej średni	0,74	6 – wyżej średni

Uczeń zdolny - porównanie testów diagnozujących z września i grudnia z matematyki

Lp. ucz.	Wrzesień		Grudzień	
	Współczynnik łatwości	Stanin	Współczynnik	Stanin

			łatwości	
1	0,80	7 - wysoki	0,63	6 – wyżej średni
2	0,43	5 - średni	0,50	5 - średni
3	0,71	6 – wyżej średni	0,73	6 – wyżej średni
4	0,49	5 - średni	0,53	5 - średni
5	0,57	5 - średni	0,47	5 - średni
6	0,60	6 – wyżej średni	0,37	4 – niżej średni
7	0,43	5 - średni	0,40	4 – niżej średni

Konkursy i projekty edukacyjne, w których w/w uczniowie brali udział:

- 2 uczniów zaprezentowało pokaz pt. „ **Elektryczny snopek** Siódma edycja „**Wielkiej Gali Fizyka** „pod hasłem „**II Apogeum Fizyczne**”;
- 3 uczniów brało udział w ogólnopolskim projekcie „**Matematyka na faktach**” ;
- 2 uczniów zdobyło I miejsce w **III Międzyszkolnym Konkursie Regionalnym „PÓŁNOCNY SZCZECIN” – organizator SP 42 w Szczecinie;**
- **5 uczniów brało udział w Ogólnopolskim Programie „Mistrzowie Kodowania”;**
- 1 uczeń zajął I miejsce w Międzyszkolnym Konkursie Informatycznym w Sp 42 „Polskie Latarnie Morskie”;

3 uczniów jest objęta zajęciami dodatkowymi z matematyki dla ucznia zdolnego prowadzonymi na terenie szkoły na podstawie badania i opinii wydanej przez poradnię pedagogiczno – psychologiczną.

Uczeń z trudnościami - porównanie testów diagnozujących z września i grudnia z przyrody

Lp. ucz.	Współczynnik łatwości	Współczynnik łatwości
1	0,43	0,23
2	0,26	0,15
3	0,40	0,42
4	0,40	0,76

5	0,56	0,39
6	0,43	0,28
7	0,33	0,26
8	-	0,18
9	0,43	0,36
10	0,70	0,42

Uczeń z trudnościami - porównanie testów diagnozujących z września i grudnia z matematyki

Lp. ucz.	Współczynnik łatwości	Współczynnik łatwości
1	0,20	0,17
2	0,31	0,27
3	0,26	0,20
4	0,34	0,37
5	0,20	0,17
6	0,31	0,23
7	0,09	0,13
8	-	0,22
9	0,23	0,37

Uczniowie z trudnościami od dwóch lat uczęszczają na zajęcia wyrównawcze z matematyki.

W roku szkolnym 2015/2016 dla uczniów z klasy prowadzona jest innowacja matematyczna w ramach programów projakościowych „Geometryczny świat” oraz zajęcia przyrodnicze „Mali badacze przyrody”.

2) Diagnoza Zespołu Szkół Nr 16 w Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 16 W SZCZECINIE

W roku szkolnym 2015/2016 nastąpiło połączenie Szkoły Podstawowej nr 11 i Gimnazjum nr 8 w wyniku którego powstał Zespół Szkół nr 16. Z przyczyn niezależnych od nas nie mieliśmy dostępu do wcześniejszej dokumentacji gimnazjum. Obecnie tworzona jest nowa dokumentacja, przeprowadzane są diagnozy przedmiotowe w klasach, uczniowie są objęci pomocą psychologiczno- pedagogiczną.

Obecnie możemy przedstawić następujące dane:

	Szkoła Podstawowa nr 11	Gimnazjum nr 8
Liczba uczniów	735	78
Liczba opinii	203	41
Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne	138	17
Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze	42 +uczniowie, którzy wymagają takiej pomocy	32
Dysleksja	63	20
ADHD	13	
Mutyzm	1	1
Zespół Aspergera	1	
Socjoterapia	15	2
Nauczanie indywidualne	18	7

Uczniowie mają bardzo duże zaległości z wiodących przedmiotów:

- średnia z 10 wiodących przedmiotów w klasie pierwszej gimnazjum to 2,61; w klasie drugiej 2,32; w klasie trzeciej 3,4.
- W szkole podstawowej średnia ocen klas 4-6 wynosi 3,86

Uczniowie mimo objęcia ich zajęciami wyrównawczymi nie wykazują większego zainteresowania, aktywności, motywacji do poprawy swoich ocen. Uczniowie w większości pochodzą z trudnych środowisk, są zaniedbani wychowawczo i dydaktycznie. Praca nauczyciela często nie jest wspierana przez rodziców.

Do słabych stron ZS nr 16 należy:

- Niskie średnie z przedmiotów wiodących
- Niska frekwencja na lekcjach i zajęciach wyrównawczych
- Niska motywacja do nauki
- Brak wsparcia w domu

I. Opis obszaru problemowego I :

W Zespole Szkół Nr 16 uczy się w klasach I-III gimnazjum 78 uczniów. Głównym obszarem diagnozy były trudności w nauce przedmiotów przyrodniczych - w tym biologii.

1. Opis procedury diagnozy potrzeb:

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o wyniki nauczania, analizę egzaminu gimnazjalnego oraz rozmów z uczniami i rodzicami.

2. Wyniki diagnozy potrzeb:

1) Charakterystyka grupy:

Wyniki diagnozy wskazują na problemy w nauce biologii, potwierdzają to uzyskane cząstkowe oceny uczniów oraz semestralna średnia ocen, przewyższając oceny dopuszczające i dostateczne. Kilku uczniów otrzymała ponadto ocenę niedostateczną.

Dzieci nie wykazują większego zainteresowania przedmiotem, gdyż uważają go za trudny, mają niską motywację do nauki, większość nie ma wsparcia z domu. Większa część uczniów nie wypracowała w dalszym ciągu sprawnych i efektywnych metod nauki i ma trudności w zapamiętywaniu materiału lub szybko poddaje się, jak czegoś nie rozumie, a boi lub nie chce się zapytać, aby nie ośmieszyć się w oczach innych uczniów.

Nowoczesne technologie w dzisiejszych czasach są doskonałym środkiem dydaktycznym np. programy interaktywne, gry interaktywne, testy interaktywne, tablica multimedialna. Dzięki tym pomocą uczniowie mogą w dokładniejszy sposób rozumieć poszczególne procesy zachodzące w przyrodzie, organizmach, gdyż widzą to na własne oczy, często w formie ruchomej, a nie tylko planszy czy rysunku. Na podstawie takich rozwiązań mogą samodzielnie analizować przedstawione procesy oraz wyciągać własne wnioski. W sposób nowoczesny mogą sprawdzać swoją wiedzę, czy też przygotować się do

egzaminu. Nieunikniona technologia komputerowa, może być nie tylko przeszkodą w nauce, ale wprost przeciwnie wspomóc ją i zachęcić uczniów do nauki i samodzielnej pracy w domu.

Uczniowie mający problemy z nauką z chęcią uczestniczyli by w zajęciach pozalekcyjnych, ale pod warunkiem, że będą one atrakcyjne i angażujące do aktywnej pracy z wykorzystaniem TIK.

Sprzęt multimedialny w salach pomógłby również w rozwijaniu potencjału osób szczególnie uzdolnionych i zainteresowanych danym przedmiotem. Może również pomóc mu w wyborze przyszłego zawodu.

Ciągły rozwój technologiczny wymusza na nauczycielach wzbogacanie i unowocześnienie metod i form pracy z uczniami w celu zainteresowania ich, rozwinięcia ich pasji. Muszą oni również pokazać dzieciom, że komputer to nie tylko granie i portale społecznościowe, ale również potężne źródło informacji i metoda nauki.

3. Prowadzenie zajęć z zakresu nauk przyrodniczych z wykorzystaniem metod TIK i metody eksperymentu, a także innych form prowadzenia zajęć, ma poprowadzić ich do zainteresowania się przedmiotem, zwiększyć ich motywację do pracy, umożliwić im rozwój i poszerzyć horyzonty zastosowań środków technologicznych nie tylko do "zabawy".

Wszystkie te korzyści można osiągnąć dzięki doposażeniu w:

- tablice multimedialne
- programom multimedialnym

II. Opis obszaru problemowego II:

W Zespole Szkół Nr 16 uczy się w klasach I-III gimnazjum 78 uczniów. Głównym obszarem diagnozy były trudności w nauce przedmiotu matematyka.

1. Opis procedury diagnozy potrzeb:

Diagnoza została przeprowadzana w oparciu o wyniki nauczania, analizę egzaminu gimnazjalnego oraz rozmów z uczniami i rodzicami.

2. Wyniki diagnozy potrzeb:

a. Charakterystyka grupy:

Wyniki diagnozy wskazują na problemy w nauce matematyki. Potwierdzają to uzyskane cząstkowe oceny uczniów oraz semestralna średnia ocen, przeważają oceny dopuszczające i dostateczne. Kilko uczniów otrzymało ponadto oceny niedostateczne.

Uczniowie nie wykazują większego zainteresowania przedmiotem, gdyż uważają go za trudny. Mają niską motywację do nauki, większość nie otrzymuje wsparcia w domu. Większość nie wypracowała sprawnych, efektywnych metod nauki i ma trudności w zapamiętywaniu materiału, szybko rezygnuje z

prób zrozumienia i opanowania go. Podopieczni nie chcą pytać nauczyciela o wyjaśnienie niezrozumiałych zagadnień, ponieważ boją się, że zostanie to wyśmiane przez resztę grupy.

Nowoczesne technologie dzisiejszych czasów są doskonałym środkiem dydaktycznym. Stosowanie owych technologii, takich jak: programy, gry, testy interaktywne, tablice multimedialne, motywuje uczniów do pracy oraz sprzyja zainteresowaniu nauką, wyzwala aktywność i chęć do poznawania, przyspiesza i ułatwia nabywanie różnorodnych umiejętności, a także sprzyja procesowi twórczemu. W sposób nowoczesny mogą sprawdzać swoją wiedzę, czy też przygotować się do egzaminu. Rozwój technologii komputerowej może być nie tylko przeszkodą w nauce, ale wprost przeciwnie, może wspomóc ją i zachęcić uczniów do samodzielnej pracy w domu.

Osoby mające problemy z nauką z chęcią wzięłyby udział w zajęciach pozalekcyjnych pod warunkiem, że będą w atrakcyjny sposób angażowały do aktywnej pracy z wykorzystaniem metod TIK.

Sprzęt multimedialny w pracowniach pomógłby w rozwijaniu potencjału osób szczególnie uzdolnionych i zainteresowanych matematyką. Mógłby również ułatwić wybór przyszłego zawodu i ścieżki kariery.

Ciągły rozwój technologiczny wymusza na nauczycielach wzbogacanie i unowocześnianie metod oraz form pracy z uczniami, aby zainteresować ich nauczaniem przedmiotem. Pracownicy szkoły winni są pokazać młodzieży, że komputer nie służy jedynie rozrywce, ale także zdobywaniu informacji o szerokim zakresie i samej nauce.

3. Wnioski:

Celem zajęć z matematyki prowadzonych przy użyciu narzędzi TIK, a także innych innowacyjnych form prowadzenia lekcji jest zdobycie zainteresowania przedmiotem uczniów, którzy mają problemy w nauce bądź nie mają motywacji do niej.

Przy wykorzystaniu tablicy multimedialnej, plansz interaktywnych, wizualizera, programów edukacyjnych możliwym jest dla nauczyciela nie tylko zdobycie zainteresowania ucznia, a także stymulacja rozwoju osób szczególnie uzdolnionych i kreatywnych.

III. Opis obszaru problemowego III:

W Zespole Szkół Nr 16 uczy się w klasach 4-6 279 uczniów. Głównym obszarem diagnozy były trudności w nauce przedmiotu matematyka.

1. Opis procedury diagnozy potrzeb:
2. Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o wyniki nauczania, analizę sprawdzianów szóstoklasisty. Rozmów.
3. Wyniki diagnozy potrzeb
  - a) Charakterystyk grupy:

Wyniki diagnoz wskazują na problemy w nauce matematyki potwierdzają to uzyskiwane częściowe oceny przez uczniów oraz semestralna średnia ocen, przeważają oceny dopuszczające i dostateczne. Kilko uczniów uzyskało oceny niedostateczne.

Dzieci nie wykazują zainteresowania tym przedmiotem, gdyż uważają, że jest on trudny, często mają bardzo niską motywację do nauki, większość z nich nie uzyskuje wsparcia ze strony domu. Duża grupa dzieci ma problem z widzeniem przestrzennym, wyobrażeniem sobie jak dana bryła będzie wyglądała. Konsekwencją wymienionych powyżej problemów są słabe wyniki sprawdzianu kl. VI

Nowoczesna technologia ułatwia naukę matematyki np. wizualizer. Dzięki któremu, można pokazać jak wyglądają bryły w przestrzeni. Podobną zakłęta technologiczną cechują się Klocki Lego, dzięki schematom dołączonym do oprogramowania dzieci uczą się logicznego myślenia, widzenia przestrzennego, rozwiązywania problemów w sytuacjach praktycznych oraz poznają podstawy programowania. Tablica multimedialna, jest bardzo atrakcyjnym narzędziem pracy nie tylko dla nauczyciela, przed wszystkim dla młodego człowieka, który może w inny sposób poznać świat technologii, że TIK to nie tylko smartphone, PSP, czy tablet. Nieunikniona komputeryzacja, może wspomóc nie tylko atrakcyjność lekcji, ale rozbudzić pasję, ciekawość wśród młodych ludzi.

Uczniowie mający problemy z matematyką chętnie wzięliby udział w dodatkowych zajęciach z tego przedmiotu pod warunkiem, że będą one atrakcyjne i angażujące do aktywnej pracy z wykorzystaniem TIK.

Sprzęt multimedialny w salach wspomógłby także rozwój uczniów szczególnie uzdolnionych. Jednak głównie może wspomóc rozwój społeczny dziecka, które nie ma wzorów w domu, dzięki rozwinięciu zainteresowania technologią, zwiększyć chęć do nauki i osiągania sukcesów, w przyszłości zdobycia zawodu.

Rozwój cywilizacyjny wymusza na nauczycielu zmiany w podejściu do nauczania, trzeba stwarzać warunki do samodzielnego rozwijania zainteresowań, mądrego wykorzystywania TIK. Trzeba wskazać uczniowi jak ją wykorzystywać.

Z rozmów z uczniami wnika, że bardzo chętnie wykorzystują Internet do nauki, jednak nie przekłada się to na wyniki, ponieważ „nauka” ta polega na bezmyślnym przepisaniu zadania domowego.

4. Wnioski:

Prowadzenie zajęć dla uczniów z zakresu matematyki i nauk przyrodniczych z wykorzystaniem narzędzi TIK i metody eksperymentu, a także innych innowacyjnych form prowadzenia zajęć – celem zajęć ma być zainteresowanie przedmiotem uczniów z problemami w nauce oraz niskiej motywacji do nauki. Rozwój naukowy uczniów szczególnie uzdolnionych.

Zajęcia z zakresu rozwijania zainteresowań uczniów oraz ich kreatywnego myślenia. Wszystkie te korzyści można osiągnąć wykorzystując.:

- Klocki Lego do nauki matematyki i informatyki. Dzięki takim lekcjom uczniowie nauczą się podstaw programowania, rozwiną przestrzennego, kreatywne i analitycznego myślenie.
- Tablica multimedialna, która daje niesamowite możliwości pracy.

- Wizualizer, sprawia, że niewidzialne staje się widzialne, dzięki zbieraniu i analizowaniu odpowiedzi nawet kartkówki mogą być atrakcyjne.
- Poznanie możliwości kreatora równań.

IV. Program „Ciekawi świata” – oparty na metodzie eksperymentu.

Program „Ciekawi świata” oparty jest na metodach nauczania obejmujących planowanie i przeprowadzanie doświadczeń, obserwację oraz analizowanie wyników przeprowadzonych badań.

Powstał on, w pierwszej kolejności, w oparciu o analizę wyników diagnozy wstępnej i końcowej z przedmiotu przyroda, na przełomie dwóch ostatnich lat. Stopień opanowania umiejętności z tego przedmiotu w klasach piątych i szóstych był dla uczniów umiarkowanie trudny lub łatwy. Porównując z pozostałymi przedmiotami wiodącymi (j.polski i matematyka) uczniowie napisali z przyrody diagnozę najlepiej. Na tej podstawie można stwierdzić, iż przyroda jest przedmiotem lubianym przez uczniów, który ich ciekawi.

Wyniki sprawdzianów z poszczególnych treści programowych, gdzie tematy były realizowane w oparciu o eksperyment lub zaangażowanie ucznia (np.: przeprowadzenie doświadczenia w domu, obserwację pogody itp.) zawsze były wyższe, od realizowanych metodami tradycyjnymi.

Drugim istotnym czynnikiem jest duże zainteresowanie uczniów i chęć uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych takich jak Koło Przyrodnicze, szczególnie wtedy gdy mają miejsce doświadczenia, zakładane są hodowle, przeprowadzane obserwacje mikroskopowe. Zajęcia takie, są prowadzone w mniejszej grupie dzięki czemu uczniowie mogą wykazać się większą aktywnością i samodzielnością niż na lekcji. Chęć udziału w tego typu zajęciach wykazują uczniowie zarówno uzdolnieni jak i mający problemy w nauce.

Uczniowie, chętnie uczestniczą w zajęciach organizowanych na Uczelniach Wyższych, mających charakter laboratoryjny (Noc Naukowców) czy biologiczny (Noc Biologów, Wiosna Biologów). Liczba uczniów chcących uczestniczyć w tego typu zajęciach jest zawsze wyższa niż liczba miejsc, którą dysponują organizatorzy.

Poza tym wielu uczniów z naszej szkoły jest zaangażowanych w akcje o tematyce ekologicznej i prozdrowotnej przebiegających na terenie szkoły.

Uczniowie naszej szkoły, chętnie biorą udział w ogólnopolskich konkursach przyrodniczych takich jak Multitest, Olimpus. Co roku są wyróżniający się w nich:

Multitest 2014

- Finalistka Nikola Bielaszewska kl. 5
- Laureatka Julia Mazur kl.5
- Laureatka Natalia Wiśniewska kl.6

Olimpus 2015

- Finalista Adrian Wójcik kl.5
- Laureatka Aleksandra Augustyniak kl.4
- Laureat Piotr Szmidt kl.5

Multitest 2015

- Finalista Dawid Grabiński kl.5
- Laureat Aleksander Zdzikot kl.5
- Laureat Kacper Kujawski kl.4

Na podstawie tej diagnozy można stwierdzić, że uczniowie wykazują duże zainteresowanie przyrodą i tym co jest z nią związane. Chętnie uczestniczą w projektach mających charakter badawczy, a czynny udział w nich powoduje wzrost umiejętności i poprawę wyników nauczania.

3) Diagnoza Szkoły Podstawowej Nr 28 w Zespole Szkół Nr 11 w Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 11 W SZCZECINIE

Do Szkoły Podstawowej Nr 28 uczęszcza **253 uczniów**.

Na podstawie analizy wyników sprawdzianu OKE, diagnoz przeprowadzanych w szkole, analizy wyników nauczania, obserwacji, udziału uczniów i osiągniętych wyników w konkursach, badań kompetencji, między innymi, takich jak:

- Karty analizy wyników nauczania klas trzecich za I semestr 2015/2016
- Badanie biegłości liczenia wg L. Tomasiak w klasach 2 i 3
- Ogólnopolski Sprawdzian Kompetencji Trzecioklasisty
- Kompetencje trzecioklasistów – badanie kompetencji matematycznych
- Diagnoza wstępna z matematyki w klasach czwartych
- Diagnoza wstępna z matematyki w klasach piątych
- Diagnoza wiadomości i umiejętności z przyrody uczniów klas czwartych
- Kompetencje piątoklasistów – badanie kompetencji matematycznych
- Próbné, zewnętrzne sprawdziany szóstoklasisty
- Sprawdzian OKE w klasie VI

Stwierdza się, że **ok. 25 %** uczniów szkoły podstawowej napotyka na trudności szkolne, spowodowane m.in. różnorodnymi zaburzeniami procesów poznawczych i społeczno-emocjonalnych, a także zaniedbaniami środowiska rodzinnego. **Ok. 13 % uczniów** przejawia szczególne zainteresowanie przedmiotami matematyczno – przyrodniczymi. Ci uczniowie osiągają wysokie wyniki w nauce, biorą udział w konkursach przedmiotowych, chętnie uczestniczą w dodatkowych zajęciach i przedsięwzięciach szkolnych.

Uczniowie z trudnościami, pomimo dostosowywania metod i form pracy oraz wymagań do ich możliwości psychofizycznych, podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych, napotykają na duże trudności w przyswojeniu treści omawianych na zajęciach szkolnych. Większość z nich, z powodu trudnej sytuacji materialnej nie ma możliwości skorzystania z dodatkowych, odpłatnych zajęć edukacyjnych, aby powtórzyć i utrwalić wiadomości oraz umiejętności.

Udział w projekcie umożliwi w/w uczniom pracę w mało licznych grupach, korzystanie z różnorodnych pomocy dydaktycznych - co pozwoli na powtórzenie oraz odmienną prezentację treści realizowanych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych. Z pewnością wpłynie to na utwalenie i lepsze przyswojenie zagadnień programowych z zakresu przedmiotów objętych projektem. Przyczyni

się do podwyższenia uzyskiwanych przez uczniów ocen i słabych wyników na egzaminach zewnętrznych.

W SP 28 wyniki sprawdzianu OKE standaryzowane, do 2013 r. osiągały wartości dodatnie, w kolejnych latach przybierają wartości ujemne, co wskazuje **na niższe osiągnięcia uczniów szkoły, niż średnie wyniki uczniów województwa**. Analizując wyniki uczniów od 2012 r. linia trendu szkoły maleje, a wyniki szkoły spadają do niższego staninu.

Rok szkolny	Średnia województwa	Średnia gminy	Średnia szkoły / stanin
2010/11	24,42	26,26	25,02 V
2011/12	21,92	24,01	26,32 VIII
2012/13	22,98	25,23	23,00 V
2013/14	24,91	27,41	24,09 IV
2014/15	64,95%	70,54%	60,26% III/IV

Uczniowie zdolni wykazujący szczególne zainteresowania i zdolności matematyczno-przyrodnicze, biorąc udział w projekcie, będą mieli szansę na rozwijanie swoich zainteresowań i zdolności. Uczniowie osiągną jeszcze wyższe wyniki w przedmiotowych konkursach i na egzaminach zewnętrznych.

Wsparciem projektu planuje się objąć w każdym roku szkolnym 62 uczniów z klas 4-6 (32 uczniów napotykających na trudności w nauce i 30 uzdolnionych w zakresie nauk przyrodniczo – matematycznych).

Zajęcia przyrodnicze (uczeń zdolny) -15 (1 gr.)
Zajęcia przyrodnicze (uczeń z trudnościami) – 8 (1 gr.)
Zajęcia matematyczne (uczeń zdolny) -15 (1 gr.)
Zajęcia matematyczne (uczeń z trudnościami) – 24 (3 grupy)

Cel główny

- Zmniejszenie dysproporcji w osiągnięciach uczniów w trakcie procesu kształcenia poprzez utrwalenie ich wiedzy, doskonalenie umiejętności kluczowych oraz rozwijanie ich zainteresowań i zdolności matematyczno – przyrodniczych.

Cele szczegółowe:

- Uzupełnienie, podniesienie poziomu, uporządkowanie i utrwalenie wiadomości oraz umiejętności uczniów biorących udział w projekcie poprzez udział w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych.
- Poprawa szans edukacyjnych uczniów SP 28 poprzez rozszerzenie i podniesienie jakości oferty kształcenia
- Rozwijanie zainteresowań i zdolności matematyczno-przyrodniczych uczniów przez udział w zajęciach koła
- Wzrost wiary we własne siły oraz motywacji do nauki wśród uczniów biorących udział w projekcie poprzez udział w zajęciach organizowanych w ramach projektu.

Przykładowe wyniki diagnoz:

KARTY ANALIZY WYNIKÓW NAUCZANIA KLAS TRZECICH ZA I SEMESTR 2015/2016

KLASA 3a (24 uczniów)

Umiejętności	Liczba uczniów, którzy opanowali daną umiejętność												Liczba uczniów wymagających pomocy			
	bardzo dobrze 90 % opanowania materiału				dobrze 60-90 % opanowania materiału				słabo poniżej 60 % opanowania materiału							
	II sem. 2014/15		I sem. 2015/16		II sem. 2014/15		I sem. 2015/16		II sem. 2014/15		I sem. 2015/16		II sem. 2014/15		I sem. 2015/16	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Dodawanie i odejmowanie	10	43	11	45	8	35	8	33	5	22	5	21	2	9	-	-
Mnożenie i dzielenie	9	39	7	30	7	30	9	37	7	30	8	33	2	9	3	12
Zadania tekstowe	8	35	9	37	9	39	9	37	7	30	6	25	3	13	4	16

KLASA 3b (24 uczniów)

Umiejętności	Liczba uczniów, którzy opanowali daną umiejętność												Liczba uczniów wymagających pomocy			
	bardzo dobrze 90 % opanowania materiału				dobrze 60-90 % opanowania materiału				słabo poniżej 60 % opanowania materiału							
	II sem. 2014/15		I sem. 2015/16		II sem. 2014/15		I sem. 2015/16		II sem. 2014/15		I sem. 2015/16		II sem. 2014/15		I sem. 2015/16	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Dodawanie i odejmowanie	12	52	14	58	8	34	5	21	3	13	5	21	3	13	2	8
Mnożenie i dzielenie	10	44	10	41	9	39	6	25	4	17	8	34	3	13	2	8
Zadania tekstowe	13	57	10	41	8	34	9	38	2	9	5	21	1	5	2	8

Jak pokazują wyniki uzyskane przez uczniów podczas badania umiejętności na koniec I semestru bieżącego roku szkolnego w obecnych klasach trzecich jest duża grupa uczniów, którzy bardzo dobrze radzą sobie z umiejętnościami matematycznymi przewidzianymi do zdobycia w edukacji wczesnoszkolnej. W obu klasach jest łącznie 17 uczniów (35%), którzy wykazują zainteresowania i zdolności matematyczne. Jak wskazują nauczyciele, uczniowie ci chętnie wykonują zadania dodatkowe, próbują swoich sił w konkursach matematycznych.

Jak widać w załączonych tabelach jest kilkoro uczniów, którzy napotykają na trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności matematycznych i osiągają słabe wyniki w tym zakresie. Sześcioro dzieci (12 %) wymaga podczas zajęć stałej kontroli i pomocy ze strony nauczyciela podczas rozwiązywania problemów matematycznych. Dla tych uczniów konieczne jest zorganizowanie dodatkowych zajęć pozwalających na uzupełnienie braków i doskonalenie ich umiejętności matematycznych.

MATEMATYKA - przedmiotowa diagnoza dla uczniów klas czwartych 2015/2016

Zadania w teście objęte były w trzech obszarach:

1. Sprawność rachunkowa.
2. Wykorzystanie i tworzenie informacji.
3. Modelowanie matematyczne, rozumowanie i tworzenie strategii.

KLASA IV A

Średni wynik testu w klasie wynosi **8,87 p.**, co stanowi **49%** Średni wynik testu w ogólnopolskiej próbie statystycznej wynosi 8,64 p., co stanowi 48%

KLASA IV B

Średni wynik testu w klasie wynosi **6,74 p.**, co stanowi **37%** Średni wynik testu w ogólnopolskiej próbie statystycznej wynosi 8,64 p., co stanowi 48%

Średnie wyniki procentowe uzyskane przez klasę za wykonanie poszczególnych zadań

Numer zadania	Wynik klasy	Numer zadania	Wynik klasy	Numer zadania	Wynik klasy
1	47%	7	93%	10.II	7%
2	33%	8.I	67%	11.I	73%
3	53%	8.II	60%	11.II	33%
4	80%	9.I	73%	12.I	47%
5	20%	9.II	67%	12.II	20%
6	33%	10	20%	12.III	20%

**KLASA
IV A**

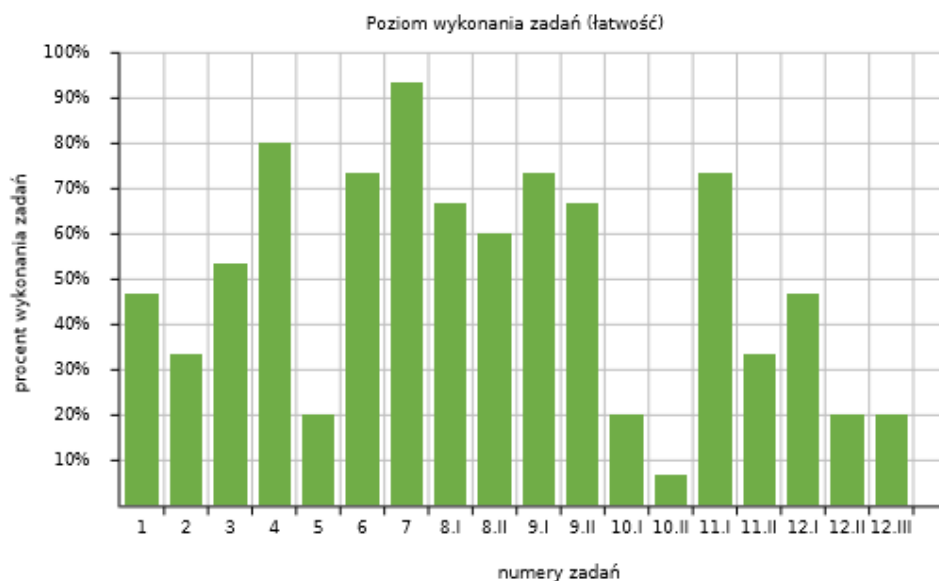
KLASA IV B

Numer zadania	Wynik klasy	Numer zadania	Wynik klasy	Numer zadania	Wynik klasy
1	26%	7	79%	10.II	5%
2	74%	8.I	37%	11.I	58%
3	32%	8.II	21%	11.II	32%
4	58%	9.I	42%	12.I	26%
5	16%	9.II	53%	12.II	21%
6	63%	10.I	11%	12.III	21%

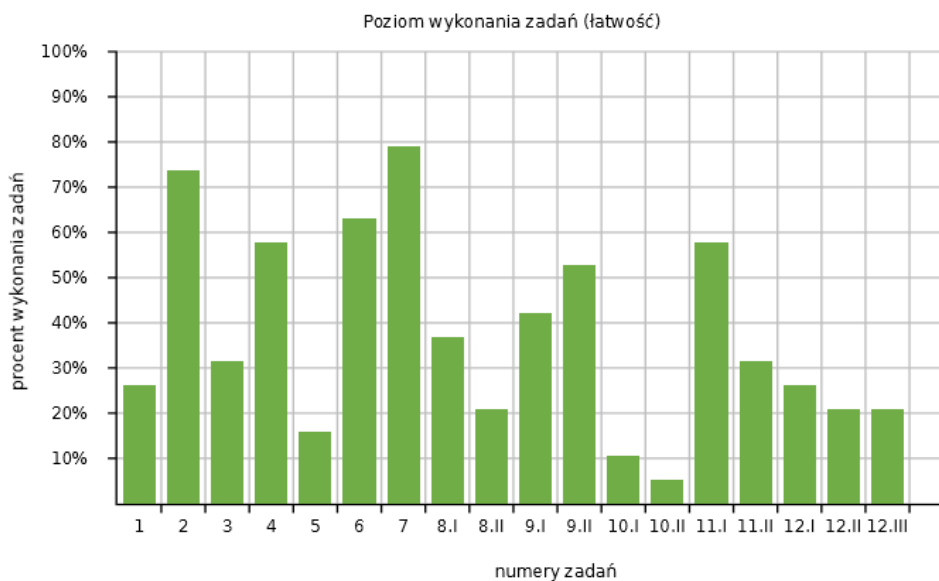
Poziom wykonania zadań (łatwość)

Wykres przedstawia średnie wyniki procentowe uzyskane przez klasę za wykonanie poszczególnych zadań w teście. Średni wynik procentowy (wskaźnik łatwości) informuje o stopniu trudności zadania i pozwala określić poziom wykonania przez uczniów badanej w zadaniu czynności.

KLASA IV A

KLASA IV B

Wskaźniki łatwości (wyrażone w ułamkach dziesiętnych) najczęściej interpretuje się następująco:

0,00–0,19 – zadanie bardzo trudne

0,20–0,49 – zadanie trudne

0,50–0,69 – zadanie umiarkowanie trudne

0,70–0,89 – zadanie łatwe

0,90–1,00 – zadanie bardzo łatwe

KLASA IV A

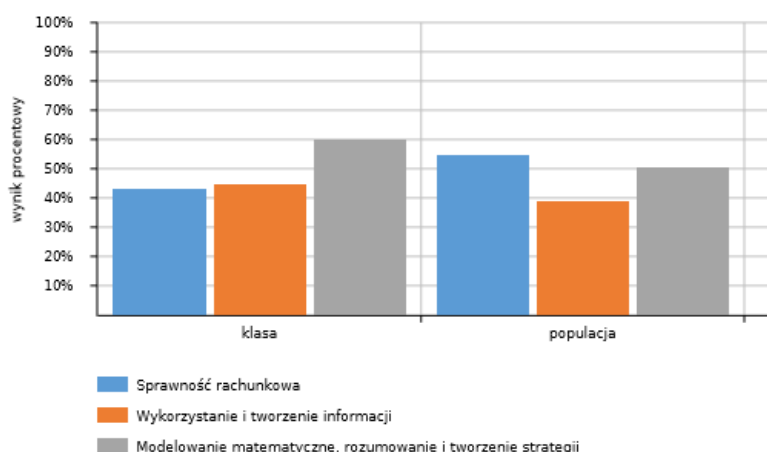
Opis obszaru	Wynik max.	Wynik klasy		Wynik populacji	
Sprawność rachunkowa	6 p.	2,60 p.	43%	3,29 p.	55%
Wykorzystanie i tworzenie informacji	6 p.	2,67 p.	44%	2,33 p.	39%
Modelowanie matematyczne, rozumowanie i tworzenie strategii	6 p.	3,60 p.	60%	3,02 p.	50%

KLASA IV B

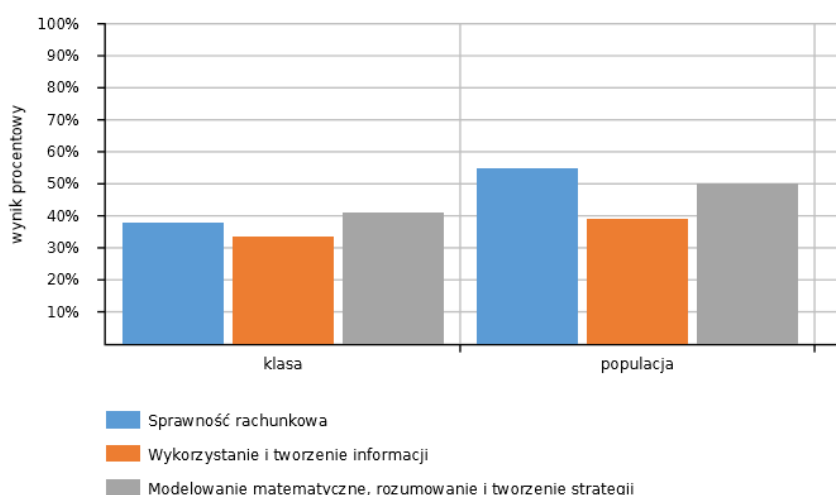
Opis obszaru	Wynik max.	Wynik klasy		Wynik populacji	
Sprawność rachunkowa	6 p.	2,26 p.	38%	3,29 p.	55%
Wykorzystanie i tworzenie informacji	6 p.	2,00 p.	33%	2,33 p.	39%
Modelowanie matematyczne, rozumowanie i tworzenie strategii	6 p.	2,47 p.	41%	3,02 p.	50%

Wyniki w obszarach

KLASA IV A

KLASA IV B

Przedziały punktowe wyników uczniów badanej populacji w skali staninowej

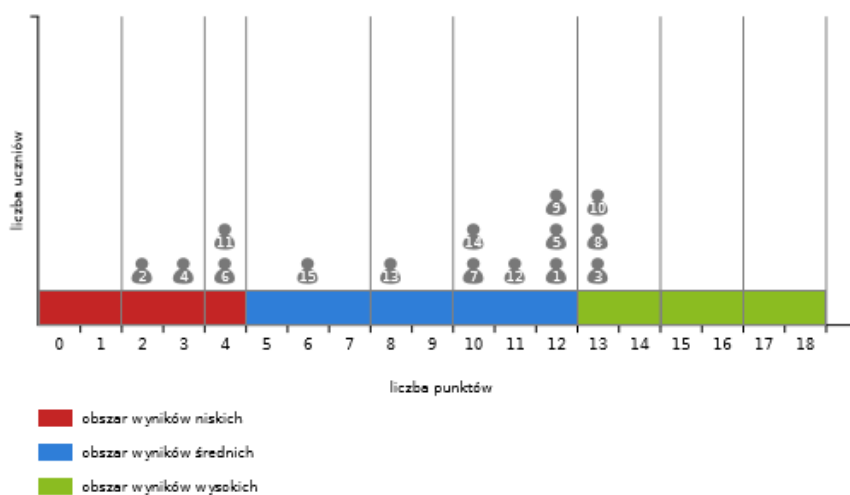
Nazwa wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Stopień skali	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Procent uczniów	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
Edycja	Przedziały punktowe wyników uczniów w edycji								
IX 2015	0-1	2-3	4	5-7	8-9	10-12	13-14	15-16	17-18

Skala staninowa – dziewięciostopniowa skala zw. “standardową dziewiątką” opracowana na podstawie uporządkowanych od najniższego do najwyższego surowych wyników badanej populacji. Jest wykorzystywana do ukazania pozycji wyniku osiągniętego przez ucznia na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację. Skala staninowa wprowadza 9 stopni

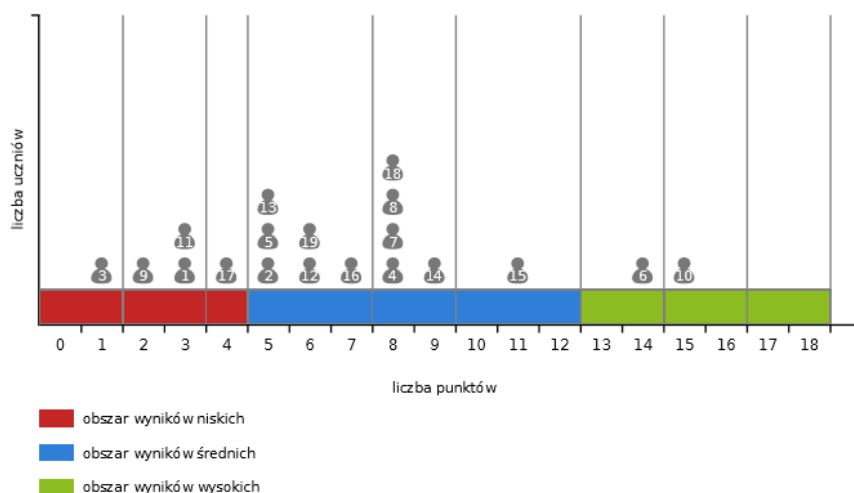
wyników (patrz tabela powyżej). Trzy pierwsze stopnie skali (1–3) tworzą obszar wyników niskich, trzy kolejne (4–6) – obszar wyników średnich, trzy ostatnie (7–9) – obszar wyników wysokich.

Wyniki na skali staninowej

KLASA IV A

KLASA IV B

Wykres przedstawia wyniki poszczególnych uczniów klasy na skali staninowej z podziałem na obszary wyników niskich, średnich i wysokich.

Większość wyników uczniów (58,8%) mieści się w obszarach średnich, jednak są również uczniowie, których wyniki są w obszarach **wysokich** (14,7%), jak i **niskich** (26,5%).

Zasadne jest zatem zorganizowanie dla uczniów zdolnych dodatkowych zajęć umożliwiających rozwijanie ich zdolności matematycznych oraz dla uczniów mających trudności w nauce matematyki - zajęć pozwalających na doskonalenie ich umiejętności matematycznych.

MATEMATYKA - przedmiotowa diagnoza dla uczniów klas piątych 2015/2016

Zadania w teście objęte były w trzech obszarach:

1. Sprawność rachunkowa.
2. Wykorzystanie i tworzenie informacji.
3. Modelowanie matematyczne, rozumowanie i tworzenie strategii.

KLASA V A

Średni wynik testu w klasie wynosi **9,22 p.**, co stanowi 51% Średni wynik testu w ogólnopolskiej próbie statystycznej wynosi 8,53 p., co stanowi 47%

KLASA V B

Średni wynik testu w klasie wynosi **7,24 p.**, co stanowi 40% Średni wynik testu w ogólnopolskiej próbie statystycznej wynosi 8,53 p., co stanowi 47%

Średnie wyniki procentowe uzyskane przez klasę za wykonanie poszczególnych zadań

KLASA V A

Numer zadania	Wynik klasy	Numer zadania	Wynik klasy	Numer zadania	Wynik klasy
1	44%	7	56%	10.II	61%
2	11%	8.I	56%	11.I	61%
3	50%	8.II	72%	11.II	39%
4	17%	9.I	78%	12.I	56%
5	89%	9.II	83%	12.II	39%
6	17%	10.I	72%	12.III	22%

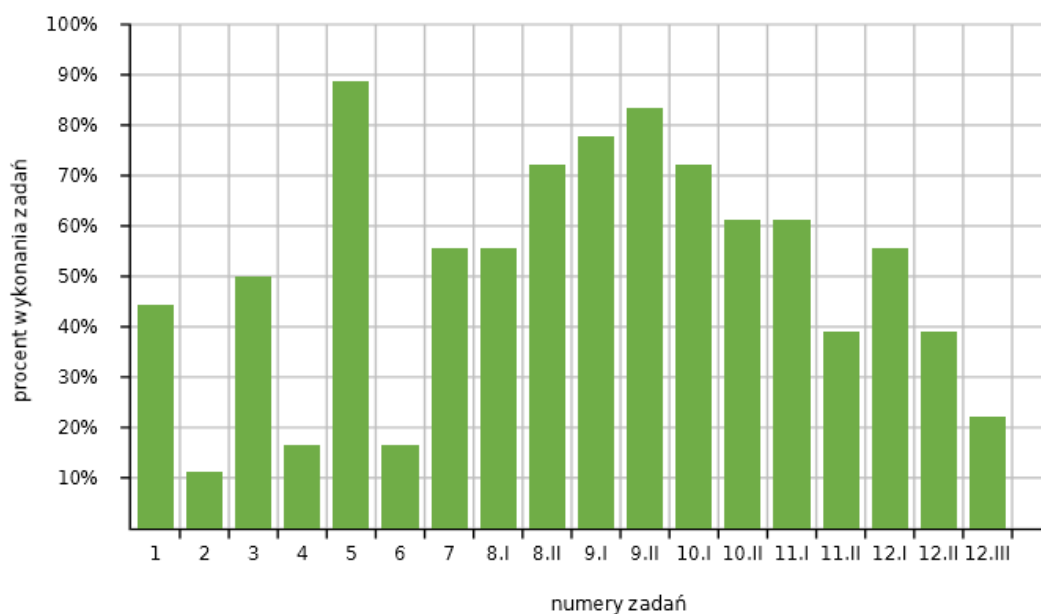
KLASA V B

Numer zadania	Wynik klasy	Numer zadania	Wynik klasy	Numer zadania	Wynik klasy
1	62%	7	33%	10.II	33%
2	33%	8.I	48%	11.I	43%
3	33%	8.II	62%	11.II	10%
4	19%	9.I	81%	12.I	19%
5	71%	9.II	90%	12.II	10%
6	29%	10.I	43%	12.III	5%

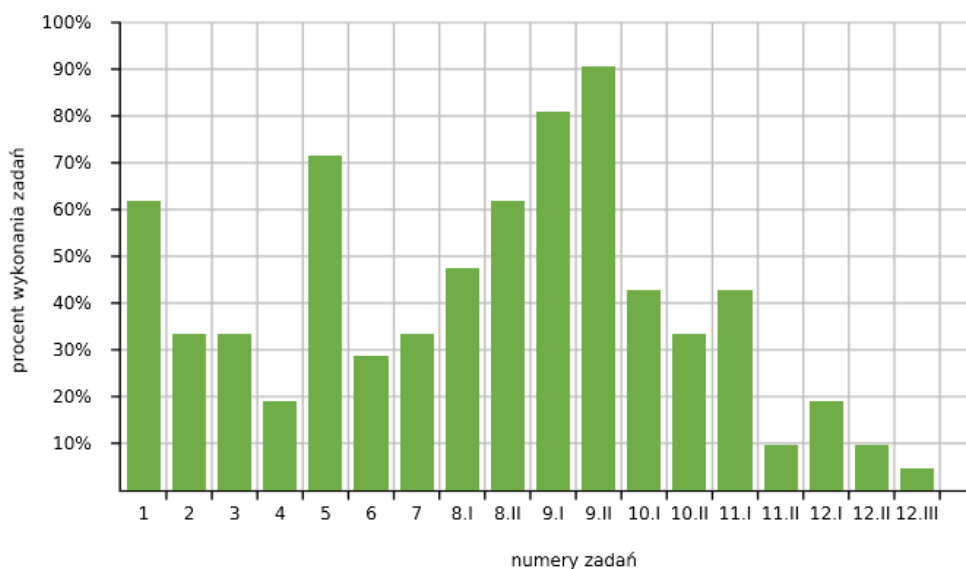
Poziom wykonania zadań (łatwość)

Wykres przedstawia średnie wyniki procentowe uzyskane przez klasę za wykonanie poszczególnych zadań w teście. Średni wynik procentowy (wskaźnik łatwości) informuje o stopniu trudności zadania i pozwala określić poziom wykonania przez uczniów badanej w zadaniu czynności.

KLASA V A

KLASA V B

Wskaźniki łatwości (wyrażone w ułamkach dziesiętnych) najczęściej interpretuje się następująco:

0,00–0,19 – zadanie bardzo trudne

0,20–0,49 – zadanie trudne

0,50–0,69 – zadanie umiarkowanie trudne

0,70–0,89 – zadanie łatwe

0,90–1,00 – zadanie bardzo łatwe

KLASA V A

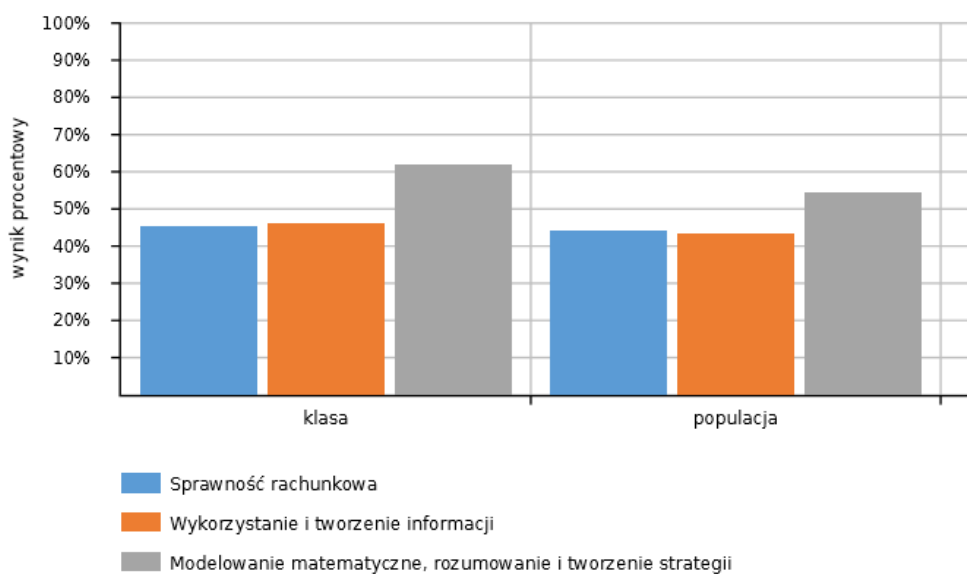
Opis obszaru	Wynik max.	Wynik klasy		Wynik populacji	
Sprawność rachunkowa	6 p.	2,72 p.	45%	2,65 p.	44%
Wykorzystanie i tworzenie informacji	6 p.	2,78 p.	46%	2,61 p.	43%
Modelowanie matematyczne, rozumowanie i tworzenie strategii	6 p.	3,72 p.	62%	3,28 p.	55%

KLASA V B

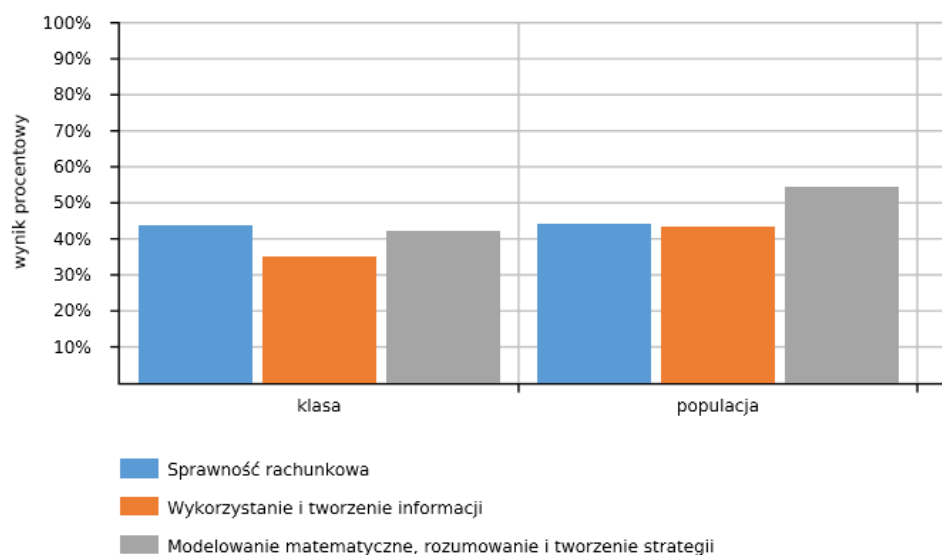
Opis obszaru	Wynik max.	Wynik klasy		Wynik populacji	
Sprawność rachunkowa	6 p.	2,62 p.	44%	2,65 p.	44%
Wykorzystanie i tworzenie informacji	6 p.	2,10 p.	35%	2,61 p.	43%
Modelowanie matematyczne, rozumowanie i tworzenie strategii	6 p.	2,52 p.	42%	3,28 p.	55%

Wyniki w obszarach

KLASA V A

KLASA V B

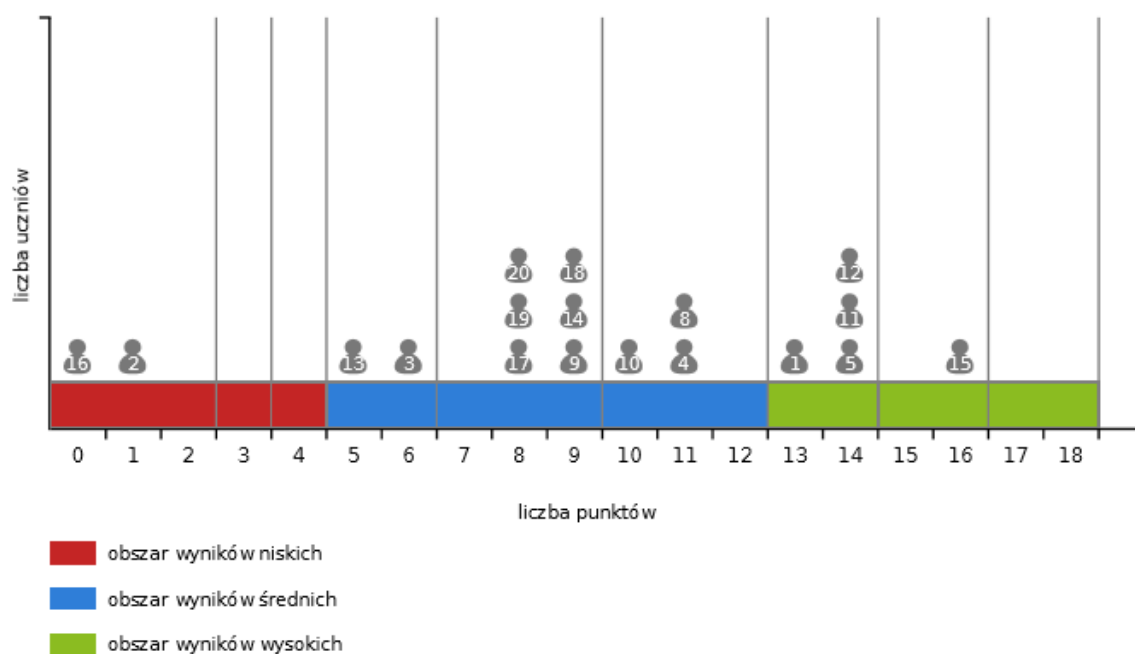
Przedziały punktowe wyników uczniów badanej populacji w skali staninowej

Nazwa wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Stopień skali	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Procent uczniów	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
Edycja	Przedziały punktowe wyników uczniów w edycji								
IX 2015	0-2	3	4	5-6	7-9	10-12	13-14	15-16	17-18

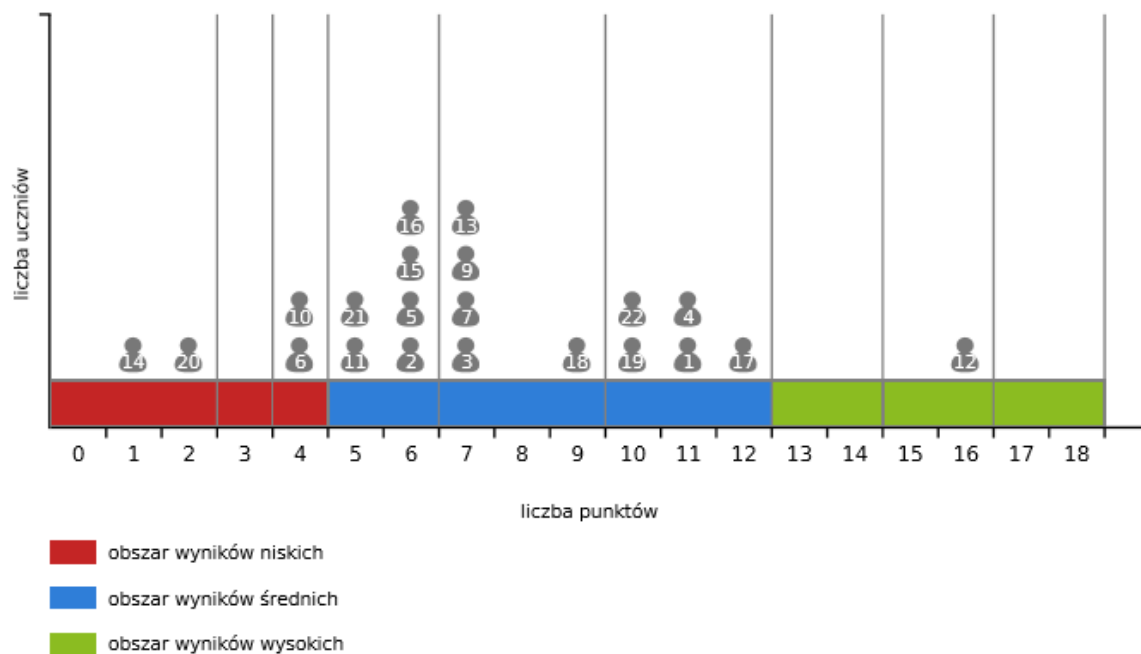
Skala staninowa – dziewięciostopniowa skala zw. “standardową dziewiątką” opracowana na podstawie uporządkowanych od najniższego do najwyższego surowych wyników badanej populacji. Jest wykorzystywana do ukazania pozycji wyniku osiągniętego przez ucznia na tle wyników osiągniętych przez całą badaną populację. Skala staninowa wprowadza 9 stopni wyników (patrz tabela powyżej). Trzy pierwsze stopnie skali (1–3) tworzą obszar wyników niskich, trzy kolejne (4–6) – obszar wyników średnich, trzy ostatnie (7–9) – obszar wyników wysokich.

Wyniki na skali staninowej

KLASA VA

KLASA V B

Wykres przedstawia wyniki poszczególnych uczniów klasy na skali staninowej z podziałem na obszary wyników niskich, średnich i wysokich.

Większość wyników uczniów (69,2%) mieści się w obszarach średnich, jednak są również uczniowie, których wyniki są w obszarach **wysokich** (15,4%) jak i **niskich** (15,4%).

Zasadne jest zorganizowanie dla uczniów zdolnych dodatkowych zajęć umożliwiających rozwijanie ich zdolności matematycznych oraz dla uczniów mających trudności w przyswajaniu matematyki-zajęć wyrównawczych, pozwalających na doskonalenie ich umiejętności matematycznych.

4) Diagnoza Szkoły Podstawowej Nr 39 w Zespole Szkół Nr 12 w Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 12

Szkoła Podstawowa Nr 39 w ZS Nr 12 położona jest na obrzeżach miasta. Środowisko szkoły obejmuje także dzieci z rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. W szkole uczy się 301 uczniów. Wyniki szkoły w egzaminie zewnętrznym w ostatnich latach kształtują się na poziomie średnim.

<i>Rok</i>	<i>Wynik szkoły</i>	<i>Wynik województwa</i>	<i>Wynik Miasto Szczecin</i>
2014	62 % stanin średni	62%	69%

<i>Rok</i>	<i>Część sprawdzianu</i>	<i>Wynik szkoły</i>	<i>Wynik województwa</i>	<i>Wynik Miasto Szczecin</i>
2015	j. polski matematyka część I – 62,66% stanin- niżej średni	68,40% 57,10%	71,21% 58,35%	75,74% 65,04%
	j. angielski stanin- wyżej średni	80,62%	76,67%	82,62%

Również wyniki nauczania, diagnoz wewnętrznych wskazują na coraz większą grupę uczniów wymagających pomocy psychologiczno- pedagogicznej. 20 % uczniów posiada opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej wskazującą na konieczność dostosowania wymagań i metod pracy do indywidualnych potrzeb dziecka. Potrzeby te wynikają z uwarunkowań intelektualnych dzieci, a także z zaniedbań domu rodzinnego. Dotychczasowe osiągnięcia naszych uczniów wskazują na konieczność dalszego kontynuowania pracy z uczniami metodami aktywnymi, zwłaszcza z wykorzystaniem eksperymentów jako metod badawczych rozwijających wiadomości, umiejętności uczniów, ich uzdolnienia i zainteresowania oraz pokonywania trudności w nauce. Aby uczniowie osiągnęli pełną satysfakcję w procesie edukacji konieczne jest doposażenie pracowni w odpowiednie pomoce dydaktyczne, które będą wykorzystywane w

bieżącej pracy z uczniami podczas lekcji oraz zajęć pozalekcyjnych. Dotyczy to w szczególności przedmiotów matematyczno-przyrodniczych na poziomie szkoły podstawowej. Doposażenie pracowni w **specjalistyczne, nowoczesne pomoce dydaktyczne** uatrakcyjni proces nauki oraz przyczyni się do osiągania przez uczniów wyższych osiągnięć edukacyjnych, co będzie skutkowało zminimalizowaniem niepowodzeń szkolnych oraz lepszym przygotowaniem dziecka do kolejnych etapów edukacji.

W szkole funkcjonują dwie pracownie informatyczne z których korzystają uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum. Sprzęt będący na wyposażeniu jest przestarzały i w bardzo złym stanie technicznym. Wadliwość sprzętu uniemożliwia nauczycielom prowadzenie zajęć z poszczególnych przedmiotów oraz zajęć komputerowych i zajęć informatyki z wykorzystaniem najnowszych programów edukacyjnych oraz kształtowania przez uczniów umiejętności programowania. Koniecznym jest całkowita wymiana stanowisk komputerowych w tych dwóch salach komputerowych (50 stanowisk). Aby móc realizować zajęcia metoda eksperymentu jest konieczność wyposażenia pracowni w niezbędne do realizacji programów nauczania narzędzia TIK. Wykorzystanie na lekcjach oraz zajęciach pozalekcyjnych najnowszych technologii oraz multimedialnych pomocy dydaktycznych rozszerzy możliwości przyswajanie wiedzy i umiejętności przez uczniów oraz rozwinię ich kompetencje cyfrowe.

5) Diagnoza Zespołu Szkół Nr 10 w Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 10 W SZCZECINIE

Zespół Szkół nr 10 w Szczecinie kształci się 241 uczniów. W Szkole Podstawowej nr 44 naukę pobiera 195 uczniów (uczniowie badani w poradni ped.psych. - 24, co stanowi 12,3% populacji, dyslektycy i z dostos. wymagań edukacyjnych - 19, co stanowi 24% uczniów kl.0 -VI). Analizując wyniki sprawdzianu 6-klasisty pamiętać należy, że głównym czynnikiem różnicującym wyniki jest matematyka. Odchylenie standardowe województwa z języka polskiego stanowi 23 % wyników średniej, a z matematyki 45% średniej, co świadczy o ogromnym zróżnicowaniu wyników z matematyki. W celu osiągnięcia dobrych wyników szkoły należy mieć ten wniosek na uwadze. Tylko dziesięciu uczniów osiągnęło wyniki powyżej średniej, to jest 40 %. Trzech uczniów osiągnęło wyjątkowo niskie wyniki, co przyczyniło się w głównej mierze do nieosiągnięcia średniej wojewódzkiej. Najlepiej wypadła umiejętność *modelowanie matematyczne*. Nastąpił więc znaczny przyrost do badania w klasie piątej. Nieźle wypadło wykorzystania informacji i rozumowanie około 95%. Najłabiej wypadła sprawność rachunkowa – tylko 83% średniej.

Język angielski, sprawdzian w kl. 6-ej: ucz. zostali poddani sprawdzeniu z rozumienia ze słuchu, znajomości funkcji i środków językowych oraz rozumienia tekstów pisanych. Maksymalnie uczniowie mieli do zdobycia 40 punktów z czego 15 za słuchanie, za znajomość funkcji i środków językowych 11 i rozumienie tekstów pisanych 14 p. Najwyższy wynik w klasie to 40 punktów, zaś najniższy to 10. Współczynnik łatwości całego arkusza wyniósł 66%.

Natomiast Gimnazjum Nr 37 liczy - 46 uczniów, (uczniowie badani w poradni ped.psych. - 28, co stanowi 59,5% populacji, dyslektycy - 17, co stanowi 36% uczniów kl. I-III i z dostos. wymagań edukacyjnych - 21, co 44,6% wszystkich uczniów).

W teście na egzaminie gimnazjalnym część przyrodnicza znalazło się 24 pytań za które łącznie można było uzyskać 28 pkt. Średni wynik uzyskany przez 13 uczniów klasy III wyniósł **10,4 na 28 pkt**. Współczynnik łatwości dla tego wyniku to **0,37** (województwo 0,52), co plasuje szkołę w stanie **niskim**.

Egzamin gimnazjalny - część matematyczna.

Zestaw zadań egzaminacyjnych z matematyki dla gimnazjalistów składał się z 23 zadań, w tym 20 zadań zamkniętych (16 wyboru wielokrotnego i 4 typu prawda – fałsz) oraz 3 otwartych. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 29 pkt. Osiągnięty w tym roku

szkolnym wynik wynosi 6,67 pkt. na 29 możliwe. Współczynnik łatwości dla tego wyniku to 0,23 (województwo 0,45). Szkoła znalazła się w stanie drugim. Wyniki zdobytych punktów przez uczniów wskazują, że zestaw zadań egzaminacyjnych był dla uczniów trudny. Poziom wykonania zadań wahał się od 0 do 0,69. Dla uczniów naszej szkoły żadnego z zadań egzaminacyjnych nie można zaliczyć do grupy łatwych i bardzo łatwych. Przeważały zadania trudne. Najlepiej wypadły zad. 2 i 7 - były one umiarkowanie trudne. Współczynnik łatwości dla szkoły wyniósł 0,54, zaś dla województwa 0,66.

Zaburzenia związane z dysleksją rozwojową uwzględnione są w klasyfikacjach medycznych DSM –IV i ICD – 10, gdzie stwierdza się, że „zaburzenia w uczeniu się” i „specyficzne zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych” w zakresie czytania i pisania rozpoznaje się, gdy osiągnięcia danej osoby mierzone wystandaryzowanymi testami czytania i pisania znajdują się istotnie poniżej oczekiwań zgodnych z jej poziomem intelektualnym. W obydwu klasyfikacjach wskazuje się na liczne związki trudności w uczeniu się z innymi zaburzeniami. U naszych uczniów występuje nieprawidłowy rozwój społeczny (niedojrzałość społeczna, zaburzenia przystosowania społecznego), nieprawidłowy rozwój emocjonalny i osobowościowy (niska samoocena, depresja, zaburzenia emocjonalne), zaburzenia zachowania oraz nadpobudliwość i zaburzenia uwagi, zaburzenia procesów poznawczych oraz rozwojowe zaburzenia koordynacji ruchowej.

Znaczna część dyslektyków odznacza się nadpobudliwością, pochopnością myślenia, dużą męczliwością i zmiennością nastrojów, wyraźnymi kłopotami z koncentracją uwagi. Uczniowie z trudnościami w czytaniu i pisaniu zaczynają coraz gorzej oceniać swe zdolności intelektualne, by stwierdzić, że nic nie potrafią. Dyslektyk odczuwa, że w czytaniu jest najsłabszy z całej klasy. Słabo czytający gimnazjalista nie może mieć dobrej oceny własnej osoby. Badania dzieci dyslektycznych wskazują, że po dziesięciu latach 78% uczniów z tymi problemami ma objawy nerwicowe, a 49% poczucie winy i obniżoną samoocenę.

Praca dydaktyczna, wychowawcza oraz pomoc pedagogiczno- psychologiczna skierowana do tej grupy uczniów wymaga innych metod pracy, a efekty tej pracy należy odbierać indywidualnie w zależności od poszczególnych uczniów. Wymaga to dostosowania form i metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów, jednak wymagania egzaminacyjne dla wszystkich uczniów są jednakowe, co niewątpliwie odbiło się negatywnie na wyniku sprawdzianu. Wśród wielu uczniów można zaobserwować brak motywacji do uczenia się (dziedziczną niezaradność i brak wiary w sukces życiowy). Znamienna jest tutaj bierna postawa nie tylko samych uczniów, ale często również ich rodziców. Brak motywacji jest czynnikiem bardzo silnie hamującym postępy młodzieży.

Czynniki dydaktyczne to trzeci rodzaj przyczyn niepowodzeń szkolnych, z punktu widzenia szkoły być może najważniejszy, ponieważ to właśnie na niego szkoła ma największy wpływ.

Do zespołu czynników dydaktycznych należą: treść, metody i środki nauczania, system zasad dydaktycznych respektowany przez nauczycieli, różne sposoby aktywizowania uczniów na lekcji

oraz w czasie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, poziom zawodowych kwalifikacji nauczycieli. Szkoła systematycznie diagnozuje i rozpoznaje potrzeby swoich uczniów. Wyniki tej diagnozy są uwzględniane w organizacji kształcenia.

Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych potrzebują dodatkowych zajęć wyrównawczych. Staramy się wykorzystywać istniejącą bazę do stworzenia możliwie najlepszych warunków pracy i nauki. Aby zwiększyć atrakcyjność i skuteczność nauczania oraz dostosować do współczesnych wymagań warto taką bazę unowocześnić.

Nauczyciele naszej szkoły chętnie biorą udział w doskonaleniu zawodowym, zarówno zewnętrznym, jak i wewnętrznym. Cechuje ich duże zaangażowanie i świadomość misji pedagogicznej w środowisku lokalnym Skolwina.

Szkoła dokłada wszelkich starań, aby dobór metod i środków zapewniał osiągnięcie założonych celów edukacyjnych przez wszystkich uczniów. Warto podkreślić, że nauczyciele stosują metody aktywizujące w pracy lekcyjnej. Praca tymi metodami niewątpliwie przyczynia się do wzrostu zaangażowania, a przez to i osiągnięć uczniów, należy więc kontynuować i rozszerzać już podjęte działania. Uczniowie mają możliwość wykazania się aktywnością działając w różnych organizacjach. Szkoła zachęca wszystkich do uczestnictwa w kołach zainteresowań lub dodatkowych zajęciach wyrównujących braki (w zależności od zdolności ucznia).

W sytuacji, gdy istnieją realne trudności w objęciu od 30 do prawie 50% zajęciami indywidualizującymi proces nauczania (orzeczenia poradni: uczniowie zdolni, obniżenie wymagań, zajęcia wyrównawcze, dysleksja itp.) należy szukać skutecznych sposobów na poprawę tej sytuacji, kierując się m.in. danymi w oparciu o standardy egzaminacyjne i analizę wyników egzaminacyjnych.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 1 W SZCZECINIE

Zespół Szkół nr 1 w Szczecinie to szkoła, w skład której wchodzi Szkoła Podstawowa nr 65 i Gimnazjum nr 23. W naszej placówce kształcą się ogółem 593 uczniów. 430 osób to uczniowie klas 1 – 6 szkoły podstawowej, a 163 – to uczniowie gimnazjum. W szkole podejmowane są różnorodne działania wspierające wychowanków w dążeniu do osiągnięcia sukcesu edukacyjnego oraz mające na celu wyposażenie młodych ludzi, którzy resztę swojego życia spędzą w epoce informacyjnej w odpowiednie kompetencje kluczowe umożliwiające im dostosowanie się do zachodzących zmian, radzenia sobie w rywalizacji o lepszą pracę oraz zapewniające sukces zawodowy. Przygotowanie takie pozwoli im także aktywnie funkcjonować w lokalnym i szerszym społeczeństwie jako obywatelom. Przyczyni się też do ich samorealizacji i osobistego rozwoju. Powodzenie szkolne ucznia, a w efekcie sukces zawodowy jest jednak zależny od bardzo wielu czynników. Składają się na niego m.in. jego predyspozycje psychofizyczne, warunki życia rozwoju oraz działania edukacyjne szkoły. Odpowiednie przygotowanie uczniów zwiększa ich szansę do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych w kolejnych etapach kształcenia oraz wzmacnia ich zdolność do przyszłego zatrudnienia. Większość uczniów naszej placówki opanowuje wiedzę i umiejętności szkolne bez większego trudu. Są także uczniowie przejawiający szczególne zainteresowania lub uzdolnienia w jakiejś dziedzinie. Część uczniów jednak napotyka na trudności w nauce. Zarówno uczniowie uzdolnieni jak i ci mający trudności w uczeniu się wymagają wsparcia w postaci dodatkowych zabiegów dydaktycznych, zindywidualizowanego podejścia w procesie edukacyjnym oraz dostosowania wymagań do ich możliwości psychofizycznych. W wyniku przeprowadzonych wśród naszych uczniów badań, analiz i wywiadów zdiagnozowane zostały poniższe problemy i wyciągnięto następujące wnioski w odniesieniu do poziomów nauczania:

Szkoła podstawowa

W **szkole podstawowej** część osób, u których zdiagnozowano trudności w uczeniu się została już objęta pomocą. Jednak jest jeszcze grupa **40 uczniów** z zaburzeniami umiejętności szkolnych wymagająca wsparcia w procesie nauczania. Główne zaburzenia wśród tych uczniów dotyczą umiejętności z zakresu edukacji matematycznej (16 osób), przyrodniczej

(8 osób). Są też tacy uczniowie, u których stwierdzono trudności opanowaniu języka angielskiego (16 osób).

Obok wyżej wymienionych dzieci w naszej szkole kształcą się uczniowie szczególnie uzdolnieni. Część z tych osób bierze udział w dodatkowych zajęciach rozwijających, jednak jest jeszcze grupa **48 uczniów** uzdolnionych, która wymaga wsparcia w rozwijaniu zainteresowań i zdolności. Są to uczniowie przejawiający zainteresowania matematyczne (16 osób), przyrodnicze (16 osób). W grupie uczniów uzdolnionych są także tacy, którzy mają predyspozycje do nauki języka angielskiego (16 osób).

Gimnazjum

W **gimnazjum** podobnie jak w szkole podstawowej część osób, u których zdiagnozowano trudności w uczeniu się została już objęta pomocą. Jednak jest jeszcze grupa **48 uczniów** z zaburzeniami umiejętności szkolnych wymagająca wsparcia w procesie nauczania. Główne zaburzenia wśród tych uczniów dotyczą umiejętności edukacyjnych z zakresu matematyki

(8 osób), biologii (8 osób), fizyki (8 osób), chemii (8 osób) i geografii (8 osób). Są też tacy uczniowie, u których stwierdzono trudności opanowaniu języka angielskiego (8 osób).

Obok wyżej wymienionych dzieci w naszej szkole kształcą się uczniowie szczególnie uzdolnieni. Część z tych osób bierze udział w dodatkowych zajęciach rozwijających, jednak jest jeszcze grupa **48 uczniów** uzdolnionych, która wymaga wsparcia w rozwijaniu zainteresowań i zdolności. Są to uczniowie przejawiający zainteresowania matematyką (8 osób), biologią (8 osób), fizyką (8 osób), chemią (8 osób) czy geografią (8 osób). W grupie uczniów uzdolnionych są także tacy, którzy mają predyspozycje do nauki języka angielskiego (8 osób).

Ogółem projektem planujemy objąć 88 uczniów szkoły podstawowej i 96 uczniów gimnazjum - w sumie 184 uczniów

Uczniowie z wyżej wymienionymi problemami oraz uzdolnieni potrzebują indywidualnego podejścia nie tylko w ramach zajęć lekcyjnych, ale również na specjalnie zorganizowanych dla nich zajęciach dodatkowych.

Głównym celem przystąpienia do projektu jest wspieranie przedsięwzięć w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się po rynku pracy oraz poprawa jakości kształcenia, a także zwiększenie zdolności systemu do kształcenia zorientowanego na efekty nauczania i uczenia się.

Wynikają z niego cele szczegółowe:

- Doskonalenie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie technologii informacyjno – komunikacyjnych, języków obcych, nauk matematyczno – przyrodniczych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej oraz rozwój systemu indywidualnej pracy z uczniami, prowadzące do wzmocnienia ich zdolności do przyszłego zatrudnienia.
- Tworzenie w szkole warunków do nauczania eksperymentalnego poprzez doposażenie bazy dydaktycznej i naukowej szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz w mobilny sprzęt komputerowy
- Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego specyficznych potrzeb edukacyjnych
- Kształtowanie umiejętności twórczego modyfikowania zdobytych wiadomości poprzez dostrzeganie i rozwiązywanie problemów
- Rozbudzanie ciekawości poznawczej, twórczego działania i samodzielności
- Rozwijanie i wzmacnianie naturalnego pędu do poznawania świata, planowania własnych badań, testowania własnych hipotez
- Kształtowanie umiejętności współdziałania w zespole, skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentacji własnego punktu widzenia i brania pod uwagę poglądów innych kolegów
- Doskonalenie uwagi i logicznego myślenia oraz wyciągania wniosków na podstawie doświadczeń i własnych obserwacji
- Zdobywanie umiejętności poszukiwania wiadomości w różnych źródłach informacji.

Dla prawidłowej i efektywnej realizacji projektu, ważne jest stosowanie metod aktywizujących. Zajęcia będą realizowane przede wszystkim za pomocą metod problemowych, aktywizujących i praktycznego działania. Dominować będą doświadczenia i eksperymenty oraz obserwacje spontaniczne i kierowane. Wśród form pracy będą dominować prace zespołowe z naciskiem na możliwość sprawdzenia wszystkich pomysłów uczniów oraz prezentacji ich wyników. W czasie tak zorganizowanych zajęć uczniowie uczyć się będą kreatywnego podejścia do rozwiązywania problemów a także jak zdobytą wiedzę wykorzystać w praktycznym działaniu.

W kontekście poprawy jakości kształcenia i wyrównywania szans edukacyjnych uczniów i uczennic niezwykle ważne jest również przekazywanie uczniom i uczennicom niestereotypowej wiedzy i szerokiego, niezależnego od płci, spektrum możliwych wyborów życiowych, a także uczenie szacunku do odmienności i różnic.

Planowane działania wpisują się w Cel operacyjny IV.1. Strategii Rozwoju Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego – Poprawa szans edukacyjnych mieszkańców SOM.

7) Diagnoza Szkoły Podstawowej Nr 71 w Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH SZKOŁA PODSTAWOWA NR 71 W SZCZECINIE

Diagnozę przeprowadzono na podstawie:

- *wyniki klasyfikacji śródrocznych i rocznych, porównanie zestawień klasyfikacyjnych,*
- *analizy testów kompetencji klas trzecich (raport OBUT) i sprawdzianów absolwenta szkoły podstawowej,*
- *wyniki testów diagnostycznych,*
- analizy realizowania i przeprowadzania procesu kształcenia,
- ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej przez wizytatorów Kuratorium Oświaty w Szczecinie

Obraz szkoły:

Szkoła Podstawowa Nr 71 mieści się na prawobrzeżu Szczecina. Położona jest wśród zieleni, w pobliżu Jeziora Dąbskiego. Rozpoczęła swą działalność w 1962 r. jako dziesiąta "tysiąclatka" w województwie. Patronem szkoły w 1993 r. została para książęca: Bogusław X i Anna Jagiellonka.

Szkoła posiada 17 sal lekcyjnych, wyremontowaną salę gimnastyczną, salę do ćwiczeń korekcyjnych i kompensacyjnych, salę komputerową, bibliotekę wraz z Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej, świetlicę i stołówkę szkolną serwującą domowe obiady.

W ramach programu "Radosna Szkoła" powstał plac zabaw dla klas młodszych. Uczniowie korzystają z nowych boisk wybudowanych w ramach programu "Orlik 2012".

Na czele społeczności uczniowskiej stoi Samorząd Uczniowski, który włącza się w organizowanie życia szkoły. Dzięki licznym kołom zainteresowań uczniowie biorą udział w wielu konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych. Motywując uczniów do uczestnictwa w konkursach, szkoła wspomaga wszelkie przejawy dziecięcej aktywności, a tym samym przyczynia się do rozwoju uczniowskiej indywidualności.

Wielokrotnie uczniowie SP 71 otrzymywali nagrody Prezydenta Miasta Szczecin za osiągnięcia naukowe. Uczniowie biorą udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich uzyskując tytuły laureatów, finalistów. W szkole działa chór Wiolinki, który

wielokrotnie zdobywał nagrody i wyróżnienia na Przeglądach Chórów Szkolnych w ramach Ogólnopolskiego Programu "Śpiewająca Polska". "Wiolinki" swoimi występami uświetniły m. in. Uroczystość 30 - lecie powstania Solidarności, a na Festiwalu Piosenki o Zdrowiu reprezentowały Miasto Szczecin.

Uczniowie SP 71 osiągają sukcesy sportowe w lekkoatletyce oraz grach zespołowych: piłce ręcznej chłopców i siatkówce chłopców i dziewcząt. W szkole od siedmiu lat istnieją klasy sportowe piłki ręcznej i siatkowej. W roku szkolnym 2012/2013 szkoła zajęła II miejsce w XVI edycji konkursu na Najaktywniejsze Szkolne Koło Krajoznawczo – Turystyczne. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców, a jednocześnie dbając o jakość pracy szkoła rozpoczęła realizację programów autorskich.

W ramach innowacji pedagogicznych od 2009 roku wprowadzono klasy językowe z językiem niemieckim oraz angielskim. W ramach Programów Jakościowych uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach z języka niemieckiego "Kulturoznawstwo krajów niemieckojęzycznych", w kole matematyczno – przyrodniczym, kole matematycznym, Szkolnym Kole Pracy z Uczniem Zdolnym z języka niemieckiego. W ramach zajęć pozalekcyjnych uczniowie z problemami w nauce biorą udział w zajęciach wyrównawczych z języka polskiego, matematyki, języka obcego.

Szkoła bierze udział w wielu ogólnopolskich akcjach i programach edukacyjnych: "Szlanka mleka", "Owoce w szkole", w kampanii "Zachowaj Trzeźwy Umysł", "Góra Grosza", "Sprzątanie świata". W programach miejskich: Program Powszechnej Nauki Pływania.

W ramach programu Kapitał Ludzki uczniowie brali udział w zajęciach: "Szansa na równy start", " Moja szkoła – moją szansą".

Szkoła uzyskała certyfikat szczecińskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Dysleksji "Czytamy razem".

Szkoła posiada monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, od trzech lat pracuje bez dzwonek. W szkole wprowadzono dziennik elektroniczny, który ułatwia i usprawnia pracę nauczycieli, a jednocześnie jest dodatkową formą kontaktu między szkołą a rodzicami.

Ważną rolę odgrywa Rada Rodziców, dzięki której uczniowie otrzymują pomoce naukowe, nagrody na zakończenie roku, upominki dla pierwszaków. SP 71 w jest szkołą przyjazną uczniom i rodzicom. W utrzymanie bezpieczeństwa zaangażowani są rodzice i pracownicy szkoły.

Edukacja:

Warunki edukacyjne tworzone przez dzisiejszą szkołę nie w pełni sprzyjają rozwojowi dziecka i są oderwane od autentycznej i gwałtownie zmieniającej się rzeczywistości, jakiej na co dzień doświadcza dziecko. Powstała ogromna przepaść pomiędzy osobistą wiedzą ucznia, a wiedzą nabywaną w szkole. Tymczasem nauka może tylko wówczas być efektywna, kiedy zostanie ściśle powiązana z wymogami teraźniejszości. Współczesność oczekuje od ucznia kontaktu z realnym światem, wymaga się umiejętności samodzielnego myślenia, podejmowania różnorodnych decyzji, eksperymentowania, dostrzegania nowych możliwości oraz otwartości na zachodzące zmiany.

Uczenie przez eksperyment daje szansę na zmianę opisanej sytuacji. Zmienia proces nauczania, uwzględnia indywidualne style uczenia się, zachęca do autonomii w procesie nauki, przyspiesza przebieg procesów rozumienia, zapamiętywania, integracji wiedzy i umiejętności, zgodnie z własnym stylem uczenia się każdego ucznia. Metodyka nauczania poprzez eksperyment oparta została na najnowszych zdobyczach wiedzy o mózgu i psychologii uczenia się, dzięki czemu nauka jest dużo szybsza i przychodzi z łatwością, w naturalny sposób.

Kadra pedagogiczna powszechnie motywuje uczniów do aktywnego uczenia się i wspiera ich w trudnych sytuacjach. Dzięki informacji zwrotnej, której nauczyciele udzielają, uczniowie są zmotywowani do pracy. Rodzice twierdzą, że nauczyciele częściej chwala uczniów niż krytykują oraz wierzą w ich możliwości. Uczniowie lubią się uczyć na lekcjach, a nauczyciele pomagają, jeśli dzieci potrzebują wsparcia. Zdaniem uczniów, w nauce na lekcji pomaga: pomoc nauczyciela, praca w grupach, stosowanie pomocy naukowych i dydaktycznych. Uczniowie wskazali, że niektóre zajęcia są trudniejsze od innych np. wychowanie fizyczne, matematyka, język angielski.

Wychowawcy kl. I – III przeprowadzają diagnozę wstępną opracowaną przez wydawnictwa Nowa Era i WSiP. W klasach młodszych diagnozy sprawdzają umiejętności polonistyczne i matematyczne ze szczególnym zwróceniem uwagi na diagnozę końcową w klasie III- sprawdzian Trzecioklasisty OBUT. Diagnozę wstępną w klasach IV – VI przeprowadza się z przedmiotów: język polski, matematyka, przyroda, historia, języki obce, informatyka/zajęcia komputerowe. W szkole powołany został zespół do spraw Analiz Jakości Kształcenia i Badań Edukacyjnych, który opracował plan badań edukacyjnych oraz harmonogram zakresu badań. Zespół przygotowuje raport, który omawiany jest na

spotkaniach zespołów przedmiotowych oraz rady pedagogicznej. Wnioski służą do modyfikacji programów nauczania, metod i form pracy. Na podstawie wstępnych diagnoz uczniowie zostają zakwalifikowani do objęcia pomocą pedagogiczno – psychologiczną oraz na zajęcia wyrównawcze i koła przedmiotowe. Przeprowadzenie diagnoz wstępnych umożliwia dyrektorowi szkoły zaplanowanie zajęć pozalekcyjnych w ramach art. 42 Karty Nauczyciela. Wyniki diagnoz wstępnych przedstawiane są rodzicom w czasie spotkań z rodzicami. Każdy nauczyciel omawia z uczniami wyniki diagnozy na swoim przedmiocie.

W szkole, podczas realizacji podstawy programowej, wykorzystywane są zalecane warunki i sposoby jej realizacji. Nauczyciele na zajęciach stwarzają uczniom możliwość kształtowania umiejętności czytania - rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów, myślenia matematycznego, kształtują umiejętność odkrywania zainteresowań, umiejętność uczenia się jako sposobu zaspokajania naturalnej ciekawości świata, pracy zespołowej, a także umiejętność komunikowania się w języku ojczystym. Na obserwowanych lekcjach kształcone były najważniejsze umiejętności opisane w podstawie programowej dla szkoły podstawowej z wykorzystaniem właściwych metod i formy pracy, adekwatnych do tematu lekcji i zgodnych z podstawą programową.

	sprawdzian po klasie 6		
Umiejętności	2012/2013	2013/2014	
czytanie	7,10	8,23	
pisanie	6,00	6,14	
rozumowanie	3,88	4,64	
korzystanie z informacji	2,27	2,64	
wykorzystanie wiedzy w praktyce	3,54	4,91	
średni wynik szkoły	22,79	26,55	
średni wynik kraj	24,03	25,82	
średni wynik okręg	22,98	24,92	
stanin szkolny	5,00	6,00	

	2014/2015		
	wynik ogólnopolski	duże miasta	sp71
ogółem	67%	71%	66%
język polski	73%	77%	71%
matematyka	61%	66%	57%
język angielski	78%	83%	75%
język niemiecki	70%	80%	89%

Mocne strony szkoły:

1. Podejmowane w szkole nowatorskie rozwiązania są dostosowane do potrzeb uczniów i sprzyjają ich aktywizacji w zdobywaniu wiedzy o świecie.
2. Organizacja procesów edukacyjnych w szkole, indywidualne podejście do uczniów oraz pomoc i wsparcie nauczycieli korzystnie wpływają na rozwój uczniów.
3. Nauczyciele przestrzegają zasad oceniania, wykorzystują wiedzę z innych przedmiotów, stawiają przed uczniami jasno sformułowane cele i oczekiwania, rozmawiają z nimi o ich trudnościach i sukcesach, co przedkłada się na to, że uczniowie czują się odpowiedzialni za swoją naukę.
4. Podejmowane przez szkołę działania oraz panująca w niej pozytywna atmosfera wpływają na poczucie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczniów.
5. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia szkolne, zgłaszają propozycje działań pozaszkolnych, w które włączają się również rodzice i społeczność lokalna

Język angielski:

Na podstawie przeprowadzonych diagnoz, nauczyciel wyłonił uczniów, którym nauka języka angielskiego przychodzi z łatwością i poziomem opanowania języka obcego wyróżniają się na tle klasy. Uczniowie posiadają duże zdolności językowe jak również silne i szerokie zainteresowania. Celem kształcenia będzie przyswojenie określonych wiadomości i umiejętności jak na przykład skuteczne wprowadzenie interakcyjnych form pracy, aby przygotować się do spontanicznej komunikacji w autentycznych sytuacjach. Ponadto, przygotowanie się ucznia do wykorzystania języka angielskiego w sytuacjach życiowych. Stwarza on tym podstawę do dalszej nauki języka obcego w kolejnych etapach nauki. Wspieranie indywidualnych zainteresowań, prowadzi do udziału w konkursach przedmiotowych.

Przyroda:

Diagnoza przeprowadzona co roku wykazała, że wielu uczniów ma kłopoty z nabyciem podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową z przyrody, zrozumienie zjawisk i zależności zachodzących w otaczającym ich świecie. Uczniowie w tym wieku powinni zdobyć taką wiedzę i kompetencje kluczowe, aby swobodnie i bezpiecznie poruszać się we współczesnym świecie, nabyć umiejętności niezbędne w codziennym życiu i dalszej nauce. Umieć dbać o własne zdrowie i mieć świadomość odpowiedzialności za środowisko, w którym przebywają.

Realizacja projektu, którego punktem odniesienia będzie człowiek, jego zdrowie, region i relacje z przyrodą ożywioną i nieożywioną pozwoli uczniom mającym trudności w nauce przyrody uzyskać niezbędną wiedzę i umiejętności dzięki metodzie eksperymentu. Uczniowie ci zwykle prezentują wąski zasób wiedzy ogólnej, mają trudności ze zrozumieniem czytanego tekstu, wymagają ciągłego naprowadzania za pomocą prostych

pytań, dodatkowych wyjaśnień oraz stosowania pozytywnych wzmocnień, pochwał i zachęt do pracy, a to wymaga dodatkowej pracy nauczyciela i czasu przeznaczonego na pracę z uczniem. Zajęcia z takimi uczniami opierają się na indywidualnej pracy i bezpośrednim kontakcie z dziećmi, co w przypadku zajęć w małych grupach daje taką możliwość. Zajęcia powinny być prowadzone metodą warsztatową, skupiać się na praktycznym działaniu oraz uwzględniać zajęcia w terenie jako formę bezpośredniego kontaktu z przyrodą.

Matematyka (zajęcia wyrównawcze):

Edukacja matematyczna(poziom - edukacja wczesnoszkolna), zalecenia:

- Wczesne tworzenie uczniom w procesie kształcenia okazji do przeliczania i wykonywania podstawowych operacji arytmetycznych, także w oderwaniu od prób ich zapisywania; pozwoli to uczniom na osvajanie się z liczbami i ich praktycznym sensem, bez ograniczeń związanych z ich zapisem symbolicznym.
- Szybkie rozszerzanie zakresu liczbowego do 20, a jeszcze lepiej do 100; pozwoli to na stopniowe osvajanie dzieci z czynnością grupowania po 10, która jest pierwszym krokiem w stronę rozumienia systemu dziesiętnego; należy unikać ograniczania w sztuczny sposób zakresu liczb, którymi operują uczniowie, gdyż spowalnia to ich matematyczny rozwój, a nawet może spowodować regres umiejętności
- wykorzystywanie wizualnych i strukturalnych modeli budujących rozumienie systemu dziesiętnego i wyjaśniających własności liczb naturalnych
- zachęcanie dzieci do wykorzystywania rysunków przy rozwiązywaniu zadań tekstowych
- samodzielne sprawdzanie przez dzieci poprawności rozwiązania zadania tekstowego dzięki upewnieniu się, czy uzyskana odpowiedź spełnia warunki podane w zadaniu
- unikanie rozwiązywania serii podobnych zadań tekstowych
- unikanie podawania uczniom gotowych metod rozwiązywania zadań
- unikanie rozwiązywania z dziećmi zadań zbyt prostych
- wykorzystywanie w procesie kształcenia różnorodnych, co do struktury i poziomu trudności, zadań tekstowych do rozwiązywania
- zachęcanie dzieci do tworzenia własnych metod rozwiązywania zadań tekstowych i posługiwania się nimi (bez wcześniejszego pokazywania „wzoru” i nakłaniania uczniów do jego naśladowania)

- tworzenie sytuacji dydaktycznych ukazujących użyteczność matematyki w życiu codziennym
- tworzenie okazji do rozwiązywania przez dzieci nietypowych zadań (nadmiar danych, nietypowa struktura,...) i zachęcanie ich do porównywania swoich rozwiązań
- wspólne wyszukiwanie zagadek i łamigłówek oraz wspólne ich rozwiązywanie
- jak najczęstsze stawianie uczniom pytań o wyjaśnienie i uzasadnienie, tworzenie im warunków do stopniowego doskonalenia swojego sposobu mówienia o matematyce

Matematyka (poziom – klasy 4-6):

W badaniu diagnostycznym sprawdzono wiedzę w następujących obszarach:

- sprawność rachunkowa
- wykorzystanie i tworzenie informacji
- modelowanie matematyczne, rozumowanie i tworzenie strategii

Badanie umiejętności uczniów odbyło się dwukrotnie – na początku i na końcu roku szkolnego. Wyniki testu przeprowadzonego w maju pozwalają na skonstruowanie następujących wniosków;

- uczniowie pracują niesystematycznie;
- tylko zadania według określonego schematu nie sprawiają problemu,
- wiedza elementarna jest nieutrwalona,
- uczniowie nie stosują wiedzy z zakresu arytmetyki oraz umiejętności rachunkowych do zadań osadzonych w kontekście praktycznym,
- większość uczniów dzieli rozwiązanie zadania na etapy, stosując własne, często poprawne, wygodne dla siebie strategie rozwiązania,
- dużą trudność sprawiają działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych,

Matematyka (uczeń zdolny):

Osiągnięcia uczniów:

- laureaci i finaliści konkursów matematycznych: MAT, Alfik, OLIMPUS, Pangea, Kangur matematyczny, Konkurs Matematyczny dla Uczniów Szkół Podstawowych pod patronatem Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty.

Wzrósł udział uczniów w konkursach matematycznych, bardziej wierzą we własne możliwości, chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych co przekłada się na poprawę wyników nauczania oraz ich rozwój zainteresowań matematyką. Systematycznie odrabiają zadania domowe i przygotowują się do zajęć. Przeprowadzane diagnozy końcowe pokazują przyrost wiedzy.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH GIMNAZJUM NR 7 W SZCZECINIE

Zgodnie z Podstawą Programową Kształcenia Ogólnego dla Szkół Podstawowych i Gimnazjów głównym zadaniem systemu kształcenia jest rozwijanie indywidualnych zdolności i umiejętności społecznych. Rozbudzanie zainteresowań, które będą motorem działań i pracy uczniów w dalszym kształceniu. Aby zrealizować w/w zadanie ważna jest praca z uczniem zdolnym i uczniem szczególnie zainteresowanym wybranymi dziedzinami nauki. Należy też wspierać uczniów mających problemy ze zrozumieniem przekazywanych treści i opanowaniu poznawanych umiejętności. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń co roku jest grupa uczniów, która interesuje się matematyką i przedmiotami przyrodniczymi, chętnie pracuje w celu poszerzenia swojej wiedzy, którą później wykorzystuje z bardzo dobrymi wynikami na konkursach, ale także grupa uczniów których należy objąć zajęciami wyrównawczymi w celu opanowania minimum programowego z matematyki, fizyki.

Na podstawie przeprowadzanych diagnoz, wyników egzaminów zewnętrznych, ewd, a także różnych konkursów matematycznych widoczna jest potrzeba dwutorowego rozwijania umiejętności i wiadomości matematycznych. Z jednej strony opieka nad uczniem uzdolnionym matematycznie, z drugiej praca z uczniem potrzebującym wsparcia i utrwalania poznanej wiedzy. Można to osiągnąć przez dodatkowe godziny pracy, wdrażanie nowych technologii, pomocy dydaktycznych, nowatorskich metod pracy.

Przeprowadzona na początku roku szkolnego 2015/2016 analiza sprawdzianu po szkole podstawowej pokazała, że w pierwszych klasach 25% uczniów potrzebuje pomocy w postaci zajęć wyrównawczych, ponieważ osiągnęli wynik poniżej 40% z matematyki, ale 27% uczniów uzyskało wynik równy lub wyższy niż 90%, co umożliwiła szkole pracę z uczniem zdolnym.

W szkole należy także stworzyć warunki do rozwoju zainteresowań geograficznych. I to nie tylko w sali lekcyjnej, ale również w terenie. Praca z uczniem zdolnym musi zachęcać do samokształcenia przez uczenie się od siebie nawzajem, przez przeprowadzanie eksperymentów, które zachęcą do dyskusji o budowie wszechświata, naszej planety czy ukształtowaniu bliższej i dalszej okolicy. Uczniowie wykazują duże zainteresowanie nie tylko budową Ziemi, ale również problemami gospodarczymi i społecznymi współczesnego świata.

Dodatkowe zajęcia podnoszą wyniki kształcenia i uatrakcyjniają proces dydaktyczny poprzez realizację potrzeb indywidualnych oraz grupowych. Praca terenowa w grupach pozwala na dzielenie się doświadczeniami oraz podnoszenie swoich umiejętności i wiadomości geograficznych. Zauważalna jest również potrzeba korzystania z urządzeń elektronicznych, a takie możliwości daje np. GPS używany zarówno do pracy w klasie, jak i w terenie.

Uczniowie mają duże problemy w zrozumieniu zagadnień związanych z fizyką, rozwiązywaniem zadań, myśleniem przyczynowo-skutkowym. Wyniki nauczania nie są zadowalające. Jest to przedmiot trudny i specyficzny. Problem jednak nie tkwi do końca w samych uczniach. Dla uczniów w wieku 13-16 lat ogromie ważna jest forma przekazywania informacji. Problem tkwi w tym, że ciężko zainteresować młodzież w ówczesnych czasach bez atrakcyjnego w ich mniemaniu zaplecza, w postaci nowoczesnego sposobu prowadzenia lekcji oraz odpowiednio wyposażonej bazy pomocy dydaktycznych.

Fizyki nie da się "uczyć" tak jak wielu innych przedmiotów (czyli np. poprzez zwykłe czytanie lub słuchanie), fizykę trzeba zrozumieć. Oznacza to zmianę sposobu uczenia z czytania podręczników, na rozwiązywanie problemów, wykonywanie licznych doświadczeń, poznawanie kolejnych przykładów zastosowania jej praw. Ciekawość poznawcza, więcej widzieć, słyszeć, to naturalna potrzeba każdego ucznia. Tylko nauka przez doświadczenia jest w stanie zmienić stosunek do tego przedmiotu.

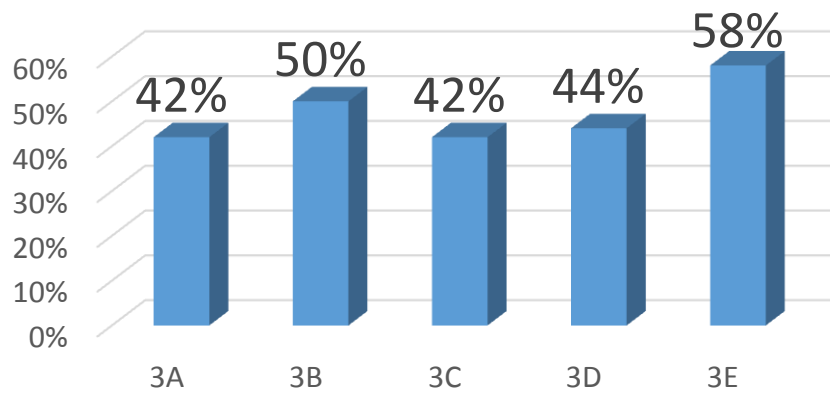
Badanie losów absolwentów naszego gimnazjum potwierdza, że uczniowie, u których rozwijane były umiejętności przyrodnicze i matematyczne odnajdują się na prestiżowych uczelniach w całym kraju, a uczniowie, którzy szlifowali podstawowe umiejętności, także z pozytywnym skutkiem kończą wybrane przez siebie szkoły.

**ANALIZA WYNIKÓW CZĘŚCI MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEJ EGZAMINU
GIMNAZJALNEGO
Z PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH
MATERIAŁY ĆWICZENIOWE OKE Z 2016 ROKU**

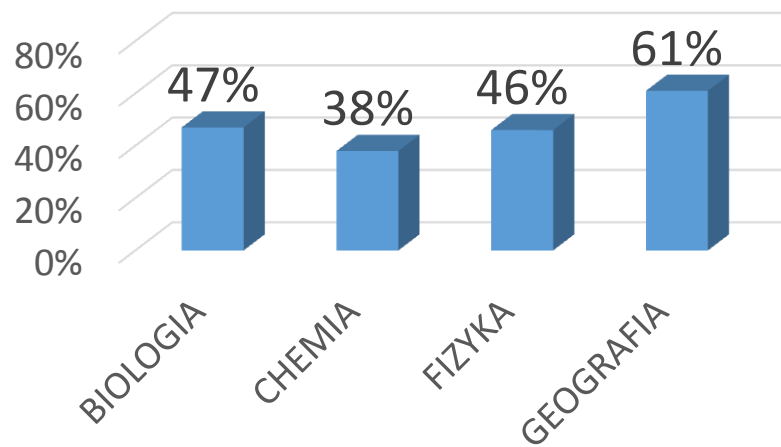
Do egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych przystąpiło 125 uczniów. Do rozwiązania mieli 24 zadania z 4 przedmiotów. W sumie do zdobycia było 28 punktów. Współczynnik łatwości 0,48 dla szkoły.

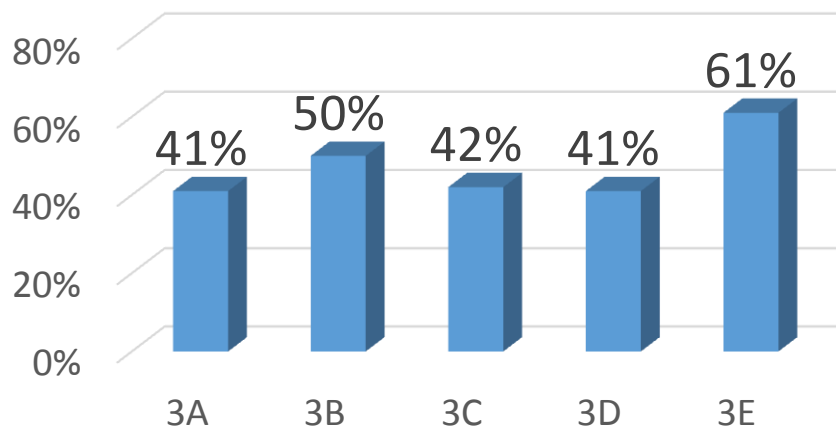
OGÓLNE WYNIKI POSZCZEGÓLNYCH KLAS

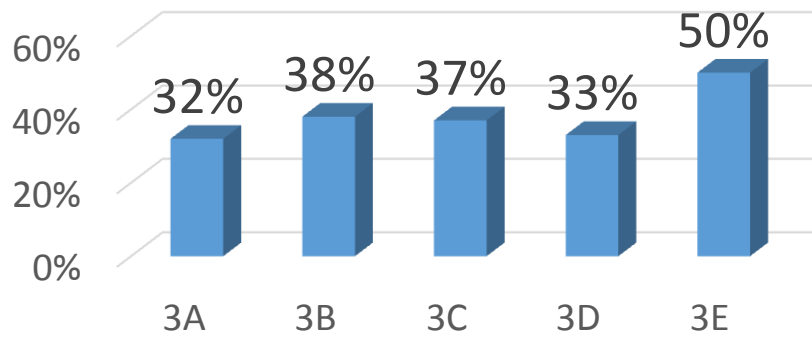
OGÓLNE WYNIKI Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW

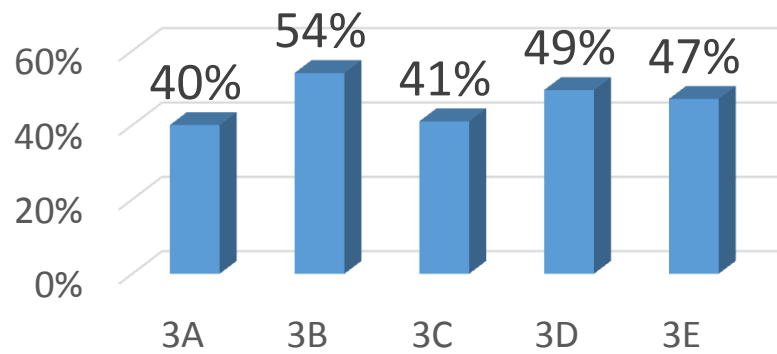
BIOLOGIA

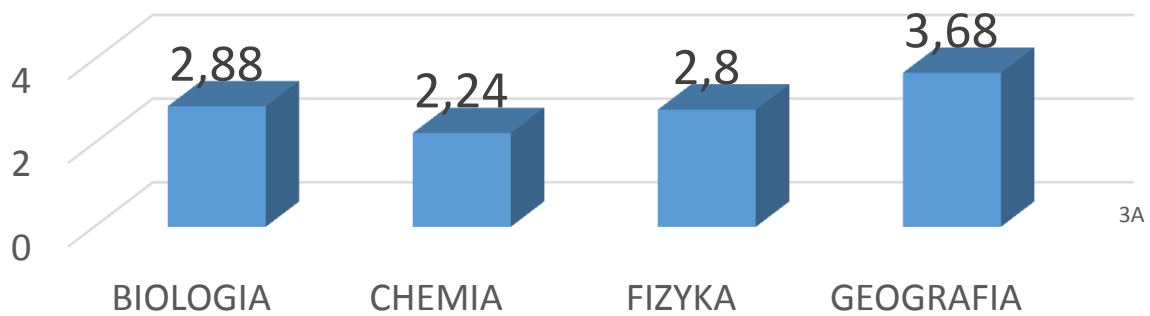
CHEMIA

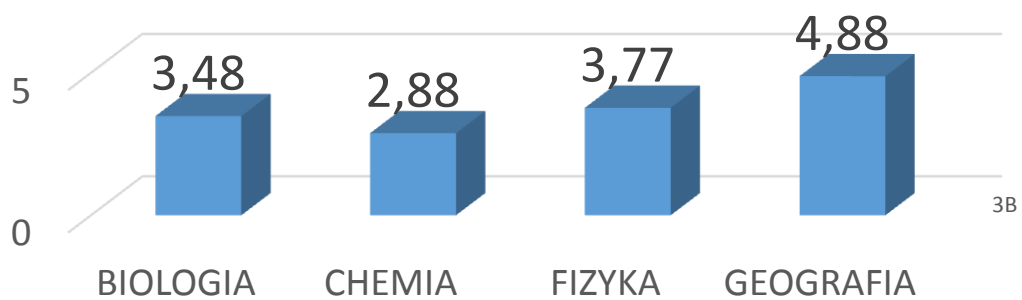
FIZYKA

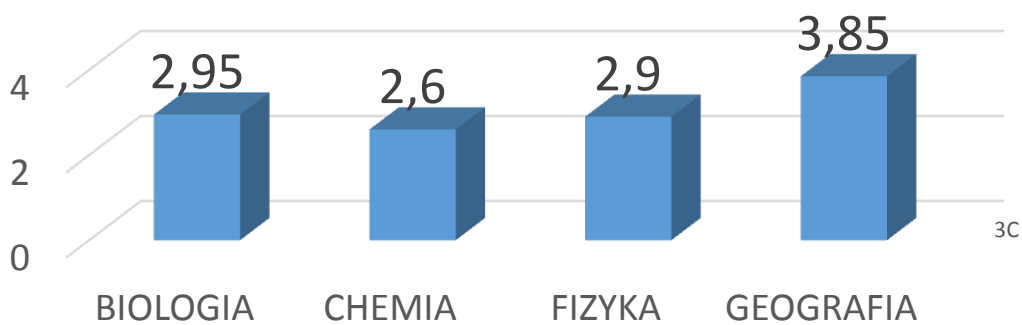
3A

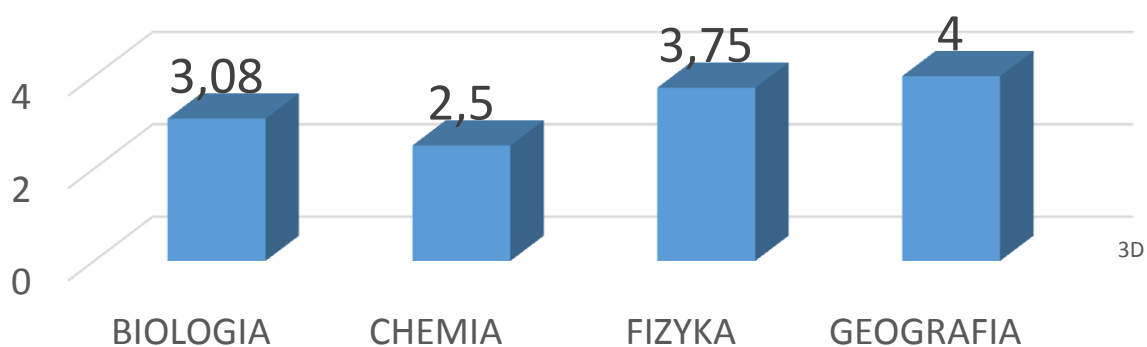
3B

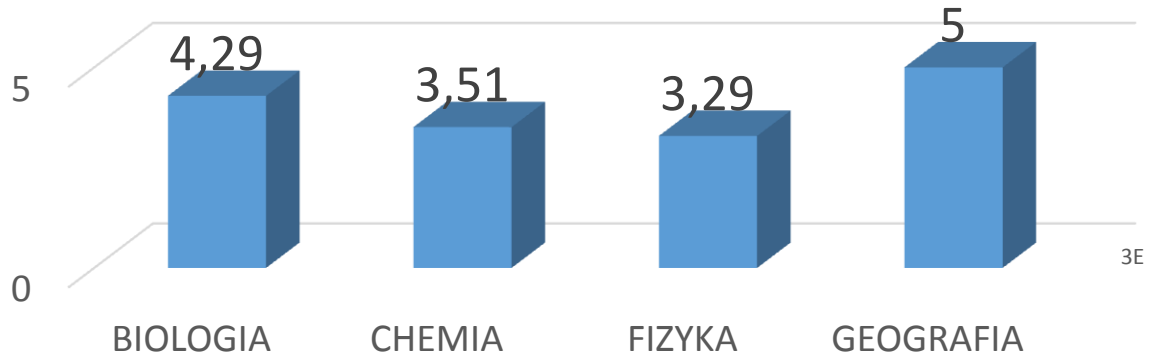
3C

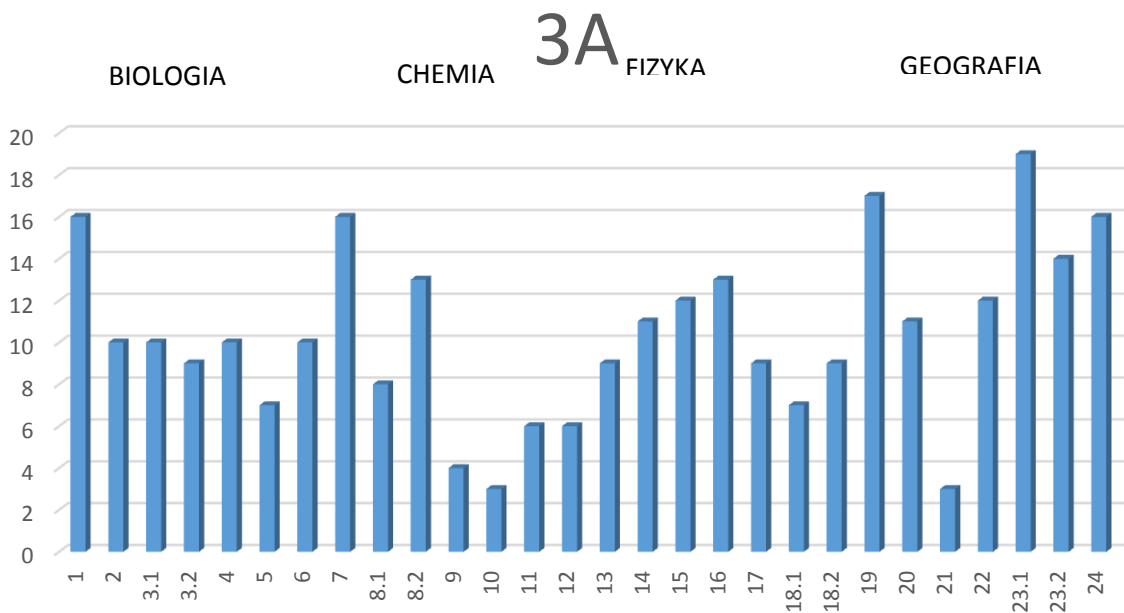
3D

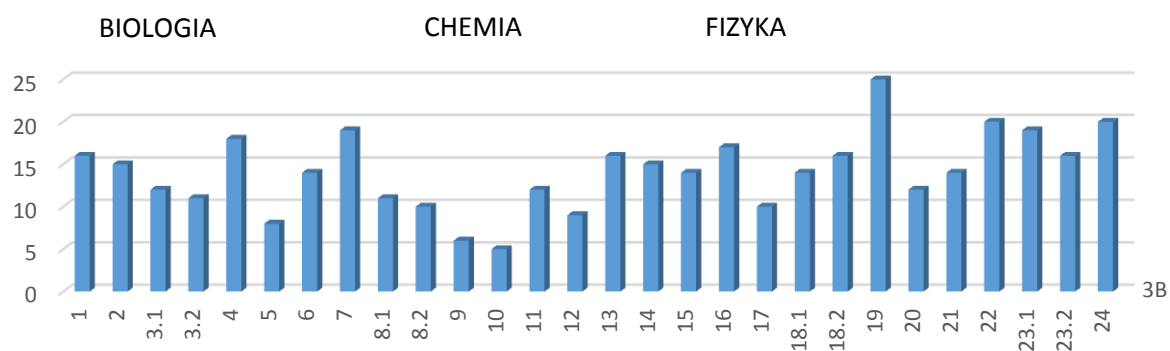
3E

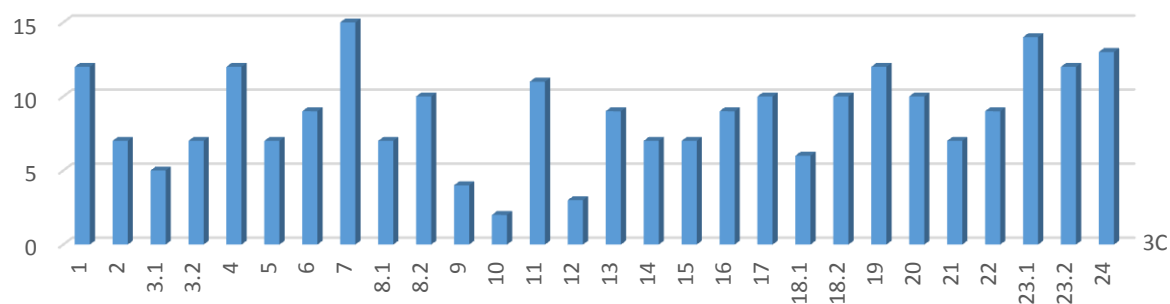
ANALIZA STOPNIA TRUDNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ DLA DANEGO PRZEDMIOTU WEDŁUG KLAS

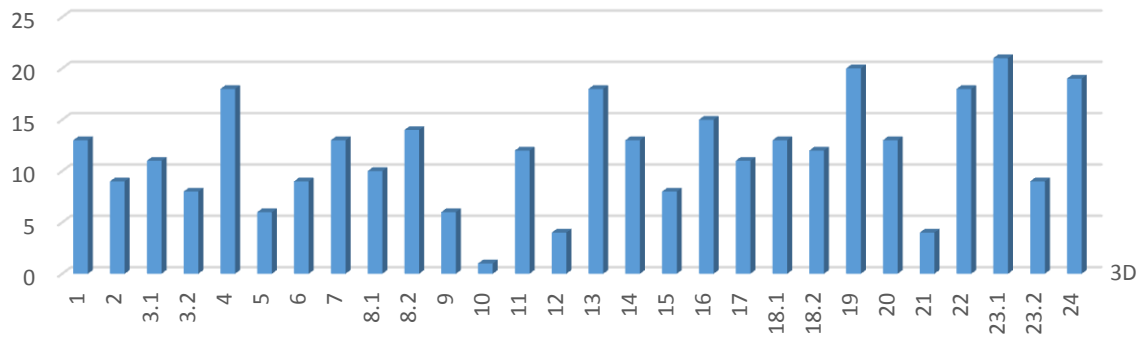
3B

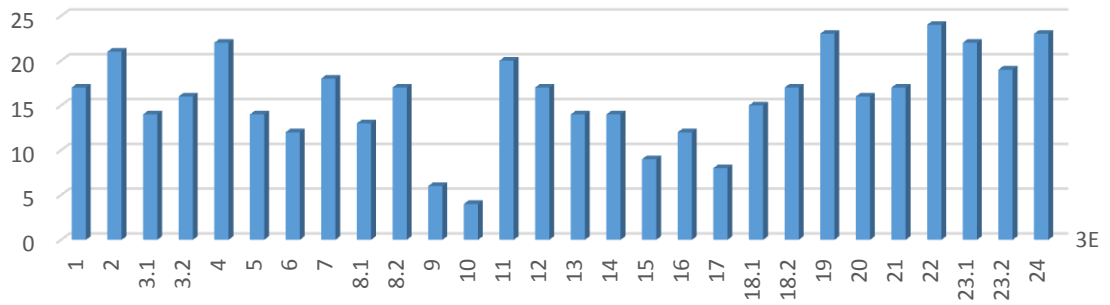
3C

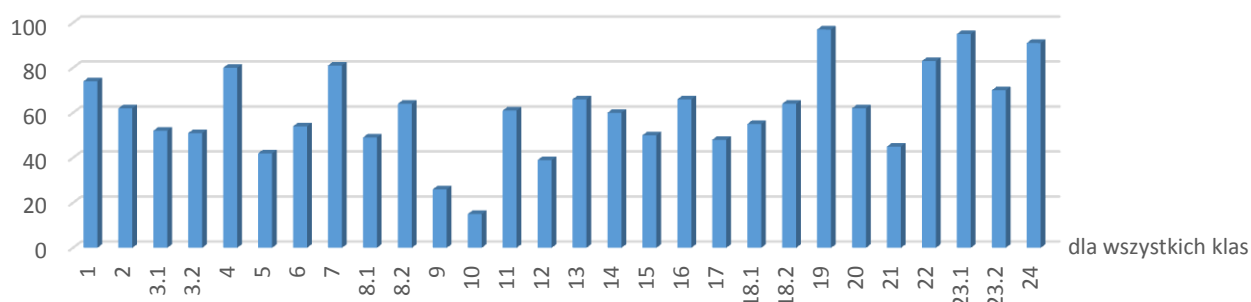
3D

3E

dla wszystkich klas

KLASA	BIOLOGIA						CHEMIA						FIZYKA						GEOGRAFIA									
	1	2	3.1	3.2	4	5	6	7	8.1	8.2	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18.1	18.2	19	20	21	22	23.1	23.2	24
3A	16	10	10	9	10	7	10	16	8	13	4	3	6	6	9	11	12	13	9	7	9	17	11	3	12	19	14	16
3B	16	15	12	11	18	8	14	19	11	10	6	5	12	9	16	15	14	17	10	14	16	25	12	14	20	19	16	20
3C	12	7	5	7	12	7	9	15	7	10	4	2	11	3	9	7	7	9	10	6	10	12	10	7	9	14	12	13
3D	13	9	11	8	18	6	9	13	10	14	6	1	12	4	18	13	8	15	11	13	12	20	13	4	18	21	9	19
3E	17	21	14	16	22	14	12	18	13	17	6	4	20	17	14	14	9	12	8	15	17	23	16	17	24	22	19	23
dla wszystkich klas	74	62	52	51	80	42	54	81	49	64	26	15	61	39	66	60	50	66	48	55	64	97	62	45	83	95	70	91

WNIOSKI:

- Pozyskanie informacji na podstawie analizy wskazanego tekstu, tabeli czy wykresu nie sprawia uczniom trudności.
- Uczniowie nie potrafią jednak wykorzystać uzyskanych informacji do weryfikacji podanych wniosków.
- Trudności sprawia wykorzystanie i interpretowanie odczytanych z wykresów wartości wielkości fizycznych.
- Uczniowie nie potrafią poprawnie zamieniać jednostek wielkości fizycznych, również nie opanowali umiejętności przekształcania wzorów.
- Gimnazjaliści nie potrafią zastosować posiadanych wiadomości w sytuacjach wymagających łączenia różnych umiejętności – operują różnymi pojęciami, definicjami,

ale nie potrafią przełożyć ich na czynności praktyczne (co może oznaczać, że prawa i zasady oraz zjawiska występujące w otaczającym świecie poznają powierzchownie, bez wskazania ich związku z codziennym życiem).

- Uczniowie nie stosują poprawnie poznanych terminów.
- Wprowadzane pojęcia z zakresu przedmiotów przyrodniczych (charakterystyczne dla danego przedmiotu i niezbędne do opisywania zjawisk) nie są właściwie utrwalone, przez co są błędnie (czasami intuicyjnie) stosowane. Nadal na najniższym poziomie opanowana jest umiejętność wnioskowania na podstawie opisanych doświadczeń czy schematów, przedstawiających głównie przebieg doświadczeń chemicznych. Gimnazjaliści nie potrafią interpretować otrzymanych wyników oraz formułować na ich podstawie wniosków.
- Często popełniają błędy, ponieważ niezbędne wiadomości związane z przebiegiem różnych doświadczeń nie zostały utrwalone.
- Przedmioty przyrodnicze to przedmioty doświadczalne, bezpośrednio związane z życiem codziennym, dla uczniów są często przedmiotami abstrakcyjnymi – nie mają związku z codziennością, nie pomagają zrozumieć zjawisk, występujących w otaczającym świecie.
- Nie odnotowano istotnych zmian w zakresie umiejętności przyrodniczych uczniów.
- Słabą stroną gimnazjalistów jest umiejętność oceny wyników doświadczeń i formułowanie wniosków (biologia, chemia, fizyka).
- Nie potrafią również wykorzystać posiadanej wiedzy teoretycznej do rozwiązania zadań (odtwarzają wiadomości, lecz nie potrafią ich stosować do np. analizowania przedstawianych sytuacji).

Należy zwrócić uwagę na:

- odczytywanie i analizowanie informacji na podstawie różnych źródeł,
- wskazywanie związku omawianych zagadnień (zjawisk) z życiem codziennym,
- utrwalanie wprowadzanych pojęcia z zakresu przedmiotów przyrodniczych,
- przeprowadzanie doświadczeń (szczególnie tych, które zostały wskazane w podstawie programowej), a następnie na podstawie otrzymanych wyników wdrażać uczniów do formułowania wniosków i oceny rezultatów badań,
- dokładną analizę tekstów, wykresów, tabel, map czy poleceń.

RAPORT Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

ROK SZKOLNY 2014/2015

MATEMATYKA

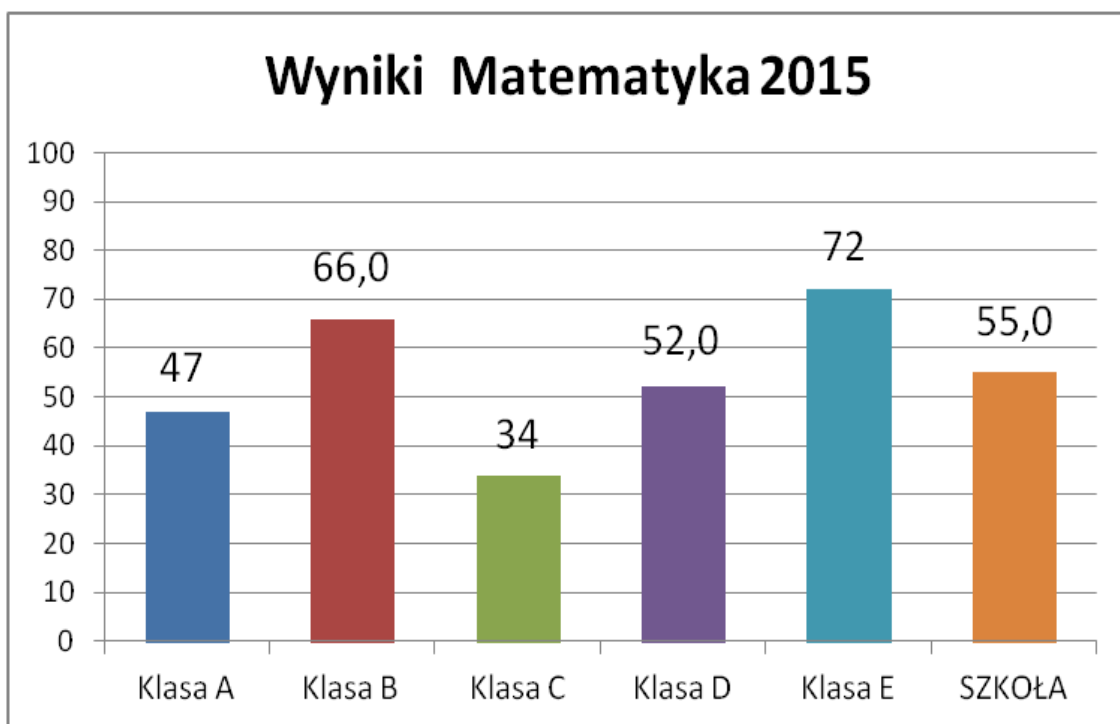
WYNIKI UCZNIÓW Z MATEMATYKI

EGZAMIN GIMNAZJALNY 2015

Szkoła	Szczecin	Kraj	Woj. zachodniopomorskie	Okręg
54,72	51,83	48	45,13	46,32

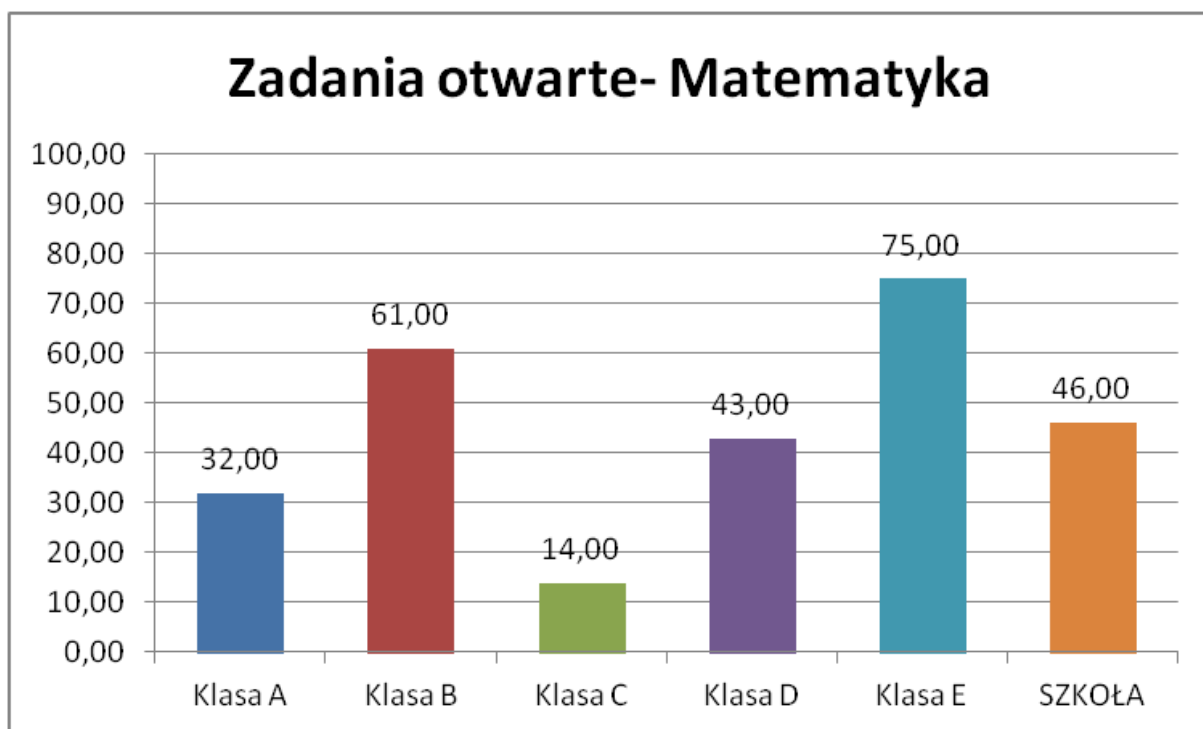
Wynik procentowy uzyskany przez uczniów naszej szkoły mieści się w **szóstym** stanie (wyżej średni), a wynik procentowy uzyskany przez szkołę plasuje nas w stanie **siódmym** (wysoki) w kraju i w **ósmym** (bardzo wysoki) w województwie zachodniopomorskim

Klasa	Procent poprawnych odpowiedzi	Miejsce w szkole
3A	46,98%	IV
3 B	65,64%	II
3 C	33,79%	V
3D	51,86%	III
3E	72,04%	I
....1A	54,72%	

Procent zdobytych punktów za zadania otwarte

	ZAD. 21	ZAD. 22	ZAD. 23	RAZEM
3A	69,60%	21,70%	8,70%	31,88%
3B	84%	68,50%	39,80%	60,91%
3C	33,30%	6%	4%	14,22%
3D	73,60%	35,40%	22,90%	42,59%
3E	90,50%	64,30%	67,90%	74,60%
SZKOŁA	70,90%	40,60%	30,10%	46%

Spostrzeżenia i wnioski:

Arkusz standardowy zawierał 23 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 3 otwarte. Wśród zadań zamkniętych większość stanowiły zadania wyboru wielokrotnego, w którym należało wybrać jedną z podanych odpowiedzi, a w czterech zadaniach typu prawda – fałsz ocenić prawdziwość zdań. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania.

WNIOSKI

1. **Kontynuować podjęte działania przez zespół matematyków, ponieważ przyniósł zamierzony cel (wysoki wynik z matematyki na egzaminie gimnazjalnym).**
2. **Objąć potrzebujących uczniów opieką na zajęciach wyrównawczych, sumiennie rozliczać frekwencję.**
3. **Utrwalać przerobiony materiał, wracać do poznanych wiadomości kiedy tylko się da. Rozwiązywać zadania, które są złożone, wymagają użycia i tworzenia strategii.**

Motywować do pracy uczniów zdolnych, rozwiązywać z nimi zadania o podwyższonym poziomie trudności.

9) Diagnoza Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 5 Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH
ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5

1. Gimnazjum nr 17

Analiza wyników egzaminów zewnętrznych, wyników diagnoz uczniów gimnazjum oraz ewaluacja wewnętrzna badająca przyczyny niskich wyników nauczania z matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych wskazują na konieczność przeprowadzenia dodatkowych zajęć dydaktyczno – wyrównawczych służących wyrównaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego.

Wyniki egzaminów zewnętrznych w roku 2015 w Gimnazjum nr 17 były w tym roku, jak i w latach poprzednich bardzo niskie, od lat najgorzej wypada matematyka i przedmioty przyrodnicze. Poniżej podaję zestawienie wyników uzyskanych w roku szkolnym 2014/2015

EGZAMIN	WYNIK SZKOŁY	STANIN W STOSUNKU DO ZACHPOM.	ŚREDNI WYNIK ZACHPOM.	ŚREDNI WYNIK m. Szczecin	ŚREDNI WYNIK KRAJ
MATEMATYKA	28,97	3 niski	45,13	51,83	48
MAT.-PRZYR.	37,71	3 niski	47,98	52,8	50

Analiza wyników sprawdzianu po klasie szóstej szkoły podstawowej uczniów, którzy odbywają naukę w Gimnazjum nr 17:

Średni wynik z matematyki na sprawdzianie w klasie szóstej wynosi 45%. Klasyfikuje on uczniów na staninie bardzo niskim. Średni wynik kraju wynosi 69 %.

Rozkład wyników uczniów na skali staninowej przedstawia się następująco:

Stanin	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy
Przedział procentowy	0-35	38-45	48-53	55-63	65-75	78-85	88-93	95-98	100
Liczba uczniów	15	3	7	1	4	1	0	1	0

Zdecydowana większa część klasy znajduje się na poziomie niżej średnim, niskim bardzo niskim i najniższym aż 82 %. Zaledwie 6 osób – 18% osiągnęło wynik - stanin średni i wyżej średni.

Niski wynik uzyskany przez zdecydowaną większość klasy sugeruje, że młodzież nie opanowała w pełni wiadomości i umiejętności ujętych podstawą programową obowiązującą w szkole podstawowej.

Biorąc pod uwagę wyniki uzyskane w poprzednich latach, przedmiotami wymagającymi szczególnego wsparcia są przedmioty matematyczno – przyrodnicze, dlatego wskazane jest przeprowadzenie zajęć wyrównawczych z matematyki, fizyki, chemii, biologii i geografii dla uczniów pierwszej, drugiej i trzeciej klasy gimnazjum.

Wśród uczniów gimnazjum znajduje się niewielka liczba uczniów zdolnych, wymagająca podwyższania swoich kompetencji z zakresu nauk przyrodniczych, dlatego powinny być w szkole przeprowadzone również zajęcia dla uczniów uzdolnionych z biologii, chemii, geografii i fizyki. Chcielibyśmy utworzyć po jednej grupie międzyoddziałowej z w/w przedmiotów.

2. XXIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Analiza wyników egzaminów zewnętrznych, wyników diagnoz uczniów liceum oraz ewaluacja wewnętrzna badająca przyczyny niskich wyników nauczania z matematyki wskazują na konieczność przeprowadzenia dodatkowych zajęć dydaktyczno – wyrównawczych służących wyrównaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla IV etapu edukacyjnego.

XXIII Liceum Ogólnokształcące – średni wynik pisemnego egzaminu maturalnego (2015r) z matematyki wyniósł 22,5% (w województwie wynik ten wyniósł 46,78%, a w kraju 55%). W poprzednim roku szkolnym, wynik ten był równie niski.

W związku z tak złymi wynikami egzaminów zewnętrznych należy przeprowadzić w liceum zajęcia wyrównawcze z matematyki dla klas pierwszych, drugich i trzecich.

Planowane jest utworzenie 6 grup po 10 osób (60 uczniów objętych wsparciem co stanowi ok. 50 % wszystkich uczniów liceum. Jedna grupa będzie odbywać 2 godziny dodatkowych zajęć w tygodniu. Zajęcia będzie prowadziło dwóch nauczycieli.

Cel główny: poprawa efektywności nauczania matematyki w szkole i doskonalenie umiejętności, które najslabiej wypadły na egzaminie maturalnym oraz podczas diagnozy wstępnej.

Cele szczegółowe:

1. Systematyczne i konsekwentne wprowadzanie zmian w pracy dydaktycznej, które doprowadzą do poprawy wyników nauczania. Stosowanie aktywizujących metod nauczania.
2. Zintensyfikowanie pracy nad obszarami, które najslabiej wypadają podczas egzaminu maturalnego.
3. Zwiększenie motywacji do nauki.
4. Lepsze rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów.
5. Zwiększenie ilości ćwiczeń, które pozwolą uczniom oswoić się ze stresem towarzyszącym podczas pisania prac kontrolnych.
6. Systematyczne monitorowanie skuteczności podjętych działań.

Opis rezultatów:

Metody aktywizujące wywołą w uczniach zainteresowanie przedmiotem, spowodują pokonanie własnych słabości i lęków. Rozwiną postawy twórcze i umiejętność krytycznego myślenia, w skład którego wchodzi analizowanie, ocenianie, porównywanie i wyciąganie logicznych wniosków. Wiara w powodzenie pozwoli uczniowi rozwinąć się i sięgnąć po coraz trudniejsze zadania. Metody te szansą na wykorzystanie potencjalnych możliwości tkwiących w każdym uczniu. Pozwalają na rozwinięcie umiejętności efektywnego uczenia się, prawidłowej komunikacji, pozwolą też na odnalezienie właściwego sposobu przewyższania trudności.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 4 W SZCZECINIE

Uczniowie rozpoczynający naukę Gimnazjum nr 22 w Zespole Szkół nr 4 w Szczecinie, to w większości dzieci, które niedostatecznie opanowały umiejętności przewidziane w podstawie programowej z zakresu matematyki i przyrody. Potwierdzają to wyniki sprawdzianu szóstoklasisty (średni wynik naszych uczniów 33,71%), diagnozy wstępne i oceny końcoworoczne po klasie szóstej. W obecnych klasach pierwszych (podobnie jak w latach poprzednich) wyniki ze sprawdzianu szóstoklasisty uzyskane przez naszych uczniów są poniżej średniej miasta i województwa. Zaległości po szkole podstawowej w istotny sposób wpływają na osiągnięcia tych uczniów na kolejnym etapie edukacyjnym. Zdiagnozowane zaległości to m.in.:

- problem z wykorzystaniem wiedzy teoretycznej w praktyce,
- nieumiejętność myślenia abstrakcyjnego,
- trudności z **przedstawianiem przyczyn i skutków wydarzeń i zjawisk w przyrodzie.**

ANALIZA EGZAMINU GIMNAZJALNEGO 2015 - CZ.PRZYRODNICZA

Arkusz standardowy zawierał 23 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 3 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych większość stanowiły zadania wyboru wielokrotnego, w których należało wybrać jedną z podanych odpowiedzi, a w czterech zadaniach typu prawda-fałsz – ocenić prawdziwość zdań. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania. Zadania od 1.1 do 6 dotyczyły biologii, zadania od 7-12 chemii, 13-18 fizyki, 19-24 geografii.

Średni wynik szkoły :43% (stanin 3), w województwie zachodniopomorskim-47,9%.

Rozkład wyników z poszczególnych przedmiotów

przedmiot	Wynik Gim 22 w %
biologia	44
chemia	40
geografia	38
fizyka	51

1. tabele

Tab.1 współczynniki łatwości

łatwość	0,00-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
arkusz	bardzo trudny	trudny	umiarkowanie trudny	łatwy	bardzo łatwy

Tab.2 współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań w Gimnazjum nr 22

nr.zad. wsp.	wsp. łat	opis
1.1	0,5	u. t.
1.2	0,2	t
2	0,5	u.t.
3	0,3	t
4	0,6	u.t
5	0,3	t
6	0,8	ł
7	0,7	ł
8	0,6	u.t.
9	0,5	u.t.
10.1	0,3	t
10.2	0,3	t
11	0,3	t
12	0,1	b.t.
13	0,6	u. m.
14	0,3	t.
15	0,6	u.m.
16.1	0,6	u.t.
16.2	0,6	u.t.
17	0,3	t.
18	0,5	u.t.
19	0,4	t.
20	0,3	t.
21.1	0,4	t
21.2	0,6	u.t.
22	0,5	u.t.
23	0,3	t.
24	0,1	

2. Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej do poszczególnych zadań

Zad, 1.

III. Poszukiwanie, wykorzystanie i tworzenie informacji.

III. Systematyka – zasady klasyfikacji, sposoby identyfikacji i przegląd różnorodności organizmów.:

zad. 2.

II. Znajomość metodyki badań biologicznych.

V. Budowa i funkcjonowanie organizmu roślinnego na przykładzie rośliny okrytozalążkowej.

Zad. 3.

IV. Rozumowanie i argumentacja.

VI. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka.

Zad. 4.

IV. Rozumowanie i argumentacja.

III. Systematyka

IV. Ekologia.

Zad. 5.

IV. Rozumowanie i argumentacja.

VIII. Genetyka.

Zad. 6.

I. Znajomość różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.

IX. Ewolucja życia.

Zad. 7.

I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

Zad. 8.

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

Zad.9.

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

Zad.10.

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

Zad.11.

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

Zad,12.

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

III. Opanowanie czynności praktycznych.

Zad. 13.

I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.

Zad. 14.

II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.

Zad 15.

I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.

Zad.16.

III. Wskazywanie w otaczającej rzeczywistości przykładów zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych.

IV. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów

Zad.17.

I. Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych.

Zad.18.

II. Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników.

Zad.19.

I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.

Zad.20.

III. Stosowanie wiedzy i umiejętności geograficznych w praktyce. długości trwania dnia i nocy [...].

zad.21.

I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.

Zad.22.

I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.

II. Identyfikowanie związków i zależności oraz wyjaśnianie zjawisk i procesów.

23.

I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.

Zad, 24.

I. Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej.

3. Analiza wyników z poszczególnych przedmiotów.

Z biologii najtrudniejsze okazały się zadania: 1.2, 3, 5, 6, które sprawdzały umiejętność korzystania i przetwarzania informacji, argumentowania. Najlepiej uczniowie wykonali zadanie 6, które dotyczyło: znajomości i różnorodności biologicznej i podstawowych procesów biologicznych.

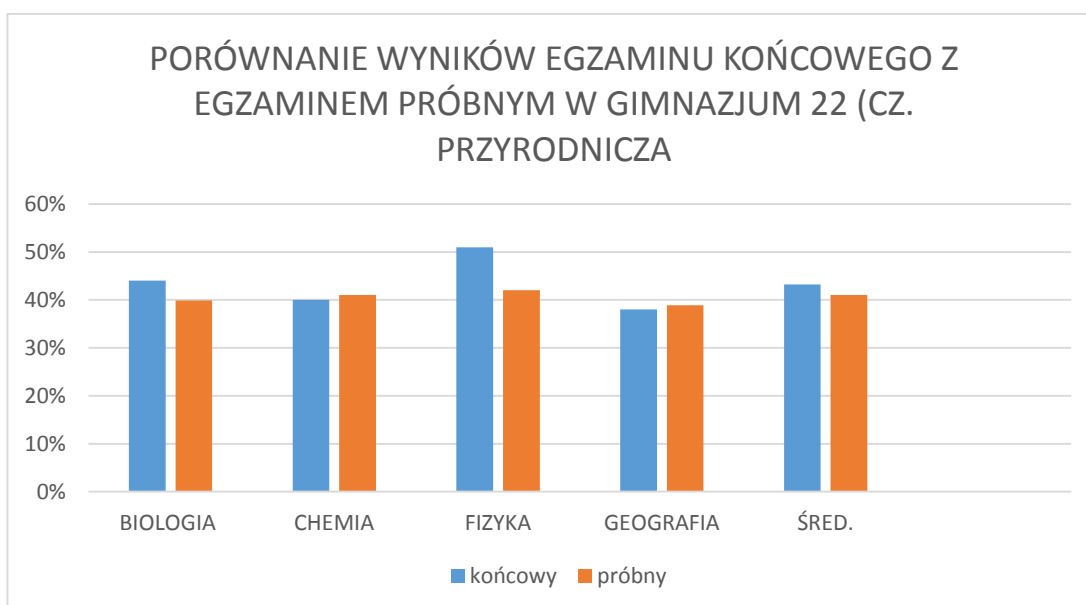
Z chemii wynik 40%. W okręgu i w województwie zachodniopomorskim wynik z chemii wyniósł 43%. Najłatwiejsze okazały się dla uczniów zadania 7 i 8, związane z budową materii. Zadania te były też najłatwiejsze dla uczniów w okręgu i województwie. Najtrudniejsze dla uczniów zdających egzamin w naszej szkole, okręgu i województwie okazało się zadanie 12 sprawdzające umiejętność projektowania doświadczeń pozwalających odróżnić węglowodory nasycone od nienasyconych.

Z geografii : uczniowie uzyskali średnią na poziomie 0,37 współczynnika łatwości czyli test okazał się trudny. Trudnymi okazały się zadania , które sprawdzały umiejętność-Korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznych : umiejętność czytania, interpretacji i posługiwania się mapą, lokalizowanie na mapie najważniejszych obiektów geograficznych, odczytuje z map informacje przedstawione za pomocą różnych metod kartograficznych i określa położenie [...] matematyczno geograficzne punktów [...] na mapie. Uczniowie nie poradzili sobie ze stosowaniem pojęć i terminów matematyczno-przyrodniczych oraz wykonywaniem obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych np. współrzędne geograficzne czy analizę danych statystycznych.

Z fizyki najtrudniejsze zadania :14, 17, które dotyczyło: Przeprowadzanie doświadczeń i wyciąganie wniosków z otrzymanych wyników, Wykorzystanie wielkości fizycznych do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych. Najłatwiejsze to zadanie 12: Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów

3. Porównanie wyników z egzaminem próbnym

przedmiot	Wynik w % próbny	Wynik w % Test końcowy
biologia	39,9	44
chemia	41	40
geografia	38,8	38
fizyka	42	51

Średni wynik egzaminu próbnego wyniósł 40% , a w egzaminie końcowym 43%.. Wynik końcowy jest wyższy o 3 pkt procentowe. W egzaminie końcowym lepiej wypadła umiejętność posługiwania się terminologią i znajomość procesów przyrodniczych.

Uczniowie na podobnym poziomie napisali oba egzaminy z chemii i geografii, nieco wyżej z biologii i wyżej z fizyki (końcowy egzamin)

Uczniowie ciągle (w obu przypadkach) mają problem z przetwarzaniem informacji, argumentacją i stosowaniem teorii w praktyce.

4. WNIOSKI

Przyczyną uzyskanego wyniku może być fakt, iż uczniowie ćwiczą te umiejętności głównie na początku cyklu nauczania, a pod koniec nauczania zbyt mało powtarzają te treści edukacyjne. Dlatego warto położyć większy nacisk na znajomość ogólnogeograficzną mapy świata i Polski. Należałoby systematycznie utrwalać poznane pojęcia i procedury m.in. zachęcać uczniów do korzystania z innych materiałów źródłowych. Zwiększyć ilość ćwiczeń praktycznych wymagających korzystania z różnorodnych form przedstawiania informacji (tekst, mapa, tabela, wykres, rysunek, schemat, fotografia) oraz sprawnego operowania informacją.

Tak niski wynik wynika z trudności jakie mają uczniowie z opanowaniem czynności praktycznych. Często pomimo wiedzy teoretycznej uczeń nie potrafi zastosować jej w praktyce. Należy więc ćwiczyć tę umiejętność. W tym roku szkolnym, zaplanowano zajęcia łączące wiedzę teoretyczną z praktyką. Dla obu klas trzecich raz w tygodniu będą prowadzone zajęcia, na których część teoretyczną poprzedzą doświadczenia.

Charakterystyka zestawu egzaminacyjnego

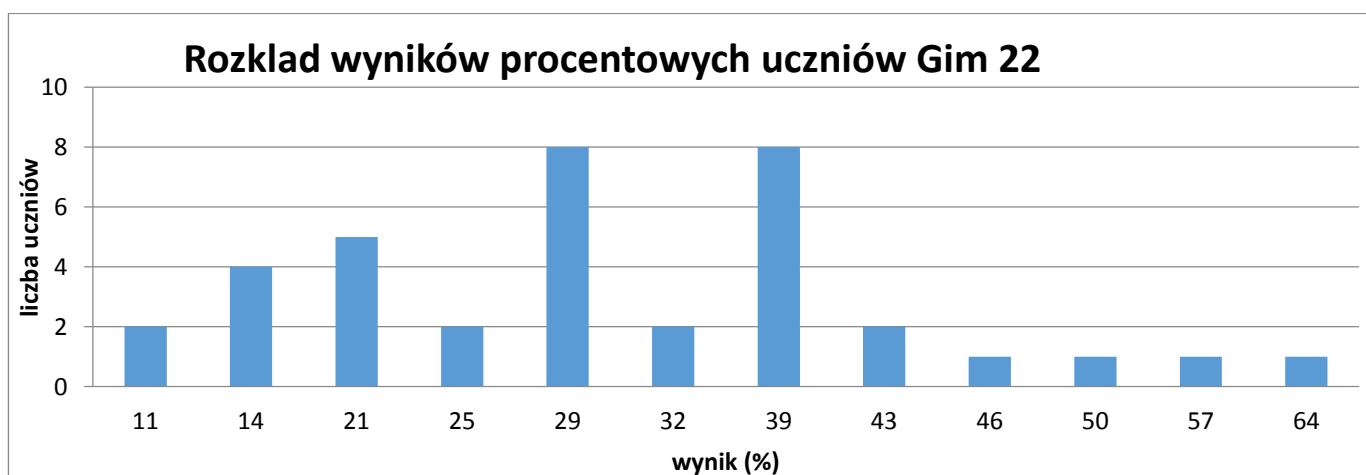
Zestaw standardowy zawierał 23 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 3 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych dominowały zadania wyboru wielokrotnego. Cztery zadania miały inną formę: w trzech z nich należało ocenić prawdziwość podanych stwierdzeń, a w jednym wybrać poprawną odpowiedź i odpowiedni argument ją uzasadniający. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania.

Dane statystyczne

wynik	Średni (%)	Max(%)	Min(%)	Mediana(%)	Dominanta(%)	Odchylenie standardowe(%)
Województwo zachodniopomorskie	43,93			43	29	24
Szczecin	50,09					
Gimnazjum 22	29,7	11	64	29	29	13,6

Wynik 29,7 % w skali staninowej daje naszej szkole pozycję 3 (niski), w województwie zachodniopomorskim.

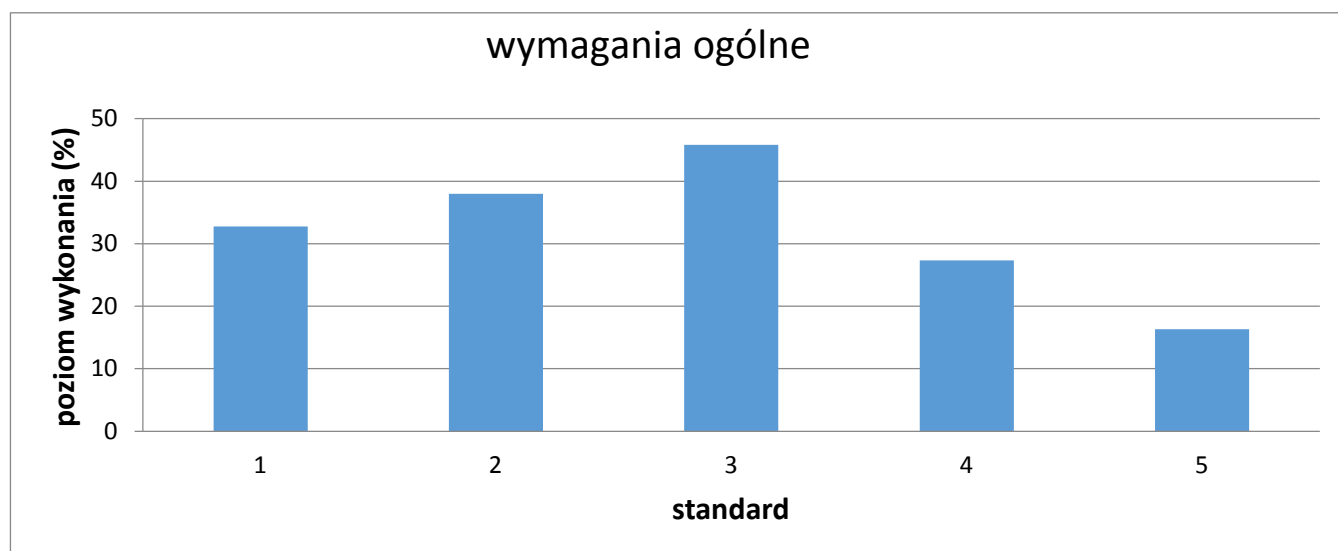
Klasa 3a i 3b napisały egzamin porównywalnie (29,8%, i 29,7%), przy czym klasa 3b poczyniła większe postępy, pisząc próbne testy na początku roku szkolnego na poziomie 15% a na koniec na poziomie 32%. Klasa 3a próbne testy na początku roku szkolnego pisała na poziomie 24%, w kwietniu 36%

Egzamin gimnazjalny dla naszych uczniów okazał się trudny, tak samo jak dla całej populacji (krzywa Gausa przechylona w lewą stronę).

Wymagania ogólne

Nr standardu	Wymaganie ogólne (z podstawy programowej)	% rozwiązywalności
I	Wykorzystanie i tworzenie informacji.	33
II	Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji.	38
III	Modelowanie matematyczne.	45
IV	Użycie i tworzenie strategii.	27
V	Rozumowanie i argumentacja.	16

W porównaniu do zeszłego roku dużo słabiej wypadło wykorzystanie i tworzenie informacji – standard 1. Zadania dotyczyły statystyki i funkcji.

Naj słabiej uczniowie radzili sobie z zadaniami ze standardu 5 wymagającymi rozumowania i argumentacji. Zadania dotyczyły szacowania wyrażeń wymiernych, trójkątów podobnych i brył.

Zadanie 23 okazało się najtrudniejsze w arkuszu – za jego rozwiązanie gimnazjaliści uzyskali średnio 0,03% punktów możliwych do zdobycia, w którym uczniowie musieli wykazać się umiejętnością przeprowadzenia prostego rozumowania matematycznego i użycia właściwej strategii – stanowiących istotne wymagania ogólne podstawy programowej z matematyki. Zadanie można było rozwiązać różnymi sposobami, ale każdy z nich wymagał od uczniów znajomości własności sześciangu oraz wyobraźni przestrzennej. Jeden ze sposobów polegał na obliczeniu oraz porównaniu ze sobą pól powierzchni sześciangu i powstałej bryły. Rozwiązując

innym sposobem, wystarczyło obliczyć pole powierzchni sześcianu i po zauważeniu, że usunięcie z jego narożników małych sześcianów nie powoduje zmiany pola powierzchni, uzasadnić równość pól obu brył.

Jednym z najłatwiejszych okazało się zadanie 6., w którym uczeń powinien wykazać się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji. Zadanie, którego treść nawiązuje do sytuacji praktycznej, sprawdzało umiejętność odczytywania i interpretowania informacji przedstawionych w formie opisu i rysunku.

Z treści podstawy programowej uczniowie najslabiej opanowali statystykę i funkcje.

MOCNE STRONY:

- uczniowie dość dobrze obliczają potęgi liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych;
- dobrze radzą sobie z redukcją wyrazów podobnych;
- ponad połowa umie rozwiązywać równania z jedną niewiadomą;
- uczniowie dość dobrze liczą pola podstawowych figur geometrycznych;
- poprawnie redukują wyrazy podobne w wyrażeniach algebraicznych; oraz zapisują informację w postaci wyrażenia algebraicznego;
- obliczają jakim procentem jednej liczby jest druga liczba; oraz procent liczby;

SŁABE STRONY:

- uczniowie nie umieją zamienić ułamka zwykłego na dziesiętny;
- słabo radzą sobie z zaokrągleniem liczb;
- zamiana jednostek czasu i pola też sprawia duże problemy;
- uczniowie nie umieją wyłączać czynnika przed nawias;
- słabo radzą sobie z rozwiązywaniem równań;
- większość uczniów nie podejmuje nawet próby rozwiązania zadań tekstowych zawierających układ równań lub równanie;
- nieliczni dobrze radzą sobie z obliczeniem pola koła przy danym promieniu i promienia koła przy danym polu;
- nie umieją rozwiązywać układów równań;

Wnioski:

- Uczniowie przyszedli ze złymi nawykami ze szkoły podstawowej (większość z nich zamienia ułamki w ten sposób: $\frac{1}{2} = 1,2$).
- Należy utrwalić z uczniami działania na ułamkach! Rozwiązywać równania i zadania tekstowe, również zawierające geometrię. Utrwalić zasady wyłączanie czynnika przed nawias.
- Utrwalić metody rozwiązywania układów równań. Zmobilizować uczniów do podejmowania się rozwiązywania zadań tekstowych różnego typu. Utrwalić wzory i własności figur płaskich.
- Trzecioklasistom gimnazjum 22 najwięcej problemów sprawiły zadania dotyczące logicznego myślenia, rozumowania i argumentacji oraz tworzenia strategii.
- Najlepiej uczniowie poradzili sobie z modelowaniem matematycznym.
- Uczniowie nie czytają ze zrozumieniem poleceń do zadań zamkniętych (analiza wyników i wywiad z uczniami)
- W porównaniu do zeszłego roku dużo słabiej wypadł standard I czyli wykorzystanie i tworzenie informacji

Planowane działania

- Kontynuować comiesięczne próby gimnazjalne
- Metody pracy bardziej dostosować do potencjału uczniów stosując więcej ćwiczeń praktycznych i samodzielnych.
- Szczegółowo informacja informować uczniów, rodziców i wychowawców o stanie przygotowania do egzaminu
- Od początku roku szkolnego wymagać od uczniów w powtórzenie potrzebnych zagadnień teoretycznych
- Nadal wyrównywać braki ze szkoły podstawowej wykorzystując godziny konsultacji.

PODSUMOWANIE

Trudności w rozumieniu i przyswajaniu materiału z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, w szczególności dotyczą:

- interpretacji tekstu o charakterze matematycznym, w tym używania języka matematycznego do opisu rozumowania, stosowania podanego przepisu postępowania, wykonywania rutynowych procedur,
- poprawnego wykonywania obliczeń na liczbach wymiernych oraz stosowania definicji i twierdzeń,
- wskazywania zależności między podanymi informacjami, planowania i wykonania ciągu czynności prowadzących do rozwiązania problemu oraz krytyczna ocena otrzymanych wyników,
- korzystania z różnych źródeł informacji, identyfikowania związków i zależności oraz wyjaśniania zjawisk i procesów przyrodniczych,

- rozwiązywania problemów praktycznych, projektowania i wyciągania wniosków.

PODSUMOWANIE ZACHOWAŃ UCZNIÓW (podsumowanie badań)

Większość diagnozowanych uczniów charakteryzuje brak wiary we własne siły (39%) oraz słaba motywacja (51%). Uczniowie mają problemy z systematyczną pracą (63%) i wykorzystaniem wiedzy w praktyce (75%). Większość z nich nie potrafi współpracować w zespole (81%). Wśród zdiagnozowanych uczniów, aż 26% posiada orzeczenia o potrzebie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Działania wspierająco-zapobiegawcze:

1. W szkole diagnozuje się zachowanie uczniów i wykorzystuje się wyniki tej diagnozy do tworzenia różnego rodzaju programów profilaktyczno – wychowawczych, zaradczych oraz do dalszej pracy dydaktyczno – wychowawczej.
2. Diagnozy są wykorzystywane do bieżącego korygowania zachowań na požądane, do planowania, ewaluacji działań wychowawczych i profilaktycznych (Program Wychowawczy i Program Profilaktyczny)
3. W szkole podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.
4. Podejmowane działania zwykle wpływają na zmniejszenie zagrożeń, a jeśli nie, to wówczas te działania są modyfikowane i szuka się skuteczniejszych rozwiązań.
5. Uczniom komunikuje się na bieżąco, jakich zachowań się od nich oczekuje. Wychowawca zapoznaje uczniów z Regulaminem Szkolnym, poprzez interwencje bieżące, rozmowy z uczniem i rodzicami.

Szkoła – nauczyciele, personel, rodzice, by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa całej społeczności szkolnej, powinna kontynuować dotychczasowe działania wychowawcze oraz podejmować nowe działania przynoszące pożądany efekt wychowawczy.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 2 W SZCZECINIE

Gimnazjum Nr 24

Diagnozę przeprowadzono w oparciu o analizy z lat: 2014/2015, 2013/2014, 2012/2013

Ocena wyników uwzględnia:

- wyniki klasyfikacji śródrocznych i rocznych, porównanie zestawień klasyfikacyjnych,
- analizy testów kompetencji i sprawdzianów,
- wyniki testów diagnostycznych,
- ankiety,
- analizy realizowania i przeprowadzania procesu kształcenia.

Celem analizy było sprawdzenie realizacji podstawy programowej w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych w III etapie edukacyjnym na przedmiotach matematyczno – przyrodniczych.

W wyniku badań stwierdzono, że uczniowie uczą się rzadko, zazwyczaj kiedy muszą. Wprawdzie liczba uczniów o niskich kompetencjach zmniejszyła się znacząco do 16,2 %, ale w dalszym ciągu dużym problemem jest brak systematyczności.

W badaniach powtarza się zarzut ze strony uczniów i nauczycieli o nieatrakcyjności metod kształcenia. Na podstawie badań stwierdzono, że uczniowie spędzają przeciętnie ok. 50 godzin tygodniowo przed komputerem. Jednak w dalszym ciągu ok. 17% uczniów nie ma w domu komputera z dostępem do Internetu. Komputer jest głównym źródłem informacji, miejscem nawiązywania znajomości, rozwijania zainteresowań i nauki. Jednocześnie pojawia się sugestia „nienadążaniu” szkoły za komputeryzacją.

Jako najatrakcyjniejsze zajęcia, wskazywane są te, które mają związek z:

- wykorzystaniem TI,
- realizacją projektu,
- pracą w grupie, zespołach badawczych.

Wyniki powyższych badań prowadzą do wniosku, że w obliczu niezwykle szybko zmieniającej się gospodarki opartej na wiedzy niezbędne jest wyposażenie polskiej młodzieży w narzędzia umożliwiające im elastyczne poruszanie się na rynku pracy oraz samorealizację i rozwój osobisty.

Rozwój kluczowych kompetencji powinien spowodować rozwój w dziedzinie uczenia się nieformalnego (praktycznego). Obecnie nacisk w polskim szkolnictwie położony jest głównie na kształcenie formalne. W małym zakresie natomiast rozwijane są umiejętności uczniów i ich postawy.

Wśród uczniów dominuje postawa uczenia się encyklopedycznego, charakteryzującego się dużą schematycznością zdobywania wiedzy i brakiem umiejętności rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych.

Metody aktywizujące w tym metoda projektów oraz eksperymenty edukacyjne wskazywane są jako te, które znacząco podniosą atrakcyjność prowadzonych zajęć, a tym samym wzrost kompetencji kluczowych gimnazjalisty.

**PROGRAM POPRAWY EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA Z MATEMATYKI - III ETAP
KSZTAŁCENIA GIMNAZJUM NR 24 w ZS NR 2 W SZCZECINIE (ROK SZKOLNY
2014/2015)**

I. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.

Program poprawy efektywności kształcenia z matematyki w Gimnazjum nr 24 w Szczecinie powstał w wyniku stwierdzenia w szkole dość słabych efektów kształcenia na podstawie:

- analizy egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2013/2014,
- analizy porównawczej wyników egzaminów gimnazjalnych na przestrzeni 3 kolejnych lat,
- analizy próbnych egzaminów gimnazjalnych dla klas drugich,
- analizy testów diagnozujących ,
- analizy wyników klasyfikowania i promowania uczniów klas I-III w roku szkolnym 2013/2014. Wszystkie dokonane analizy wykazały, że na przestrzeni lat 2012-2014 znacząco spadły

wyniki nauczania w zakresie matematyki na III etapie kształcenia. Wskazały one na konieczność zastosowania w szkole działań wspierających efekty kształcenia.

Program ten skierowany jest nie tylko do wszystkich uczniów szkoły i nauczycieli matematyki ale również do wychowawców, dyrekcji szkoły i rodziców jako jednostek wspomagających jego realizację. Należy więc zwrócić uwagę na konieczność wszelkich zmian w organizacji pracy szkoły realizowanych poprzez zmiany w realizacji procesu dydaktycznego nie tylko na lekcjach matematyki ale i pozostałych przedmiotach przyrodniczych, do maksimum wykorzystywać na lekcjach metody aktywizujące uczniów do pracy, udoskonalić system oceniania a także uwzględnić współpracę z rodzicami.

II. ANALIZA WYNIKÓW EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

Do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno – przyrodniczej, przystąpiło 69 uczniów. Jeden uczeń rozwiązywał zestaw egzaminacyjny dostosowany do jego potrzeb i możliwości w obecności i przy pomocy nauczyciela wspomagającego.

Egzamin sprawdzał umiejętności i wiadomości określone w **Podstawie programowej kształcenia ogólnego**.

Na podstawie uzyskanych przez uczniów wyników można stwierdzić, że uczniowie wykazali się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji z tekstu i rysunku,.

Najtrudniejsze okazało się zadanie wymagające przeprowadzenia samodzielnego rozumowania matematycznego a najłatwiejsze zadanie 6, w którym uczeń powinien wykazać się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji.

Za rozwiązanie zadań z zakresu matematyki gimnazjaliści uzyskali średnio 47% punktów możliwych do zdobycia.

Jednym z najłatwiejszych okazało się zadanie 6, w którym uczeń powinien wykazać się umiejętnością odczytywania i wykorzystywania informacji przedstawionych w formie opisu i rysunku. Uzyskany przez uczniów wynik 68% punktów świadczy o tym, że gimnazjaliści dobrze radzą sobie z wykorzystywaniem podanych informacji.

Dużo więcej trudności sprawiło zdającym rozwiązanie zadania 23, w którym musieli wykazać się umiejętnością przeprowadzenia prostego rozumowania matematycznego i użycia właściwej strategii – stanowiących istotne wymagania ogólne podstawy programowej z matematyki. Zadanie można było rozwiązać różnymi sposobami, ale każdy z nich wymagał od uczniów znajomości własności sześciianu oraz wyobraźni przestrzennej. Zadanie okazało się najtrudniejszym w arkuszu – za jego rozwiązanie gimnazjaliści uzyskali średnio 20% możliwych do zdobycia punktów

III. Wnioski z analizy wyników zawartych w szkolnym raporcie z egzaminu gimnazjalnego w 2014 r.

Arkusz matematyczny okazał się dla uczniów trudny.

- standard I – umiejętność stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu

- należy zwiększyć liczbę zadań doskonalących wykonywanie obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych

- należy kształcić umiejętności związane z :

postępowaniem się własnościami figur,

obliczaniem miar figur płaskich i przestrzennych,

dostrzeganiem kształtów figur geometrycznych w otaczającej rzeczywistości ,

- standard II – wyszukiwanie i stosowanie informacji

-podczas zajęć należy ćwiczyć odczytywanie informacji przedstawionych w formie, np. tabeli, wykresu

- standard III – wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo – skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych

-należy zwiększyć liczbę rozwiązywanych na zajęciach zadań mających na celu kształtowanie umiejętności posługiwania się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych (zapisywanie związków i procesów w postaci równań i nierówności)

-doskonalić umiejętność posługiwania się funkcjami, tzn. wskazywania zależności funkcyjnych, analizowania funkcji przedstawionych w różnej postaci i wyciągania wniosków)

- standard IV – stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów

-należy doskonalić umiejętności tworzenia i realizacji planu rozwiązania, oceny i interpretacji wyników

Wnioski z analiz wyników z diagnoz wewnętrznych przeprowadzonych w szkole.

Analizy testów próbnych i końcowych egzaminów klas trzecich z ostatnich trzech lat wykazały, ci matematyczno – przyrodniczej umiejętnie stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno – przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu oraz stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów Uczniowie mieli problemy zachowaniem kolejności działań, rozwiązywaniem zadań z treścią oraz formułowaniem wniosków.

Podczas zajęć z uczniami należy zwrócić uwagę na: wdrażanie uczniów do wnikliwego i uważnego czytania poleceń i tekstów, doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem, ćwiczenie umiejętności porównywania,

IV. CELE PROGRAMU

- ogólny:

- poprawa efektywności i jakości kształcenia w zakresie matematyki na III etapie kształcenia poprzez wyrównanie podstawowych braków edukacyjnych
- **szczegółowe:**
  - doskonalenie metod pracy nauczycieli wszystkich przedmiotów matematyczno-przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem nauczycieli matematyki,
  - uwzględnienie korelacji między przedmiotowej w zakresie przedmiotów przyrodniczych poprzez modyfikacje programów nauczania z uwzględnieniem potrzeb uczniów,
  - rozwijanie i doskonalenie u uczniów logicznego myślenia,
  - wdrażanie uczniów do wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce,
  - wdrażanie do matematycznego myślenia na wszystkich przedmiotach przyrodniczych,
  - zmniejszenie stresu związanego z niepowodzeniami szkolnymi.

V. OPIS SPOSOBÓW I TERMINÓW OSIĄGANIA CELÓW

L. P	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji wyznaczonego zadania	Spodziewane efekty i oczekiwania	Termin realizacji
1	Organizowanie działań sprzyjających podnoszeniu efektywności procesu kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza planów pracy dla wszystkich przedmiotów przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem matematyki (ramowe plany nauczania, rozkład materiału nauczania), pod względem ich dostosowania do możliwości i zainteresowań uczniów do możliwości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele zaktualizują swoją wiedzę na temat: <ul style="list-style-type: none"> - podstawy programowej, -standardów egzaminu gimnazjalnego, - korelacji międzyprzedmiotowej 	Do 30 września
		<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola pracy zespołów przedmiotowych – matematyczny - przyrodniczy pod kątem badania osiągnięć uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wnioski do dalszej pracy 	listopad, styczeń marzec maj
		<ul style="list-style-type: none"> • Uszczegółowienie PSO i zapoznanie z nim uczniów i rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • Każdy uczeń i rodzic zna dokładnie swoje obowiązki i prawa na matematyce a także sposoby oceniania pracy uczniów 	do końca września
		<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie elementów oceniania kształtującego 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokładne sformułowanie 	Cały okres realizacji

			celów lekcji pozwoli uczniom zrozumieć idee nacobezu	programu
		<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli nt. "Ocenianie kształtujące" 	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciele chętniej będą stosowali różne formy oceniania co pozwoli na większą motywację uczniów do nauki 	Październik-- rada szkoleniowa, Listopad ćwiczenie metod w ramach projektu System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół.
		<ul style="list-style-type: none"> Bieżące informowanie rodziców o wynikach wszystkich przeprowadzonych diagnoz, egzaminów próbnych 	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie roli rodziców jako współodpowiedzialnych za efekty kształcenia. 	Nie później niż 2 tygodnie po przeprowadzeniu badania diagnostycznego
		<ul style="list-style-type: none"> Organizacja zajęć wyrównawczych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa wyników klasyfikacji 	1x w tygodniu przez cały okres realizacji programu
2	Badanie osiągnięć	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie diagnozy wstępnej klas I 	<ul style="list-style-type: none"> Zdiagnozowanie potrzeb uczniów, Wnioski do dalszej pracy 	Do końca września
		<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie diagnozy wstępnej klas II i III 	<ul style="list-style-type: none"> Zdiagnozowanie potrzeb uczniów, Wnioski do dalszej pracy 	Do końca września
		<ul style="list-style-type: none"> Udział szkoły w projekcie GWO "Lepsza szkoła" – Sesje z plusem 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena osiągnięć uczniów zgodnie z realizacją podstawy programowej 	W terminach określonych przez GWO- 3x w roku
		<ul style="list-style-type: none"> Próbny egzamin gimnazjalny dla klas III 	<ul style="list-style-type: none"> Wnioski do dalszej pracy 	Listopad- grudzień
		<ul style="list-style-type: none"> Próbny egzamin gimnazjalny dla klas II 	<ul style="list-style-type: none"> Ocena osiągnięć uczniów zgodnie z realizacją podstawy programowej Wnioski do dalszej pracy 	Kwiecień 2015
3	Rytmiczne ocenianie osiągnięć uczniów	<ul style="list-style-type: none"> Uszczegółowienie PSO i zapoznanie z nim uczniów i rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> regularne przygotowywanie się uczniów do zajęć 	Cały okres realizacji programu
		<ul style="list-style-type: none"> Ustalenie ilości prac klasowych i podanie ich terminów i zagadnień uczniom, zapisanie terminów prac klasowych w planie pracy 	<ul style="list-style-type: none"> regularne przygotowywanie się uczniów do zajęć, Dobrze przygotowane i zaplanowane prace klasowe 	Cały okres realizacji programu
		<ul style="list-style-type: none"> Przestrzeganie zasad PSO 	<ul style="list-style-type: none"> ocena zachęcająca ucznia do pracy 	Cały okres realizacji programu
		<ul style="list-style-type: none"> Ocenianie bieżące- na każdej lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> ocena zachęca , motywuje ucznia do dalszej pracy 	Cały okres realizacji programu
		<ul style="list-style-type: none"> Ocenianie zgodne z kryteriami egzaminacyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zna zasady oceniania egzaminu gimnazjalnego 	Cały okres realizacji programu
3.	Poprawa frekwencji	<ul style="list-style-type: none"> Comiesięczna analiza frekwencji uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnienie uczniów nie uczęszczających na 	Cały okres realizacji

			<ul style="list-style-type: none"> zajęcia edukacyjne, badanie przyczyn absencji i uzyskanie wniosków do dalszej pracy na d motywacją ucznia do nauki, wyegzekwowanie od rodziców przestrzegania realizacji obowiązku szkolnego- włączenie rodziców do podniesienia efektów kształcenia 	programu
4	Kształcenie umiejętności rozwiązywania zadań : -otwartych, -problemowych	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie ilości rozwiązywanych zadań otwartych, egzekwowanie od uczniów różnych metod rozwiązywania zadań otwartych, kształcenie umiejętności selekcji danych i tworzenia planu rozwiązania zadania, 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wie ,że każde zadanie można rozwiązać różnymi metodami prowadzącymi do tego samego efektu końcowego, uczeń nabiera nawyku sprawdzenia i oceniania warunków zadania, wzrost umiejętności analizowania zadania i czytania ze zrozumieniem, kształtowanie umiejętności porządkownia informacji, wzrost świadomości o sposobie oceny egzaminu gimnazjalnego 	Cały okres realizacji programu
5.	Doskonalenie umiejętności formułowania definicji pojęć i stosowania terminów w praktyce	<ul style="list-style-type: none"> Motywowanie uczniów do regularnego uczenia się poprzez -zadania domowe, -udział w konkursach, -rozwiązywanie zadań dodatkowych wywieszanych raz w miesiącu na tablicy przedmiotowej, - tworzenie gazetek ściennych z ciekawymi informacjami matematycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost stopnia zainteresowania matematyką, wzrost stopnia opanowania podstawowej terminologii oraz kompetencji kluczowych 	Cały okres realizacji programu
6.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> organizowanie zajęć wyrównawczych na każdym poziomie 	<ul style="list-style-type: none"> wyrównanie braków uczniów w zakresie matematyki, 	Cały okres realizacji programu
		<ul style="list-style-type: none"> organizowanie zajęć dodatkowych dla uczniów szczególnie uzdolnionych , 	<ul style="list-style-type: none"> motywowanie do udziału w konkursach i zawodach matematycznych- uczniowie odnoszą sukcesy 	Cały okres realizacji programu
		<ul style="list-style-type: none"> organizacja pomocy koleżeńskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń pomagający utrwała swoją wiedzę o wspomagany niweluje braki 	Cały okres realizacji programu
		<ul style="list-style-type: none"> skorelowanie szkolnego planu konsultacji i zajęć dodatkowych do potrzeb i zainteresowań uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> uczniowie nie mają dylematu w wyborze konsultacji i zajęć dodatkowych zajęcia odbywają się w różnym czasie 	Cały okres realizacji programu

7.	Stosowanie różnych metod aktywizujących uczniów	<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie metod do potrzeb i możliwości uczniów. uatrakcyjnienie trudnych lekcji matematyki, 	<ul style="list-style-type: none"> zmotywowanie uczniów do dalszej pracy, zmniejszenie absencji na lekcjach, wzrost zaangażowania uczniów w lekcje matematyki 	Cały okres realizacji programu
8.	Doskonalenie nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> szkolenie z oceniania kształtującego w ramach projektu System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkół, udział w konferencjach szkoleniowych i seminariach organizowanych przez SNM 	<ul style="list-style-type: none"> zdobycie przez nauczycieli wiedzy na temat oceniania kształtującego wzbogacającego metody i formy pracy na lekcji nauczyciel zdobędzie nową wiedzę i doświadczenia 	Październik- listopad Zgodnie z harmonogramem szkoleń
9.	Dążenie do efektywnego wykorzystanie czasu pracy na lekcji	<ul style="list-style-type: none"> rozpoczynanie lekcji z dzwonkiem na lekcje – nauczyciel wchodzi do sali lekcyjnej równo z dzwonkiem na lekcje 	<ul style="list-style-type: none"> prawidłowa organizacja lekcji, wykorzystanie na proces dydaktyczny całej lekcji 	Cały okres realizacji programu

VI. EWALUACJA PROGRAMU

Wszystkie efekty realizacji programu i określonych w nim zadań ocenione zostaną poprzez wynik egzaminu gimnazjalnego oraz klasyfikację roczną w Gimnazjum nr24 w roku szkolnym 2014/2015.

Każde wykonane zadanie wymaga sporządzenia sprawozdania i dokonania analizy pod względem stopnia wzrostu efektywności nauczania matematyki w roku szkolnym 2014/2015.

W ewaluacji programu powinny się znaleźć:

- 1.Sprawozdanie zbiorcze z realizacji programu.
- 2.Informacja o czynnikach sprzyjających realizacji programu.
- 3.Informacja o czynnikach utrudniających realizację programu.

4. Analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów w zakresie nauczania i uczenia się matematyki.

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ ROK SZKOLNY 2013/2014

ORGANIZACJA I EFEKTYWNOŚĆ POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

Ankieta dla pedagoga szkolnego i wychowawców – zestawienie

1. Czy w szkole potrzebne są zajęcia dodatkowe, mające na celu pogłębienie wiedzy uczniów lub pomoc uczniom mającym trudności w nauce?

	pedagog	wychowawcy
Nie	0	0
Tak	1	15

2. Czy szkoła daje możliwość rozwijania zainteresowań uczniów?

	pedagog	wychowawcy
Nie	0	0
Tak	1	15

3. W jakich zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę uczestniczą uczniowie?

	pedagog	wychowawcy
- Koła zainteresowań V	1	11
- Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne	1	4
- Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze	1	8
- Zajęcia socjoterapeutyczne	0	1
- Zajęcia terapeutyczne	0	0
- Zajęcia logopedyczne	0	0
- Inne, jakie?..zajęcia sportowe	1	0

4. Czy uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych ?

- tak – dlaczego?

- rozwijają zainteresowania, uzupełniają braki w wiedzy
- ale jedynie wybrani uczniowie,
- ponieważ uczniowie zdobywają większą wiedzę z wybranych przedmiotów,
- ponieważ mają trudności w nauce,
- chcą poprawy ocen i utrwalić materiał,
- są ciekawe,

- nie – dlaczego?

- dotyczy uczniów słabych: nie chcą korzystać z zajęć wyrównawczych,
- brak motywacji do samorealizacji,
- brak zainteresowania,,
- mała atrakcyjność zajęć,

5. Czy metody i formy pracy stosowane przez nauczyciela na zajęciach dodatkowych są interesujące ?

	pedagog	wychowawcy
Nie	0	0
Tak	1	15

6. Czy nauczyciele przygotowują uczniów do udziału w :

	pedagog	wychowawcy
Konkursach	1	13
Olimpiadach	1	7
Zawodach sportowych	1	9
Unijnych programach edukacyjnych	1	7

7. Czy osiągnięcia uczniów są prezentowane społeczności szkolnej i pozaszkolnej ?

	pedagog	wychowawcy
Nie	0	0
Tak	1	15

8. W jaki sposób osiągnięcia uczniów szkoły są prezentowane społeczności szkolnej i pozaszkolnej?

	pedagog	wychowawcy
Eksponowanie osiągnięć (pucharów, dyplomów) w gablotach, na tablicy osiągnięć, na gazetkach ściennych i w klasach	1	6
Umieszczanie informacji na gazetkach szkolnych	1	6
Informowanie na forum klasy	1	9
Informowanie na forum szkoły (apele)	1	8
Umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły	1	10
Umożliwienie prezentowania swoich możliwości podczas imprez, uroczystości, spotkań i apeli	1	5
zdjęcia na stronie internetowej	1	7
wręczanie nagród	1	6

9. Czy dziecko jest traktowane w szkole indywidualnie?

	pedagog	wychowawcy
raczej nie	0	1
Zdecydowanie nie	1	0
Nie		0
raczej tak		9
zdecydowanie tak	1	3
Tak		2

10. Czy nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne swoich uczniów ?

	pedagog	wychowawcy
Nie	0	0
Tak	1	15

11. Dla jakiej grupy klasowej nauczyciele przeprowadzają diagnozę?

	pedagog	wychowawcy
dla uczniów zdolnych	0	0
dla uczniów zagrożonych	0	0
dla wszystkich uczniów	1	15

12. W jaki sposób nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne swoich uczniów?

	pedagog	wychowawcy
Obserwacja ucznia	1	8
Sprawdziany	1	8
Testy	1	8
Rozmowa z rodzicem	1	2
Analiza opinii z PPP	1	6
Rozmowa z uczniem	1	5
Arkusz diagnozy	0	5
Rozmowy z nauczycielami	1	4
Analiza bieżących wyników w nauce	1	4
Rozmowy z wychowawcą	1	3
Testy diagnozujące	1	6
Testy sprawności fizycznej	0	4
Wyniki egzaminów próbnych	0	1
Analiza prac uczniów	0	3
Kartkówki	1	6
Ankiety	1	2
Karty pracy	0	1
Skala Ryzyka Dysleksji	0	0
Test przesiewowy	0	0
Kwestionariusz obrazkowy	0	0
Test sprawności narządów artykulacyjnych	0	0
Test słuchu fonemowego	0	0
Spotkania zespołów samokształceniowych	1	2
Posiedzenia Rady Pedagogicznych	1	2

13. Jakie działania, zwiększające szanse edukacyjne uczniów, prowadzi szkoła ?

	pedagog	wychowawcy
Koła zainteresowań	1	7
Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne	1	3
Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze	1	9
Zajęcia socjoterapeutyczne	0	0
Zajęcia terapeutyczne	0	0
Zajęcia logopedyczne	0	0
Indywidualizacja pracy na lekcji	1	5
Zróżnicowanie metody pracy	1	6
Zajęcia przygotowujące do konkursów	1	6

14. Czy nauczyciele zapoznali się z opiniami i orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dotyczącymi swoich uczniów?

	pedagog	wychowawcy
Nie	0	0

Tak	1	15
-----	---	----

15. Czy nauczyciele realizują na swoich zajęciach zalecenia Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej zawarte w opiniach i orzeczeniach?

	pedagog	wychowawcy
Nie	0	0
Tak	1	15

16 . Czy nauczyciele stosują indywidualizację przy ocenianiu i zadawaniu pracy domowej?

	pedagog	wychowawcy
Nie	0	0
Tak	1	15

17 . Jakie działanie motywujące, uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego uczniów, nauczyciele podejmują najczęściej?

	pedagog	wychowawcy	RAZEM
Różnicowanie poziomu trudności zadań na sprawdzianach	1	5	6
Różnicowanie poziomu trudności zadań domowych	0	6	6
Stosowanie pochwały na forum klasy	1	8	9
Stosowanie pochwały na forum szkoły	0	2	2
Stosowanie pochwały na spotkaniach z rodzicami	0	6	6
Przygotowanie i udział w konkursach	1	6	7
Zachęcanie uczniów do aktywnego udziału w organizacji lekcji	1	3	4
Umożliwienie poprawy oceny	1	9	10
Stosowanie dodatkowych ocen za udział w konkursach	0	6	6
Umożliwienie prezentowania swoich możliwości podczas imprez, uroczystości, spotkań i apeli	0	3	3
Ekspozowanie osiągnięć (pucharów, dyplomów) w gablotach, na tablicy osiągnięć, na gazetkach ściennych i w klasach	1	5	6
Umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły	0	4	4
Stosowanie ocen za zaangażowanie i chęć podejmowania dodatkowego wysiłku	0	6	6
Możliwość uzyskania oceny celującej	0	4	4

18. Z czyjej strony najczęściej napotykają na trudności w realizowaniu zaplanowanych działań, uwzględniających dostosowania dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?

	pedagog	wychowawcy
Ze strony ucznia		8
Ze strony rodziców		3
Ze strony innych nauczycieli		0
Ze strony specjalistów		0
Nie napotykam trudności	1	4

19. Czy zdaniem nauczycieli, podjęte przez szkołę działania wpływają na zwiększenie szans edukacyjnych uczniów?

	pedagog	wychowawcy
Tak	1	10
nie	0	0
Nie mam zdania	0	5

20. Opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dotyczą następującego zakresu:

Specyficznych trudności w nauce

21. Orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dotyczą następującego zakresu:

- Stanu zdrowia,
- Zaburzeń emocjonalnych.

22. Jakiego rodzaju pomoc psychologiczno-pedagogiczną mogą uzyskać uczniowie na terenie szkoły?

- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia wyrównawcze z języka polskiego,
- zajęcia wyrównawcze z matematyki.

1. Analiza odpowiedzi na pytania kluczowe zawarte w projekcie ewaluacji

• Jakiej pomocy udziela się w szkole dla uczniów?

Opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dotyczą specyficznych trudności w nauce. Orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dotyczą stanu zdrowia i zaburzeń emocjonalnych.

Na terenie szkoły młodzież objęta jest opieką wszystkich nauczycieli oraz pedagoga szkolnego. Oprócz normalnego rytmu procesu dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczego może uczestniczyć w różnych formach zajęć dodatkowych. Dają one możliwość rozwijania zainteresowań uczniom, uzupełniają braki w wiedzy, a w związku z tym rozwijanie swoich pasji, możliwość poprawy oceny, czy utrwalenia materiału. Nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne wszystkich uczniów. Narzędziami diagnozującymi są obserwacja, sprawdziany, testy, kartkówki, rozmowy z uczniem i arkusze diagnoz, testy sprawności fizycznej. Ponadto rozmowy z nauczycielami, rodzicami, ankiety. Narady w zespołach samokształceniowych i posiedzenia Rad Pedagogicznych.

Uczniowie przygotowani są do udziału w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych i unijnych programach edukacyjnych.

- **Jak w szkole realizowane są zalecenia z poradni ?**

Pedagog szkolny wraz z wychowawcami i nauczycielami uczącymi danego ucznia zapoznają się i analizują zalecenia poradni, a następnie uwzględniają je podczas procesu nauczania i wychowywania. Na terenie szkoły w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowie mogą brać udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, zajęciach wyrównawczych z języka polskiego i matematyki. Organizowane są zajęcia indywidualne.

Wnioski

Wymaganie 3.1.6: Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.

Obszar: Organizacja i efektywność pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

1. W szkole są potrzebne dodatkowe zajęcia mające na celu pogłębienie wiedzy uczniów lub pomoc uczniom mającym trudności w nauce.
2. Szkoła daje uczniom możliwość rozwijania zainteresowań.
3. Uczniowie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę, a są to: koła zainteresowań, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze. Wśród nich są również zajęcia sportowe.
4. Zajęcia poza lekcyjne cieszą się zainteresowaniem uczniów, gdyż rozwijają ich zainteresowania, uzupełniają braki w wiedzy, ale i ją poszerzają. Korzystają z nich jedynie wybrani uczniowie. Nauczyciele zauważają, że są to zwykle te same osoby, które uczestniczą w różnych zajęciach. Wśród nich są też ci, którzy mają trudności w nauce, ale i ci, którzy chcą poprawy ocen i utrwalić materiał. Zajęcia są ciekawe. Tych uczniów należy promować przed rówieśnikami i opiekunami prawnymi. Stosować pochwały słowne, drobne nagrody. Podtrzymywać twórcze zaangażowanie, pokazywać perspektywy.
5. Brak zainteresowania zajęciami poza lekcyjnymi może być spowodowany lenistwem lub wstydem uczniów słabych, którzy nie chcą korzystać z zajęć wyrównawczych. Przeszkodą może być też brak motywacji do samorealizacji. Zadaniem nauczyciela jest obudzić motywację w uczniu, pomóc w wyznaczeniu celu, przełamaniu wstydu, czy pobudzić do przełamania lenistwa. Jednym ze sposobów może być dodatkowa ocena za udział w zajęciach poza lekcyjnych. Słowna pochwała za chęć rozwijania się, podejmowania wysiłków na rzecz własnego wzrostu. Stosowania niekonwencjonalnych metod podczas zapraszania na te zajęcia lub w trakcie ich prowadzenia.
6. Pedagodzy zgodnie twierdzą, że metody i formy pracy podczas zajęć dodatkowych są interesujące. Co zatem zrobić, aby korzystało z nich większe grono uczniów?
7. Nauczyciele przygotowują uczniów do udziału w konkursach, zawodach sportowych, unijnych programach edukacyjnych i olimpiadach.

8. Osiągnięcia uczniów szkoły są prezentowane społeczności szkolnej i pozaszkolnej poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły, informowanie na forum klasy oraz na forum szkoły (apele). Ponadto są zamieszczane zdjęcia na stronie internetowej, osiągnięcia są eksponowane (puchary, dyplomy) w gablotach, na tablicy osiągnięć, na gazetkach ściennych i w klasach. Informacje są umieszczane na gazetkach szkolnych. Wręczane są nagrody. Nauczyciele dają przestrzeń do prezentowania uczniowskich możliwości i osiągnięć podczas imprez, uroczystości, spotkań i apeli.
9. W opinii nauczycieli dziecko jest w szkole traktowane indywidualnie.
10. Nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne swoich uczniów.
11. Nauczyciele przeprowadzają diagnozę dla wszystkich swoich uczniów.
12. Nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne swoich uczniów przede wszystkim poprzez obserwację uczniów, sprawdziany i testy. Ponadto analizują opinie z Poradni Psychologiczno-pedagogicznych, testy diagnozujące i kartkówki. Dalej rozmawiają z uczniem i wypełniają arkusz diagnozy. Kolejnymi narzędziami są rozmowy z nauczycielami, analiza bieżących wyników w nauce i testy sprawności fizycznej. W diagnozie pomagają rozmowy z wychowawcą i analiza prac uczniów. Cennymi w diagnozowaniu są rozmowy z rodzicami, ankiety, spotkania zespołów samokształceniowych i posiedzenia Rady Pedagogicznych.
13. Szkoła, chcąc zwiększyć szanse edukacyjne uczniów prowadzi zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze i koła zainteresowań. Stosowane są różnicowanie metody pracy. Organizowane są zajęcia przygotowujące do konkursów. Ponadto realizowana jest indywidualizacja pracy na lekcji. Szkoła prowadzi zajęcia korekcyjno – kompensacyjne.
14. Nauczyciele zapoznali się z opiniami i orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dotyczącymi swoich uczniów
15. Nauczyciele realizują na swoich zajęciach zalecenia Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej zawarte w opiniach i orzeczeniach.
16. Nauczyciele stosują indywidualizację przy ocenianiu i zadawaniu pracy domowej.
17. Uwzględniając indywidualizację procesu edukacyjnego uczniów, nauczyciele podejmują najczęściej następujące działania motywujące: umożliwienie poprawy oceny i stosowanie pochwały na forum klasy. Występuje różnicowanie poziomu trudności zadań domowych. Stosowane są pochwały na spotkaniach z rodzicami. Uczniowie są przygotowani i biorą udział w konkursach oraz otrzymują dodatkowe oceny za udział w nich, za zaangażowanie i chęć podejmowania dodatkowego wysiłku. Ponadto różnicuje się poziom trudności zadań na sprawdzianach. Osiągnięcia są eksponowane (puchary, dyplomy) w gablotach, na tablicy osiągnięć, na gazetkach ściennych i w klasach. Dodatkowo informację są umieszczani na stronie internetowej szkoły. Stwarza to możliwość uzyskania oceny celującej. Uczniowie są zachęceni do aktywnego udziału w organizacji lekcji. Motywacją jest też stosowanie pochwały na forum szkoły.
18. W realizowaniu zaplanowanych działań, uwzględniających dostosowania dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi najczęściej napotykają na trudności przede wszystkim ze strony ucznia, czasami rodzica. Bywa, że te trudności nie występują.
19. Zdaniem 66,66% ankietowanych nauczycieli, podjęte przez szkołę działania wpływają na zwiększenie szans edukacyjnych uczniów. 33,33% nie ma zdania.

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ - ROK SZKOLNY 2014/2015

Obszar badawczy:

Podniesienie jakości kształcenia w Zespole Szkół Nr 2 w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności w zakresie matematyki.

Wymaganie 3.1.3: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Projekt ewaluacji wewnętrznej

Wymaganie 3.1.3:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Obszar:

Podniesienie jakości kształcenia w Zespole Szkół Nr 2 w zakresie umiejętności określonych

w podstawie programowej, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności w zakresie matematyki.

Cel ewaluacji:

Podniesienie jakości kształcenia.

Charakterystyka wymagania:

W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową, z uwzględnieniem osiągnięć uczniów

z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Postawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, formułuje się i wdraża wnioski z analiz.

Uczniowie aktywnie uczestniczą w zajęciach.

Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów.

Pytania kluczowe:

- Jakie działania są podejmowane celem podniesienia jakości kształcenia w Zespole Szkół Nr 2 w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej szczególnie w zakresie matematyki?
- Jak te działania wpłynęły na jakość kształcenia ?

Metody i techniki:

Ankieta.

Sprawozdanie z pracy zespołu matematycznego w II semestrze roku 2014/15.

Dokumentacja szkolna.

Narzędzia badawcze:

Kwestionariusz ankiety:

- skierowana do nauczycieli matematyki
- skierowana do uczniów

Dokumentacja szkolna.

Dobór próby badawczej:

Populacja badań:

Nauczyciele matematyki.

Uczniowie Zespołu Szkół Nr 2 w Szczecinie.

1. Arkusze ewaluacji wewnętrznej

WYMAGANIE 3: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Problem badawczy:

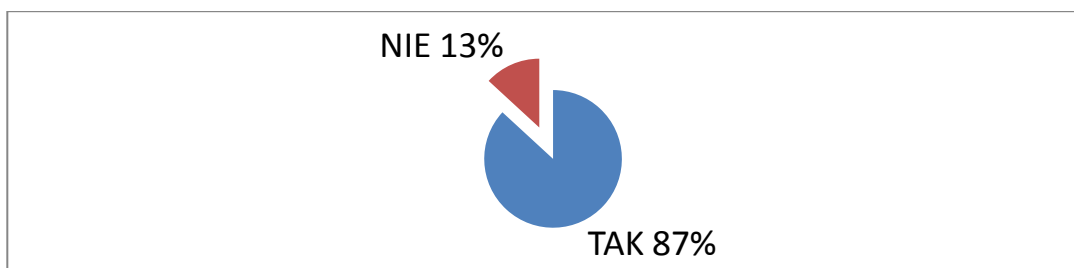
Podniesienie jakości kształcenia w Zespole Szkół Nr 2 w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności w zakresie matematyki.

ANKIETA DLA UCZNIÓW:

1. Czy podczas zajęć z matematyki oraz przedmiotów zawodowych strasz się aktywnie w nich uczestniczyć?

TAK - 33

NIE - 5

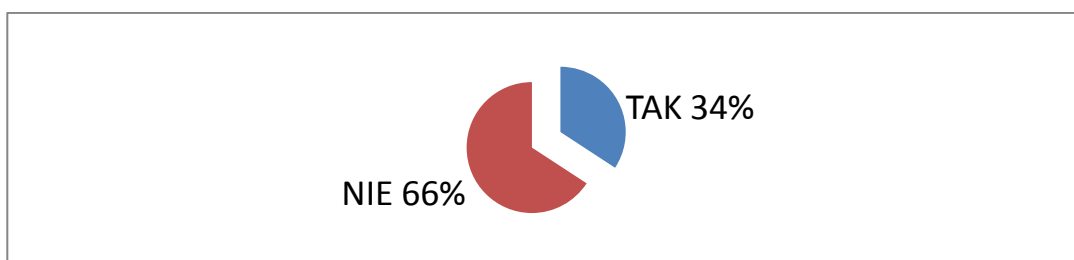

2. Czy stosowane przez nauczycieli metody nauczania są dostosowane do Twoich możliwości?

TAK - 19   **NIE - 19**

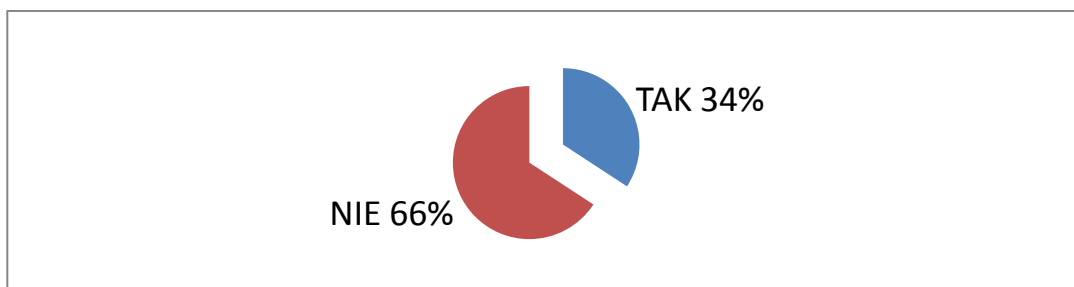
3. Czy zajęcia są prowadzone w sposób urozmaicony?

TAK - 13   **NIE - 25**

4. Czy nauczyciel na początku lekcji podaje jej cele?

TAK - 13   **NIE - 25**

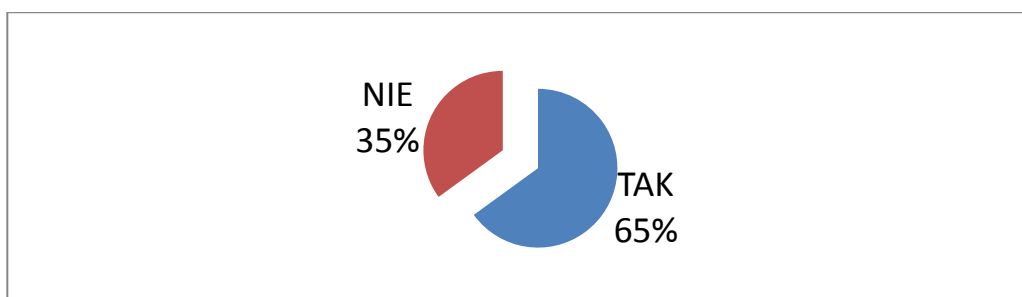

5. Czy Twoje zachowanie na lekcjach jest właściwe?

TAK - 31   **NIE - 6**

6. Czy w tym roku szkolnym brałeś/aś udział w jakimkolwiek konkursie bądź olimpiadzie przedmiotowej?

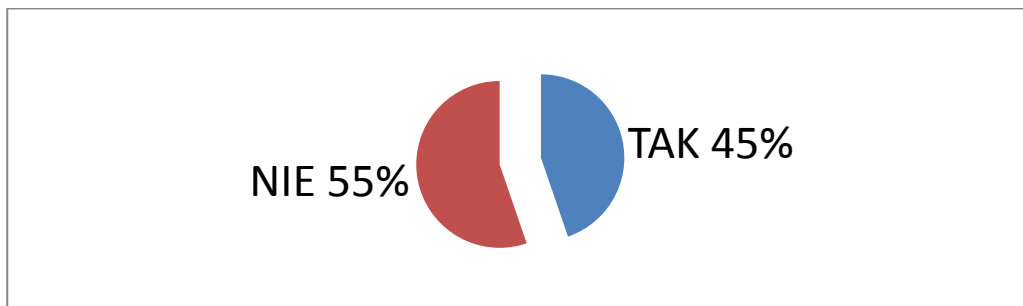
TAK - 26   **NIE - 14**

7. Czy podczas zajęć z fizyki, chemii oraz przedmiotów zawodowych prowadzone są doświadczenia i badania?

TAK - 17

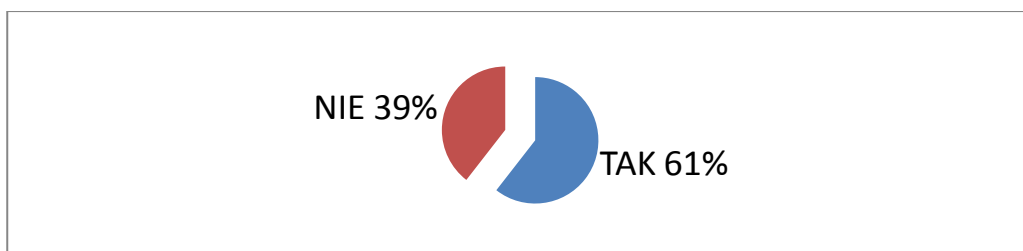
NIE - 21

8. Czy przekazywane przez nauczycieli treści są dla Ciebie zrozumiałe?

TAK - 23

NIE - 15

9. Czy bierzesz udział w zajęciach pozalekcyjnych?

TAK - 5

NIE - 33

10. Czy na lekcjach wykorzystujesz technologie informacyjne?

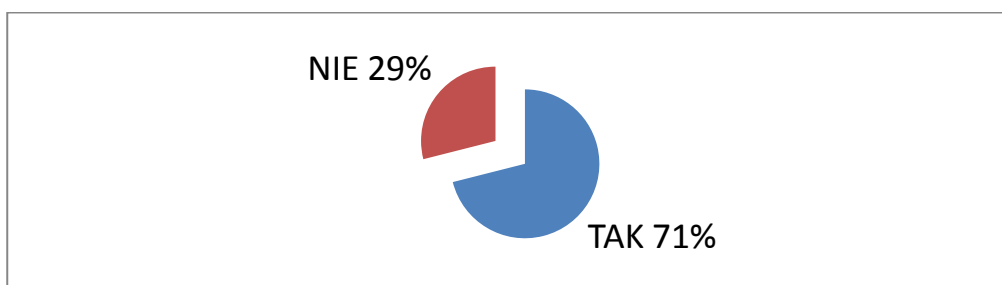
TAK - 15

NIE - 23

11. Czy otrzymujesz pełną informację zwrotną o poziomie opanowania umiejętności i otrzymujesz wskazówki co należy poprawić?

TAK - 27

NIE - 11

12. Czy korzystasz z zasobów biblioteki szkolnej?

TAK - 30

NIE - 8

13. Czy twoje relacje z nauczycielami są poprawne?

TAK - 34

NIE - 4

14. Czy prowadzone są zajęcia dodatkowe, podczas których możesz uzupełnić swoje braki wiedzy, zaliczyć zaległości?

TAK - 38

NIE - 0

I. **W drugim semestrze roku szkolnego 2014/2015**

1. Dokonano analizy testów gimnazjalnych i egzaminów maturalnych próbnych w roku szkolnym 2014/2015.
2. Omówiono zadania do realizacji na kolejny semestr.
3. Opracowano szczegółowy plan konkursów na semestr II
4. Opracowano arkusz próbnego egzaminu gimnazjalnego.
5. Dokonano analizy próbnego egzaminu gimnazjalnego
6. Przeanalizowano zasady tworzenia programów projakościowych
7. Szkolenie nt. zasad i procedur tworzenia programów projakościowych z doradcą metodycznym ODN ZCEMiP Elżbietą Lesińską
8. Wykonanie, sprawdzenie i złożenie programów projakościowych

II. Celem pracy zespołu matematycznego w roku szkolnym 2014/2015 było

podniesienie efektywności kształcenia z zakresu nauczania matematyki w oparciu o analizę wyników egzaminu gimnazjalnego i maturalnego w roku szkolnym 2014/2015, testów diagnozujących dla klas pierwszych.

W drugim semestrze roku szkolnego 2014/2015 kontynuowano działania podjęte w semestrze I

i tak przeprowadzono:

1. Próbny egzamin gimnazjalny	-	marzec 2015
2. Zewnętrzny Egzamin gimnazjalny	-	kwiecień 2015
3. Egzamin Maturalny	-	maj 2015

III.KONKURSY

Uczniowie gimnazjum uczestniczyli w wielu konkursach matematycznych, w których mogli sprawdzić swoją wiedzę

1.Sudoku „ Liczby muszą pozostać samotne”

- Międzyszkolny konkurs
- miejsce Szkoły Salezjańskiej w Szczecinie
- termin 19 lutego 2015
- liczba uczestników 2

2. Pangea

- Międzynarodowy konkurs matematyczny
- miejsce Gim Nr 24, Wrocław etap II
- liczba uczestników 44 gimnazjum i 41 uczestników SPG klasy IE, IIE, IIIE
- termin 3 marca 2015 - laureat **Patryk Jędrzejczak klasa 1a**

3. Międzynarodowe Święto Liczby Pi

- szkolny konkurs
- miejsce Gimnazjum Nr 24
- termin 20 marca 2015
- liczba uczestników 21, - **I miejsce klasy IA i II B**

4. Kangur matematyczny 2015

- międzynarodowy konkurs
- miejsce Gim nr 24
- termin 19 marca 2015
- liczba uczestników 19 gimnazjum, 3os klas **2E SPG**
- **wynik bardzo dobry Patryk Jędrzejczak klasa 1a, -wyróżnienie**

Aleksandra Wawer kl. 2a

5.Z matematyką i fizyką przez świat I edycja

- szkolny konkurs
- miejsce Gimnazjum Nr 24
- termin 30 -31 marca 2015
- liczba uczestników 36, - **I miejsce klasy IIIA**

5.Albus 2015

- ogólnopolski konkurs matematyczny
- miejsce Gim Nr 24
- termin 07 maja 2015
- liczna uczestników 30, - **III miejsce Patryk Jędrzejczak klasa 1a**

6.GEOS” – Regionalny Maraton Matematyczny

- Etap I - konkurs szkolny.
- miejsce Gimnazjum Nr 24
- termin **7 maja 2015 r**
- liczba uczestników 12 uczniów klasy 2a i 1a

Do etapu drugiego przeszli : Czaplńska Weronika Ia, Jędrzejczak Patryk Ia, Nowaczyk Dominika Ila, Ufniarz Agata I Ia, Wawer Aleksandra Ila

IV.ZAJĘCIA POZALEKCYJNE

W ciągu całego semestru we wszystkich klasach prowadzono zajęcia pozalekcyjne:

1. zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze dla uczniów mających szczególne trudności w opanowaniu zagadnień programowych z matematyki:

1c - zajęcia dodatkowe 1h/tydz

3a - zajęcia przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego w ramach projektu
projakościowego 2h/tydz

2c - zajęcia wyrównawcze 2h/tydz

3c - zajęcia przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego w ramach projektu
projakościowego 2h/tyg

1b - 10 osób- 2h /tydz

2b - zajęcia dodatkowe 1h / tydz

3a, 3b zajecia dodatkowe 1h/tydz.

3b- zajęcia przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego w ramach projektu
projakościowego 2h/tydz

1a 2a - zajęcia dodatkowe 1h/tydz

2E -zajęcia dodatkowe 1h/tydz

IV T zajęcia dodatkowe w ramach programu projakościowego 1h/tydz

zajęcia dodatkowe dla pozostałych klas 3h/tydz

2. Wszyscy członkowie zespołu matematycznego prowadzili konsultacje dla uczniów
całego ZS nr 2.

V.SAMOKSZTAŁCENIE I DOSKONALENIE

Członkowie zespołu brali czynny udział w samokształceniu i doskonaleniu się poprzez:

1. Regularne uczestnictwo w posiedzeniach Rad Pedagogicznych i organizowanych szkoleniach,
2. Uczestnictwo w projekcie „Nowoczesny nauczyciel” moduł Ocenianie Kształtujące
3. Współpracę z nauczycielami z innych zespołów w celu omówienia bieżących spraw dydaktyczno – wychowawczych.
4. Uczestnictwo w projekcie- „ Doskonalenie w sieci” M. Pieniak, I Żałoba.
5. Współpracę wewnątrz-zespołową bogacąc bazę prac klasowych, testów, gier dydaktycznych i innych pomocy dydaktycznych, dzielenie się doświadczeniami i wymianę informacji.
6. Wspierając się w rozwoju zawodowym.

VI.WNIOSKI

W celu podniesienia efektywności pracy należy:

- ciągle modyfikować metody nauczania, uwzględniając metody aktywizujące uczniów do pracy,

- zwracając uwagę na doskonalenie wśród uczniów umiejętności czytania ze zrozumieniem rozwiązywanych zadań,
- wzbudzać wśród zainteresowanie przedmiotem wskazując na przydatność matematyki we wszystkich dziedzinach życia.

Analiza odpowiedzi na pytania kluczowe zawarte w projekcie ewaluacji

– Jakie działania są podejmowane celem podniesienia jakości kształcenia w Zespole Szkół Nr 2 w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej szczególnie w zakresie matematyki?

1. Próbnny egzamin gimnazjalny w marcu 2015
2. Zewnętrzny Egzamin gimnazjalny w kwietniu 2015
3. Egzamin Maturalny w maju 2015.
4. Dokonano analizy testów gimnazjalnych i egzaminów maturalnych próbnych w roku szkolnym 2014/2015.
5. Opracowano szczegółowy plan konkursów na semestr II.
4. Opracowano arkusz próbnego egzaminu gimnazjalnego.
5. Dokonano analizy próbnego egzaminu gimnazjalnego.
6. Przeanalizowano zasady tworzenia programów projakościowych.
7. *Szkolenie nt. zasad i procedur tworzenia programów projakościowych z doradcą metodycznym ODN ZCEMiP - Elżbieta Lesińska.*
8. Wykonano sprawdzenie i złożono programy projakościowe:
  - Matematyka łatwa i przyjemna M. Pieniak
  - Program pracy z uczniem zdolnym K. Flisiak
  - Program zajęć indywidualnych z matematyki dla Patryka Jędrzejczaka I. Żałoba
9. Prowadzono zajęcia pozalekcyjne:
  - zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze dla uczniów mających szczególne trudności w opanowaniu zagadnień programowych z matematyki:
10. Wszyscy członkowie zespołu matematycznego prowadzili konsultacje dla uczniów całego ZS nr 2.

Wnioski

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Podniesienie jakości kształcenia w Zespole Szkół Nr 2 w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności w zakresie matematyki.

87% ankietowanych uczniów stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach z matematyki oraz innych przedmiotów. Połowa respondentów uważa metody nauczania stosowane przez nauczycieli za dostosowane do możliwości uczniów. Zajęcia nie są prowadzone w sposób urozmaicony, a nauczyciele nie podają celów na początku lekcji uważa 66% badanych uczniów. Jednak 61% uczniów uważa, że treści przekazywane przez nauczycieli są zrozumiałe.

65% przyznaje, że w roku szkolnym 2014/15 uczestniczyło w jakimkolwiek konkursie bądź olimpiadzie przedmiotowej.

Podczas zajęć z fizyki, chemii oraz przedmiotów zawodowych prowadzone są doświadczenia i badania uważa 45% ankietowanych, a 55%, że nie. Większość respondentów nie wykorzystuje na lekcjach technologii informacyjnej. A ma to wpływ na umiejętność rozwijanie myślenia naukowego.

71% ankietowanych otrzymuje pełną informację zwrotną o poziomie opanowania umiejętności i otrzymuje wskazówki co należy poprawić.

Większość respondentów uznaje swoje relacje z nauczycielami za poprawne i własne zachowanie za właściwe.

100% uczniów wie, że są prowadzone dodatkowe zajęcia, podczas których może uzupełnić swoje braki wiedzy i zaliczyć zaległości.

Na terenie Zespołu Szkół Nr 2 odbyły się:

Próbny egzamin gimnazjalny w marcu 2015

Zewnętrzny Egzamin gimnazjalny w kwietniu 2015

Egzamin Maturalny w maju 2015.

Dokonano analizy testów gimnazjalnych i egzaminów maturalnych próbnych w roku szkolnym 2014/2015. Nauczyciele matematyki opracowali szczegółowy plan konkursów na semestr II i umożliwili uczniom udział w nich.

Opracowano arkusz próbnego egzaminu gimnazjalnego oraz dokonano jego analizy.

Przeanalizowano zasady tworzenia programów projakościowych i nauczyciele uczestniczyli w szkoleniu nt. *zasad i procedur tworzenia programów projakościowych* z doradcą metodycznym ODN ZCEMiP .

Wykonano sprawdzenie i złożono programy projakościowe:

Matematyka łatwa i przyjemna M. Pieniak

Program pracy z uczniem zdolnym K. Flisiak

Program zajęć indywidualnych z matematyki

Prowadzono zajęcia pozalekcyjne: zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze dla uczniów mających szczególne trudności w opanowaniu zagadnień programowych z matematyki.

Wszyscy członkowie zespołu matematycznego prowadzili konsultacje dla uczniów całego ZS nr 2.

Technikum Kształtowania Środowiska

I. Zdiagnozowane potrzeby szkoły i jej uczniów

1. Dane liczbowe

a) W roku szkolnym 2014/15 w szkołach zawodowych uczyło się 115 uczniów i 108 uczennic. W tym w Zasadniczej Szkole Zawodowej 13 uczniów i 12 uczennic, a w technikach 102 uczniów i 108 uczennic. Szkoła kształciła w następujących zawodach:

- kucharz
- technik inżynierii środowiska i melioracji
- technik turystyki wiejskiej
- technik ochrony środowiska
- technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej
- technik żywienia i gospodarstwa domowego

b) W roku szkolnym 2015/16 w szkołach zawodowych uczy się 112 uczniów i 193 uczennice. W tym w Zasadniczej Szkole Zawodowej 3 uczniów i 4 uczennic, a w technikach 109 uczniów i 81 uczennic. Szkoła kształci w następujących zawodach:

- kucharz
- technik inżynierii środowiska i melioracji
- technik turystyki wiejskiej
- technik ochrony środowiska
- technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

c) przewiduje się, że w roku szkolnym 2016/17 w szkołach zawodowych będzie uczyć się 141 uczniów i 128 uczennic. W tym w Zasadniczej Szkole Zawodowej 15 uczniów i 15 uczennic, a w technikach 126 uczniów i 113 uczennic. Szkoła będzie kształciła w następujących zawodach:

- operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego
- technik turystyki wiejskiej
- technik ochrony środowiska
- technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej
- technik chłodnictwa i klimatyzacji
- technik technologii żywności

Do projektu zaangażowani będą uczniowie technikum w następujących zawodach i z następujących klas:

- technik turystyki wiejskiej - kl. I i II (2 grupy)
- technik ochrony środowiska - kl. I i II (2 grupy)
- technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej - kl. I (2 grupy)

2. Zdiagnozowane potrzeby szkoły:

Do kluczowych potrzeb szkoły, zgodnie z przeprowadzoną diagnozą (rozmowy z nauczycielami ZS Nr 2; ankiety wśród uczniów oraz Wywiad z Rodzicami podczas spotkania) należą:

- konieczność rozwoju bazy techno dydaktycznej,
- wdrożenie do programów szkolnych nowoczesnych treści i form kształcenia,
- wdrożenie do programów szkolnych treści związanych z dodatkowymi kwalifikacjami i uprawnieniami (dla N-li i uczniów),
- wdrożenie do praktyki szkolnej programów rozszerzonej współpracy z pracodawcami,
- brak finansowania na dodatkowe zajęcia i staże, których nie uwzględniają programy nauczania, a które wynikają z dynamicznych zmian rynku pracy,
- wprowadzenie wsparcia zawodoznawczego dla uczniów w ramach zajęć z doradcą zawodowym,

3. Zdiagnozowane potrzeby uczniów:

Zgodnie z przeprowadzonymi diagnozami (poniżej) można wskazać następujące potrzeby uczniów z zespołu Szkół Nr 2 im. Władysława Orkana w Szczecinie:

- brak doświadczenia zawodowego,
- ograniczenia wynikające z posiadania kwalifikacji w jednym zawodzie
- zdobycie dodatkowych kwalifikacji i kompetencji, a także doświadczenia zawodowego w ramach staży (dodatkowe kwalifikacje i uprawnienia pomogłyby w znalezieniu pracy),
- problem ze znalezieniem się na rynku pracy,
- niska znajomość posługiwania się językiem obcym zawodowym/branżowym,
- niska aktywność uczniów i absolwentów szkół w poszukiwaniu pracy (w tym ich nieprzygotowanie do takiej aktywności),
- niska skuteczność doradztwa zawodowego i edukacyjnego,

4. Zdiagnozowane potrzeby N-li:

- wdrożenie do programów szkolnych nowoczesnych treści i form kształcenia,
- wdrożenie do programów szkolnych treści związanych z dodatkowymi kwalifikacjami i uprawnieniami

II. Cele i rezultaty programu rozwojowego

Program rozwojowy Zespołu Szkół Nr 2 w Szczecinie poprzez udział w projekcie „*Podniesienie jakości kształcenia poprzez nowoczesną edukację zawodową w Zespole Szkół Nr 2 im. Władysława Orkana w Szczecinie*” zakłada następujące cele:

- dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy,
- unowocześnienie procesu kształcenia poprzez wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia wykorzystujących technologie ITC,

- uzyskanie przez uczniów i nauczycieli dodatkowych kwalifikacji rynkowych,
- realizacja przez uczniów staży u pracodawców
- wzrost wśród uczniów postaw aktywnych w zakresie planowania własnej kariery zawodowej.

Realizacja powyższych celów przyczyni się do osiągnięcia następujących rezultatów:

1. Uczniowie i uczennice z ZS Nr 2:

a) 22 uczennice i 8 uczniów (łącznie 30 u- w ramach 2 grup zawodowych) w zawodzie: TTW uzyska dodatkowe kwalifikacje w zakresie kursów zawodowych

Dodatkowo w kursach weźmie udział 2 N-li zawodu.

-30 u w zawodzie: TTW podniesie swoje umiejętności w zakresie

- dostosowania oferty kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy,
- unowocześnienia procesu kształcenia poprzez wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia wykorzystujących technologie ITC,
- uzyskania dodatkowych kwalifikacji rynkowych,
- realizację staży u pracodawców

- 30 u w zawodzie: TTW uzyska wsparcie w postaci doradztwa indywidualnego i grupowego

b) 11 uczniów i 16 uczennic (27 u) w zawodzie: TOŚ uzyska dodatkowe kwalifikacje w zakresie kursów zawodowych

Dodatkowo w kursach weźmie udział 3 N-li zawodu.

-27 u w zawodzie: TOŚ podniesie swoje umiejętności w zakresie

- dostosowania oferty kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy,
- unowocześnienia procesu kształcenia poprzez wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia wykorzystujących technologie ITC,
- uzyskania dodatkowych kwalifikacji rynkowych,
- realizację staży u pracodawców

- 27 u w zawodzie: TOŚ uzyska wsparcie w postaci doradztwa indywidualnego i grupowego

c) 3 uczennice i 26 uczniów (łącznie 29 u) w zawodzie: TUiSEO (OZE) uzyska dodatkowe kwalifikacje w zakresie kursów zawodowych

Dodatkowo w kursach będzie uczestniczyć 3 N-li zawodu

- 29 u w zawodzie: TUiSEO podniesie swoje umiejętności w zakresie

- dostosowania oferty kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy,

- unowocześnienia procesu kształcenia poprzez wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia wykorzystujących nowoczesne technologie
  - uzyskania dodatkowych kwalifikacji rynkowych,
  - realizację staży u pracodawców
- 29 u w zawodzie: TUiSEO uzyska wsparcie w postaci doradztwa indywidualnego i grupowego łącznie 86 uczniów otrzyma kompleksowe wsparcie w ramach doradztwa zawodowego – 6 grup

Łącznie 8 N-li zawodu uzyska wsparcie w zakresie podnoszenia umiejętności zawodowych i poszerzania wiedzy i kwalifikacji zawodowych.

2. Zespół Szkół Nr 2:

- do programów szkolnych wdrożone zostaną nowe treści nauczania,
- rozszerzona zostanie współpraca z pracodawcami poprzez staże dla uczniów realizowane w ramach projektu,
- wdrożone zostaną nowe formy doradztwa w zakresie tworzenia planów rozwoju uczniów.

III. Działania na rzecz szkoły

- wdrożenie do programów szkolnych nowych treści nauczania
- rozszerzenie współpracy z pracodawcami poprzez staże dla uczniów realizowane w ramach projektu,
- wdrożenie nowych form doradztwa w zakresie tworzenia planów rozwoju uczniów.

PROGRAM ROZWOJU Technikum Kształtowania Środowiska

Działania na rzecz uczniów

Projekt ***”Podniesienie jakości kształcenia poprzez nowoczesną edukację zawodową w Zespole Szkół Nr 2 im. Władysława Orkana w Szczecinie”***

Doradztwo zrealizowane będzie dla 86 uczniów.

- doradztwo indywidualne m.in. promowanie dalszego kształcenia w zawodach technicznych; podejmowanie własnej działalności gospodarczej
- doradztwo grupowe

Program kursów dla uczniów

- w zawodzie: technik turystyki wiejskiej
- w zawodzie: technik ochrony środowiska
- w zawodzie: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej (OZE)

IV. Diagnoza szczegółowa dla klas TTW; TOŚ; TUiSEO

W dniach 27-30 grudnia 2015 r. przeprowadzono diagnozę dla trzech zawodów, w których prowadzone jest kształcenie w zakresie technikum Kształtowania Środowiska W ZS Nr 2 w Szczecinie. Diagnozą objęto klasy w zawodach: technik turystyki wiejskiej (TTW); technik ochrony środowiska (TOŚ), technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej (TUiSEO). Diagnozę przeprowadzono na podstawie badań wskazanych powyżej zawodów.

Diagnoza składała się z dwóch części.

- A-** Pierwsza obejmuje wyniki w zakresie przedmiotów zawodowych (określonych dla poszczególnych zawodów).
- B-** druga obejmuje wyniki w zakresie języków obcych w kształceniu zawodowym, które nie podlegają odrębnym egzaminom zawodowym, niemniej jest to język branżowy, specjalistyczny, techniczny i wymaga kształcenia w tym kierunku. Szczególnie w zakresie zawodu technik turystyki wiejskiej, gdzie prawie rokrocznie w zakresie części praktycznej egzaminu uczeń musi sporządzić dokumentację w zakresie swojej branży; dokonać tłumaczenia pewnych zagadnień na język obcy lub z języka obcego, czy też zaplanować wskazane czynności zawodowe w języku obcym. W związku z powyższym m. in. Z tego powodu cała grupa nie zdała tego egzaminu w czerwcu 2016 r. (wynik 0%).

W kształceniu zawodowym bardzo istotne znaczenie W diagnozie uwzględniono języki obce odpowiednio do przydziału w oddziale, jako języki rozszerzone w zakresie zawodu/branży, aby uczniowie byli przygotowani do: „...biegłego posługiwania się językiem obcym technicznym w wykonywanym zawodzie; współpracy z krajowymi i zagranicznymi organizacjami, przedsiębiorstwami oraz instytucjami w zakresie energetyki odnawialnej” (za Koweziu).

W zakresie języków obcych badaniem objęto wyniki matur, wyniki matur próbnych, wyniki egzaminów zawodowych z OKE; wyniki egzaminów zawodowych próbnych; wyniki sprawozdań klasyfikacji rocznej i semestralnej oraz materiały własne nauczycieli.

Ad. A – analiza wyników przedmiotów zawodowych objętych wsparciem w projekcie dla określonych zawodów:

Diagnozą objęto przedmioty zawodowe bezpośrednio wpływające na wynik egzaminu zewnętrznego potwierdzającego kwalifikacje w danych zawodach.

W diagnozie uwzględniono:

1. wyniki egzaminów zawodowych z kwalifikacji zawodowych;
2. wyniki egzaminów zawodowych próbnych z kwalifikacji zawodowych;
3. ujęto średnią wg klasyfikacji rocznej przedmiotu dla danego zawodu
4. ujęto średnią wg klasyfikacji semestralnej dla danego zawodu
5. ujęto średnią wg klasyfikacji semestralnej dla danego zawodu

6. ujęto średnią wg klasyfikacji semestralnej dla klas proponowanych do objęcia wsparciem w ramach wskazanych zawodów.

W interpretacji dokonano porównań średnich wyników uzyskanych w ZS Nr 2 w Szczecinie w stosunku do wyników OKE oraz Kraju

Diagnozę szczegółową przeprowadzono dla 2 ostatnich lat kształcenia zawodowego, gdyż pokazuje wyniki w zakresie „**nowych**” egzaminów zawodowych potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.

Warunek zdania egzaminu zawodowego wg „nowych zasad”, to uzyskanie:

- **50% z części teoretycznej zawodowej (tj. 20 pkt na 40 możliwych)**
- **75 % z części praktycznej (75pkt na 100 możliwych)**

Obie części egzaminu muszą zostać zaliczone, aby uczeń otrzymał dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

Diagnoza wyników dla zawodu TTW (technik turystyki wiejskiej)

Po I semestrze roku szkolnego 2015/2016 przeprowadzono analizę w klasach Technikum Kształtowania Środowiska w Szczecinie prowadzonych w ramach zawodów:

1. technik turystyki wiejskiej (TTW),
2. technik ochrony środowiska (TOŚ),
3. technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej(TUiSEO)

w oparciu o wyniki nauczania (dzienniki), analizy własne nauczycieli i raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.

Badaniami w ramach zawodu objęto następujące moduły lub przedmioty:

Zawód	Badany przedmiot / moduł
Technik turystyki wiejskiej	- obsługa turystyczna - działalność turystyczna na obszarach wiejskich /usługi agroturystyczne
Technik ochrony środowiska	- monitoring środowiska - inżynieria powietrza
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	- wdrażanie systemów energetyki odnawialnej - eksploatacja systemów energetyki odnawialnej

Nauka w technikum związana jest z uzyskaniem dyplomu technika, w związku z tym analizą objęto również zdawalność egzaminów zewnętrznych potwierdzających kwalifikacje w zawodzie i próbnych egzaminów wewnętrznych.

1. Wnioski z analizy przedmiotów i egzaminów w zawodzie technik turystyki wiejskiej.

Z przeprowadzanej analizy średniej ocen z przedmiotów zawodowych wynika, że uczniowie opanowali materiał objęty podstawą programową w stopniu dostatecznym. Zaobserwowano jednak spadek średniej semestralnej w roku bieżącym w porównaniu ze średnią oceną w roku ubiegłym.

Analiza zdawalności zewnętrznego egzaminu z kwalifikacji wykazała niedostateczne opanowanie przez uczniów efektów objętych daną kwalifikacją zawodową. Żadna ze zdających osób nie uzyskała pozytywnego wyniku egzaminu. Średni wynik grupy zdających (0%) odstaje od średniej krajowej i OKE dla tego zawodu, która wynosiła średnio około 21 %.

Największe trudności sprawiały uczniom zadania związane z:

- przeliczaniem skali i czytaniem map,
- wykonywaniem kalkulacji kosztów,
- przeliczaniem kosztów organizacji wycieczki i usług dodatkowych,
- wyszukiwaniem zabytków i ciekawych miejsc w podanej okolicy,
- tłumaczenia w zakresie języków obcych

Wnioski do dalszej pracy:

- uzupełnić braki z czytania map,
- kształtować umiejętności związane z kalkulacją kosztów,
- kształtować umiejętność czytania ze zrozumieniem i wyszukiwania kwestii problemowych kluczowych dla poprawnego sporządzenia kalkulacji kosztów
- ćwiczyć poprawność posługiwania się j. obcym w zakresie tłumaczeń tekstów i sporządzania działań branżowych we wskazanym języku obcym

Podstawa diagnozy dla zawodu technik turystyki wiejskiej.

Przedmiot: Obsługa turystyczna

rok szkolny	2014/2105	2015/2016 (I sem.)
	średnia ocen	średnia ocen
średnia:	3,83 %	3,48 %

Przedmiot: Działalność turystyczna na obszarach wiejskich + usługi agroturystyczne

rok szkolny	2014/2105	2015/2016
średnia:	3,41 %	3,12 %

Wyniki zewnętrznego egzaminu zawodowego:

rok szkolny	2014/2105 Egzamin zewnętrzny	2015/2016 Egzaminy próbne
średnia szkoły:	0,0 %	22 %
średnia OKE	21,0 %	Brak danych do analizy
Średnia kraj	21,67 %	

2. Wnioski z analizy przedmiotów i egzaminów w zawodzie technik ochrony środowiska.

Z przeprowadzanej analizy średniej ocen z przedmiotów zawodowych wynika, że uczniowie opanowali materiał objęty podstawą programową w stopniu dopuszczającym. Oznacza to, że nie są w stanie samodzielnie (bez pomocy nauczyciela) wykonać zadań typowych dla zawodu. Zaobserwowano spadek średniej semestralnej w roku bieżącym w porównaniu ze średnią oceną w roku ubiegłym.

Analiza zdawalności zewnętrznego egzaminu z kwalifikacji wykazała niedostateczne opanowanie przez uczniów efektów objętych daną kwalifikacją zawodową. Żadna ze zdających osób nie uzyskała pozytywnego wyniku egzaminu. Średni wynik grupy zdających (0%) odstaje od średniej krajowej i OKE dla tego zawodu, która wynosiła średnio około 63 % w OKE Poznań i 36 % w skali kraju.

Największe trudności sprawiały uczniom zadania związane z :

- czytaniem tekstu pisanego ze zrozumieniem oraz wyszukiwaniem danych kluczowych dla wykonania zadania,
- czytaniem wyników badań podanych w różnych formach,
- wykonywaniem przeliczeń matematycznych (stężenia, jednostki masy i długości),

- wskazywaniem zależności między przyczyną i skutkiem zjawisk zachodzących w środowisku.

Wnioski do dalszej pracy:

- ćwiczyć umiejętność czytania tekstu ze zrozumieniem,
- kształtować umiejętność wyszukiwania danych koniecznych do poprawnego rozwiązania zadania,
- kształtować umiejętności związane z przeliczaniem różnych jednostek,
- kształtować umiejętność rozwiązywania zadań problemowych ujmujących całościowo problemy zanieczyszczenia środowiska i przeciwdziałaniu zmianom w nim zachodzącym.

Podstawa diagnozy wyników dla zawodu TOŚ (technik ochrony środowiska):

Moduł: Monitoring środowiska

Średnia ocen z przedmiotu

rok szkolny	2014/2105 średnia ocen	2015/2016 (I sem.) średnia ocen
średnia:	2,58 %	2,1 %

Moduł: Inżynieria powietrza

rok szkolny	2014/2105	2015/2016
średnia:	Brak zajęć z modułu-moduł tylko w IV klasie	2,08 %

Wyniki zewnętrznego egzaminu zawodowego:

rok szkolny	2014/2105 Egzamin zewnętrzny	2015/2016 Egzaminy próbne
średnia szkoły:	25,0 %	0%
średnia OKE	63,01 %	Brak danych do analizy
Średnia kraj	35,74 %	

3. Wnioski z analizy przedmiotów i egzaminów w zawodzie technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

Z przeprowadzanej analizy średniej ocen z przedmiotów zawodowych wynika, że uczniowie opanowali materiał objęty podstawą programową w stopniu dostatecznym w zakresie wdrażania systemów energetyki odnawialnej i stopniu dopuszczającym z ich eksploatacji. Zaobserwowano wzrost średniej semestralnej w roku bieżącym w porównaniu ze średnią oceną w roku ubiegłym.

Analiza zdawalności zewnętrznego egzaminu z kwalifikacji wykazała, że z pierwszej kwalifikacji (B.21) uczniowie mają wyniki zbliżone do średniej krajowej (69% nasza szkoła, 68,1% kraj), natomiast zdawalność z drugiej kwalifikacji związanej z eksploatacją systemów energetyki odnawialnej (B.22), może być przeprowadzona tylko na podstawie egzaminów wewnątrzszkolnych i wykazuje znaczny spadek zdawalności w porównaniu do kwalifikacji pierwszej, a uzyskany wynik (36%) jest niższy od średniej krajowej (97,6%). Wynika z tego, że treści nauczania zawarte w drugiej kwalifikacji są opanowane na bardzo niskim poziomie.

Największe trudności sprawiały uczniom zadania związane z :

- interpretacją zasad i praw z zakresu fizyki i inżynierii procesowej (termodynamiki, elektrotechniki, ciepłownictwa i hydrodynamiki itp.)
- przeliczaniem jednostek, rozwiązywaniem prostych zadań obliczeniowych np.: współczynników efektywności energetycznej urządzeń energetyki odnawialnej, procent z liczby, mocy, napięcia, natężenia w połączeniach szeregowych i równoległych, niepewności pomiarowej, błędu bezwzględnego itp.
- wskazywaniem zależności między przyczyną i skutkiem zjawisk cieplnych i elektrycznych,
- wskazywaniem nieprawidłowości, diagnozowaniem, oceną stanu technicznego urządzeń energetyki odnawialnej.

Wnioski do dalszej pracy:

- ćwiczyć umiejętność czytania tekstu ze zrozumieniem i analizowania przypadków łącznie z wnioskowaniem,
- kształtować umiejętność łączenia praw fizycznych i wykorzystywania ich do monitorowania pracy urządzeń energetyki odnawialnej,
- kształtować umiejętności związane z przeliczaniem jednostek i wielkości fizycznych, w szczególności z zakresu prądu elektrycznego,

- kształtować umiejętność rozwiązywania zadań problemowych ujmujących całościowo problemy wynikające z instalowania lub eksploatacji urządzeń i systemów energetyki odnawialnej,
- ćwiczyć zadania praktyczne z zakresu wykonywania pomiarów diagnostycznych, konserwacji i napraw urządzeń energetyki odnawialnej.

Podstawa diagnozy wyników dla zawodu TUiSEO:

Moduł: Wdrażanie systemów energetyki odnawialnej

Średnia ocen z przedmiotu

rok szkolny	2014/2105 średnia ocen z modułu	2015/2016 średnia ocen z modułu (I sem.)
średnia:	3,07 %	3,39 %

Wyniki zewnętrznego egzaminu zawodowego z modułu: Wdrażanie systemów energetyki odnawialnej

rok szkolny	2014/2105 Egzamin zewnętrzny	2015/2016 Egzaminy próbne
średnia szkoły:	69,0 %	60 %
średnia OKE	66,02 %	Brak danych do analizy
Średnia kraj	68,1 %	

Moduł: Eksploatacja systemów energetyki odnawialnej

rok szkolny	2014/2105 średnia ocen z modułu	2015/2016 średnia ocen z modułu (I sem.)
średnia:	2,31 %	2,66 %

Wyniki zewnętrznego egzaminu zawodowego z modułu: Eksploatacja systemów energetyki odnawialnej

rok szkolny	2014/2105 Egzamin zewnętrzny	2015/2016 Egzaminy próbne
średnia szkoły:	Brak danych do analizy	36 %
średnia OKE	Brak danych do analizy	Brak danych do analizy
Średnia kraj	97,67 %	

Diagnoza nauczania zawodowego w szkole wskazuje na słabe wyniki uczniów z modułów (przedmiotów) jak i egzaminów zewnętrznych. Sprostanie wyzwaniom, jakie niesie realizacja podstawy programowej w nauczanych zawodach wymaga wdrożenia kompleksowego programu wspomagającego szkołę w procesie kształcenia zawodowego, zarówno w zakresie praktycznych jak i teoretycznych efektów kształcenia.

B – analiza wyników języków obcych będących wsparciem dla określonych zawodów:

1. wyniki z matur 2014/15;
2. wyniki z matur próbnych 2015/16;
3. podano średnią wg klasyfikacji rocznej z języków, które są dla grupy w zawodzie jako język branżowy
4. podano średnią wg klasyfikacji semestralnej dla danego języka obcego będącego również językiem branżowym

W interpretacji dokonano porównań wyników szkolnych matur do wyników OKE oraz Kraju

1. W programie nauczania dla zawodu **technik turystyki wiejskiej** uwzględniono:
Wyniki dla języka obcego - niemieckiego wspierającego kształcenie w zawodzie: technik turystyki wiejskiej (TTW)

rok szkolny	Matura 2014/2105	matura próbna 2015/16	Wyniki – poziom OKE	Wyniki – poziom a kraju	Średnia ocen 2014/15	Średnia ocen z I sem. 2015/16
j. niemiecki	53,5%	46,8%	60,6%	72%	2,98	2,73

Z przeprowadzanej analizy średniej ocen z **języka obcego (niemieckiego)** wynika, że uczniowie opanowali materiał objęty podstawą programową w stopniu dostatecznym w zakresie zawodowego języka niemieckiego obejmującego tematykę hotelarstwa oraz obsługi konsumenta. Zaobserwowano utrzymanie średniej semestralnej w roku bieżącym w porównaniu ze średnią oceną w roku ubiegłym.

Analiza zdawalności zewnętrznego egzaminu maturalnego w roku 2014/2015 wykazała, że uczniowie osiągnęli wyniki znacznie niższe od średnich wyników w kraju, natomiast analiza zdawalności matury próbnej w roku 2015/2016 jest przeprowadzona na podstawie egzaminów wewnętrznych i wykazuje znaczny spadek zdawalności w porównaniu z wynikami czerwcowej matury, a uzyskany wynik jest znacznie niższy od średniej krajowej i poziomu wyników z OKE. Wskazana jest realizacja dodatkowego wsparcia w zakresie języka niemieckiego.

Największe trudności sprawiały uczniom zadania związane:

- ze zrozumieniem tekstu czytanego
- z właściwym zastosowaniem struktur gramatyczno-leksykalnych
- oraz z formułowaniem pisemnej wypowiedzi.

Wnioski:

- należy położyć większy nacisk na czytanie tekstów obcojęzycznych ze zrozumieniem,
- należy zwiększyć ilość ćwiczeń poprawiających komunikację
- należy stworzyć większą ilość sytuacji dających możliwość przeniesienia umiejętności teoretycznych w praktyce.

2. dla zawodu: **technik ochrony środowiska** uwzględniono:

Wyniki dla języka obcego -angielskiego wspierającego kształcenie w zawodzie: technik ochrony środowiska (TOŚ)

rok szkolny	Matura 2014/2105	matura próbna 2015/16	Wyniki – poziom OKE	Wyniki –poziom a kraju	Średnia ocen 2014/15	Średnia ocen z I sem. 2015/16
j. angielski	55%	58,5	71,4	63%	2,82	2,94

Z przeprowadzanej analizy średniej ocen z **języka obcego (angielskiego)** wynika, że uczniowie opanowali materiał objęty podstawą programową w stopniu dostatecznym w zakresie zawodowego języka niemieckiego obejmującego tematykę ochrony środowiska w bardzo szerokim zakresie zawodowym/ branżowym. Zaobserwowano utrzymanie średniej semestralnej w roku bieżącym w porównaniu ze średnią oceną w roku ubiegłym.

Analiza zdawalności zewnętrznego egzaminu maturalnego w roku 2014/2015 wykazała, że uczniowie osiągnęli wyniki znacznie niższe od średnich wyników w kraju, natomiast analiza zdawalności matury próbnej w roku 2015/2016 jest przeprowadzona na podstawie egzaminów wewnętrznych i wykazuje nieznaczny 3,5% wzrost zdawalności w porównaniu z wynikami czerwcowej matury, a uzyskany wynik jest znacznie niższy od średniej krajowej i poziomu wyników z OKE. Wskazana jest realizacja dodatkowego wsparcia w zakresie języka angielskiego.

Największe trudności sprawiały uczniom zadania związane:

- ze zrozumieniem tekstu czytanego
- z właściwym zastosowaniem struktur gramatyczno-leksykalnych
- oraz z formułowaniem pisemnej wypowiedzi.

Wnioski:

- należy położyć większy nacisk na czytanie tekstów obcojęzycznych ze zrozumieniem,
- należy zwiększyć ilość ćwiczeń poprawiających komunikację
- należy stworzyć większą ilość sytuacji dających możliwość przeniesienia umiejętności teoretycznych w praktyce.

3. dla zawodu: **technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej** uwzględniono:
**Wyniki dla języka obcego -angielskiego wspierającego kształcenie w zawodzie:
 technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej (TUiSEO)**

rok szkolny	Matura 2014/2105	matura próbna 2015/16	Wyniki poziom OKE	Wyniki –poziom a kraju	Średnia ocen 2014/15	Średnia ocen z I sem. 2015/16
j. angielski (nowy zawód –nikt z tego zaw. nie przyst.	-	59,2%	71,4%	63%	2,88	2,80

Z przeprowadzanej analizy średniej ocen z **języka obcego (angielskiego)** wynika, że uczniowie opanowali materiał objęty podstawą programową w stopniu dostatecznym w zakresie zawodowego języka niemieckiego obejmującego tematykę ochrony środowiska w bardzo szerokim zakresie zawodowym/ branżowym. Zaobserwowano utrzymanie średniej semestralnej w roku bieżącym w porównaniu ze średnią oceną w roku ubiegłym.

Analiza zdawalności zewnętrznego egzaminu maturalnego w roku 2014/2015 dla tego zawodu jest niemożliwa, gdyż jest to nowy zawód i dopiero w bieżącym roku uczniowie po raz pierwszy przystąpią do matury. Natomiast analiza zdawalności matury próbnej w roku 2015/2016 jest przeprowadzona na podstawie egzaminów wewnętrznych i

wykazuje znaczną bo o 12,2% mniejszą zdawalności w porównaniu z wynikami czerwcowej matury z OKE, uzyskany wynik jest też niższy od średniej krajowej o 4,2%.

Wskazana jest więc realizacja dodatkowego wsparcia w zakresie języka angielskiego.

Największe trudności sprawiały uczniom zadania związane:

- ze zrozumieniem tekstu czytanego
- z właściwym zastosowaniem struktur gramatyczno-leksykalnych
- oraz z formułowaniem pisemnej wypowiedzi.

Wnioski:

- należy położyć większy nacisk na czytanie tekstów obcojęzycznych ze zrozumieniem,
- należy zwiększyć ilość ćwiczeń poprawiających komunikację
- należy stworzyć większą ilość sytuacji dających możliwość przeniesienia umiejętności teoretycznych w praktyce.

Cele projektu:

Doskonalenie kluczowych kompetencji uczniów w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, języków obcych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej, oraz rozwój indywidualnej pracy z uczniami prowadzące do wzmocnienia ich zdolności do przyszłego zatrudnienia poprzez:

- a. Realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych [język angielski, język niemiecki, przedmioty zawodowe (wg zawodu) oraz zastosowanie TI], kursy zawodowe dla uczniów i nauczycieli z możliwością uzyskania kwalifikacji do pracy w zawodzie lub wyrównujących szanse edukacyjne i zwiększające ich konkurencyjność na obecnie bardzo wymagającym rynku pracy dla uczniów, poszerzające kwalifikacje zawodowe dla nauczycieli;
- b. Celowym byłoby odbycie dodatkowych staży przez uczniów u pracodawców.
- c. Dostosowanie oraz wyposażenie bazy dydaktycznej i naukowej w nowoczesne pomoce dydaktyczne, sprzęt komputerowy, urządzenia i systemy sterujące wspomagające pracę nowoczesnych urządzeń energetyki odnawialnej, doposażenie pracowni zawodowej w sprzęt IT, pomoce dydaktyczne i programy komputerowe; w urządzenia i systemy wspomagające edukację zawodową.

Typy zajęć

a. grupy wg zawodów: - 6 grup w zakresie:

- I- TTW – kl. I 1 gr; kl. II 1 gr.= łącznie 2 grupy wg zawodu**
- II- TOŚ – kl. I 1 gr; kl. II 1 gr.= łącznie 2 grupy wg zawodu**
- III- TUiSEO – kl. I 2 gr. = łącznie 2 grupy wg zawodu**

AD I-dla zawodu: TTW ; TOŚ; TUiSEO wskazane do realizacji:

- kursy certyfikujące dodatkowe kwalifikacje zawodowe dla uczniów
- kursy certyfikujące dodatkowe kwalifikacje zawodowe dla nauczycieli
- zajęcia w zakresie doradztwa zawodowego
- wyposażenie pracowni zawodowych w technologie TIK oraz pomoce dydaktyczne umożliwiające przygotowanie uczniów do współczesnego rynku pracy

Wszystkie powyższe działania podjęte kompleksowo, pomogą uczniom Technikum przygotować się do wykonywania zawodu poprzez zdobycie dodatkowych kwalifikacji i kompetencji (często wymaganych przepisami prawa), a także większego doświadczenia zawodowego. Nabyte kompetencje i kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe pozwolą uczniom TKŚ w ZS Nr 2 w Szczecinie stać się bardziej pożądanymi na rynku pracy.

Dla zawodu TTW byłyby wskazane m.in. następujące kursy”

1. Kurs dla kandydatów na pilota wycieczek – 2 grupy
2. Kurs dla kandydatów na rezydenta turystycznego - 2 grupy

AD I-dla zawodu:TOŚ – 2 grupy

- 1) Kurs kwalifikacyjny E1;D1 – SEPowski (energetyczny do 1KW) – 2 grupy
- 2) kurs-Auditor wewnętrzny systemu zarządzania środowiskowego ISO 14001 – 2 gr
- 3) kurs Auto Cad 2 grupy

AD III dla zawodu TUiSEO (OZE) == łącznie 2 grupy wg zawodu)

1) Kursy instalacyjne obsługi urządzeń i sprzętu dla poszczególnych systemów OZE

- a)uprawnienia SEP -fotowoltaika 2 grupy
- oddzielnie płatne egzaminy dla każdego ucznia

Dodatkowo w kursie uczestniczy 2 N-li zawodu

- b)uprawnienia SEP- pompy ciepła 2 gr
- oddzielnie płatne egzaminy dla każdego ucznia
- c)uprawnienia SEP- kotły na biomasę –2 grupy
- oddzielnie płatne egzaminy dla każdego ucznia

2) Kurs spawania met. MAG – 2 gr

- oddzielnie płatne egzaminy dla każdego ucznia

Zajęcia z doradztwa zawodowego – 6 grup

Szkolenia i Kursy kwalifikacyjne – 6 grup

Stáže dla Uczniów w wymiarze 4 tygodni (20 dni x 8 g=160 h- min 150 h). 100% uczniów z zakresu każdego zawodu zrealizuje staże we wskazanym wymiarze i terminie.

Ilość uczniów objętych wsparciem

- a. W sumie w projekcie przewidywany jest udział 86 beneficjentów, liczba może ulec zmianie ze względu na przyczyny losowe – np. zmiana stanu klas zawodowych.

Potrzeby zdiagnozowane w Szkole są związane przeprowadzoną analizą rynku pracy (trendy rozwojowe, zapotrzebowanie pracodawców). Z przeprowadzonych rozmów z pracodawcami (**TUISEO**- kształcenie w tym zawodzie w szkole od 4 lat), pracownicy w tym zakresie są pożądanymi, gdyż następuje zwiększone zapotrzebowanie na pracowników w tym zawodzie – pracodawcy chcą jednak uczniów z określonymi umiejętnościami i uprawnieniami. Taki absolwent jest konkurencyjny na rynku pracy. Stąd też potrzeby środowiska szkolnego pokrywają się z potrzebami rynku pracy. Jednocześnie wg trendów zawód: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej jest zawodem przyszłościowym.

Zawód technika urządzeń i systemów energetyki odnawialnej jest zawodem szerokoprofilowym, umożliwiającym specjalizację w zakresie energetyki wodnej, energetyki wiatrowej, energetyki geotermalnej czy energetyki wodorowej. To zawód z przyszłością ponieważ w Polsce realizowanych jest coraz więcej inwestycji budowlanych, które wykorzystują kolektory słoneczne, pompy ciepła i inne urządzenia energetyki odnawialnej. W ciągu najbliższych lat zapotrzebowanie rynku pracy na techników energii odnawialnej (projektantów, monterów, serwisantów) będzie wykazywało zauważalną i dynamiczną tendencję rozwojową.

Na posiedzenie WRZ z dnia 1 lipca 2014 r. – wskazano m.in. opinię, która dotyczyła powyższego zawodu: „Sektor odnawialnych źródeł energii należy do dynamicznie rozwijającej się gałęzi gospodarki w naszym kraju. Istotnym uzupełnieniem oferty dużych systemów energetyki odnawialnej są małe, zdecentralizowane instalacje w budownictwie, takie jak panele słoneczne bądź kotły na biomasę. Energia geotermalna znajdzie z kolei najszersze zastosowanie w budynkach publicznych. Tytuł technika urządzeń i systemów energetyki odnawialnej umożliwi absolwentom podjęcie pracy w firmach specjalizujących się w technice instalacyjnej, grzewczej czy klimatyzacyjnej, oraz firmach konsultingowych i doradczych na terenie całego kraju. Wykwalifikowane osoby mogą też prowadzić samodzielną działalność usługową, montując instalacje słoneczne, pompy ciepła i kotły na biomasę. Coraz więcej inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii (OZE) sprawia, że zawód technika urządzeń i systemów energetyki odnawialnej wydaje się być zawodem przyszłości i już niedługo będzie bardzo poszukiwany na rynku pracy. Dobre perspektywy dla branży uzasadniają potrzebę kształcenia w zawodzie, tym bardziej, że specjaliści w tym sektorze już teraz należą do grupy poszukiwanych pracowników. Postęp technologiczny i coraz większa efektywność ekonomiczna systemów energetyki odnawialnej, a także względy ekologiczne wspierające promocję technologii energetyki odnawialnej dają dobre perspektywy pracy dla absolwentów szkół kształcących w zawodzie technika urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. Osoby przedsiębiorcze mogą tworzyć własne firmy, w szczególności w obszarze małych, zdecentralizowanych instalacji” <https://www.wup.pl/pl/urząd/województwo-rada-zatrudnienia/sprawozdania-z-posiedze-wrz/posiedzenie-wrz-z-dnia-1-lipca-2014-r/>; „redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza, a jednocześnie wpłyną na poprawę zdrowia mieszkańców państw członkowskich. Obecnie, za priorytetowe działanie w tym obszarze uważamy doprecyzowanie i dostosowanie przepisów dyrektywy NEC do warunków społeczno-gospodarczych poszczególnych krajów, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju - mówił Marcin Korolec, wiceminister środowiska, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej, który reprezentował Polskę w obradach”. „Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów

zanieczyszczenia atmosferycznego (tzw. dyrektywa NEC) oraz przygotowania do Konferencji ONZ w sprawie Zmian Klimatu COP21 były głównym przedmiotem obrad Rady Unii Europejskiej ds. Środowiska (ENV)". http://energetyka.wnp.pl/ue-wprowadzi-nowe-przepisy-dot-emisji-zanieczyszczen,252289_1_0_0.html

Jeśli chodzi o **TTW** jest to zawód, który pozwala uczniom łączyć zagadnienia w zakresie turystyki, hotelarstwa, agroturystyki, żywienia (gastronomia), przewodnika (pilota) wycieczek, a zgodnie z kierunkiem rozwoju województwa zachodniopomorskiego kierunek jest zgodny, gdyż turystyka to kierunek przyszłościowy dla naszego regionu.

Projekt obejmuje działania w zakresie obszarów działalności gospodarczej uwzględnionych w regionalnych specjalizacjach Województwa Zachodniopomorskiego – Biogospodarka (**zawód TOŚ**), Turystyka i Zdrowie. 4.3.7. – pkt Regulaminu konkursu.

W chwili obecnej wszystkie dziedziny gospodarki kraju objęte są określonymi przepisami i praktycznie, każdy podmiot zatrudnia specjalistów w zakresie ochrony środowiska, którzy mają za zadanie wspomagać określone działania, pilnować przestrzegania określonych przepisów dotyczących ekologicznych działań w zakresie różnego typu branż.

Także wyposażenie technikum w niezbędny sprzęt TIK oraz pomoce dydaktyczne dostosowujące poziom nauczania do potrzeb rynku pracy są niezbędne , aby nasi uczniowie – przyszli absolwenci mogli swobodnie się poruszać nie tylko po krajowym, ale i unijnym bardzo wymagającym rynku pracy oraz działań zawartych w niniejszym opracowaniu, zmierzających do dostosowania szkoły do wytycznych rynkowych.

(Przepisy nakładają na przedsiębiorców obowiązek uzyskania odpowiednich decyzji administracyjnych, pozwalających na wprowadzanie substancji lub energii do środowiska. Są to pozwolenia:

- na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
  - wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
  - na wytwarzanie odpadów,
  - na emitowanie hałasu,
  - na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska,
  - zintegrowane (dotyczy tylko wybranych zakładów, mogących w znaczący sposób oddziaływać na środowisko i poza wieloma rodzajami działalności przemysłowej obejmuje również intensywną działalność rolniczą (fermy) oraz większe składowiska odpadów).
- (-Podstawowe przepisy prawne: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.),
- Dyrektywy UE dotyczące ochrony środowiska)

12) Diagnoza Zespołu Szkół Nr 5 w Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 5 W SZCZECINIE

Zespół Szkół nr 5 składa się z Gimnazjum 43 oraz z XVIII Liceum Ogólnokształcącego. Gimnazjum 43 jest szkołą rejonową zlokalizowaną w dzielnicy Żelechowa. Z uwagi na środowisko lokalne, środowiska rodzinne naszych uczniów, wyniki sprawdzianów po szkole podstawowej zauważa się duże dysproporcje z zakresu wiedzy naszych uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Część uczniów pochodzi z rodzin zaniedbanych ekonomicznie i rodzinie. Kilkunastu uczniów objętych jest nadzorem kuratorów sądowych oraz kilkunastu wychowuje się w rodzinach zastępczych. W ubiegłym roku szkolnym na wniosek szkoły trzech uczniów zostało

umieszczonych w placówkach wychowawczych w wyniku zaniedbań rodzinnych. Kilkudziesięciu uczniów posiada orzeczenia o trudnościach w uczeniu się, a dwóch orzeczenia o niepełnosprawności i specjalnych potrzebach edukacyjnych. Orzeczenia z poradni psychologiczno- pedagogicznej dotyczą przede wszystkim trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia), obniżenia wymagań edukacyjnych.

Szkoła opracowuje plan opieki psychologiczno-pedagogicznej, w którym ustala obszar wsparcia naszych uczniów. W ramach art. 42 KN szkoła proponuje naszym uczniom zajęcia wyrównawcze z przedmiotów egzaminacyjnych, zajęcia rozwijające zainteresowania oraz zajęcia kompensacyjne. Każdego roku szkoła realizuje kilka programów pro jakościowych dla uczniów z trudnościami oraz dla uczniów uzdolnionych.

Po analizie wyników ze sprawdzianów po szkole podstawowej można zauważyć, że najniższe wyniki uczniowie osiągają z matematyki, co można zaobserwować po pierwszej diagnozie w klasie pierwszej gimnazjum. Dlatego też pojawiła się potrzeba zaplanowania dla uczniów klas pierwszych zajęć wyrównawczych z matematyki obejmujących materiał ze szkoły podstawowej.

Innym słabym punktem są wyniki egzaminów gimnazjalnych z przedmiotów przyrodniczych, tj. chemii, biologii, fizyki i geografii. Do poprawy wyników z egzaminów przyczyniło by się powstanie pracowni chemicznej zaopatrzonej w szafę do przechowywania preparatów chemicznych, odczynniki oraz tablicę multimedialną wraz z akcesoriami. Poprzez wykonywanie doświadczeń i praktyczne zastosowanie wiedzy z zakresu chemii nauka tego przedmiotu nie miałaby wymiaru wyłącznie

abstrakcyjnego. Wynik egzaminacyjny z chemii w ostatnim roku wypadł najslabiej, zarówno podczas diagnoz próbnych jak i na egzaminie.

Analiza egzaminów maturalnych z matematyki w LO wykazuje niski poziom umiejętności w zakresie tego przedmiotu. Mimo realizacji podstawy programowej dla liceum, braki powstałe na poprzednich etapach edukacyjnych nawarstwiają się w liceum. Co prawda wynik z matury w roku 2014 mieścił się w stanie 9, jednakże w roku 2015 spadł o kilka stanin.

Ze względu na trudną sytuację materialną, rodzinną, wielu uczniów ma trudności z dostępem do technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym również do Internetu. W wielu przypadkach jedyną okazją do kontaktu z TIK jest możliwość uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych i kołach przedmiotowych w szkole. Dlatego też niezbędne jest zaspokojenie potrzeb w zakresie jednej z podstawowych kompetencji kluczowych, jaką jest umiejętność komunikowania się.

Raport z diagnozy wewnętrznej

w Zespole Szkół nr 5 w Szczecinie

w roku szkolnym 2014/2015

z analizą mocnych i słabych stron szkoły

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej:

- **podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji;**
- **osiągnięcia ucznia są monitorowane i analizowane z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, w tym zaleceń z opinii PPP a wnioski z analizy wdrażane są do indywidualizacji procesu nauczania;**
- **nauczyciele współpracują przy realizacji podstawy programowej (interdyscyplinarność, korelacja międzyprzedmiotowa);**
- **nauczyciele tworzą indywidualne plany nauczania, rozkłady materiału oparte na podstawie programowej uwzględniając potrzeby zespołu klasowego i poszczególnych uczniów.**

Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego:

- wdrażane są wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniając się do wzrostu efektów uczenia się i osiągnięcia sukcesów edukacyjnych przez uczniów;
- wnioski z analizy egzaminów zewnętrznych oraz diagnoz wykorzystane są do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły oraz wyników nauczania;
- nauczyciele planują pracę na godzinach z art. 42 wykorzystując wnioski z analiz egzaminów zewnętrznych.

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji:

- nauczyciele zapoznają się z opiniami uczniów z poradni PPP i stosują zalecenia w pracy z uczniem;
- szkoła organizuje dla uczniów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji zajęcia wyrównawcze, np. pomoc w odrabianiu prac domowych;
- pedagog szkolny prowadzi zajęcia kompensacyjne.

I Cele i zakres ewaluacji

1. Cel

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej:

Analiza i ocena powszechności wykorzystania zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej, skuteczności wdrażania wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć ucznia w procesie indywidualizacji nauczania, trafności form współpracy nauczycieli przy realizacji podstawy programowej, powszechności dostosowywania się do potrzeb zespołu klasowego i poszczególnych uczniów przy tworzeniu indywidualnych planów nauczania, rozkładów materiału opartych na podstawie programowej.

Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego:

Analiza i ocena efektywności wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów w odniesieniu do efektów uczenia się i osiągnięcia sukcesów edukacyjnych przez uczniów, skuteczności wykorzystania wniosków z analizy egzaminów zewnętrznych do ewaluacji planów

pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły, adekwatności planowanej pracy na godzinach z art. 42 do wniosków z analiz egzaminów zewnętrznych.

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji:

Analiza i ocena powszechności stosowania zaleceń w pracy z uczniem wynikających z opinii z poradni PPP, powszechności i trafności organizowania przez szkołę zajęć wyrównawczych, np. pomocy w odrabianiu prac domowych, dla uczniów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, użyteczności działań kompensacyjnych prowadzonych przez pedagoga szkolnego.

2. Zakres ewaluacji

Wymaganie 3: uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej:

- podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji;
- osiągnięcia ucznia są monitorowane i analizowane z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, w tym zaleceń z opinii PPP, a wnioski z analizy wdrażane są do indywidualizacji procesu nauczania;
- nauczyciele współpracują przy realizacji podstawy programowej (interdyscyplinarność, korelacja międzyprzedmiotowa);
- nauczyciele tworzą indywidualne plany nauczania, rozkłady materiału oparte na podstawie programowej uwzględniając potrzeby zespołu klasowego i poszczególnych uczniów.

Wymaganie 11: szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego:

- wdrażane są wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniając się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania sukcesów edukacyjnych przez uczniów;
- wnioski z analizy egzaminów zewnętrznych oraz diagnoz wykorzystane są do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły oraz wyników nauczania;
- nauczyciele planują pracę na godzinach z art. 42 wykorzystując wnioski z analiz egzaminów zewnętrznych.

Wymaganie 6: szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji:

- nauczyciele zapoznają się z opiniami uczniów z poradni PP i stosują zalecenia w pracy z uczniem;

- szkoła organizuje dla uczniów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji zajęcia wyrównawcze, np. pomoc w odrabianiu prac domowych;
- pedagog szkolny prowadzi zajęcia kompensacyjne.

3. Pytania kluczowe

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej:

- W jakim stopniu podstawa programowa realizowana jest z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji?
- W jakim zakresie monitoruje się i analizuje osiągnięcia ucznia z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, w tym zaleceń z opinii PPP oraz wdraża wnioski z analizy do indywidualizacji procesu nauczania?
- W jaki sposób nauczyciele współpracują przy realizacji podstawy programowej (interdyscyplinarność, korelacja międzyprzedmiotowa)?
- W jakim stopniu nauczyciele uwzględniają potrzeby zespołu klasowego i poszczególnych uczniów tworząc indywidualne plany nauczania, rozkłady materiału oparte na podstawie programowej?

Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego:

- W jakim zakresie wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania sukcesów edukacyjnych przez uczniów?
- Jak skuteczne jest wykorzystanie wniosków z analizy egzaminów zewnętrznych do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły?
- W jakim stopniu nauczyciele planują pracę na godzinach z art. 42 w oparciu o wnioski z analiz egzaminów zewnętrznych?

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji:

- W jakim zakresie nauczyciele zapoznają i stosują zalecenia w pracy z uczniem wynikające z opinii z poradni PP?
- W jakim stopniu szkoła organizuje zajęcia wyrównawcze, np. pomoc w odrabianiu prac domowych, dla uczniów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji?
- Jaki charakter i zakres mają zajęcia kompensacyjne prowadzone przez pedagoga szkolnego?

4. Kryteria ewaluacji

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej:

- Powszechność wykorzystania zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.
- Skuteczność wdrażania wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć ucznia w procesie indywidualizacji nauczania.
- Trafność form współpracy nauczycieli przy realizacji podstawy programowej.
- Powszechność dostosowywania się do potrzeb zespołu klasowego i poszczególnych uczniów przy tworzeniu indywidualnych planów nauczania, rozkładów materiału opartych na podstawie programowej.

Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego:

- Efektywność wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów w odniesieniu do efektów uczenia się i osiągania sukcesów edukacyjnych przez uczniów.
- Skuteczność wykorzystania wniosków z analizy egzaminów zewnętrznych do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły.
- Adekwatność planowanej pracy na godzinach z art. 42 do wniosków z analiz egzaminów zewnętrznych.

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji:

- Powszechność stosowania zaleceń w pracy z uczniem wynikających z opinii z PPP.
- Powszechność i trafność organizowania przez szkołę zajęć wyrównawczych, np. pomocy w odrabianiu prac domowych, dla uczniów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji.
- Użyteczność działań kompensacyjnych prowadzonych przez pedagoga szkolnego.

II Informacje dotyczące organizacji ewaluacji

1. Źródła informacji
  - Nauczyciele
  - Pedagog szkolny
  - Dokumentacja szkolna
2. Metody i narzędzia badawcze
  - Ankieta

- Analiza dokumentów
  - Wywiad
3. Terminy przeprowadzenia czynności ewaluacyjnych
- Określenie przedmiotu ewaluacji, kryteriów, pytań kluczowych, wskazanie metod i próby badawczej: wrzesień – listopad 2014
  - Opracowanie metod badawczych: grudzień 2014 – styczeń 2015
  - Przebieg ewaluacji, zbieranie informacji: luty – kwiecień 2015
  - Analiza zebranych informacji: maj 2015
  - Wyciąganie wniosków – określanie mocnych i słabych stron: czerwiec 2015
  - Określenie, ustalenie rekomendacji: czerwiec 2015
4. Sposób prezentacji raportu
- Na posiedzeniu Rady Pedagogicznej

III Prezentacja wyników ewaluacji

- **Opracowanie wyników ankiety** (do punktów: podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji; osiągnięcia ucznia są monitorowane i analizowane z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, w tym zaleceń z opinii PPP a wnioski z analizy wdrażane są do indywidualizacji procesu nauczania; nauczyciele współpracują przy realizacji podstawy programowej (interdyscyplinarność, korelacja międzyprzedmiotowa); nauczyciele tworzą indywidualne plany nauczania, rozkłady materiału oparte na podstawie programowej uwzględniając potrzeby zespołu klasowego i poszczególnych uczniów; nauczyciele stosują zalecenia opinii z PPP w pracy z uczniem)

ANKIETA

Adresat: nauczyciele ZS nr 5

1. Czy zna Pan/i i stosuje zalecenia PPP względem:

- a) wszystkich uczniów
- b) niektórych
- c) tylko najbardziej potrzebujących

2. W jaki sposób monitoruje Pan/i efekty wdrażania zaleceń i postępy uczniów:

- a) prowadzę stały nadzór
- b) cyklicznie sprawdzam wiedzę i umiejętności uczniów
- c) analizuję tylko sprawdziany
- d) nie monitoruję

3. Czy kontroluje Pan/i realizację zaleceń PPP dla ucznia:

- a) stale monitoruję, kontaktuję się z rodzicami uczniów
- b) sprawdzam wyłącznie dokumentację ucznia
- c) analizuję tylko bieżące wyniki ucznia i na tej podstawie wyciągam wnioski
- d) nie monitoruję

4. Co Pan/i robi w celu dostosowania warunków nauczania do potrzeb ucznia z opinią PPP:

- a) analizuję opinie i orzeczenia wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne i innych specjalistów, np. psychologów, psychiatrów, neurologów, logopedów
- b) dobieram odpowiednie metody pracy
- c) stosuję elementy oceniania motywującego
- d) współpracuję z rodzicami i specjalistami spoza szkoły
- e) wszystkie z powyższych

5. Czy Pan/i realizuje podstawę programową z wykorzystaniem zalecanych warunków

i sposobów jej realizacji

- a) tak
- b) częściowo
- c) nie

6. Czy monitoruje i analizuje Pan/i osiągnięcia ucznia z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych

- a) tak
- b) tylko wybranych uczniów
- c) nie

7. Które z działań realizuje Pan/i współpracując z innymi nauczycielami przy realizacji podstawy programowej

- a) interdyscyplinarność
- b) korelacja międzyprzedmiotowa
- c) działania w zespołach przedmiotowych
- d) wszystkie z powyższych
- e) żadne z powyższych

8. Czy tworzy Pan/i indywidualne plany nauczania

- a) tak
- b) nie
- c) nie tworzę, ale dostosowuję ogólne plany do indywidualnych działań

9. Czy tworząc rozkłady materiału opiera je Pan/i na podstawie programowej uwzględniając potrzeby zespołu klasowego i poszczególnych uczniów

- a) zawsze uwzględniam zarówno potrzeby zespołu klasowego jak i poszczególnych uczniów
- b) uwzględniam głównie potrzeby zespołu klasowego
- c) uwzględniam głównie potrzeby poszczególnych uczniów
- d) rozkłady opieram na podstawie programowej, modyfikuję je doraźnie w razie potrzeby

Wyniki ankiety

1. Na pytanie pierwsze 90% nauczycieli zna i stosuje zalecenia PPP względem wszystkich uczniów, 10% względem najbardziej potrzebujących.

2. Pytanie drugie: W jaki sposób monitoruje Pan/i efekty wdrażania zaleceń i postępy uczniów- wszyscy nauczyciele prowadzą stały nadzór

3. Pytanie trzecie: Czy kontroluje Pan/i realizację zaleceń PPP dla ucznia: wszyscy nauczyciele stale monitorują realizację zaleceń PPP, w razie potrzeby kontaktują się

z rodzicami

4. Pytanie czwarte: Co Pan/i robi w celu dostosowania warunków nauczania do potrzeb ucznia z opinią PPP: 100% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź e)wszystkie z powyższych.

a)analizuję opinie i orzeczenia wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne i innych specjalistów, np. psychologów, psychiatrów, neurologów, logopedów

b)dobieram odpowiednie metody pracy

c)stosuję elementy oceniania motywującego

d)współpracuję z rodzicami i specjalistami spoza szkoły

e)wszystkie z powyższych

5. Pytanie piąte: Czy Pan/i realizuje podstawę programową z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji- 100% odpowiedziało, że realizuje podstawę programową z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji

6. Pytanie szóste: Czy monitoruje i analizuje Pan/i osiągnięcia ucznia z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych- 95% odpowiedzi a)tak, 5% odpowiedzi c)tylko wybranych uczniów

7. Pytanie siódme: Które z działań realizuje Pan/i współpracując z innymi nauczycielami przy realizacji podstawy programowej- 80% realizuje wszystkie działania, 10% korelację międzyprzedmiotową, 10% działania w zespołach przedmiotowych

8. Pytanie ósme: Czy tworzy Pan/i indywidualne plany nauczania- 70% tworzy, 30% nie tworzy, jednak dostosowuje ogólne plany do indywidualnych działań

9. Pytanie dziewiąte: Czy tworząc rozkłady materiału opiera je Pan/i na podstawie programowej uwzględniając potrzeby zespołu klasowego i poszczególnych uczniów- 90% zawsze uwzględnia potrzeby zespołowe jak i indywidualne, 5% głównie potrzeby zespołu klasowego, 5% rozkłady modyfikuje doraźnie.

Opracował: Artur Piekara

- **Opracowanie wyników analizy dokumentów** (do punktu: wdrażane są wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniając się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania sukcesów edukacyjnych przez uczniów)

KWESTIONARIUSZ ANALIZY DOKUMENTÓW

Rodzaj dokumentu: zestawienia zbiorcze klasyfikacji śródrocznej obecnych klas II i III LO i GM za rok szkolny 2013/14 i 2014/15
--

Ilość: 14 (LO) i 18 (GM)

Potrzebne dane i informacje: Średnie ocen klas z przedmiotów, określenie tendencji zmian- wzrost, spadek, stagnacja

Uzyskane informacje:

PORÓWNANIE ŚREDNICH OCEN Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW KLASYFIKACJI ŚRODROCZNEJ KLAS II i III LO

	2A		2B		2C		3A		3B		3C		3LS	
	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15
JĘZYK POLSKI	2,2	2,4	2,4	2,2	2,9	2,7	2,3	1,8	2,8	2,5	1,9	2	2,5	1,6
JĘZYK ANGIELSKI	3,1	2,6	3	2,9	2,8	2,9	2,8	2,4	2,7	3	2,4	2,7	2,5	2,4
JĘZYK NIEMIECKI	2,5	2,4	2,7	2,8	2,7	2,8	2,7	2,4	2,5	2,4	2,5	2,7	2,4	1,9
MATEMATYKA	2,5	2,5	2	2	2,3	2,6	2,2	2,3	2,2	2,6	2,2	2,2	2,4	1,6
HISTORIA			2,4	2,5					2,7	2,6				
WOS					3,5	3,1					3,4	2,5		
BIOLOGIA					2,6	2,7	2,4	2,5			2,8	2,7		
CHEMIA					3,2	2,4					2,5	2,6		
INFORMATYKA	4,7	4											4,7	4,8
GEOGRAFIA	3,2	3					3,3	2,6					2,9	2,3
HISTORIA I SPOŁ.							2,5	3,1			2,8	2,4	2,6	2,4
PRZYRODA									3,9	3,8				
WZROST		1		2		4		2		2		4		1
		16,70%		40%		57%		28,60%		33,00%		50,00%		14%
SPADEK		4		3		3		5		4		3		6
		66,60%		60%		43%		71,40%		67,00%		38,00%		86%
STAGNACJA		1										1		
		16,70%										12%		

**PORÓWNANIE ŚREDNICH OCEN Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW KLASYFIKACJI ŚRODROCZNEJ KLAS II
i III GM**

	2A		2B		2C		2D		2E		3A		3B		3C		3D	
	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15
J.POLSKI	2,66	2,52	2,46	2,17	2,52	2,8	3,28	3,56	2,86	2,95	2,45	2,65	2,76	3,03	2,87	3	2,24	2,4
J.ANGIELSKI	3,34	3	2,75	2,65	2,6	2,64	2,6	3	2,81	2,33	2,74	2,19	2,48	2,69	3,13	2,09	2,31	2,28
J.NIEMIECKI	2,56	2,97	2,57	2,83	3,04	2,96	3,24	2,81	3,17	3,14	2,35	3,31			2,78	3,18	2,31	2,44
J.FRANCUSKI									2,93	3,43			2,55	3,96				
MATEMATYKA	2,78	2,62	2,82	2,28	2,44	2,2	2,96	2,63	2	2,14	2,74	2,7	2,34	2,62	2,43	2,55	2,21	2,84
FIZYKA	3,16	2,9	2,9	2,72	3,24	3,08	3,08	3	2,57	2,48	2,71	3,08	2,21	2,72	2,17	2,41	2,07	2,72
BIOLOGIA	2,31	2,62	2,32	2,28	2,44	2,36	2,6	2,81	2,19	2,14	2,42	2,27	2,24	2,76	2,83	2,36	2,38	2,08
CHEMIA	3,1	2,66	3,1	2,66	3,4	2,96	3,24	3	2,86	2,33	2,58	3,5	2,48	2,41	2,09	2,91	2,17	2,56
GEOGRAFIA	2,5	2,31	2,36	2,03	2,48	2,12	2,56	2,5	2,29	2,1	1,77	2,11	2,21	2,31	3,04	3,41	1,66	2
HISTORIA	2,15	2,48	2,57	2,45	2,84	1,84	2,4	2,89	2,38	2,35	2,23	2,08	2,17	2,59	2,52	2,82	2,07	2,48
WOS											3,16	2,5	3,03	2,66	3,04	2,82	2,79	2,6
ZAJ.TECH.											3,71	3,31	4,28	2,86	4,43	3,73	4	3,72
INFORMATYKA	3,03	3,8	3,1	3,45	3,08	3,32	3,12	4,04	2,76	3,33								
ZAJ.ART.											3,87	3,19	4,03	3,61	4,39	3,23	4,03	3,84
WZROST		4		3		2		5		4		4		8		7		7
		40%		30%		20%		50%		36%		33%		66%		58%		58%
SPADEK		6		7		8		5		7		8		4		5		5
		60%		70%		80%		50%		64%		67%		34%		42%		42%

Podsumowanie zbiorcze dla Gimnazjum

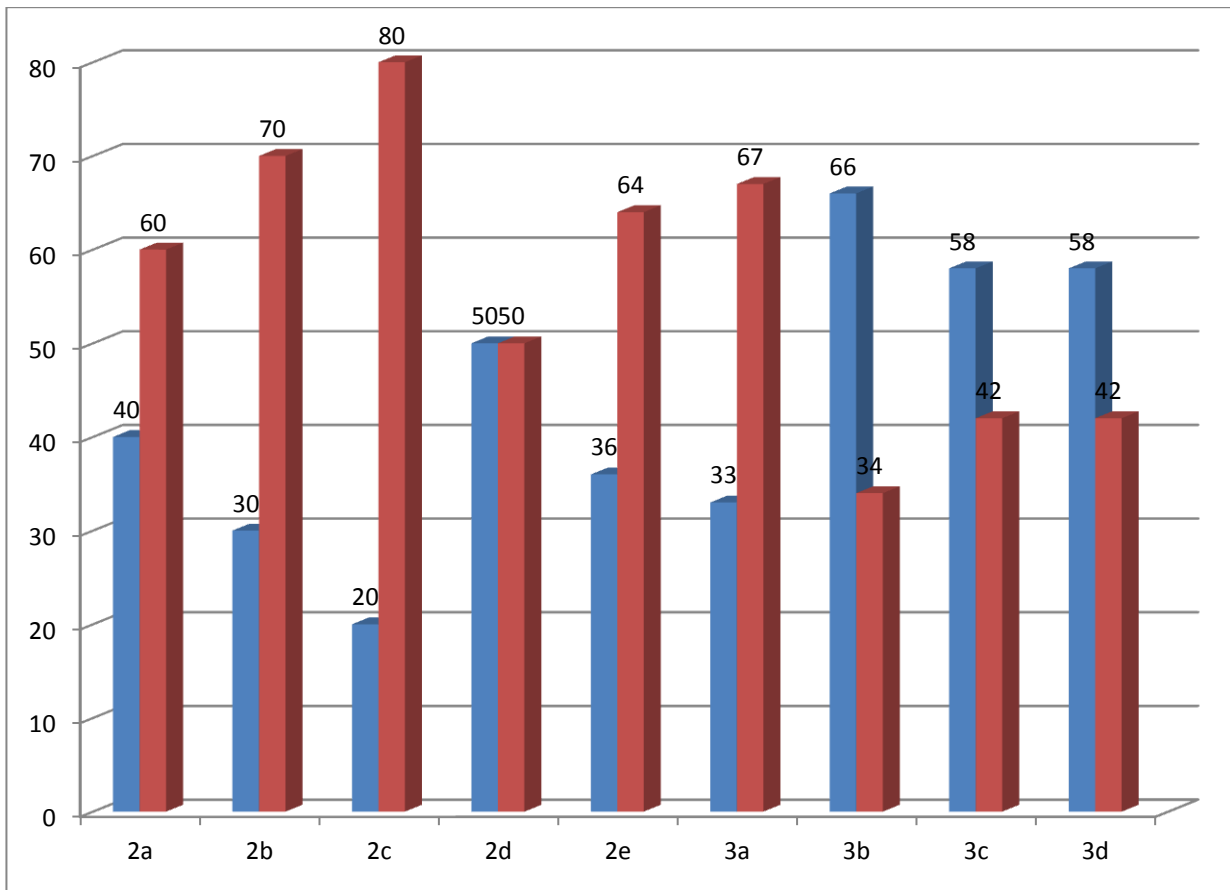
(procent przedmiotów ze wzrostem lub spadkiem średnich ocen klasy)

Klasa	2A	2B	2C	2D	2E	3A	3B	3C	3D
% wzrostów	40	30	20	50	36	33	66	58	58
% spadków	60	70	80	50	64	67	34	42	42

Podsumowanie zbiorcze dla Liceum

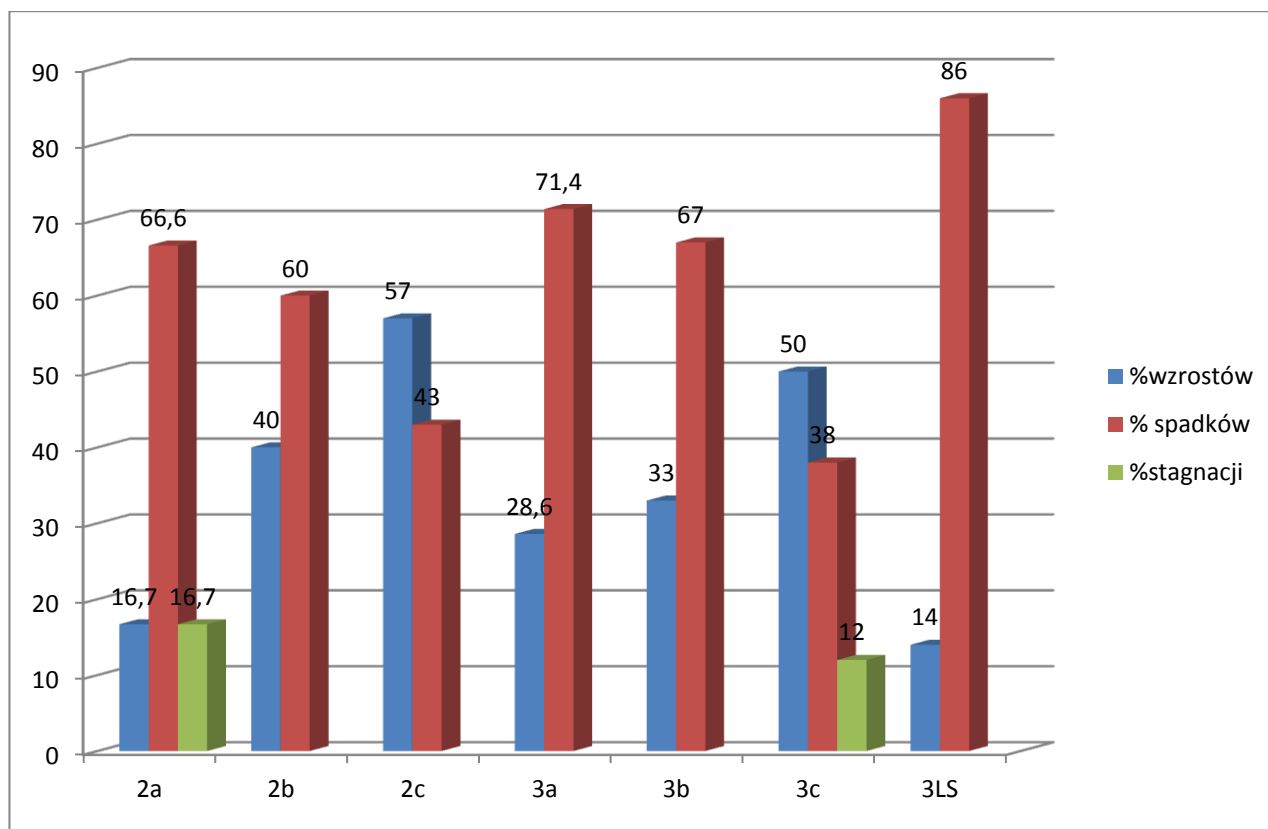
(procent przedmiotów ze wzrostem lub spadkiem średnich ocen klasy)

Klasa	2A	2B	2C	3A	3B	3C	3LS
% wzrostów	16,7	40	57	28,6	33	50	14
% spadków	66,6	60	43	71,4	67	38	86
% stagnacji	16,7					12	

Podsumowanie zbiorcze dla Gimnazjum

(procent przedmiotów ze wzrostem lub spadkiem średnich ocen klasy)

Podsumowanie zbiorcze dla Liceum

(procent przedmiotów ze wzrostem lub spadkiem średnich ocen klasy)

Opracowała: Katarzyna Zajączkowska

- **Opracowanie wyników analizy dokumentów** (do punktu: wnioski z analizy egzaminów zewnętrznych oraz diagnoz wykorzystane są do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły oraz wyników nauczania)

ANALIZA DOKUMENTÓW

GIMNAZJUM

Adresat: uczeń, nauczyciel

Dobór badanej dokumentacji:

1. *Opracowane wyniki i wnioski z próbnego egzaminu gimnazjalnego z OKE styczeń 2014 - dokument w postaci zestawienia w Excel.*
2. *Opracowane wyniki i wnioski z egzaminu gimnazjalnego w kwietniu 2014 – dokument w postaci zestawień w Excel oraz prezentacji w programie Microsoft PowerPoint.*

KWESTIONARIUSZ ANALIZY DOKUMENTÓW

Rodzaj dokumentu:

Opracowane wyniki i wnioski z próbnego egzaminu gimnazjalnego 2014 - zestawienie w Excel

Ilość:

1

Potrzebne dane i informacje:

Jakie były wyniki poszczególnych klas z matematyki na egzaminie próbnym oraz jakie były wnioski i rekomendacje do dalszej pracy wynikające z osiągniętych rezultatów, które wykorzystane zostały do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły oraz wyników nauczania.

Uzyskane dane i informacje:

WYNIKI PRÓBNEGO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

JĘZYK POLSKI

KLASA	OPERON	OKE
3A	52,6 %	61% ↑
3B	35,2%	43,75% ↑
3C	41,6%	49,68% ↑
3D	48%	55% ↑
3E	27,3%	42% ↑
SZKOŁA	40,94%	50 % ↑

HISTORIA I WOS

KLASA	OPERON	OKE
3A	44 %	48%↑
3B	43%	40%
3C	42%	39%
3D	45%	48%↑
3E	39%	36%
SZKOŁA	42,5%	42 %

BIOLOGIA

KLASA	OPERON	OKE
3A	54 %	48%
3B	45%	52% ↑
3C	47%	52% ↑
3D	53%	55% ↑
3E	49%	52% ↑
SZKOŁA	49,6%	51,8 % ↑

ŚREDNIE WYNIKI KLAS Z CHEMII:

KLASA	OPERON	OKE
3A	60,8 %	51%
3B	62%	43%
3C	58%	46%
3D	61%	48%
3E	68%	40%
SZKOŁA	55%	45,7%

ŚREDNIE WYNIKI KLAS Z FIZYKI:

KLASA	OPERON	OKE
3A	52 %	40%
3B	47%	34%
3C	57%	34%
3D	52%	53% ↑
3E	39%	42% ↑
SZKOŁA	49,5%	40,6 %

ŚREDNIE WYNIKI KLAS Z GEOGRAFII:

KLASA	OPERON	OKE
3A	50%	44%
3B	57%	40%
3C	51%	56% ↑
3D	53%	56% ↑
3E	49%	42%
SZKOŁA	52%	47,6 %

KLASA	BIOLOGIA	CHEMIA	FIZYKA	GEOGRAFIA
3A	49	49	40	44
3B	52	43	34	40
3C	52	46	36	56
3D	55	48	51	56
3E	52	40	42	42

ŚREDNIE WYNIKI KLAS Z MATEMATYKI:

KLASA	OPERON	OKE
3A	44,1%	30%
3B	29,6%	15,7%
3C	36,8%	38,4% ↑
3D	43,1%	31%
3E	32,3%	33,9% ↑
SZKOŁA	37,2%	29,8 %

ŚREDNIE WYNIKI KLAS JĘZYK ANGIELSKI:

KLASA	OPERON	OKE
3A	58%	65%↑
3B	45%	48%↑
3C	62%	56%
3D	52%	59%↑
3E	43%	48%↑
SZKOŁA	52%	55,2%↑

KWESTIONARIUSZ ANALIZY DOKUMENTÓW

Rodzaj dokumentu:

Opracowane wyniki i wnioski z egzaminu gimnazjalnego w kwietniu 2014 - prezentacja w programie Microsoft PowerPoint

Ilość: 1

Potrzebne dane i informacje:

Jakie były wyniki poszczególnych klas matematyki na egzaminie gimnazjalnym oraz jakie były wnioski i rekomendacje do dalszej pracy wynikające z osiągniętych rezultatów, które wykorzystane zostały do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły oraz wyników nauczania.

Uzyskane dane i informacje:

WYNIKI

Średnie wyniki z poszczególnych przedmiotów:

GH-H- 51,67

GH-P- 64,37

GM-P- 46,48

GM-M- 35,67

GA-PP- 59,19

GA-PR- 35,13

GN-PP- 54,80

ŚREDNIE WYNIKI Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA	WŁAŚCIWY
3A	71%↑
3B	55%↑
3C	64%↑
3D	70%↑
3E	58%↑
SZKOŁA	64%↑

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Język polski

- IIIA – wzrost o 10%
- IIIB – wzrost o 11%
- IIIC – wzrost o 14%
- IIID- wzrost o 28%
- IIIE- wzrost o 8%

ŚREDNIE WYNIKI Z HISTORII I WOS:

KLASA	WŁAŚCIWY
3A	56%↑
3B	48%↑
3C	55%↑
3D	54%↑
3E	46%↑
SZKOŁA	52%↑

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Historia WOS

- IIIA – wzrost o 8%
- IIIB – wzrost o 8%
- IIIC – wzrost 16%
- IIID- wzrost o 6 %
- IIIE- wzrost o 10%

ŚREDNIE WYNIKI Z BIOLOGII:

KLASA	WŁAŚCIWY
3A	58% ↑
3B	50% ↑
3C	50% ↑
3D	54%
3E	45%

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Biologia

- IIIA – wzrost o 4%
- IIIB – wzrost o 5%
- IIIC – wzrost 3%
- IIID- wzrost o 1%
- IIIE- spadek o 4%

ŚREDNIE WYNIKI Z CHEMII

KLASA	WŁAŚCIWY
3A	72% ↑
3B	30%

3C	43%
3D	54%
3E	34%

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Chemia

- IIIA – wzrost o 11%
- IIIB – spadek o 28%
- IIIC – spadek 15%
- IIID- spadek o 7 %
- IIIE- spadek o 34%

ŚREDNIE WYNIKI Z FIZYKI

KLASA	WŁAŚCIWY
3A	52% ↑
3B	47% ↑
3C	48%
3D	51%
3E	48% ↑

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Fizyka

- IIIA – wzrost o 12%
- IIIB – wzrost o 13%
- IIIC – wzrost 14%
- IIID- spadek o 1 %
- IIIE- wzrost o 9%

ŚREDNIE WYNIKI Z GEOGRAFII

KLASA	WŁAŚCIWY
-------	----------

3A	45%
3B	45%
3C	44%
3D	51%
3E	37%

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Geografia

- IIIA – wzrost 01%
- IIIB – spadek o 7%
- IIIC – spadek o 7%
- IIID- wzrost o 9 %
- IIIE- spadek o 5%

ŚREDNIE WYNIKI Z MATEMATYKI:

KLASA	WŁAŚCIWY
3A	43% ↑
3B	26% ↑
3C	38% ↑
3D	45% ↑
3E	26%
SZKOŁA	36%

WNIOSKI

Matematyka

Rozwiązywać zdania sprawdzające wiedzę i umiejętności z zakresu:

wyrażeń algebraicznych, rozwiązywania równań, planimetrii (w szczególności wykorzystanie

własności figur podobnych i związki miarowe w figurach płaskich, statystyki opisowej.

Obowiązkowe prowadzenie w ramach „godzin karcianych” zajęć dodatkowych w formie konsultacji lub fakultetów (obecność uczniów obowiązkowa).

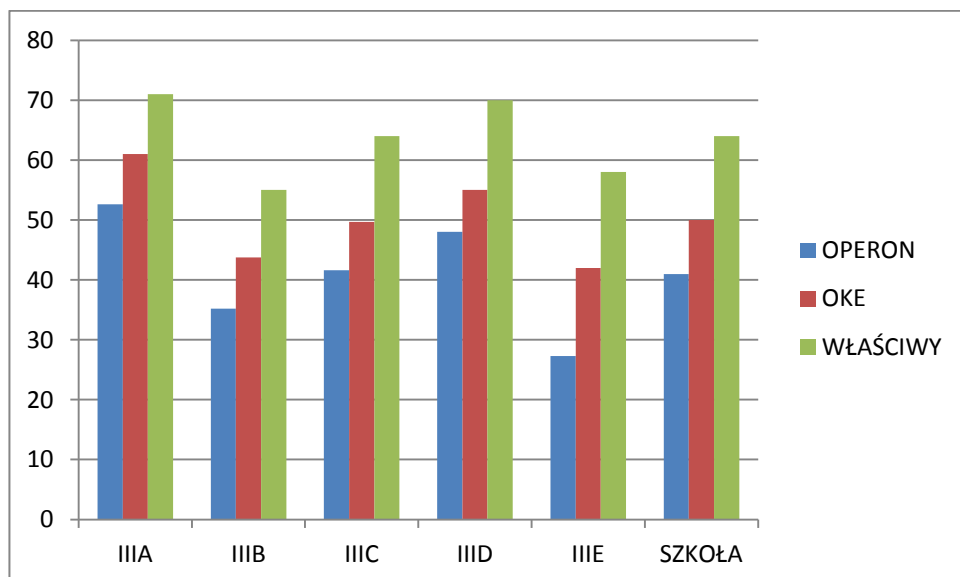
Ćwiczyć umiejętność czytania ze zrozumieniem - analiza poleceń i treści zadań oraz porównywanie wyników z warunkami zadania.

Przeprowadzić egzaminy próbne.

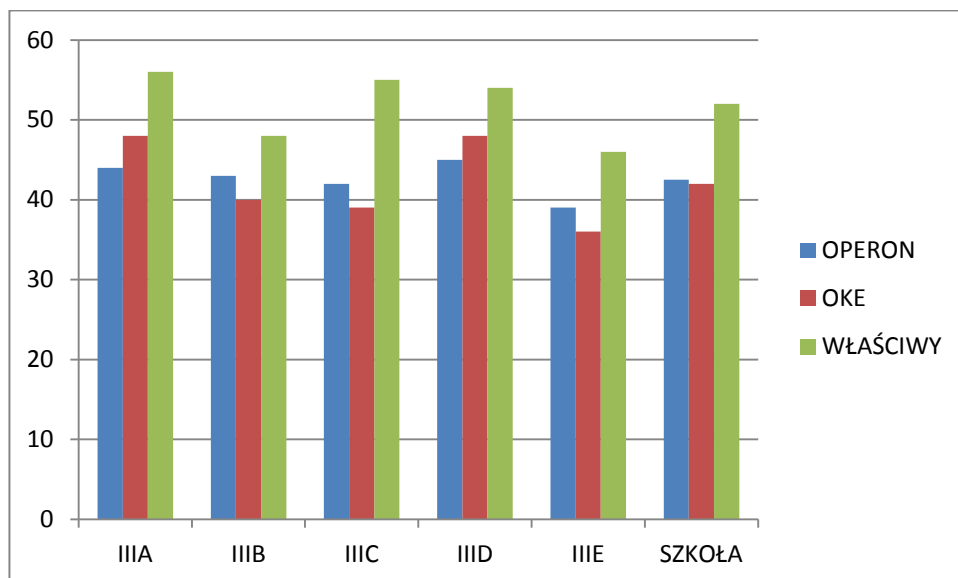
PORÓWNANIE WYNIKÓW PRÓBNEGO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO (OPERON, grudzień 2013 i OKE, styczeń 2014) i EGZAMINU GIMNAZJALNEGO (kwiecień 2014)

WYKRESY (%)

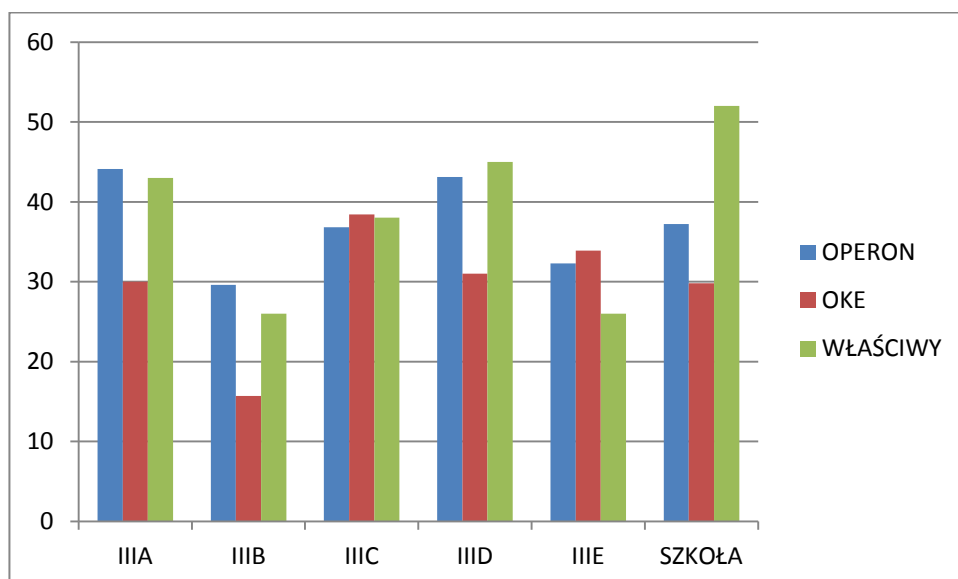
JĘZYK POLSKI

HISTORIA WOS

MATEMATYKA

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Matematyka

IIIA – wzrost o 13%

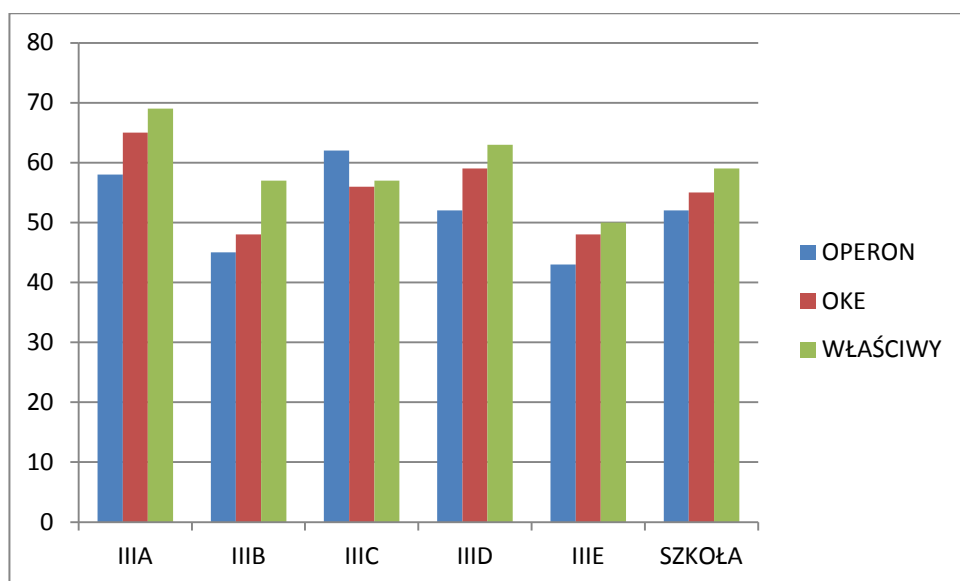
IIIB – wzrost o 10%

IIIC – wzrost o 0,4%

IIID- wzrost o 14%

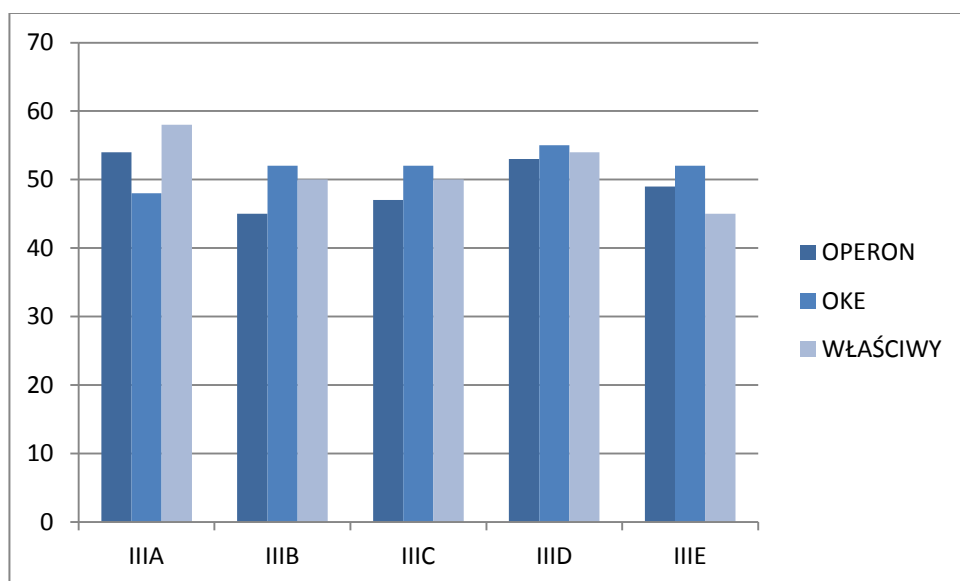
IIIE- spadek o 8%

JĘZYK ANGIELSKI

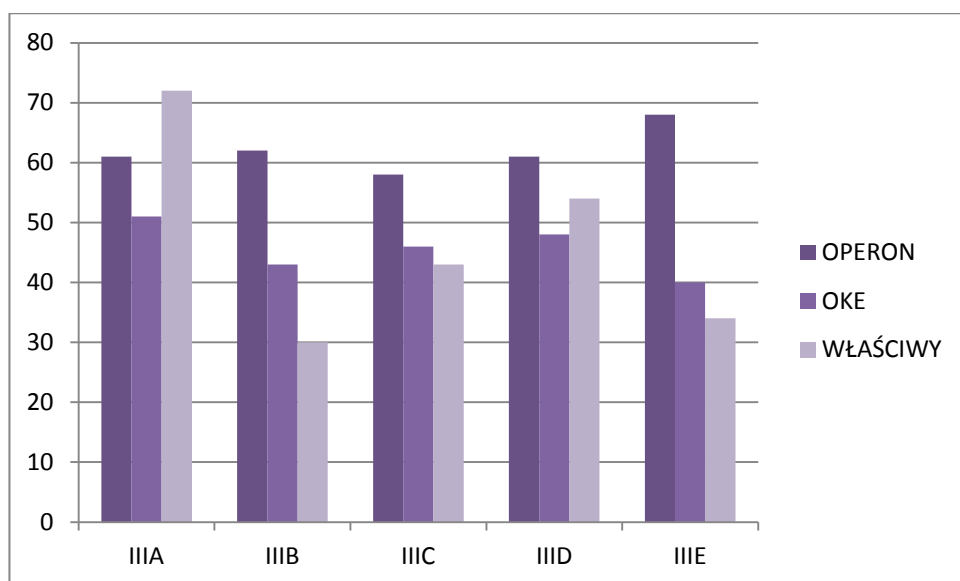

Średnie wyniki z poszczególnych przedmiotów

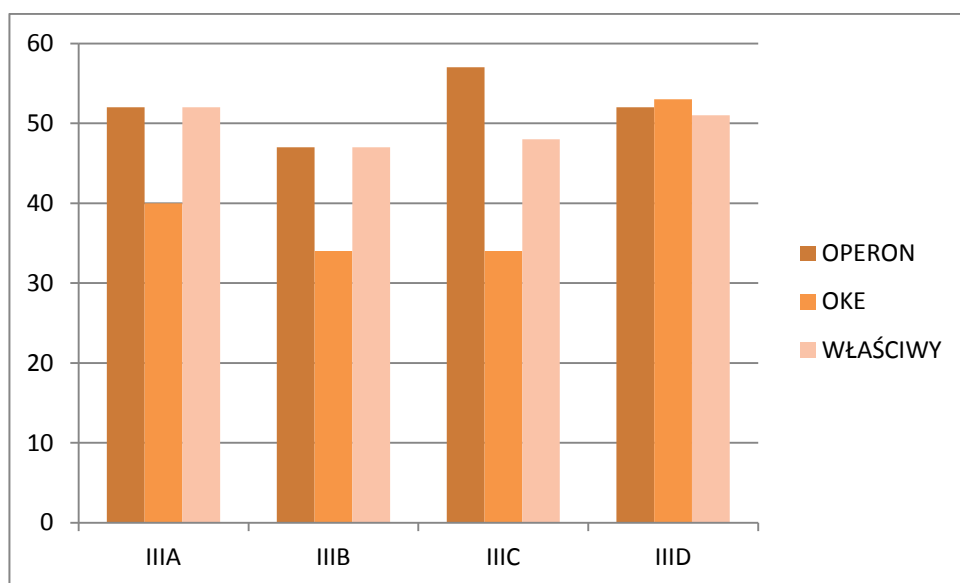
BIOLOGIA

CHEMIA

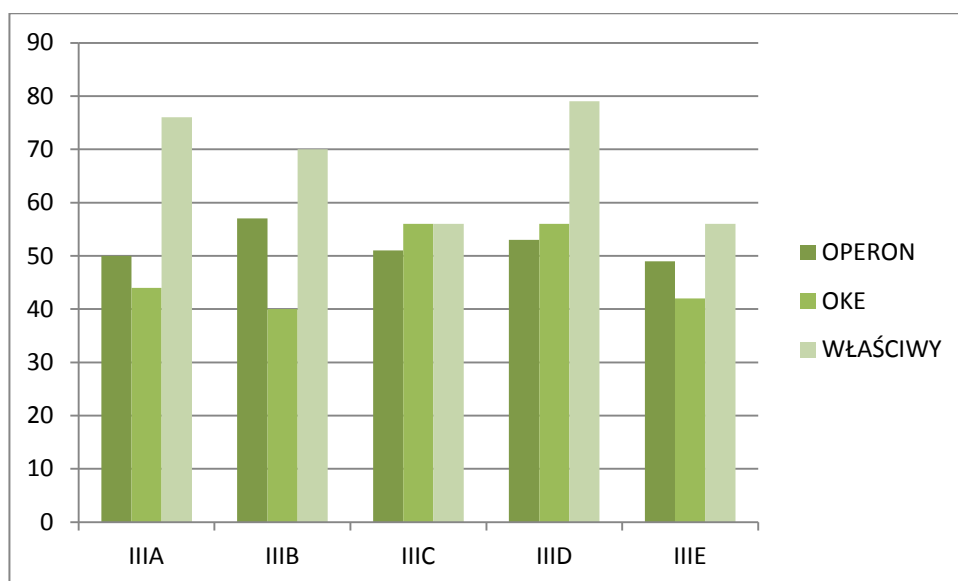

FIZYKA

GEOGRAFIA

Opracowała: Magda Rębisz

ANALIZA DOKUMENTÓW

LICEUM

Adresat: uczeń, nauczyciel

Dobór badanej dokumentacji:

- 1. Opracowane wyniki i wnioski z próbnej matury z Operonem listopad 2013 - dokument w postaci prezentacji w programie Microsoft PowerPoint.*
- 2. Opracowane wyniki i wnioski z matury w maju 2014 – dokument w postaci prezentacji w programie Microsoft PowerPoint.*

KWESTIONARIUSZ ANALIZY DOKUMENTÓW

Rodzaj dokumentu:

Opracowane wyniki i wnioski z próbnej matury z Operonem listopad 2013 - prezentacja w programie Microsoft PowerPoint

Ilość:

1

Potrzebne dane i informacje:

Jakie były wyniki poszczególnych klas uzyskane z przedmiotów obowiązkowych na egzaminie

próbny oraz jakie były wnioski i rekomendacje do dalszej pracy wynikające z osiągniętych rezultatów, które wykorzystane zostały do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły oraz wyników nauczania.

Uzyskane dane i informacje:

WYNIKI

Średnie wyniki z poszczególnych przedmiotów:

Język polski – 30,7

Matematyka – 30

Język angielski – 64,7

Język niemiecki – 60,6

Zdawalność z poszczególnych przedmiotów:

Język polski – 63,05

Matematyka – 40

Język angielski – 96,9

Język niemiecki – 100

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów:

Matematyka

IIIA – 32

IIIB – 28

IIIC – 26

IIILS – 36

Język polski

IIIA – 32,7

IIIB – 28,7

IIIC – 35,4

IIILS – 34,2

Czytanie

IIIA – 38,4

IIIB – 36

IIIC – 41,2

IIILS – 36,2

Wypracowanie

IIIA – 30,5

IIIB – 25,8

IIIC – 33

IIILS – 33,5

Język angielski

IIIA – 64

IIIB – 76

IIIC – 58,5

IIILS – 60,4

Słuchanie

IIIA – 52

IIIB – 66

IIIC – 48

IIILS – 52

Czytanie

IIIA – 78

IIIB – 85

IIIC – 67

IIILS – 70

Pisanie

IIIA – 55

IIIB – 73

IIIC – 57

IIILS – 58

WNIOSKI

Matematyka

W części zamkniętej najlepiej wypadły zadania dotyczące: liczb rzeczywistych, działań na wielomianach i elementarne zadania dotyczące funkcji. Uczniowie mieli problemy

z zadaniami dotyczącymi geometrii analitycznej, planimetrii oraz z zadaniami

z trygonometrii.

W części otwartej uczniowie poradzili sobie z nierównością kwadratową oraz z zadaniem dotyczącym wielomianów i jego pierwiastków, a także z zadaniem z ciągów, które można było zrobić „na piechotę”, nie używając własności ciągów. Trudne okazały się zadania dotyczące dwóch okręgów stycznych wewnętrznie, zadanie ze stereometrii dotyczące graniastosłupa - bardzo mało osób próbowało rozwiązać te zadania

Język polski

Najwięcej problemów w teście maturalnym przysporzyły maturzystom zadania nr: 3, 4, 5, 7, 8, 12, 15. W zakresie tworzenia własnego tekstu najslabiej wypadło kryterium treściowe oraz językowe.

W drugim semestrze należy w związku z tym ćwiczyć następujące standardy egzaminacyjne:

- odczytywanie sensu fragmentów (zdań, grupy zdań, akapitu);
- wyodrębnianie tezy (głównej myśli) całego tekstu, zawartych w nim argumentów i wniosków;
- rozpoznawanie charakterystycznych cech stylu i języka tekstu, nazywanie środków językowych i ich funkcji w tekście;
- odtwarzanie informacji sformułowanych wprost, przetwarzanie informacji, np.

- porządkowanie i hierarchizowanie, stosowanie do rozwiązania problemu;
- wyróżnianie w tekście związków frazeologicznych i odczytywanie ich znaczenia;
- odczytywanie dosłowne i metaforyczne znaczenia wyrazów;
- pisanie dłuższego tekstu (interpretacji utworu literackiego lub jego fragmentu), przestrzegając podstawowych zasad jego organizacji i zasad poprawności językowej;
- interpretowanie utworu na podstawie jego analizy.

Język angielski

1. Systematycznie poprawiać sprawność słuchania różnorodnych tekstów typu Prawda/Fałsz, wielokrotnego wyboru i dobieranie zdań podsumowujących do rozmówców.
2. Powtórzyć czasy przeszłe konieczne do napisania dłuższej formy użytkowej jak i krótkiej formy użytkowej, te części obniżały ilość zdobytych punktów. Matura OPERON 2013 poświęcona była szczególnie różnym zastosowaniom czasów przeszłych.
3. Pracować na czytaniem ze zrozumieniem, w niektórych klasach uczniowie otrzymali niezadowolające wyniki z czytania, poszerzać słownictwo i gramatykę konieczną do zrozumienia treści tekstu oraz sensu pytań. Czytanie dotyczące historii roweru i bezpieczeństwa w domu były o wiele trudniejsze od dopasowania komunikatów do treści krótkich wiadomości.

KWESTIONARIUSZ ANALIZY DOKUMENTÓW

Rodzaj dokumentu:

Opracowane wyniki i wnioski z matury w maju 2014 - prezentacja w programie Microsoft PowerPoint

Ilość:

1

Potrzebne dane i informacje:

Jakie były wyniki poszczególnych klas uzyskane z przedmiotów obowiązkowych na egzaminie maturalnym oraz jakie były wnioski i rekomendacje do dalszej pracy wynikające z osiągniętych rezultatów, które wykorzystane zostały do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły oraz wyników nauczania.

Uzyskane dane i informacje:

WYNIKI

Średnie wyniki z poszczególnych przedmiotów:

Język polski – 48,6

Matematyka – 41,4

Język angielski – 71

Język niemiecki – 82

Zdawalność z poszczególnych przedmiotów:

Język polski – 92,08

Matematyka – 82,2

Język angielski – 99

Język niemiecki – 100

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów:

Matematyka

IIIA – 41,50

IIIB – 38,60

IIIC – 37,30

IIILS – 49,40

Język polski

IIIA – 47,8

IIIB – 50,9

IIIC – 48,2

IIILS – 47,1

Czytanie

IIIA – 64,6

IIIB – 66,2

IIIC – 60,0

IIILS – 58,9

Wypracowanie

IIIA – 41,1

IIIB – 44,8

IIIC – 43,5

IIILS – 42,4

Język angielski

IIIA – 69,6

IIIB – 83,12

IIIC – 56,88

IIILS – 74,17

Słuchanie

IIIA – 71,20

IIIB – 84,16

IIIC – 53,86

IIILS – 72,73

Czytanie

IIIA – 68,86

IIIB – 80,83

IIIC – 56,35

IIILS – 80,04

Pisanie

IIIA – 69,09

IIIB – 85,13

IIIC – 60,74

IIILS – 67,20

WNIOSKI

Matematyka

Rozwiązywać zdania sprawdzające wiedzę i umiejętności z zakresu:

wyrażeń algebraicznych, rozwiązywania równań i nierówności, funkcji, planimetrii

(w szczególności wykorzystanie własności figur podobnych i związki miarowe w figurach płaskich, w tym z zastosowaniem trygonometrii), statystyki opisowej, teorii prawdopodobieństwa i kombinatoryki.

Obowiązkowe prowadzenie w ramach "godzin karcianych" zajęć dodatkowych w formie konsultacji lub fakultetów (obecność uczniów obowiązkowa).

Wyćwiczyć umiejętność korzystania z tablic matematycznych.

Ćwiczyć umiejętność czytania ze zrozumieniem - analiza poleceń i treści zadań oraz porównywanie wyników z warunkami zadania.

Przeprowadzić egzaminy próbne.

Język polski

Analiza wyników maturalnych wskazuje na to, że postępy i osiągnięcia uczniów są mocno spolaryzowane: od ponad 78% do 11%.

Znakomita większość uczniów lepiej radzi sobie z pierwszą częścią arkusza maturalnego, tj. czytaniem ze zrozumieniem: tylko dwie osoby nie osiągnęły 30% w tej części.

Wynika z tego, że należy wzmocnić działania zmierzające do uzyskania lepszych wyników

z pisania wypracowań- takich jak ćwiczenia w analizie tekstu, pisania różnych form wypowiedzi, ćwiczenia stylistyczne, składniowe.

Należy jak najwcześniej rozpocząć zajęcia wyrównawcze w postaci fakultetów nastawione na naukę pisania dłuższych form wypowiedzi maturalnych, tj. rozprawek i analiz poetyckich. Należy pamiętać, że od tego roku szkolnego formuła egzaminacyjna się zmienia.

Wszystkie wypracowania powinny mieć formę wypracowania maturalnego.

Istotnym wymaganiem wobec uczniów jest wyegzekwowanie znajomości lektur oznaczonych * z

zakresu gimnazjum i liceum (nowa matura ma charakter fakultatywny). Wymaganie to powinno być zapisane w PSO i zastrzeżone możliwością niezaliczenia przedmiotu w przypadku niezajomości lektur.

Język angielski

Systematycznie ćwiczyć umiejętności rozwiązywania zadań zamkniętych ze słuchania i czytania, sprawdzających umiejętność selekcjonowania informacji na lekcjach języka angielskiego.

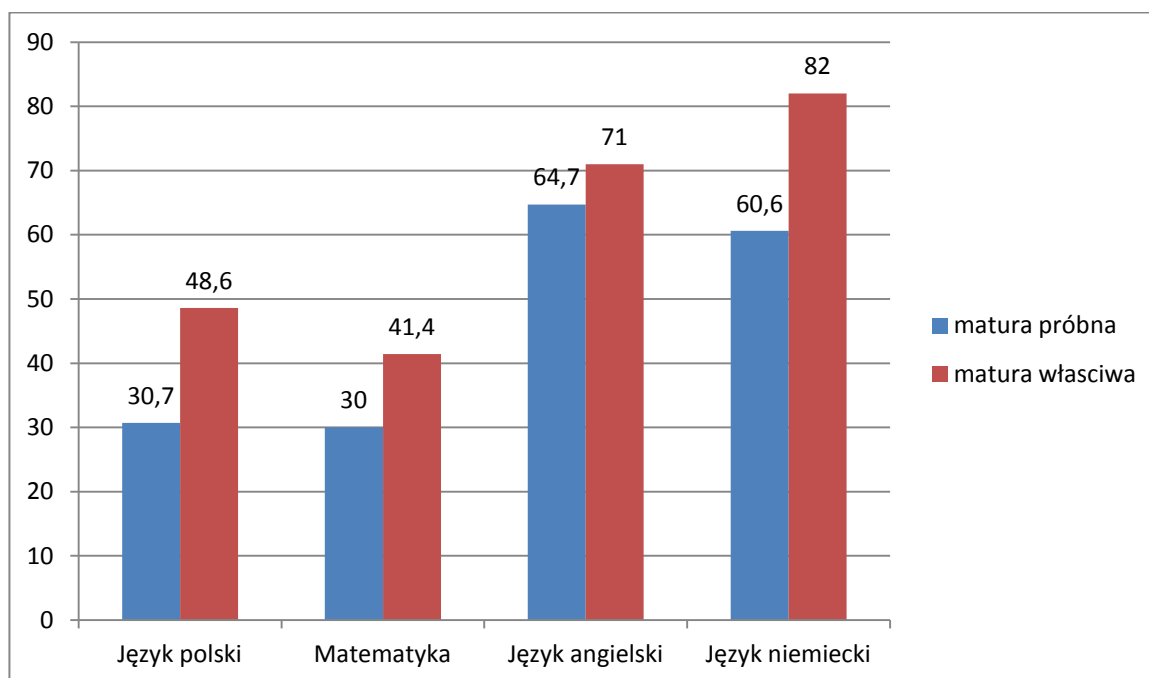
Skupić się nad ćwiczeniem analizy przeczytanych tekstów, a w szczególności na umiejętności podsumowania przeczytanego tekstu.

Powtarzać i utrwalać znajomość struktur leksykalno – gramatycznych w celu podniesienia PJ i BJ.

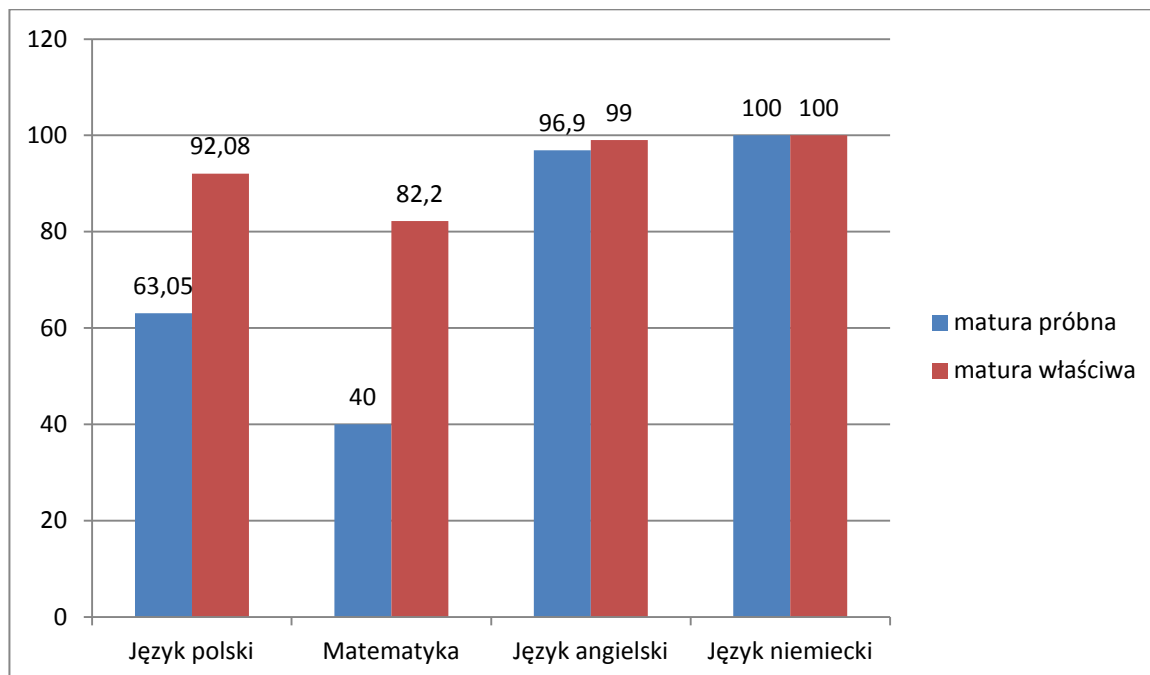
PORÓWNANIE WYNIKÓW MATURY PRÓBNEJ (*Operon, listopad 2013*) i MATURY WŁAŚCIWEJ (*maj 2014*)

WYKRESY (%)

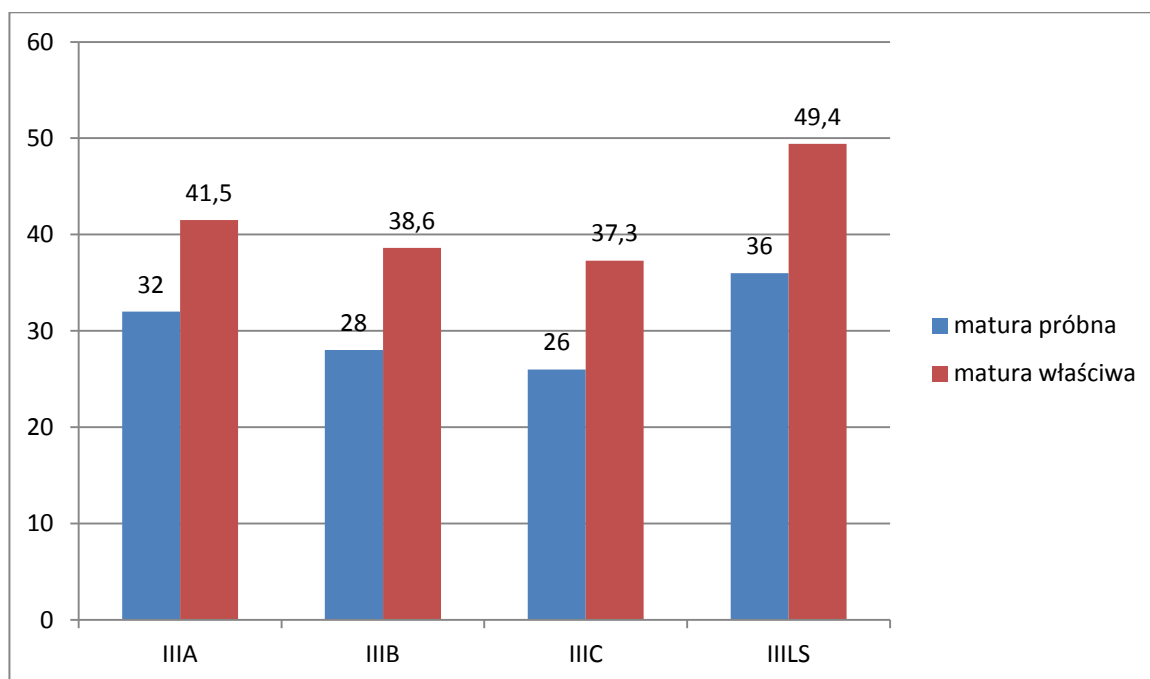
Średnie wyniki z poszczególnych przedmiotów

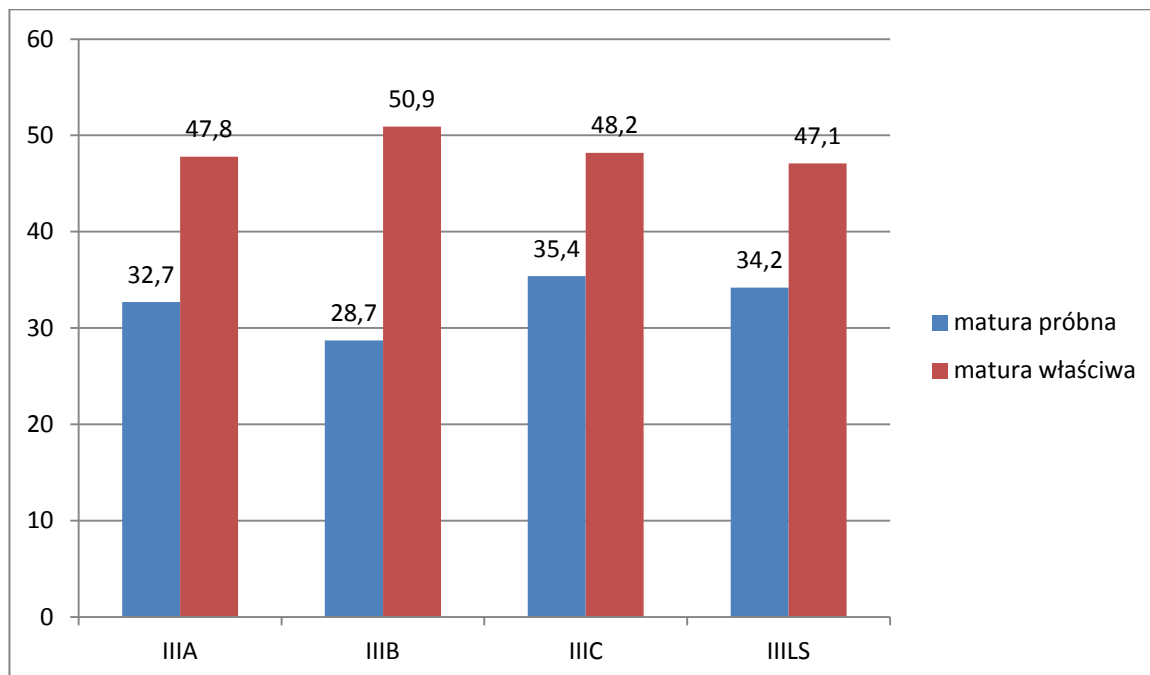
Zdawalność z poszczególnych przedmiotów

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Matematyka

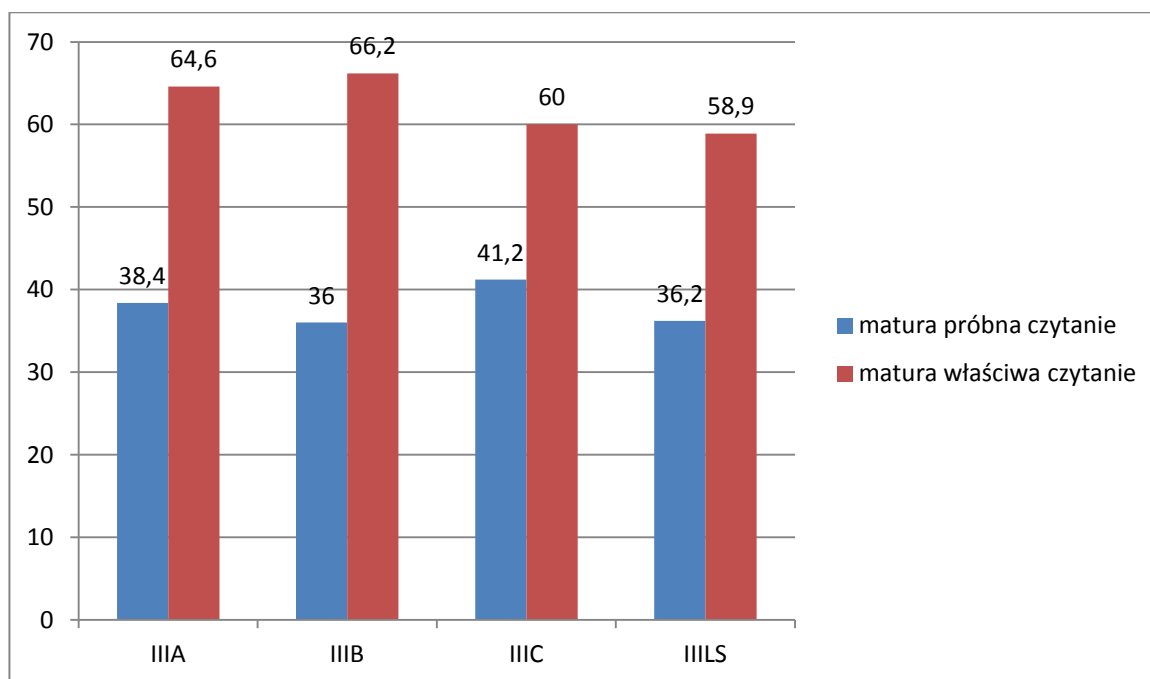

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – Język polski

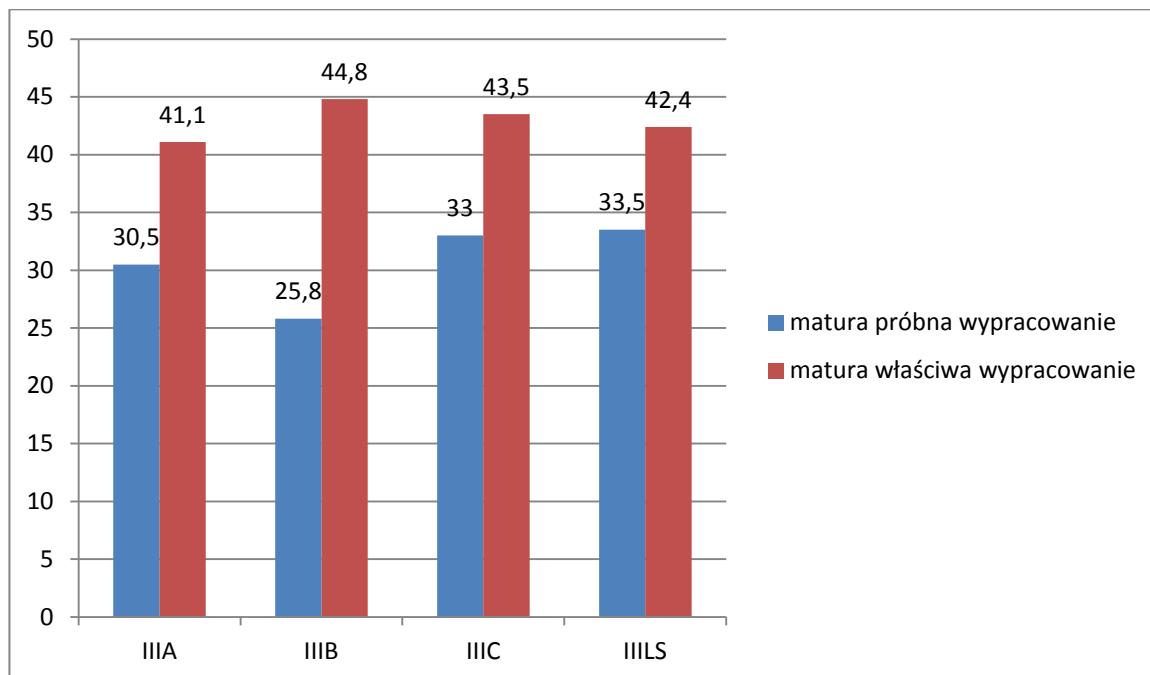
Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów

Język polski - czytanie

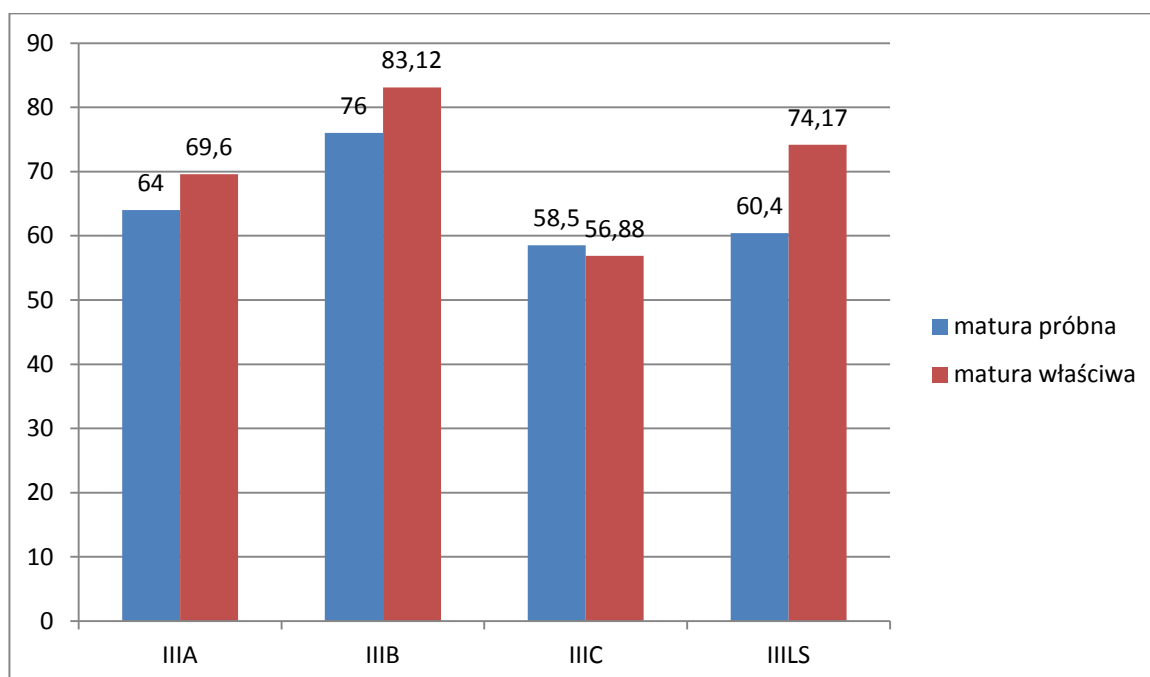

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów

Język polski - wypracowanie

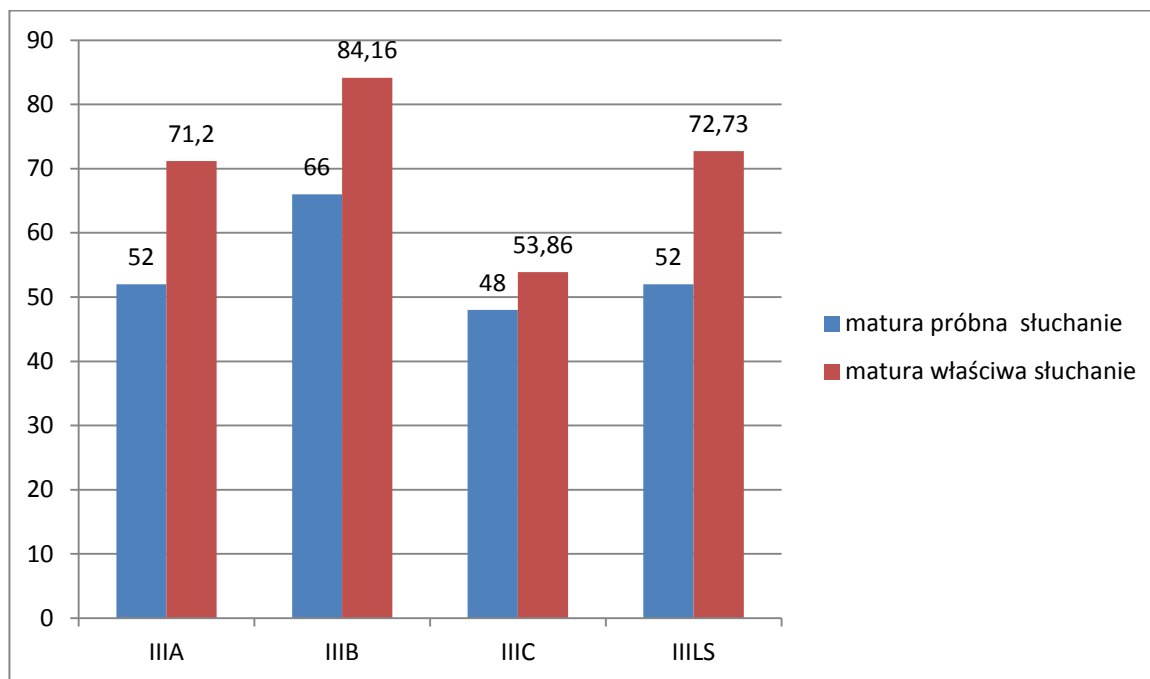

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów - Język angielski

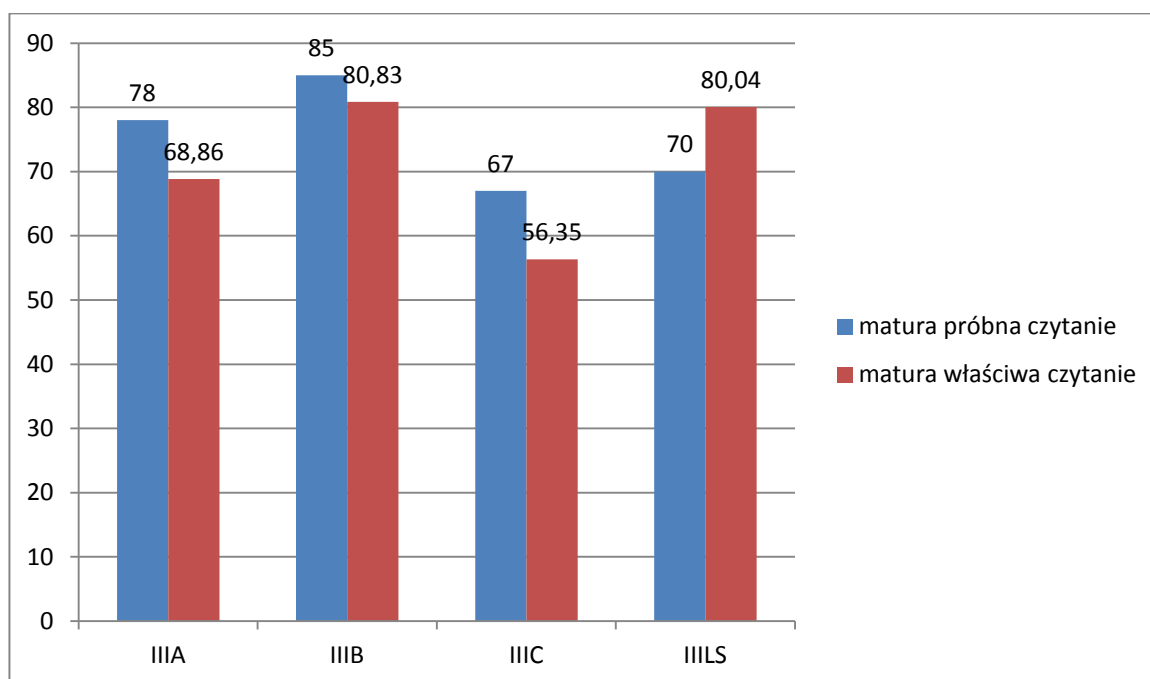
Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów

Język angielski – słuchanie

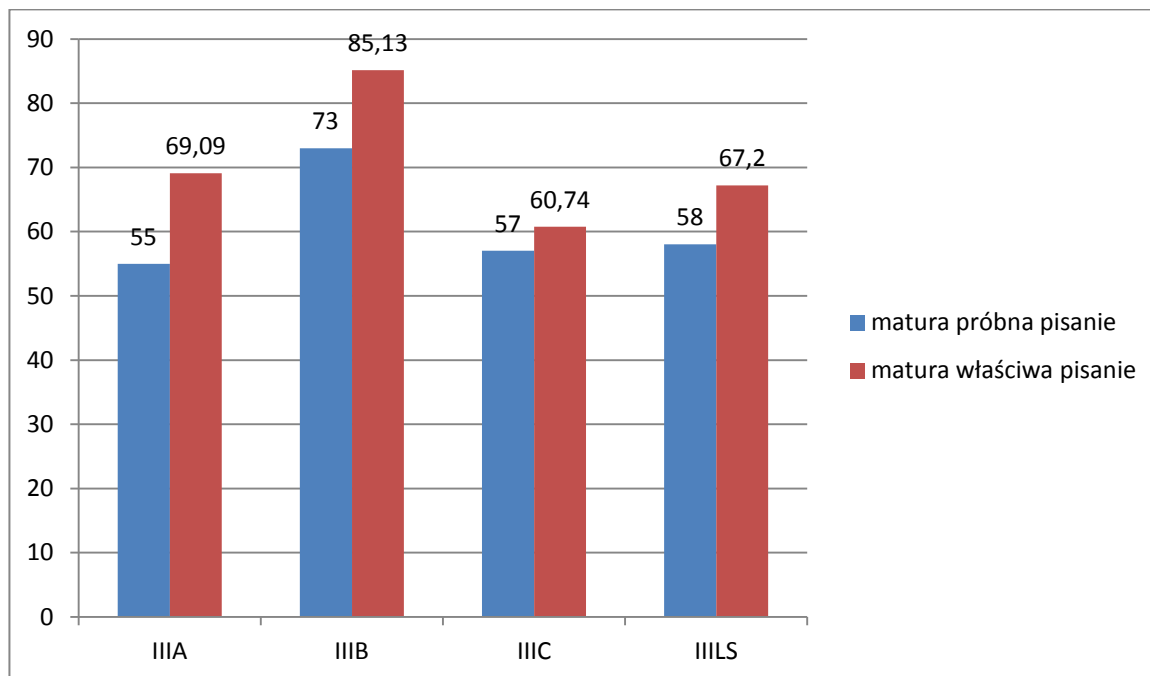
Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów

Język angielski – czytanie

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów

Język angielski – pisanie

Porównanie wyników matury próbnej do wyników matury właściwej:

Średnie wyniki z poszczególnych przedmiotów:

Język polski – wzrost o 17,9%

Matematyka – wzrost o 11,4%

Język angielski – wzrost o 6,3%

Język niemiecki – wzrost o 21,4%

Zdawalność z poszczególnych przedmiotów:

Język polski – wzrost o 29,03%

Matematyka – wzrost o 42,2%

Język angielski – wzrost o 2,1%

Język niemiecki – zdawalność na tym samym poziomie

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – **Matematyka**

IIIA – wzrost o 9,5%

IIIB – wzrost o 10,6%

IIIC – wzrost o 11,3%

IIILS – wzrost o 13,4%

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów – **Język polski**

IIIA – wzrost o 15,1%

IIIB – wzrost o 22,2%

IIIC – wzrost o 12,8%

IIILS – wzrost o 12,9%

Średnie wyniki klas z poszczególnych przedmiotów - **Język angielski**

IIIA – wzrost o 5,6%

IIIB – wzrost o 7,12%

IIIC – spadek o 1,62%

IIILS – wzrost o 13,77%

Opracowała: Dorota Bagińska

- **Opracowanie wyników analizy dokumentów** (do punktu: nauczyciele planują pracę na godzinach z art. 42 wykorzystując wnioski z analiz egzaminów zewnętrznych)

ANALIZA DOKUMENTÓW

GIMNAZJUM

Adresat: nauczyciele gimnazjum

KWESTIONARIUSZ ANALIZY DOKUMENTÓW

Rodzaj dokumentu	ilość	Potrzebne dane i informacje	Uzyskane dane
HARMONOGRAM ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH W GIMNAZJUM NR 43	1	Czy są prowadzone zajęcia mające na celu doskonalenie umiejętności egzaminacyjnych? Z jakich przedmiotów?	Wśród zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w ramach godzin z art. 42 w szkole prowadzonych jest 9 zajęć przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego dla klas III, na których nauczyciele mogą ćwiczyć z uczniami umiejętności, które słabo wypadały na egzaminach. Są to zajęcia z matematyki (2grupy), j. angielskiego (3 grupy), z biologii, geografii, fizyki, historii.

Opracowała: Ewa Smoleńska

LICEUM

Adresat: nauczyciele liceum

KWESTIONARIUSZ ANALIZY DOKUMENTÓW

Rodzaj dokumentu	ilość	Potrzebne dane i informacje	Uzyskane dane
ZAJĘCIA DODATKOWE I KONSULTACJE Rok szkolny 2014/2015 XVIII LO	1	Czy w szkole prowadzone są zajęcia mające na celu doskonalenie umiejętności egzaminacyjnych? Z jakich przedmiotów?	Wśród zajęć pozalekcyjnych realizowanych w ramach godzin z art. 42 w liceum prowadzonych jest 14 zajęć dla klas III przygotowujących do egzaminu maturalnego, na których nauczyciele mogą ćwiczyć z uczniami umiejętności, które

			<p>słabo wypadają na egzaminach.</p> <p>Są to zajęcia z:</p> <p>języka polskiego (2 grupy), matematyki (3 grupy), języka angielskiego (3 grupy), języka niemieckiego (1grupa), WOS-u (1 grupa), historii (1 grupa), biologii (1 grupa), geografii (1 grupa), chemii (1 grupa).</p>
--	--	--	--

Opracowała: Dorota Bagińska

➤ **Opracowanie wyników wywiadu z pedagogiem szkolnym oraz analizy dokumentów**

(do punktów: nauczyciele zapoznają się z opiniami uczniów z poradni PPP, szkoła organizuje dla uczniów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji zajęcia wyrównawcze, np. pomoc w odrabianiu prac domowych, pedagog szkolny prowadzi zajęcia kompensacyjne)

WYWIAD

GIMNAZJUM

Adresat: nauczyciel

Metoda badawcza: wywiad z pedagogiem szkolnym w gimnazjum - ustny w oparciu

o kwestionariusz wywiadu

Analiza:

1. Ilu uczniów gimnazjum posiada opinię PPP?

- na 332 uczniów gimnazjum, aż 136 posiada opinie PPP. W tej liczbie jest 82 uczniów z orzeczeniem o dysleksji.

2. W jaki sposób nauczyciele zapoznają się z opiniami PPP?

- na początku roku szkolnego wychowawca klasy sporządza listę uczniów z opiniami i przygotowuje opinie do wglądu nauczycielom. Trudniejsze przypadki dodatkowo są omawiane na zespole wychowawczym. Nauczyciele po zapoznaniu się z opiniami podpisują oświadczenie. W ten sposób nauczyciele otrzymują dane do zaplanowania swojej pracy z tymi uczniami. W miarę pojawiania się nowych opinii pedagog i wychowawca pilnują, aby nauczyciele zapoznawali się z tymi opiniami.

3. W jaki sposób uczniowie i ich rodzice są informowani o możliwościach uzyskania dodatkowej pomocy, wynikającej z zaleceń PPP?

- na pierwszym zebraniu, po rozpoczęciu roku szkolnego, wychowawca klasy w porozumieniu z nauczycielami przygotowuje dla każdego ucznia ofertę zajęć skierowanych do niego, dobranych na podstawie zaleceń PPP. Rodzice i uczniowie zapoznają się z tą ofertą. Rodzice podpisem potwierdzają przyjęcie lub odrzucenie takiej pomocy. Pedagog szkolny przechowuje te oświadczenia. W tym roku szkolnym tylko 1 osoba odrzuciła pomoc zaproponowaną przez szkołę.

4. Na podstawie jakiej dokumentacji można określić rodzaj tych zajęć i czy uczniowie z nich korzystają ?

- na podstawie Harmonogramu zajęć pozalekcyjnych i Dzienników zajęć pozalekcyjnych.

5. Czy pedagog prowadzi zajęcia kompensacyjne?

- w szkole są prowadzone 2 rodzaje takich zajęć: zajęcia korekcyjno – kompensacyjne prowadzone przez panią Kingę Maciaszczyk oraz zajęcia dla dyslektyków prowadzone przez mnie (Agnieszka Zagdańska – Parada)

6. Jaki charakter mają te zajęcia? Jak dużą grupę uczniów obejmują?

Zajęcia prowadzone są na poziomie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych (odpowiednie uprawnienia nauczyciela) i tzw. zajęć dla dyslektyków. Łącznie na te zajęcia uczęszcza 52 uczniów. Grupy te zgodnie z ustawą powinny być 5 osobowe. Oczywiście nie zawsze jest pełna frekwencja, ale i tak najczęściej nauczyciele pracują z większą grupą uczniów. Na zajęciach prowadzone są ćwiczenia zgodne z zaleceniami PPP, uczniowie mają różne dysfunkcje, ale muszą ćwiczyć razem. Dla efektywności tych zajęć ważne jest systematyczne uczęszczanie uczniów. W szkole nie ma specjalnych zajęć dla uczniów o obniżonej normie intelektualnej (uczniów takich jest 5).

Adresat: nauczyciel, uczeń

KWESTIONARIUSZ ANALIZY DOKUMENTÓW

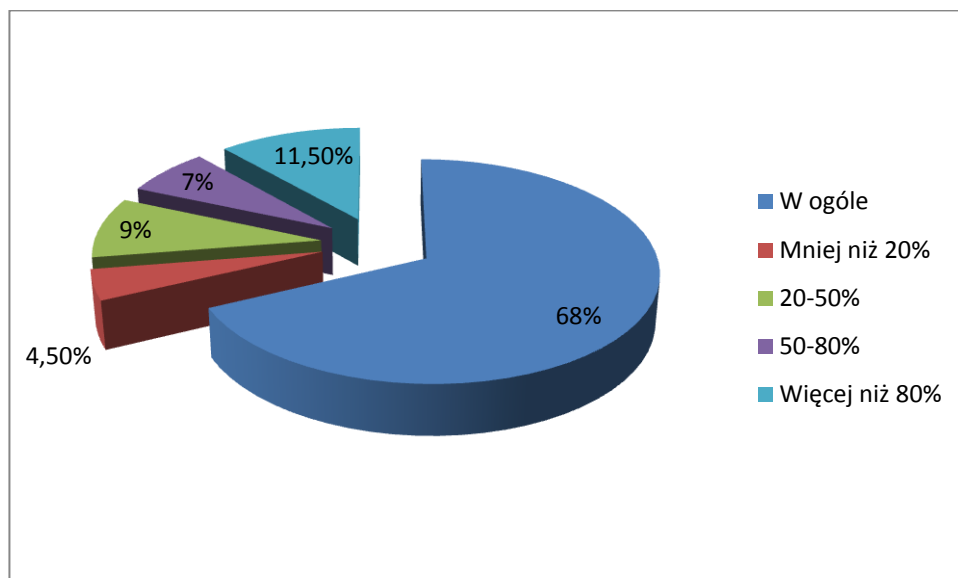
Rodzaj dokumentu	ilość	Potrzebne dane i informacje	Uzyskane dane
HARMONOGRAM ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH W GIMNAZJUM NR 43	1	Jakiego rodzaju zajęcia wyrównawcze są prowadzone w szkole? Jaka jest ich ilość?	Z harmonogramu wynika, że w szkole prowadzonych jest 13 zajęć wyrównawczych , są to zajęcia z matematyki (3 grupy), chemii (1), j. polskiego (1), j. angielskiego (1), j. niemieckiego (2), fizyki (1), zajęcia pomoc w odrabianiu lekcji (2), zajęcia z dyslektykami (1) i zajęcia korekcyjno – kompensacyjne (1)
DZIENNIKI ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH	8	Jaka liczba uczniów uczęszcza na te zajęcia? Czy uczęszzczają systematycznie?	Trudno stwierdzić jaka liczba uczniów uczęszcza na te zajęcia, ze względu na brak dokumentacji części zajęć. Na podstawie 8 dzienników stwierdzono, że łączna liczba uczniów zapisanych na zajęcia to: 152 uczniów. Jeśli chodzi o systematyczność, to są uczniowie, którzy mają 100% frekwencję, ale w większości przypadków jest to frekwencja na poziomie 50 – 60%, zdarzają się takie osoby, które przychodzą na zajęcia sporadycznie.

Opracowała: Ewa Smoleńska

UDZIAŁ UCZNIÓW W ZAJĘCIACH- zestawienie zbiorcze

Razem	W ilu zajęciach uczestniczył				
	W ogóle	Mniej niż 20%	20-50%	50-80%	Więcej niż 80%
44	30	2	4	3	5
	68%	4,5%	9%	7%	11,5%

UDZIAŁ UCZNIÓW W ZAJĘCIACH

Opracowała: Katarzyna Zajączkowska

IV Ostateczne rezultaty z ewaluacji wewnętrznej i wnioski do dalszej pracy

1. Sformułowane odpowiedzi na pytania kluczowe

- *W jakim stopniu podstawa programowa realizowana jest z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji?*
- *W jakim zakresie monitoruje się i analizuje osiągnięcia ucznia*

z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, w tym zaleceń z opinii PPP oraz wdraża wnioski z analizy do indywidualizacji procesu nauczania?

- *W jaki sposób nauczyciele współpracują przy realizacji podstawy programowej (interdyscyplinarność, korelacja międzyprzedmiotowa)?*
- *W jakim stopniu nauczyciele uwzględniają potrzeby zespołu klasowego i poszczególnych uczniów tworząc indywidualne plany nauczania, rozkłady materiału oparte na podstawie programowej?*

Z przeprowadzonej ankiety jasno wynika, że nauczyciele Zespołu Szkół nr 5

w Szczecinie znają i stosują zalecenia PPP w swojej pracy, stale i skutecznie monitorują efekty wdrażania zaleceń i postępy uczniów, w razie potrzeby kontaktują się z rodzicami, wszyscy nauczyciele stosują cały zakres działań potrzebnych do dostosowania warunków nauczania do zaleceń PPP: dobierają odpowiednie metody pracy, stosują elementy oceniania motywującego, współpracują z rodzicami

i specjalistami spoza szkoły.

Nauczyciele ZS5 przy realizacji podstawy programowej wykorzystują zalecane warunki i sposoby jej realizacji, zdecydowana większość (95%) monitoruje i analizuje osiągnięcia wszystkich uczniów, tylko 5% nauczycieli monitoruje wybranych uczniów.

Współpraca z innymi nauczycielami przy realizacji podstawy programowej jest ścisła i dokładna, gdyż 80% realizuje wszystkie działania, 10% korelację międzyprzedmiotową, 10% działania w zespołach przedmiotowych.

Aż 70% nauczycieli tworzy indywidualne plany nauczania, pozostałe 30% korzysta z ogólnych, ale dostosowuje je do indywidualnych działań.

Tworząc rozkłady materiału- 90% nauczycieli zawsze uwzględnia potrzeby zespołowe jak i indywidualne, 5% głównie potrzeby zespołu klasowego, 5% rozkłady modyfikuje doraźnie.

- *W jakim zakresie wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania sukcesów edukacyjnych przez uczniów?*

Efektywność wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów jest niezadowalająca jeśli chodzi o oczekiwany wzrost efektów uczenia się i osiągania przez nich sukcesów edukacyjnych.

Możliwe było porównanie tylko tych przedmiotów, które klasy kontynuowały w dwóch kolejnych latach, przy czym należy pamiętać, iż w klasach drugich LO z konieczności porównywano kształcenie w zakresie podstawowym (kl I) z kształceniem w zakresie rozszerzonym(kl.II- przedmioty typu: biologia, chemia, wos, geografia). Z kolei w gimnazjum treści programowe ułożone są często od zagadnień stosunkowo prostych i łatwych dla uczniów (pierwszy rok kształcenia w zakresie danego przedmiotu-np. wos) do trudniejszych, bardziej skomplikowanych (drugi rok kształcenia w zakresie danego przedmiotu-np. wos)

Tylko w dwóch klasach licealnych (2c i 3c) tendencja wzrostowa przeważa nad tendencję spadkową w zakresie uzyskanych przez klasy średnich ocen, największy spadek przyrostu wiedzy (wnioskowanie w oparciu o średnie ocen) zanotowała klasa 3Is, gdyż dotyczy to niemal wszystkich przedmiotów, z wyjątkiem informatyki.

Lepiej wypadły klasy gimnazjalne, wśród których 3b, 3c i 3d zanotowały przewagę wzrostu średnich ocen, zaś największy spadek zanotowała klasa 2c (wzrost średniej z 2 przedmiotów, przy spadku z 8).

Przedstawione w tabeli dane statystyczne są tylko jednym z wyznaczników oceny postępów uczniów i nabywania wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej.

- *Jak skuteczne jest wykorzystanie wniosków z analizy egzaminów zewnętrznych do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, służących podniesieniu jakości pracy szkoły?*

GIMNAZJUM I LICEUM:

W szkole wykorzystuje się wnioski płynące z analizy egzaminów gimnazjalnych i maturalnych (próbnych i właściwych) w celu ewaluacji planów pracy i metod nauczania. Wyniki egzaminu gimnazjalnego właściwego oraz maturalnego właściwego, w porównaniu do egzaminów próbnych, wykazały znaczny wzrost procentowy, jedynie w przypadku klasy IIIE w gimnazjum odnotowano spadek. Nauczyciele planując swoją pracę i dobierając metody nauczania kierują się więc wnioskami płynącymi z analizy egzaminów zewnętrznych, co prowadzi do podniesienia jakości pracy szkoły poprzez eliminowanie słabych stron i doskonalenie procesu edukacyjnego.

Analizując wyniki próbnego egzaminu gimnazjalnego i maturalnego oraz egzaminów właściwych można więc stwierdzić, że wykorzystanie wniosków z analizy egzaminów zewnętrznych jest skuteczne ponieważ wyniki z egzaminów właściwych, uzyskiwane przez uczniów, wzrastają. Jeśli chodzi natomiast o poziom wzrostu, należy brać również pod uwagę odmienne podejście uczniów do egzaminów próbnych i właściwych a także mniejszą liczbę uczniów biorących udział w egzaminach właściwych jeśli chodzi o liceum. Może to, w pewien sposób, obniżyć uzyskiwany wzrost wyników na egzaminie gimnazjalnym w kwietniu i maturalnym w maju.

- *W jakim stopniu nauczyciele planują pracę na godzinach z art. 42 w oparciu o wnioski z analiz egzaminów zewnętrznych?*

Nauczyciele zapoznają się z analizami wyników egzaminu gimnazjalnego oraz maturalnego i, w trakcie godziny wynikającej z art. 42, planują zajęcia mające na celu przygotowanie uczniów do egzaminów zewnętrznych (liczba zajęć w gimnazjum – 9, w liceum – 14 z 27 wpisanych w harmonogram). Klasy III mają, w zasadzie, możliwość uczestniczenia w zajęciach ze wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych. W tym roku nie było zajęć z WOS-u i chemii w gimnazjum .

- *W jakim zakresie nauczyciele zapoznają z zaleceniami w pracy z uczniem wynikającymi z opinii z poradni PP?*
- *W jakim stopniu szkoła organizuje zajęcia wyrównawcze, np. pomoc w odrabianiu prac domowych, dla uczniów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji?*
- *Jaki charakter i zakres mają zajęcia kompensacyjne prowadzone przez pedagoga szkolnego?*

LICEUM

Nauczyciele zapoznają się z opiniami PPP uczniów, których uczą, a poświadczaniem tego faktu jest podpis złożony przez nauczyciela.

Wszystkim uczniom LO posiadającym opinie PPP zaproponowano zajęcia dodatkowe, zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach (były to głównie zajęcia z j. polskiego, j. obcych i matematyki).

Spośród 44 uczniów LO tylko 5 (11,5%) systematycznie uczestniczyło w zorganizowanych dla nich zajęciach, zaś zdecydowana większość (68%, czyli 30 uczniów) w ogóle nie skorzystało z ofert zajęć do nich kierowanych.

Tak niska frekwencja na zajęciach może świadczyć o ich nieprzydatności lub o lekceważącym stosunku uczniów do zajęć dodatkowych.

GIMNAZJUM

Nauczyciele na bieżąco zapoznają się z treścią opinii z poradni PP, poświadczając to swoim podpisem na podstawie opinii przygotowują wytyczne do pracy z poszczególnymi uczniami. Wszystkim uczniom gimnazjum posiadającym opinie PPP zaproponowano zajęcia dodatkowe, zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach (każdy uczeń otrzymał przynajmniej 2 propozycje zajęć). Spośród 136 uczniów gimnazjum z opiniami PPP tylko 1 zrezygnował z uczestnictwa w zajęciach. Systematycznie w zajęciach uczestniczyło około 50% uczniów. Pozostałe 50 % przychodziło na zajęcia wybiórczo, najczęściej w opinii nauczycieli, kierując się ćwiczeniem tych treści, które sprawiały im trudność

Szkoła organizuje zajęcia wyrównawcze z głównych przedmiotów, uczniowie mają możliwość skorzystać z pomocy przy odrabianiu lekcji na 2 zajęciach wyrównawczych. Oprócz tych zajęć uczniowie mają ofertę zajęć matematyki, j. angielskiego, j. niemieckiego, fizyki, chemii. Skromnie przedstawia się oferta z j. polskiego (tylko 1 zajęcia dla kl. 2E). Brakuje również zajęć dla uczniów z obniżonym poziomem intelektualnym.

Zajęcia obejmują swoim zasięgiem 52 uczniów na 82 uczniów z zaleceniami poradni PP. Ćwiczenia na zajęciach prowadzone są zgodnie z potrzebami wynikającymi z opinii PPP. Na zajęciach w grupach jest za duża liczba uczniów (większa niż zaleca ustawa), mimo że prowadzone są w 4 grupach.

2. Wnioski z badań – słabe i mocne strony

✓ **Mocne strony**

- ✓ Podstawa programowa realizowana jest z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.
- ✓ Nauczyciele monitorują i analizują osiągnięcia ucznia z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, w tym zaleceń z opinii PPP.
- ✓ Monitorowanie i analiza osiągnięć uczniów, wyrażonych wynikami egzaminów gimnazjalnych i maturalnych, umożliwia modyfikację działań edukacyjnych. Wpływa to na poprawę jakości pracy szkoły czego potwierdzeniem są uzyskiwane przez uczniów wyższe wyniki egzaminów właściwych w porównaniu do wyników egzaminów próbnych.
- ✓ Wnioski płynące z analizy egzaminów zewnętrznych wykorzystywane są do planowania pracy na godzinach z art. 42 – nauczyciele prowadzą zajęcia przygotowujące uczniów do egzaminów zewnętrznych z większości przedmiotów.
- ✓ Szkoła zapewnia wszystkim uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną, zgodne z zaleceniami znajdującymi się w opiniach PPP.
- ✓ Szkoła posiada nowoczesne zaplecze techniczne w postaci tablic multimedialnych, projektorów, pomocy audiowizualnych i dwóch pracowni informatycznych.
- ✓ Kadra pedagogiczna stale podnosi kompetencje i kwalifikacje w zakresie metodyki nauczania swoich przedmiotów.

✓ **Słabe strony**

Według raportu z ewaluacji Kuratorium Oświaty w Szczecinie z listopada 2014 roku

Dla Gimnazjum nr 43

- ✓ „Wdrażane przez szkołę działania przekładają się na różnorodne indywidualne sukcesy edukacyjne uczniów, lecz wyniki osiągane przez uczniów na egzaminach zewnętrznych są niższe od średnich wyników krajowych, pomimo zachowanej tendencji wzrostowej. Na podstawie analizy trzyletnich wskaźników wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej, obliczonych na podstawie wyników egzaminacyjnych z lat 2012-2014 można stwierdzić, że szkoła osiąga wyniki poniżej średniej. Wyniki osiągane przez szkołę są znacznie niższe od osiągniętych w powiecie, województwie, okręgu i kraju. „

Dla XVIII Liceum Ogólnokształcącego Szczecinie

- ✓ „Trzyletnie wskaźniki EWD – edukacyjnej wartości dodanej – (dane z lat 2012 – 2014) wskazują na niższe niż przeciętna efektywność nauczania, a tendencje rozwojowe są zróżnicowane, w zależności od przedmiotu: malejąca z języka polskiego, geografii, biologii i historii, rosnąca z wos, języka angielskiego i niemieckiego oraz z matematyki, z tym, że z tego ostatniego

przedmiotu wynik jest poniżej średniej. Pozwala to wnioskować, że nie wszystkie działania edukacyjne podejmowane przez nauczycieli są skuteczne. „

Według raportu z ewaluacji wewnętrznej szkoły za rok szkolny 2014/2015 uwzględniającego wyniki z egzaminów wewnętrznych (próbnych) oraz egzaminów zewnętrznych:

- ✓ Skuteczność wdrażania wniosków z analizy osiągnięć ucznia z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, w tym zaleceń z opinii PPP, do indywidualizacji procesu nauczania wydaje się być niewielka o czym świadczą niskie średnie poszczególnych klas i niezbyt wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych.
- ✓ Wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów nie przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania sukcesów edukacyjnych przez uczniów – obniżające się w większości klas średnie ocen z poszczególnych przedmiotów świadczą o braku efektywności kształcenia.
- ✓ Zbyt mała liczba zajęć wyrównawczych (pomoc w odrabianiu zadań domowych) dla uczniów gimnazjum znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji.
- ✓ Według analizy wyników maturalnych 2015 wynika, że osiągnięcia uczniów z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych odbiegają od średniej krajowej. Np. średni wynik z matematyki wyniósł 31% (województwo 47%, Szczecin 52%), a zdawalność w maju wyniosła 53%, a w terminie poprawkowym 80%. Średni wynik z biologii wyniósł 18,3% (województwo 39%), natomiast z geografii 30,1% (województwo 36,7%).

Próby egzaminów gimnazjalnych i maturalnych w roku szkolnym 2015/2016

- ✓ Próby egzaminów w roku szkolnym 2015/2016 wykazują również słabe wyniki z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych. Średni wynik z matematyki 27%, zdawalność 33%. Średni wynik z biologii 23% i z geografii 35%.
- ✓ Próby egzaminów gimnazjalnych w roku szkolnym 2015/2016 wykazują, że wyniki z matematyki są nadal poniżej średniej miasta, powiatu, województwa i kraju. Średni wynik z próby Operon to 34,77%, średni wynik z próby OKE to 36,75%. Na obu próbach wynik z fizyki wyniósł odpowiednio Operon 27%, OKE 37%, z biologii, 41% i 42%, z chemii 40% i 33%, z geografii 37% i 54%.

3. Rekomendacje do planowania działań i kierunków rozwoju szkoły

- ✓ Należy podjąć działania zmierzające do wzbogacenia oferty edukacyjnej szkoły ukierunkowanej na podniesienie jakości kształcenia w przedmiotach matematyczno-przyrodniczych w formie zajęć dodatkowych.

- ✓ Należy doposażyć pracownie przedmiotów przyrodniczych w urządzenia, aparaturę i odczynniki niezbędne do przeprowadzania doświadczeń.
- ✓ Należy nadal szczegółowo analizować wyniki egzaminów zewnętrznych a uzyskane wnioski wykorzystywać do ewaluacji planów pracy i metod nauczania, tak aby skutecznie doskonalić umiejętności, które wypadły słabiej i tym samym podnosić jakość pracy szkoły wyrażającej się w uzyskanych wynikach egzaminów.

Nauczyciele powinni dokształcać się w zakresie metodyki swoich przedmiotów i wykorzystania najnowszych technologii na swoich zajęciach.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

CENTRUM KSZTAŁCENIA SPORTOWEGO W SZCZECINIE

W roku szkolnym 2014/2015 do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej przystąpiło 79 uczniów. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego z matematyki szkoły to 41,19%, średni wynik na terenie miasta powiatowego Szczecin 51,83%, a średni wynik w województwie 46,32%. Diagnozę potrzeb edukacyjnych opracowano na podstawie wyników 34 uczniów z klas sportowych. Średni wynik szkoły w części matematycznej to 41%, a wynik tej grupy uczniów to 38%. Najlepszy uczeń uzyskał 93%, a najłabszy 14%. Rekomendacje do dalszej pracy: szczególnie należy zwrócić uwagę na tworzenie i przetwarzanie informacji, stosować różne metody aktywizujące, w tym metodę eksperymentu, prowadzić zajęcia przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego z części przyrodniczej szkoły to 42,71%, średni wynik na terenie miasta powiatowego Szczecin 52,8%, a średni wynik w województwie 47,98%. Diagnozę potrzeb edukacyjnych na podstawie analizy wyników z chemii z egzaminu gimnazjalnego opracowano na podstawie wyników 34 uczniów z klas sportowych. Średni wynik szkoły to 38%, a wynik tej grupy uczniów 36%. Najlepszy wynik to 100%, a najłabszy 0%. Trudność zadań egzaminacyjnych zależy głównie od tego, na ile są złożone i nietypowe. Uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami typowymi, wyćwiczonymi podczas lekcji. Problemy pojawiały się, gdy uczniowie mieli do czynienia z sytuacją nietypową. Należy ćwiczyć umiejętność przetwarzania informacji w zadaniach wychodzących poza znany schemat. Zaleca się rozwiązywać więcej zadań, w których odwołuje się do analizy doświadczeń i interpretacji wyników. Należy również wdrażać uczniów do samodzielnego projektowania i w miarę możliwości przeprowadzania doświadczeń oraz analizy ich wyników, a także formułowania wniosków na podstawie przeprowadzonego rozumowania. Ważne jest, aby ćwiczyć umiejętności ponadprzedmiotowe, które służą kształtowaniu postawy poznawczej oraz przygotowują uczniów do rozwiązywania problemów bardziej złożonych, nietypowych (!).

Zgodnie z kierunkiem działań szkoły na kolejne lata opracowano interdyscyplinarny program nauczania chemii i matematyki. Program zajęć przeznaczony jest do realizacji z uczniami klas pierwszych, drugich i trzecich gimnazjum w celu zwiększenia zainteresowania uczniów przedmiotami przyrodniczymi. Realizacja programu obejmuje treści i umiejętności realizowane w zakresie przedmiotów matematyczno- przyrodniczych. W ramach programu wspomniane treści i umiejętności będą integrowane do rozwiązywania praktycznych problemów doświadczalnych i technicznych. Program jest przeznaczony do pracy z uczniami, którzy mają trudności ze zrozumieniem i nauczeniem się matematyki i chemii oraz osiągają słabe wyniki w nauczaniu tych przedmiotów oraz innych przedmiotów przyrodniczych.

Program powstał w oparciu o podstawę programową oraz interdyscyplinarny program nauczania blokowego przedmiotów matematyczno- przyrodniczych i informatyki w gimnazjum

INTERBLOK. Program uwzględnia korelację pomiędzy przedmiotami (ekologia, biologia, fizyka, matematyka, informatyka). Program pozwala na lepsze zrozumienie poznanych zagadnień, rozbudzanie, wzbogacanie i kształcenie indywidualnych uzdolnień uczniów, a jednocześnie dzięki zastosowaniu różnych form aktywności na wszechstronny rozwój. Niewątpliwym efektem wdrożenia programu powinno być: zwiększenie zainteresowania uczniów przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi, nauczania uczniów metod eksperymentalnych i naukowych. Wzrost kompetencji uczniów, a co za tym idzie, wzrost wyniku na egzaminach gimnazjalnych oraz lepsze przygotowanie do świadomego wyboru profilu w liceum. Ponadto, spodziewany jest wzrost umiejętności ekonomicznych oraz nabycie doświadczeń przedsiębiorczych przez uczniów.

14) Diagnoza Zespołu Szkół Sportowych w Szczecinie

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ SPORTOWYCH W SZCZECINE

Przeprowadzona Diagnoza Potrzeb Edukacyjnych w Zespole Szkół Sportowych im. Sportowców Ziemi Szczecińskiej w Szczecinie wykazała potrzebę modernizacji pracowni przyrodniczych i matematycznych. W ramach pracowni biologiczno – chemicznej niezbędne jest wyposażenie od podstaw placówki w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK do nauczania metodą eksperymentu. Dostosowanie placówki w profesjonalne sprzęty i wyposażenie sal lekcyjnych zapewni właściwy rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny naszych uczniów. W ramach wyposażenia niezbędny jest zakup pomocy dydaktycznych oraz modernizacji istniejących sal przeznaczonych do przeprowadzania zajęć. Zespół Szkół Sportowych skrupulatnie obserwuje i przeprowadza wywiady zarówno z uczniami jak i nauczycielami, w jaki sposób powinny być prowadzone jednostki lekcyjne oraz zajęcia pozalekcyjne aby uczniowie chętnie, konsekwentnie i systematycznie brali w nich udział. Badania te wykazują, iż niezbędne w szkole są przenośne komputery dla nauczycieli jak i uczniów, wizualizery czy tablice interaktywne. W ramach pracowni matematycznej doposażenie jej w profesjonalne oprogramowanie pozwalające realizować podstawę programową jak i poszerzać wiedzę uczniów, zwiększy zainteresowanie przedmiotem. Ważnym aspektem są również systemy do zbierania i analizowania odpowiedzi aby w pełni móc zastosować ocenianie kształtujące i analizować postępy w nauce uczniów zdolnych jak i tych mających trudności z przyswajaniem materiału. Doposażenie placówki zapewni rozwój szkoły i zachęci do współpracy rodziców uczniów oraz inne placówki tj. Szkoły Wyższe czy laboratoria. Doskonalimy wiedzę i umiejętności uczniów poprzez wyjścia poza teren szkoły jak i zapraszanie gości do naszej placówki, np. lekarzy z Centrum Krwiodawstwa w Szczecinie. Pragniemy być częścią projektu “Uczeń - Rodzic - Nauczyciel - Dobra Zmiana”, który ma wprowadzić w szkołach metodę eksperymentu czy zajęcia z zakresu TIK. Co za tym idzie wymagane jest wyposażeniem sal dydaktycznych które powinno, dorównywać poziomem nie tylko europejskim ale i światowym placówkom. W oparciu o wyniki diagnoz na poszczególnych przedmiotach oraz próbnych egzaminów maturalnych niezbędne jest wprowadzenie dodatkowych pomocy naukowych. Za dodatkowe pomoce rozumie się środki dydaktyczne, które pomogą weryfikować postępy w nauce ucznia zdolnego jak i ucznia z trudnościami. Zespół ds. Diagnoz przeprowadzając analizy egzaminów zewnętrznych w oparciu o ich wynik wnioskuje, o coraz większym zainteresowaniu uczniów przedmiotami technicznymi, np. poprzez wybór fizyki jako przedmiotu rozszerzonego w cyklu nauczania. Spowodowane jest to silnym rozwojem przemysłu technologicznego i otwieraniu wielu nowych kierunków np. robotyka, nanotechnologia czy

kynologia. Zespoły wychowawcze i przedmiotowe pracujące w Zespole Szkół Sportowych mają za zadanie dostosowywanie kryteriów oceniania do potrzeb uczniów, tak aby otrzymał on wiedzę nie tylko teoretyczną ale i praktyczną. W Zespole Szkół Sportowych obserwuje się również wzrastające zainteresowanie uczniów technologiami informacyjnymi. Wprowadzenie innowacyjnych przedsięwzięć takich jak rzutniki multimedialne w salach dydaktycznych spowodowały zwiększenie zainteresowania uczniów tokiem lekcji. Jednak aktualne wyposażenie szkoły nie zapewnia w 100% potrzeb rozwojowych uczniów i kadry pedagogicznej. Również ze strony rodziców słyszane jest zapotrzebowanie na odchodzenie od nauczania typu „kreda – zielona tablica”. Bardzo dobrym przykładem jest wprowadzenie nauczania interaktywnego podczas lekcji matematyki. Ten typ prowadzenia jednostki lekcyjnej spowodował, większy procent odrabianych zadań domowych czy pozytywną rywalizację między klasową o wyższą liczbę zdobytych punktów. Dlatego też, niezbędne jest doposażenie pracowni matematycznej, biologiczno – chemicznej czy fizycznej w podobne środki. Na poparcie potrzeby zmian należy wspomnieć iż, wyniki egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych w 2015 roku kształtowały się, na poziomie ok. 50%, co daje placówce z fizyki wynik powyżej okręgu oraz województwa, zaś reszta przedmiotów przyrodniczych zajmuje stanin 4 i 5 w obrębie okręgu jak i województwa. Matematyka plasowała się na poziomie 4 staniny w okręgu i 5 w województwie tj. wynik był bardzo zbliżony do wyniku z roku 2014 dla szkoły. Dane statystyczne przedstawione poniżej, szczegółowo pokazując potrzebę rozwijania szkoły z zakresu tych przedmiotów. Dogłębna ich analiza wskazuje ogólną tendencję wzrostową choć z pewnością potrzebna jest poprawa a żeby móc ją zrealizować niezbędne są odpowiednie środki i dostosowanie szkoły do potrzeb uczniów jak i kadry pedagogicznej.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku 2015.

Część przyrodnicza.

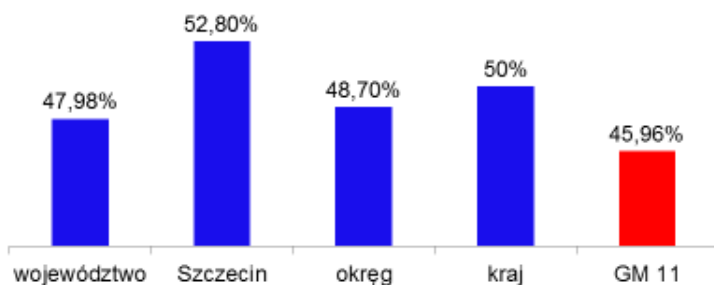
Do egzaminu gimnazjalnego z części przyrodniczej przystąpiło
51 uczniów

Średni wynik z testu dla GM 11 - 45,96%

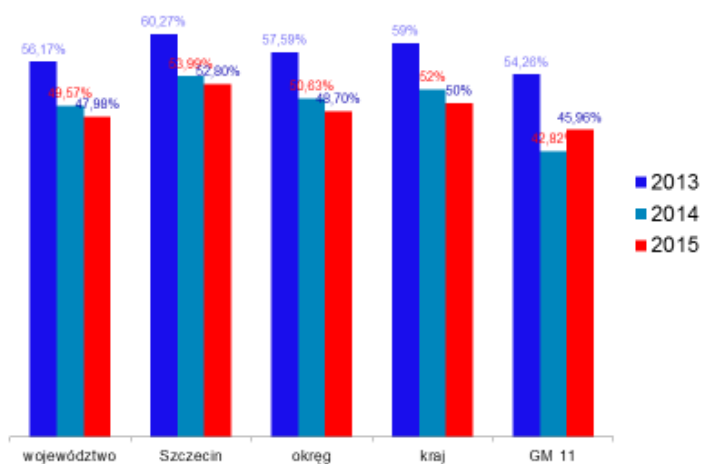
klasa III a - 46%

klasa III b - 46,6 %

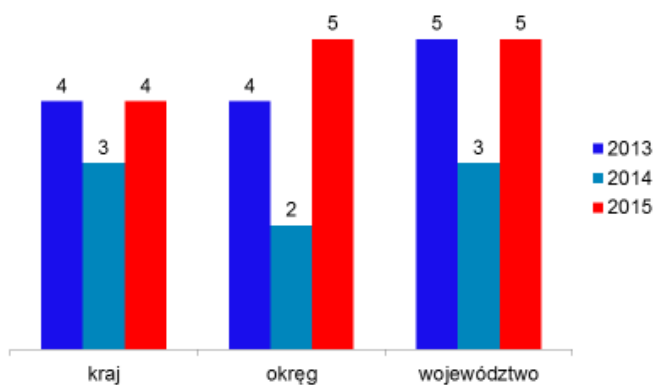
Wyniki egzaminu gimnazjalnego -część przyrodnicza 2015

Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego -część przyrodnicza 2013-2015

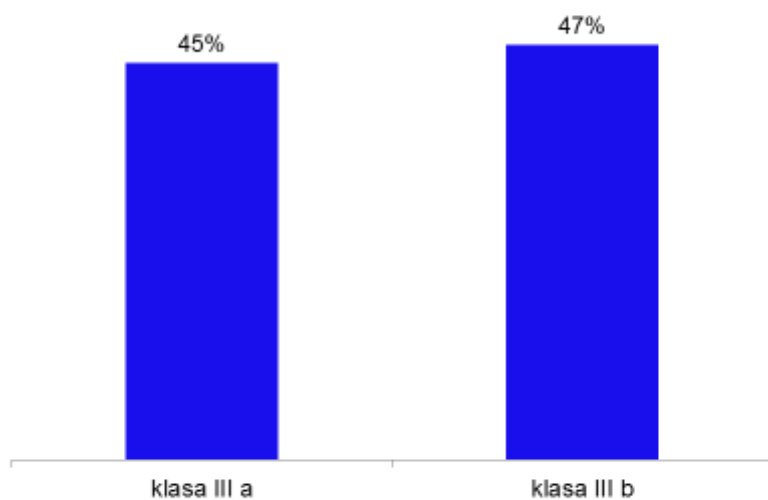

Wyniki egzaminu gimnazjalnego -część przyrodnicza przedziały wyników procentowych szkół STANINY

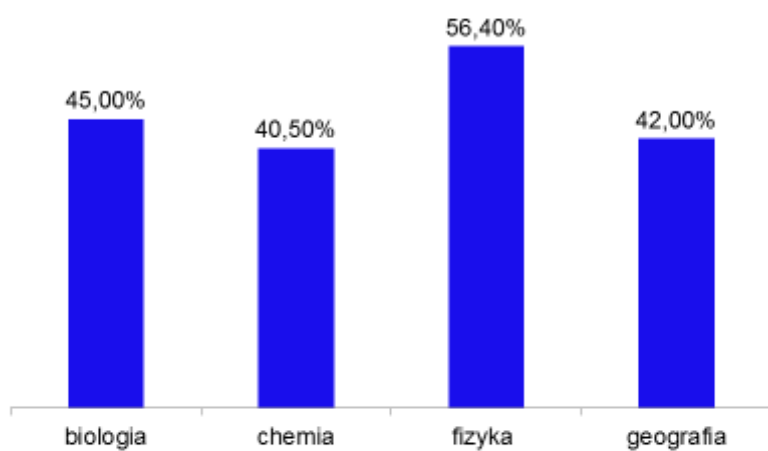

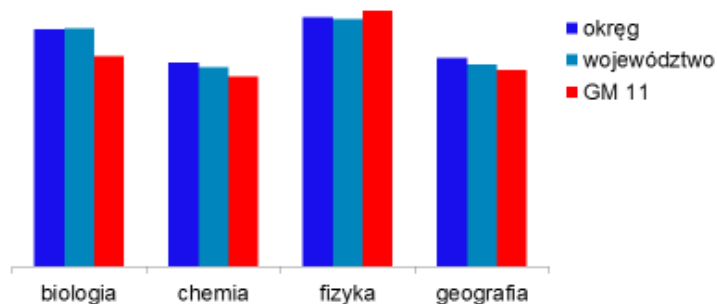
Wyniki egzaminu gimnazjalnego -część przyrodnicza
wg klas

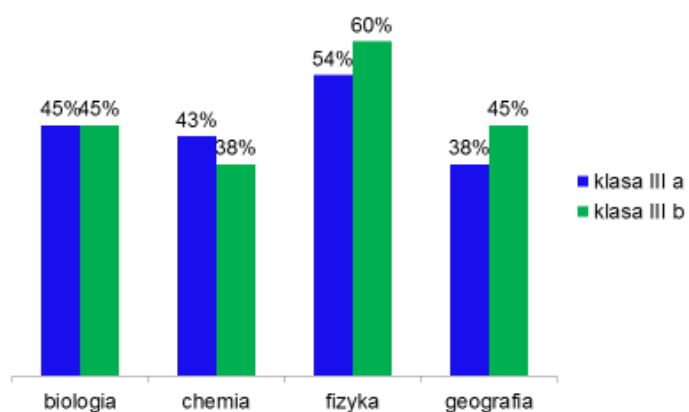
Wyniki egzaminu gimnazjalnego -część przyrodnicza
poszczególne przedmioty

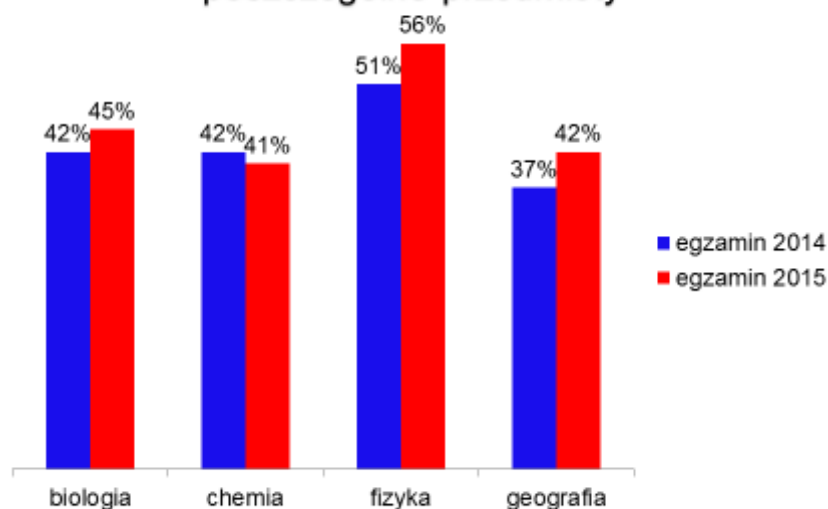
Wyniki egzaminu gimnazjalnego -część przyrodnicza poszczególne przedmioty

Wyniki egzaminu gimnazjalnego -część przyrodnicza wg przedmiotów dla poszczególnych klas

Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego
2014 i 2015
poszczególne przedmioty

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku 2015.

Część matematyczna.

Do egzaminu gimnazjalnego z części przyrodniczej przystąpiło
51 uczniów

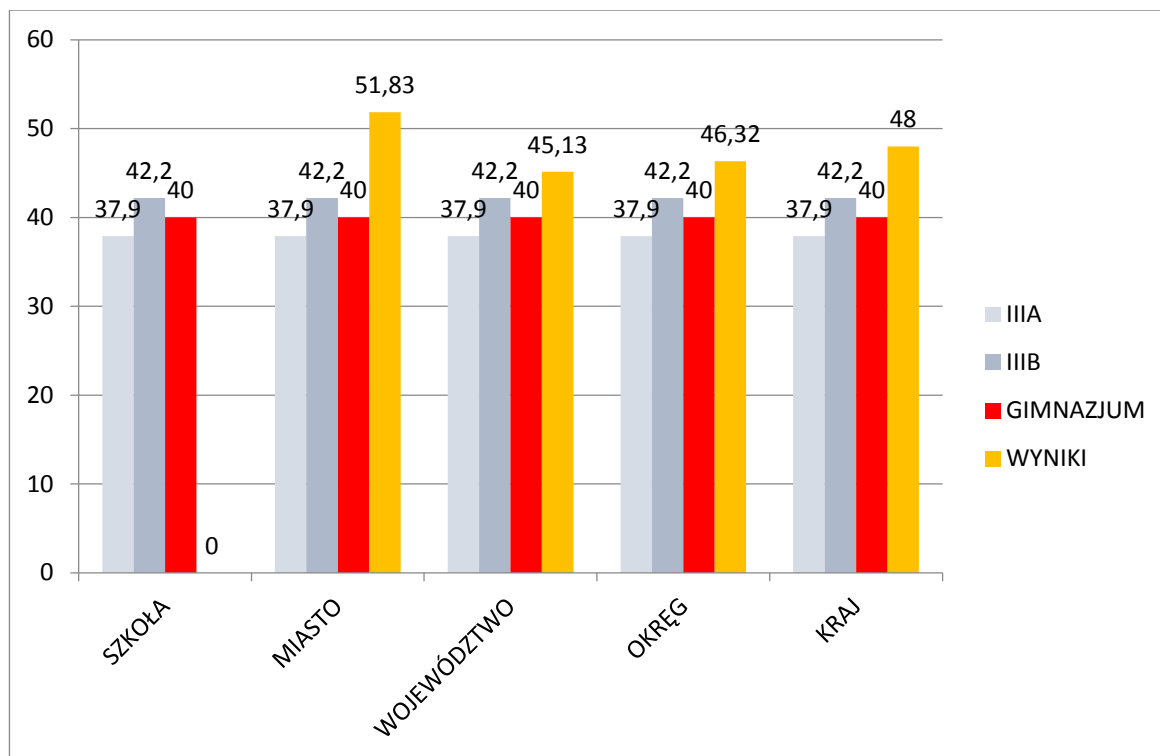
Średni wynik z testu dla GM 11 - 45,96%

klasa III a - 46%

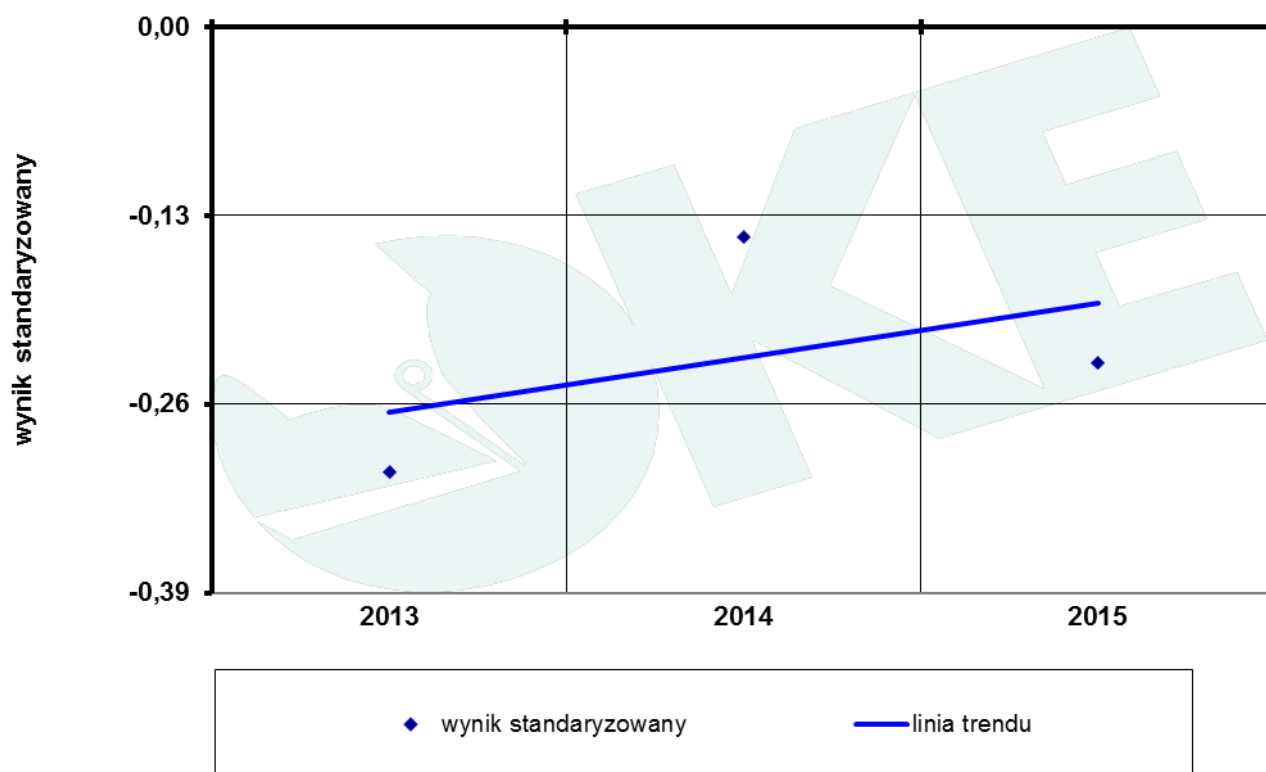
klasa III b - 46,6 %

	Klasa IIIa	Klasa IIIb	Szkoła
Liczba zdających	25	26	51
Wynik procentowy	37,9%	42,2%	40%
Najniższy wynik	4p (14%) Inez Majewska	3p (10%) Maciej Indyka	3p (10%)
Najwyższy wynik	22p (76%) Sylwester Bajek	24p (83%) Piotr Wenus	24p (83%)
Mediana	10p (34%)	12 p (41%)	11p (38%)
Modalna (dominanta)	8p (28%)	12 p (41%)	8p (28%)
Rozrzut	18p (62%)	21p (72%)	21p (72%)

Średnia szkoły*	IIIa	IIIb	Średnia wojew.	Średnia Szczecin	Średnia okręgu	Średnia kraju
40%	37,9%	42,2%	45,13%	51,83%	46,32%	48%

Rok szkolny	Średnia szkoły	Stanin	IIIa	IIIb	Średnia okręgu	Średnia wojew.
2012 egzamin	31,86%	2- bardzo niski	35%	29%	45,91%	45,14%
2013 egzamin	38,06%	3-niski Okręg i kraj 4- niżej średni województwo	34,65%	41,47%	46,64%	44,75%
2014 egzamin	40,46%	4 - niżej średni Okręg i kraj 5 - średni województwo	43,95%	36,84%	45,86%	43,93%
2015 egzamin	40 %	4 - niżej średni Okręg i kraj 5 - średni województwo	37,9 %	42,2%	46,32%	45,13%

Przeprowadzana Ewaluacja Zewnętrzna przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie, w Zespole Szkół Sportowych wykazała iż, procesy edukacyjne są zorganizowane adekwatnie do potrzeb uczniów i prowadzą do stopniowej poprawy efektów nauczania w szkole. Nauczyciele realizują podstawę programową, systematycznie diagnozując osiągnięcia uczniów i wdrażają wnioski z tych analiz, co sprzyja osiągnięciu przez uczniów różnorodnych sukcesów i ich dobremu przygotowaniu do dalszej edukacji. W szkole są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia i zastosowana jest pomoc przy przezwyciężaniu trudności uczniów wynikających z ich sytuacji społecznej. Również rodzice i opiekunowie otrzymują wsparcie ze strony szkoły w ramach rozwoju edukacyjnego czy społecznego.

Oprócz wprowadzenia technologii informacyjno – komunikacyjnych czy modernizacji sal bardzo ważne jest podnoszenie kompetencji nauczycieli w ramach szkoleń i warsztatów metodycznych. Wszystkie te działania mają na celu zwiększenie liczby uczniów wybierających w ramach dalszej nauki kierunki przyrodnicze czy techniczne. Zajęcia w profesjonalnych pracowniach pozwolą kadrze pedagogicznej na przygotowanie uczniów do egzaminów Państwowych, dalszej nauki a następnie podjęcia pracy w wymarzonej zawodzie. W naszej szkole na poziomie wysokim zorganizowane są procesy edukacyjne co umożliwi uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Ewaluacja Wewnętrzna wykazała iż, zapewniamy nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów. Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze i specjalistyczne są organizowane dla uczniów naszej szkoły i pozwalają im na spełnienie ich potrzeb. Aktualnie pracodawcy wymagają od

kandydatów na konkretne stanowisko w dużo większym stopniu umiejętności niż teoretycznej wiedzy. Co za tym idzie Zespół Szkół Sportowych pragnie rozwijać swoje pracownie dydaktyczne aby absolwent szkoły spełniał wymogi uczelni wyższych oraz potencjalnych pracodawców.

W najbliższym czasie pragniemy w dalszym ciągu doskonalić przebieg procesów edukacyjnych (planowanie, organizację, realizację, analizę i doskonalenie) zarówno wśród uczniów jak i nauczycieli. Wszystkie te działania udoskonalające warsztat pracy mają na celu zwiększenia zainteresowania szkołą i poszerzenia wiedzy naszych absolwentów. Dzięki dalszemu rozwojowi będziemy mogli kształtować postawy naszych uczniów, uczyć respektowania norm społecznych czy stwarzać środowisko na rzecz wzajemnego rozwoju. Aktualnie zarządzanie szkołą służy jej rozwojowi a udział w projekcie zapewni, że będzie on bardziej efektywny i szybszy.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

CENTRUM MISTRZOSTWA SPORTOWEGO W SZCZECINIE

Biorąc pod uwagę: niskie i średnie wyniki egzaminów zewnętrznych, wyniki próbnych egzaminów oraz uwzględniając specyfikę szkoły sportowej, w której uczniowie bardzo dużo czasu poświęcają na treningi, częste wyjazdy na zawody w czasie zajęć szkolnych, konieczne jest wspieranie ucznia w podnoszeniu poziomu kształcenia, nadrabiania zaległości, powtarzania wiadomości oraz kształtowania umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce i kształtowania kompetencji kluczowych.

Zespół ewaluacyjny przeprowadził diagnozę wśród uczniów, nauczycieli i kadry zarządzającej Liceum Ogólnokształcącego Mistrzostwa Sportowego.

Dotyczyła ona problemów łączenia intensywnych treningów z nauką, trudności gospodarowania czasem, słabych wyników na egzaminach próbnych, nadrabiania zaległości.

Zadane pytania ustaliły: priorytety w procesie nauczania (waga uczenia samodzielnego myślenia); przebieg typowej lekcji oraz sposób jej przygotowania (wykorzystanie eksperymentów); chęci i możliwości nauczycieli do prowadzenia zajęć poza szkołą (konsultacje); kompetencje komputerowe nauczycieli; skłonność do poszerzania wiedzy i wykorzystywania innych źródeł (czasopisma naukowe, Internet); potrzeby nauczycieli w zakresie zdobywania i/lub doskonalenia umiejętności m.in. przekazywania wiedzy uczniom sportowcom, umiejętności bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni.

Po przeanalizowaniu wyników zespół ewaluacyjny ustalił, że należy zindywidualizować proces kształcenia. Nasi uczniowie potrzebują efektywnych zajęć w ramach planowanych lekcji, na których szybko i z zaangażowaniem będą pracować i poprawiać efekty kształcenia. Wymaga to doposażenia przede wszystkim w nowoczesne pomoce dydaktyczne, w szczególności w sprzęt komputerowy dla każdego ucznia i opiekującego się nim nauczyciela, dający możliwość zdalnego komunikowania się z nauczycielami oraz zawierającego e-podręczniki.

Nasi uczniowie muszą także bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni. Ułatwiać to będzie kontynuowanie realizacji podstawy programowej nawet w czasie długich

wyjazdów na zgrupowania sportowe oraz konsultacje z nauczycielami w godzinach wieczornych, po intensywnym treningu.

Uczniowie LOMS obecnie nie pracują systematycznie, ponieważ w czasie obozów treningowych nie wykorzystują efektywnie czasu na naukę i zdobywanie wiedzy. Z tego powodu osiągają słabe wyniki na egzaminach zewnętrznych.

Niezbędne jest zatem utrzymanie kontaktu z nauczycielem w ramach indywidualnych i grupowych i-zajęć edukacyjnych, w celu zapewnienia ciągłości zdobywania wiedzy. Zajęcia w formie i-konsultacji spowodują, że uczniowie realizujący mistrzowski program sportowy jednocześnie będą mogli realizować podstawę programową. Zniweluje to powstawanie zaległości w nauce, co jest podstawową przyczyną braku sukcesów edukacyjnych uczniów sportowców.

Chcemy korzystać tylko z technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK).

Ewaluacja wewnątrzszkolna

Diagnoza potrzeb ucznia-sportowca

Cel ewaluacji: stworzenie uczniom-sportowcom optymalnych warunków do rozwoju edukacyjnego.

Metody badawcze: ankieta skierowana do uczniów.

Grupa badawcza: uczniowie I i II klasy LO 85 osób.

Wnioski:

Duże przerwy w nauce spowodowane wyjazdami na zawody i obozy sportowe powodują zaległości w nauce, które nie powstałyby gdyby uczniowie mieli lepszy kontakt z nauczycielami.

Duże trudności w zorganizowaniu czasu na naukę podczas:

- a. terminów intensywnych treningów,
- b. zgrupowań sportowych.

Większość uczniów wskazywała na potrzebę wykorzystania e-podręczników nie tylko w szkole na lekcjach, ale także przy nauce własnej (duża oszczędność, mniejsze obciążenie podręcznikami (kilogramy w tornistrze ucznia-sportowca)). Większość uczniów wyraziła chęć aktywnego uczestniczenia w e-konsultacjach.

Rekomendacje:

Uczniowie wyrazili chęć i możliwość uczestniczenia w e-konsultacjach, które umożliwią intensyfikację uzupełniania wiedzy z poszczególnych przedmiotów uczniom-sportowcom często wyjeżdżającym na zawody i zgrupowania sportowe. Częsty i aktywny kontakt uczniów z nauczycielami umożliwi nadrobienie zaległości i bieżące zdobywanie wiedzy.

Wpływ uczniów na proces kształcenia i samodoskonalenia się

Cel ewaluacji: określenie wpływu ucznia na proces kształcenia i uczenia się.

Metody badawcze: ankieta przeprowadzona wśród uczniów i nauczycieli

Grupa badawcza: uczniowie i nauczyciele gimnazjum i liceum 70% populacji uczniów i 90% populacji nauczycieli uczących w GMS i LOMS.

Wnioski:

Uczniowie i nauczyciele wyrażają chęć do współpracy w celu podnoszenia efektów kształcenia, ale przeszkodą jest czas jakim dysponują uczniowi-sportowcy, często wyjeżdżający na zawody i obozy sportowe.

Uczniowie w niewystarczający sposób zabezpieczają swoje komputery przed cyberprzemocą (realizacja podstawy programowej z informatyki nie jest wystarczająca do ochrony ich komputerów).

Uczniowie chętniej czytaliby lektury w formie e-booków

Rekomendacje:

Rozwiązaniem byłaby możliwość indywidualnego i grupowego kontaktu on-line uczniów z nauczycielami w celu bieżącej nauki i uzupełniania zaległości.

Kontakt z nauczycielem będzie możliwy w każdym miejscu na świecie. Możliwa byłaby wzajemna komunikacja.

Poczynić starania o zabezpieczenie odpowiedniego sprzętu komputerowego dla uczniów i nauczycieli umożliwiającego realizację ww. celi.

DIAGNOZA ZACHODNIOPOMORSKIEGO CENTRUM EDUKACJI MORSKIEJ I POLITECHNICZNEJ W SZCZECINIE

I. Analiza potrzeb edukacyjnych Zachodniopomorskiego Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej

1. Kadra zarządzająca szkoły

Zmniejszająca się liczba uczniów i idące za tym redukcje etatów pracowników oświatowych powodują, że coraz większym problemem staje się dla kadry kierowniczej zarządzanie zespołem pracowników rywalizujących ze sobą i nie posiadających zaspokojonych szeroko rozumianych potrzeb oraz z niską motywacją do pracy. Z tego punktu widzenia wskazane jest wyposażenie kadry kierowniczej w umiejętności pozwalające na sprawne zarządzanie takim zespołem.

Nie mniej ważnym aspektem pracy dyrektora jest współpraca z rodzicami o różnych oczekiwaniach wobec szkoły i nauczycieli.

Wsparcia wymagają również umiejętności posługiwania się nowymi technologiami oraz podniesienie świadomości bezpieczeństwa informacji.

W związku z tym istnieje potrzeba wsparcia kadry kierowniczej poprzez szkolenia w następujących obszarach:

- komunikacja z trudnym rodzicem,
- zarządzanie zmianą,
- jak sprawnie i efektywnie komunikować się i motywować do pracy wykorzystując potencjał nauczycieli,
- jak radzić sobie ze stresem,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii IT do komunikacji i zarządzania placówką oświatową,
- zarządzanie bezpieczeństwem informacji,
- negocjacje,
- autochoaching.

2. Nauczyciele

Wyniki sprawowanego nadzoru pedagogicznego wskazują, że jednym z największych problemem nauczycieli jest nieumiejętność skutecznego motywowania uczniów do pracy min. poprzez wdrożenie elementów oceniania kształtującego, zapobieganie wysokiej absencji wśród uczniów, wspierania ucznia zdolnego w celu rozwijania jego potencjału.

Część nauczycieli nie identyfikuje się z placówką i nie jest zaangażowana w podnoszenie jakości pracy szkoły.

Rozpoczynający pracę nauczyciele przedmiotów zawodowych nie posiadają odpowiedniej praktyki zawodowej, w związku z tym mają tendencje do koncentrowania się na teoretycznych aspektach nauczanego przedmiotu.

Niski jest poziom znajomości języków obcych wśród nauczycieli.

Wiele do życzenia pozostawiam patrząc z punktu widzenia wyników egzaminów zewnętrznych dydaktyka matematyki.

Placówka podejmuje działania w celu zapobieżenia powyższym problemom poprzez planowanie szkoleń z zakresu:

- podnoszenia efektywności w nauczaniu i uczeniu się,
- pracy z uczniem z różnorodnymi potrzebami ,
- oceniania kształtującego,
- komunikacji nauczyciel- uczeń, nauczyciel-rodzic,
- zapobiegania wypaleniu zawodowemu nauczycieli,
- organizacji staży zawodowych dla nauczycieli przedmiotów zawodowych,
- szkoleń językowych w ramach programu Erasmus Plus,
- szkolenia nauczycieli matematyki z nowatorskich form dydaktyki tego przedmiotu,
- autocoaching nauczyciela.

Prace zespołu ds. WDN wskazały, że nauczyciele zainteresowani są najczęściej szkoleniami w zakresie coachingu, zarządzania zmianą, pracą z uczniem ze specjalnymi potrzebami oraz szkoleniami branżowymi podnoszącymi ich kwalifikacje merytoryczne.

3. Uczniowie

Analiza wyników egzaminów zewnętrznych oraz egzaminów próbnych wskazuje na konieczność podniesienia efektywności kształcenia matematyki (uczniowie przychodzą do szkoły z bardzo dużymi brakami z poprzednich etapów edukacji, a nauczyciele nie są w stanie tych braków wyrównać) oraz w niektórych zawodach - efektywności kształcenia zawodowego (nawigator morski, logistyk, niektóre kwalifikacje w zawodzie monter mechatronik).

Znaczna część uczniów pochodzi z rodzin trudnych. Uczniowie nie posiadają umiejętności uczenia się. Poważnym problemem jest odpływ uczniów w pierwszym roku nauki spowodowany pierwszymi niepowodzeniami szkolnymi oraz brakiem pewności siebie i wsparcia ze strony rodziny. Wskazane jest więc wsparcie ucznia w tym zakresie poprzez organizację różnorodnych form np. warsztatów kreatywności podnoszących wiarę ucznia we własne siły.

W związku z tym, iż podstawowa programowa kształcenia w zawodzie nie obejmuje wielu kompetencji zawodowych które oczekują pracodawcy, absolwenci szkoły mają utrudniony start na rynku pracy. Uczniowie mają świadomość tego faktu i chętnie uczestniczą w różnorodnych formach szkoleniowych wskazując jednocześnie na niedostateczną ich różnorodność.

Badania ankietowe i wywiady z uczniami wykazały, że istnieje duże zapotrzebowanie głównie na takie formy kształcenia, które dają kwalifikacje potwierdzone uznawanymi przez pracodawców certyfikatami np. kursy spawani, kursy SEP, szkolenia poszerzające kompetencje zawodowe wykraczające poza program nauczania.

Wielu uczniów wykazuje zainteresowanie zdobyciem w okresie nauki kwalifikacji dodatkowych, które pozwoliłyby im w przyszłości zdobycie drugiego zawodu (np. operator obrabiarek CNC czy teleinformatyk).

Badania ankietowe absolwentów wskazują na konieczność podniesienia jakości bazy technologicznej np. do kształcenia w zawodzie mechatronik czy informatyk.

II. Analiza rynku pracy oraz analiza potrzeb szkoły w kontekście potrzeb rynku pracy

1. Trendy rozwojowe – Inteligentne specjalizacje dla województwa zachodniopomorskiego
  - Jednym z obszarów Inteligentnych Specjalizacji wyróżnionym dla województwa zachodniopomorskiego jest przemysł metalowo-maszynowy. W regionie przybywa firm z tego sektora, zwiększa się oferta parków przemysłowych, dodatkowym atutem są cenne doświadczenie związane z przemysłem okrętowym. Na terenie województwa dość licznie reprezentowany jest sektor produkcji wyrobów z metalu. Wszystko to w znacznej mierze potwierdza konieczność kontynuowania kształcenia w zawodach branży mechanicznej które kultywuje ZCEMiP.
  - Kolejnym obszarem jest działalność morską i logistyką (w tym technika morską, branżę, która jest mocno osadzona w regionie, ale która musi odpowiadać na współczesne wyzwania). Gospodarka morską jest jednym z najważniejszych elementów współczesnego światowego systemu gospodarczego. Transport morską ma ogromne znaczenie dla międzynarodowej wymiany handlowej, gdyż około 90% towarów przeznaczonych na rynki inne niż rynek UE obsługiwanych jest przez transport morską, a w przypadku handlu wewnętrznego UE jest to ponad 40%. Jednak pojęcie gospodarki morskiej jest bardzo szerokie i nie można utożsamiać go jedynie z transportem morskim. I w tym zakresie Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej swoimi profilami kształcenia wspiera rozwój regionu.
  - Usługi przyszłości – branża technologii ICT, automatyka, robotyka to kolejny obszar wspierany przez profile kształcenia ZCEMiP.

Zmieniający się rynek pracy wymaga od przyszłego pracownika elastyczności w wyborze dalszej kariery zawodowej. Zadaniem szkoły jest zaproponowanie przyszłemu absolwentom placówki takich dodatkowych form szkoleniowych, które dadzą mu przewagę na zmieniającym się rynku pracy.

Analiza rynku pracy w Szczecinie rozmowy z pracodawcami zrzeszonymi z Zachodniopomorski Kłastrze Morskim, Kłastrze ICT oraz przepisów prawa związanych z zatrudnianiem pracowników na określonych stanowiskach wykazują, iż poszukiwani są absolwenci szkół technicznych posiadający kwalifikacje potwierdzone uznawanymi certyfikatami (np. obsługa wózków widłowych czy szkolenia i egzamin SEP). Szanse absolwenta na rynku pracy zwiększają także umiejętności wykraczające poza podstawę programową kształcenia w danym zawodzie, które ułatwiają lub umożliwiają samozatrudnienie.

W związku z dynamicznie zmieniającym się rynkiem pracy konieczne jest wyposażenie w miarę możliwości absolwenta szkoły technicznej w kwalifikacje umożliwiające mu zdobycie drugiego zawodu, co zwiększy jego atrakcyjność na rynku pracy. Biorąc pod uwagę zainteresowanie

pracodawców operatorami CNC, należy wziąć pod uwagę możliwość zaproponowania szkoleń kończących się uprawnieniami czeladniczymi w zakresie obsługi i programowania obrabiarek CNC. Po ukończeniu szkolenia i pomyślnym zdaniu egzaminu absolwent szkoły posiadać może tytuł czeladnika w zawodzie operator obrabiarek CNC, tytuł uznawany na rynku pracy całej UE. Zawód ten nie należy do zawodów szkolnych, dlatego jest to jedyna droga do osiągnięcia celu.

Inne formy szkoleniowe mają zapoznać uczniów z nowymi technologiami lub wyposażyć ich w umiejętności na których opanowanie w najniższym stopniu wskazywali pracodawcy.

Po przeanalizowaniu potrzeb uczniów oraz pracodawców w zakresie zdobywania dodatkowych kwalifikacji zaproponowaliśmy następujące formy szkoleniowe, które odpowiadają na potrzeby rynku pracy.

l.p.	Nazwa szkolenia	Uzasadnienie
1.	Szkolenie operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie CNC zakończone egzaminem czeladniczym w Izbie Rzemiosł	Umiejętność obsługi i programowania obrabiarek CNC to w obecnych czasach jedna z najbardziej poszukiwanych umiejętności na rynku pracy, nie tylko przemysłu metalowego ale także np. meblowego. Codziennie na portalach pośredniczących w poszukiwaniu pracy na operatorów CNC czeka kilkanaście nowych ofert pracy z całej Polski, ale także z Niemiec (najczęściej obszary przygraniczne). I tak np. w ciągu ostatniego miesiąca na portalu praca.pl na takich specjalistów czekało 138 ofert pracy; na portalu gazetapraca.pl – 60 ofert pracy. Kurs przeznaczony jest dla osób <u>chcących zdobyć dodatkowy zawód rzemieślniczy</u> . Operator obrabiarek cnc nie jest zawodem wpisanym na listę zawodów „szkolnych”, a posiadanie kwalifikacji jest warunkiem uzyskania zatrudnienia na danym stanowisku. <i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – przemysł metalowo - maszynowy.</i>
2.	Geometria wykreślna i systemy projektowania CAD	Prawidłowe wykonywanie zadań zawodowych w zawodach mechanicznych i mechatronicznych wymaga dobrze wykształconej wyobraźni przestrzennej. Na braki w tym zakresie wskazują pracodawcy podczas rozmów nt. kwalifikacji z jakimi

		<p>opuszczają uczniowie szkoły techniczne. Uczniowie mają problem z prawidłowym odczytywaniem rysunku technicznego i odwzorowaniem narysowanego detalu w przestrzeni. Ani programy nauczania dla zawodu, ani programy nauczania z matematyki nie przewidują treści z zakresu geometrii wykreślnej, a liczba godzin przeznaczona na poznanie systemów CAD/CAM jest niewystarczająca do nabycia biegłości obsługi tych systemów. Ponadto uczniowie poznają zasady pracy tylko w jednym wybranym systemie, kurs natomiast zaprezentuje możliwości pracy w różnych systemach CAD.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – usługi przyszłości.</i></p>
1.	Kurs podstawowy obsługi programu AutoCad 2D	<p>Nowoczesne technologie wytwarzania wymagają posiadania przez średnią kadrę techniczną kompetencji w zakresie komputerowego wspomaganie procesów projektowania. Na braki w tym zakresie wskazują od dłuższego czasu pracodawcy.</p> <p>Kurs kończy się uzyskaniem certyfikatu Autodesk. Kurs przeznaczony jest dla osób chcących poznać pracę w najpopularniejszym systemie CAD - AutoCad2D lub utrwalić umiejętności niezbędne na egzaminie zawodowym.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – usługi przyszłości.</i></p>

2.	Kurs „Język niemiecki zawodowy dla mechaników i elektryków”	<p>Według analizy Pracuj.pl w pierwszym półroczu 2015 roku, wymóg znajomości języka obcego pojawił się w połowie wszystkich ogłoszeń o pracę opublikowanych na portalu. Największą popularnością cieszył się język angielski, 47% . Pracodawcy poszukiwali także osób ze znajomością języka niemieckiego (9% ogłoszeń o pracę). W grupie języka niemieckiego 15 % to była praca dla inżynierów. Podobnie rzecz ma się w przypadku kadry technicznej niskiego i średniego szczebla. I tak np. spośród 25 ofert pracy dla operatorów CNC z zachodniej części Polski 9 ofert wymagało znajomości języka niemieckiego w stopniu komunikatywnych na poziomie języka technicznego. W ramach przewidzianego w podstawie programowej języka obcego zawodowego uczniowie ZCEMiP poznają tylko język angielski zawodowy, dlatego też wskazane jest poszerzenie oferty edukacyjnej o język niemiecki zawodowy, aby ułatwić start zawodowy absolwentów szkoły.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – usługi przyszłości.</i></p>
3.	Kurs obróbki skrawaniem na maszynach konwencjonalnych	<p>Umiejętność obsługi obrabiarek konwencjonalnych wymagana jest od absolwenta szkoły technicznej w większości małych zakładów remontowych, ale także u liczących się pracodawców w regionie. W programie nauczania w zawodzie technik mechatronik nie znalazła się odpowiednia ilość godzin niezbędna do nabycia wystarczających</p>

		<p>umiejętności zawodowych w tym zakresie. Kurs przeznaczony jest dla mechatroników oraz mechaników pragnących poszerzyć swoje umiejętności i lepiej przygotować się do egzaminu zawodowego oraz wejścia na rynek pracy.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – przemysł metalowo - maszynowy.</i></p>
4.	Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym w transporcie wewnątrz zakładowym	<p>Kurs kończy się nadaniem kwalifikacji .</p> <p>Kwalifikacje szczególnie cenione przez większość pracodawców jako dodatkowe kwalifikacje zawodowe. Zwiększają znacznie szanse przyszłego absolwenta na rynku pracy.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – działalność morska i logistyka – zasoby siły roboczej.</i></p>
5.	Kurs „Administrator LINUX – systemy open source w praktyce”	<p>Szkolenie poszerza wiedzę i umiejętności zawodowe o kompetencje nie objęte podstawą programową. Szczególnie istotne jest to w sytuacji obserwowanego szybkiego wzrostu aplikacji open source.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – usługi przyszłości.</i></p>
6.	Kurs „Bezpieczeństwo i testy penetracyjne sieci komputerowych”	<p>Szkolenie poszerza wiedzę i umiejętności zawodowe o kompetencje nie objęte podstawą programową. W dobie rosnącej gwałtownie groźby cyberataków, zagadnienie bezpieczeństwa sieci komputerowych jest szczególnie istotne.</p>

		Wpisuje się do <i>Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – usługi przyszłości.</i>
7.	Szkolenie „Dostęp zdalny do zasobów firmy za pomocą VPV i tuneli GRE”	<p>W obecnym świecie większość dużych firm dysponuje zasobami rozproszonymi. Dlatego istotne jest zapewnienie odpowiedniego efektywnego i bezpiecznego dostępu do danych oddziałów firmy. Szkolenie przybliży uczniom w/w zagadnienia poszerza wiedzę i umiejętności zawodowe o kompetencje nie objęte podstawą programową.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – usługi przyszłości.</i></p>
8.	Kurs podstawowy „Sieci teleinformatyczne”	<p>Szkolenie poszerza wiedzę i umiejętności zawodowe o kompetencje nie objęte podstawą programową z zakresu teleinformatyki. Przygotuje ucznia kształcącego się w zawodzie informatyka do zdobycia w przyszłości nowego zawodu – teleinformatyka.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – usługi przyszłości.</i></p>
9.	Kurs „Podstawy pracy z ZEND Framework2	<p>Kurs kończy się nadaniem kwalifikacji. Szkolenie poszerza wiedzę i umiejętności zawodowe o kompetencje nie objęte podstawą programową. Na kompetencje z zakresu pracy z „ZEND Framework2” wskazali pracodawcy zrzeszeni w klastrze ICT.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze</i></p>

		– usługi przyszłości.
10.	Kurs cięcia gazowego i szzepiania elektrycznego stali	<p>Kurs nadający kwalifikacje wpisuje się do IS – przemysł metalowo – maszynowy.</p> <p>Kurs szczególnie przydatny dla uczniów technikum mechanicznego oraz budowy okrętów. Umożliwia podjęcie pracy na stanowiskach monterów systemów rurociągowych - zawodzie na których zapotrzebowanie zgodnie z prognozami rynku pracy na terenie Szczecina będzie gwałtownie rosło.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – przemysł metalowo-maszynowy.</i></p>
11.	Kurs podstawowy obsługi i programowania obrabiarek CNC	<p>Umiejętność obsługi i programowania obrabiarek CNC to w obecnych czasach jedna z najbardziej poszukiwanych umiejętności na rynku pracy nie tylko przemysłu metalowego ale także np. meblowego. Codziennie na portalach pośredniczących w poszukiwaniu pracy na operatorów CNC czeka kilkanaście nowych ofert pracy z całej Polski ale także z Niemiec (najczęściej obszary przygraniczne). I tak np. w ciągu ostatniego miesiąca na portalu praca.pl na takich specjalistów czekało 138 ofert pracy; na portalu gazetapraca.pl – 60 ofert pracy. Kurs przeznaczony jest dla osób chcących poszerzyć swoje umiejętności.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – przemysł metalowo-maszynowy.</i></p>

12.	Kurs kosztorysowania w praktyce technika.	<p>Absolwent technikum jest przygotowany do zarządzania małymi zespołami pracowników. Podstawa programowa kształcenia w zawodach definiuje efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów w zakresie zarządzania małym zespołem. Jednakże w związku z określoną sytuacją na rynku pracy, absolwent może podjąć decyzję o rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej, gdzie oprócz w/w kompetencji powinien posiadać dodatkowe umiejętności pozwalające na obniżenie kosztów w firmie, np. umiejętność sporządzania kosztorysów technicznych przy wykorzystaniu nowoczesnego oprogramowania oraz ich analizy.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – przemysł metalowo-maszynowy.</i></p>
13.	Kurs fakturowania z obsługą programów Symfonia Handel i Symfonia Faktura	<p>Wystawianie faktur to jedna z podstawowych czynności w każdej firmie. Absolwent szkoły podejmujący decyzje o prowadzeniu własnej działalności gospodarczej powinien posiadać umiejętności fakturowania z wykorzystaniem dedykowanego oprogramowania oraz umiejętność ich weryfikacji.</p> <p><i>Wpisuje się do Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego w obszarze – usługi przyszłości.</i></p>
14.	<p>Kurs SEP:</p> <p>Kurs1 – Eksploatacja urządzeń i maszyn i instalacji elektroenergetycznych.</p> <p>Kurs 2: Pomiary urządzeń i maszyn i</p>	<p>Kursy nadające uprawnienia. Ustawa Prawo energetyczne z roku 1997 wskazuje, że osoby zajmujące się eksploatacją sieci oraz urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, zobowiązane</p>

	instalacji elektroenergetycznych.	są posiadać kwalifikacje potwierdzone świadectwem wydanym przez komisje kwalifikacyjne. Absolwenci kierunków: informatyka oraz mechatronika po ukończeniu szkoły mogą podejmować pracę w punktach serwisowych urządzeń elektrycznych i komputerów czyli zajmują się eksploatacją tych urządzeń, w związku z tym zgodnie z obowiązującymi przepisami powinni okazać się uprawnieniami klasy co najmniej E czyli: <i>Na stanowisku eksploatacji w zakresie elektroenergetycznym - dla osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych i wykonujących prace w zakresie: obsługi, konserwacji, napraw, kontrolno-pomiarowym i montażu.</i>
15.	Warsztaty Kreatywności i techniki	<p>Największym problemem wśród uczniów klas pierwszych i drugich jest niski poziom motywacji oraz szybkie zniechęcanie się pierwszymi napotkanymi problemami. W tym czasie powoduje to największy odpływ uczniów ze szkoły, ponieważ młodzież nie uzyskawszy skutecznego wsparcia ze strony szkoły domu rodzinnego poddaje się niepowodzeniom i porzuca szkołę. Korzyściami wynikającymi z tej formy szkoleniowej to min. :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radzenie sobie ze stresem – odporność na niepowodzenia. • Wzrost poczucia własnej wartości oraz odkrycie źródła własnej kreatywności, i przekształcenie jej na innowacyjność do wykorzystania w szkole i

		<p>przyszłej pracy zawodowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otworzenie się na nowe możliwości, pomysły i rozwiązania. • Wyższy poziom akceptacji dla niestandardowych, nieszablonowych rozwiązań. • Rozwój postawy proinnowacyjnej. • Poznanie własnego stylu kreatywnego myślenia oraz narzędzi pozwalających pobudzić umysł do wymyślania większej liczby oryginalnych pomysłów. • Przetestowanie w praktyce warsztatowej narzędzi i metod kreatywnego rozwiązywania problemów przy opracowaniu innowacyjnych rozwiązań technicznych.
16.	Doradztwo edukacyjno-zawodowe	<p>Skutecznie prowadzone zajęcia z doradztwa zawodowego motywują do nauki i mogą zapobiec nieprzemyślanym decyzjom dotyczącym dalszej ścieżki edukacji i kariery, co ma znaczenie przy dzisiejszym wysokim bezrobociu wśród ludzi młodych. Uczestnictwo w tej formie będzie obowiązkowe dla wszystkich uczestników projektu</p>
17.	Staże zawodowe uczniów u pracodawców	<p>Uczeń odbywający staż w rzeczywistych warunkach pracy ma okazję do wykorzystania nabytej w szkole wiedzy w praktyce. Nabywa nowe umiejętności praktyczne – cenne doświadczenie zawodowe. Wiedza, umiejętności, kreatywność, jakość i rzetelność wykonywanych zadań na stanowisku mogą</p>

		zachęcić potencjalnego pracodawcę do nawiązania w przyszłości ściślejszych kontaktów zawodowych. Możliwość zatrudnienia w okresie wakacyjnym oraz możliwość odjęcia pracy po zakończeniu szkoły to faktyczna wartość dodana takiej formy kształcenia zawodowego. Pozytywna opinia z przebiegu stażu ułatwia wykazanie doświadczenia zawodowego podczas przyszłych rozmów kwalifikacyjnych.
18.	Stáže zawodowe nauczycieli u pracodawców	Szczególnie szybko rozwijającymi się branżami jest branża mechatroniczna i informatyczna. Zmieniająca się technologia wymaga ciągłego doskonalenia merytorycznego nauczycieli, z których znaczna część to nauczyciele, którzy rozpoczęli prace bezpośrednio po zakończeniu studiów bez praktyki zawodowej u pracodawców. Dlatego konieczne jest okresowe szkolenie w realnych warunkach pracy.

Wyniki ankiet potwierdzają zgodność potrzeb uczniów z potrzebami pracodawców w zakresie dodatkowych kompetencji:

- Szkolenie operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie CNC zakończone egzaminem czeladniczym w Izbie Rzemiosł – 36%
- Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym w transporcie wewnątrz zakładowym – 53%
- Kurs cięcia gazowego i szepiania elektrycznego stali – 51%
- Kurs SEP – 28%

Potwierdza nasz spostrzeżenia, iż działania podjęte w ramach doradztwa zawodowego w projekcie „Najlepszy w zawodzie” zaowocowały zwiększeniem wśród uczniów świadomości potrzeb rynku pracy a co jednocześnie wskazuje na konieczność kontynuowania działań w

zakresie doradztwa zawodowego w ramach różnorodnych działań podejmowanych przez szkołę.

Potrzeby szkoły w kontekście potrzeb rynku pracy:

Placówka dobrze przygotowana jest do kształcenia w profilach wiodących branż na rynku pracy.

Wsparcia wymaga baza technodydaktyczna, szczególnie do kształcenia w zawodzie technik budownictwa okrętowego oraz technik mechanik i informatyk oraz mechatronik. Są to min. aparaty spawalnicze nowej generacji, nowoczesne urządzenia sieciowe, urządzenia automatyki przemysłowej, konieczna jest wymiana sprzętu komputerowego który dostosowany musi być do wymagań oprogramowania obsługującego maszyny CNC, roboty itp. W zawodzie technik budownictwa okrętowego którego kształcenie wznowiono w 2014 roku **niezbędne jest stworzenie nowej pracowni kształcenia zawodowego, które pozwoli na przeprowadzanie egzaminów zawodowych na terenie placówki nie zaś u pracodawcy – co w przypadku uczniów wiąże się z dodatkowym stresem.**

Starzejący się park maszynowy oraz szybko zmieniającej się technologie wymagają jego odtwarzania, w celu zapewnienia kształcenia praktycznego na sprzęcie zbliżonym do realnych warunków pracy.

Częściowo sprzęt pozyskiwany jest od pracodawców, z wypracowanych przez placówkę środków własnych oraz poprzez wsparcie ze środków UE.

Plany na przyszłość.

W związku z tym, iż w ostatnim okresie na rynku pracy branży morskiej istnieje bardzo duże zapotrzebowanie na elektryków branży okrętowej, ZCEMiP planuje przygotowanie innowacji pedagogicznej wprowadzającej w formie kursowej kształcenie w zawodzie elektromonter z elementami wyposażenia elektrycznego statków. Pozwoli to absolwentom kierunku mechanik okrętowy oraz nawigator morskich na zdobycie dodatkowych kwalifikacji zwiększających atrakcyjność absolwenta na rynku pracy. Szkoleniami będą mogli być również objęci pozostali- chętni uczniowie szkoły.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 6

Diagnozę opracował zespół w składzie

1. Agnieszka Rozwadowska – wicedyrektor szkoły
2. Bogusława Pęciak – nauczyciel przedmiotów zawodowych
3. Małgorzata Piecyk – nauczyciel przedmiotów zawodowych
4. Dorota Fetings-Buczyńska – nauczyciel przedmiotów zawodowych (obsługa konsumenta)
5. Wiesław Kartasiński – dyrektor ds. gastronomii Hotelu Radisson Blu
6. Piotr Bajda – pracodawca: cukiernik/piekarz.
7. Jacek Woch – nauczyciel przedmiotów zawodowych / pracownik branży turystycznej

Charakterystyka szkoły

Zespół Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja w Szczecinie, z siedzibą przy ulicy Gen. Józefa Sowińskiego 3,
70-236 Szczecin tworzą:

- Technikum Gastronomiczne
- Technikum Hotelarskie
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 6

W Technikum Gastronomicznym uczniowie kształcą się w zawodach:

- technik żywienia i usług gastronomicznych : klasa I, II, III i IV
- kelner: klasa I, II, III i IV

W Technikum Hotelarskim kształcenie realizowane jest w zawodach:

- technik hotelarstwa : klasa I, II, III i IV
- technik obsługi turystycznej : klasa I, II, III i IV

W Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 6 kształcenie odbywa się w zawodach;

- kucharz: klasa I, II i III
- cukiernik: klasa I, II i III

Według stanu na dzień 30.09.2015 r. do Zespołu Szkół Nr 6 uczęszczało 765 uczniów.

Stany uczniów w poszczególnych typach szkół i klasach przedstawia tabela nr 1.

Tab. 1 Stany uczniów z poszczególnych klas i zawodów na dzień 30.09.2015 r.

Klasa	pierwsza			druga			trzecia			czwarta			RAZEM		
	R	K	M	R	K	M	R	K	M	R	K	M	R	K	M
Zasadnicza Szkoła Zawodowa															
Kucharz	46	19	27	30	14	16	40	28	12	-	-	-			
Cukiernik	17	10	7				19	15	4	-	-	-			
RAZEM ZSZ	63	29	34				59	43	16	-	-	-			
Technikum Gastronomiczne															
Technik żywienia i usług gastronomicznych	60	39	21	76	44	32	73	46	27	67	41	26	276	170	106
Kelner	29	23	6	25	18	7	14	2	12	18	10	8	86	53	33
RAZEM TG	89	62	27	101	62	39	87	48	39	85	51	34	362	223	139
Technikum Hotelarskie															
Technik hotelarstwa	25	20	5	27	23	4	23	18	5	25	23	2	100	84	16
Technik obsługi turystycznej	31	24	7	25	22	3	22	16	6	24	22	2	102	84	18
RAZEM TH	56	44	12	52	45	7	45	34	11	49	45	4	202	168	34
RAZEM w ZS Nr 6	208	135	73				191	125	66	134	96	38			

Objaśnienia: R – razem, K – uczennice (kobiety), M – uczniowie (mężczyźni)

Tab. 2 Ilość klas w danym roczniku

Klasa / typ szkoły	Pierwsza	Druga	Trzecia	Czwarta
Zasadnicza Szkoła Zawodowa				
Kucharz	2	1,5	2	-
Cukiernik	1	0,5	1	-
Technikum Gastronomiczne				
Technik żywienia i usług gastronomicznych	2	3	3	3
Kelner	1	1	1	1
Technikum Hotelarskie				
Technik hotelarstwa	1	1	1	1
Technik obsługi turystycznej	1	1	1	1

Tab. 3 Uczniowie mieszkający na wsi

Typ szkoły	Razem uczniów	Mieszkający na wsi	W tym kobiet mieszkających na wsi
Technikum Gastronomiczne	366	71	37
Technikum Hotelarskie	206	46	42
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	195	26	10

Tab. 4 Uczniowie odbywający praktyczną naukę zawodu w roku szk. 2015/2016

Typ szkoły	Ilość uczniów realizujących praktyczną naukę zawodu			
	Zajęcia praktyczne		Praktyka zawodowa	
	CKP	pracodawcy	CKP	pracodawcy
Technikum Gastronomiczne	195	25	42	74
Technikum Hotelarskie	nie dotyczy	nie dotyczy		98
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	45	148	nie dotyczy	nie dotyczy

Tab. 5 Zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w roku szk. 2014/2015

	etap pisemny				etap praktyczny			
	przystąpiło	zdało	% zdawalności	średnia punktów	przystąpiło	zdało	% zdawalności	średnia punktów
Technik hotelarstwa T.11	27	27	100	85	27	27	100	94
Technik obsługi turystycznej T.13	24	23	96	64	24	23	96	89
Kelner T.09	19	19	100	69	18	18	100	91
technik żywienia i usług gastr. T.06	71	59	83	59	71	67	94	92
kucharz t.06	48	30	63	53	48	47	98	94
cukiernik t.4	17	17	100	81	17	17	100	100

Cele diagnozy

Współczesna szkoła zawodowa musi wychodzić naprzeciw oczekiwaniom zarówno uczniów jak i pracodawców. Uczeń – szkoła – pracodawca muszą współistnieć jako zgodny zespół, którego trzonem jest szkoła będąca pośrednikiem pomiędzy uczniem a pracodawcą.

Dynamicznie zmieniający się rynek pracy stawia coraz większe wymagania przed szkołami zawodowymi i absolwentami szkół zawodowych. Jednym z priorytetów naszej pracy jest wszechstronne przygotowanie uczniów do zaistnienia na rynku pracy. Przede wszystkim uczymy zawodu zgodnie z zapisami w podstawie programowej, ale też kształtujemy osobowość młodych ludzi. Ciągłe doskonalimy jakość kształcenia zawodowego, w miarę możliwości staramy się wyposażyć uczniów w dodatkowe kwalifikacje, które ułatwią znalezienie dobrej pracy.

Celem przeprowadzenia poniższego badania było rozpoznanie zapotrzebowania uczniów na formy pomocy ze strony szkoły i pracodawców oraz określenie zapotrzebowania na pracowników branży turystyczno-gastronomicznej z uszczegółowieniem cech osobowości oraz cech jakie powinien posiadać dobry pracownik. Kolejnym celem było określenie braków w wyposażeniu szkoły, których zniwelowanie wydatnie podniesie jakość pracy szkoły.

Narzędzia badawcze/ Dobór próby badanej.

Diagnozę przeprowadzono w oparciu o poniższe narzędzia badawcze:

- ankiety dla uczniów
- kwestionariusze wywiadu dla nauczycieli i kadry zarządzającej
- rozmowy telefoniczne i bezpośrednio z pracodawcami
- rozmowy telefoniczne, kontakt za pośrednictwem portali społecznościowych z absolwentami szkoły

Dobór próby badawczej

- 18 pracodawców - byli to właściciele restauracji lub hoteli, menedżerowie lub szefowie kuchni w zakładach, w których uczniowie szkoły realizują praktyki miesięczne.
- 10 nauczycieli zawodu branży gastronomicznej oraz turystyczno-hotelarskiej z Zespołu Szkół Nr 6
- 80 uczniów klas III i IV technikum i III zasadniczej szkoły zawodowej ze wszystkich zawodów kształconych w szkole
- 25 absolwentów wybranych losowo z listy absolwentów, którzy ukończyli szkołę w ostatnich 5 latach
- Podczas sporządzania diagnozy wykorzystano zapisy zawarte w „Koncepcji pracy Zespołu Szkół Nr 6 na lata 2013-2018”.

Wyniki przeprowadzonej diagnozy.

A. Zestawianie wyników badań przeprowadzonych wśród pracodawców

Jakie kompetencje zawodowe powinien posiadać absolwent w zawodach gastronomicznych oraz turystyczno-hotelarskich?

- Dobra znajomość podstaw zawodu. – 14 pracodawców
- Dodatkowe kwalifikacje i uprawnienia, tzw. wielozawodowość - pracownik powinien poradzić sobie z obowiązkami na co najmniej 2 różnych stanowiskach pracy, np. jako kucharz i kelner czy kelner i barman. – 10 pracodawców
- Rzadko spotykaną specjalizację np. carving, barista, sommelier i inne, np. perfekcyjnie opanowanie sporządzanie potraw z dziczyzny lub ryb i owoców morza.
- Przygotowanie merytoryczne i praktyczne do wykonywanej pracy. – 15 pracodawców
- Umiejętności manualne np. posługiwanie się narzędziami pracy. – 12 pracodawców
- Znajomość nowoczesnych narzędzi, maszyn i sprzętu. – 8 pracodawców
- Znajomość języków obcych – w odniesieniu do techników obsługi turystycznej, hotelarstwa i kelnerów. – 10 pracodawców
- Przestrzeganie etyki zawodu. – 4 pracodawców

Jakie cechy osobowości i interpersonalne powinien posiadać pracownik w branży gastronomiczno hotelarskiej?

- Umiejętność pracy w grupie. – 16 pracodawców
- Uczciwość zawodowa – 9 zawodowa
- Odporność na stres – 15 pracodawców
- Kreatywność – 8 pracodawców

- Umiejętność rozwiązywania problemów i konfliktów – 12 pracodawców
- Zaangażowanie w pracę – 16 pracodawców

B. Zestawianie wyników badań przeprowadzonych wśród nauczycieli i kadry zarządzającej

Nauczyciele kształcenia zawodowego wskazali na konieczność wsparcia uczniów w zakresie planowania dalszej ścieżki kariery zawodowej, określenia ich mocnych i słabych stron z punktu widzenia przygotowania zawodowego,

Na podstawie wyników kwestionariusza wywiadu dla nauczycieli przedmiotów zawodowych stwierdza się, że istnieje konieczność :

- wsparcia uczniów w zakresie doradztwa zawodowego, planowania ścieżki kariery zawodowej – 10 wskazań
- wyposażenia uczniów w kompetencje społeczne i interpersonalne – 8 wskazań
- stworzenia uczniom możliwości zdobycia dodatkowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych na szkoleniach, kursach, stażach, warsztatach organizowanych przez pracodawców – 10 wskazań
- stworzenia Multimedialnej Pracowni Symulacji Zawodowej dla uczniów w zawodach gastronomiczno-hotelarsko – turystycznych -10wskazań
- doposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne – 10 wskazań,
- stworzenia nauczycielom możliwości systematycznego uczestniczenia w stażach zawodowych u pracodawców – 10 wskazań

C. Zestawienie wyników badań przeprowadzonych wśród uczniów.

Jakich kompetencji i umiejętności nie zdobyłeś (łaś) w szkole a uważasz, że przydałyby Ci się na rynku pracy?

1. Znajomość języków obcych - (15 wskazań)
2. Znajomość programów komputerowych użytecznych w twoim zawodzie (12 wskazań)
3. Rzeźbienia w warzywach i owocach (36 wskazań)
4. Umiejętności barmańskie (47 wskazań)
5. Umiejętności baristyczne (29 wskazań)
6. Umiejętności interpersonalnych – kreatywność, komunikatywność, radzenie sobie ze stresem, umiejętność pracy w grupie, (32 wskazań)
7. Doświadczenie praktyczne zdobywane u pracodawcy, (15 wskazań)
8. Umiejętności manualne na stanowisku pracy, (9 wskazań)
9. Instruktora turystyki kwalifikowanej, (15 wskazań)
10. animatora turystyki dzieci i młodzieży (17 wskazań)

Jakie dodatkowe kwalifikacje zawodowe potwierdzone zaświadczeniem chciałabyś / chciałbyś zdobyć podczas nauki w szkole?

1. Carving (31 wskazań)
2. Cukiernik (19 wskazań)
3. Piekarz (6 wskazań)
4. Rzeźnik - wędliniarz (7 wskazań)
5. Kucharz – sporządzanie potraw z ryb i owoców morza (18 wskazań)
6. Kelner (25 wskazań)
7. Barman (37 wskazań)
8. Barista (26 wskazań)
9. Animator czasu wolnego (15 wskazań)
10. Animator turystyki dzieci i młodzieży (18 wskazań)
11. Kurs instruktora turystyki kwalifikowanej (21 wskazań)

Jakie cechy absolwenta szkoły zawodowej są według Ciebie ważne dla przyszłego pracodawcy?

1. Posiadanie umiejętności zawodowych, (43 wskazań)
2. Posiadanie dodatkowych uprawnień np. Czeladnika w drugim pokrewnym zawodzie, (16 wskazań)
3. Umiejętność współpracy z zespołem, (26 wskazań)
4. Znajomość języków obcych, (22 wskazań)
5. Zaangażowanie, (18 wskazań)
6. Kreatywność, (14 wskazań)
7. Zdyscyplinowanie, (19 wskazań)
8. Dążenie do sukcesu, (8 wskazań)
9. Uczciwość, rzetelność (36 wskazań)
10. Odpowiedzialność (28 wskazań)

Jakie są Twoje oczekiwania w stosunku do przyszłego pracodawcy?

1. Umowa o pracę (44 wskazania)
2. Możliwość podnoszenia swoich umiejętności – bezpłatne szkolenia i kursy (37 wskazań)
3. Możliwość awansu (30 wskazań)
4. Normowany czas pracy (18 wskazań)
5. Jasno określony system wynagrodzeń (16 wskazań)
6. Możliwość wdrażania własnych pomysłów oraz wykorzystanie własnego potencjału (15 wskazań)
7. Dobra atmosfera, bezpieczeństwo pracy (36 wskazań)
8. Elastyczne formy zatrudnienia (8 wskazań)
9. Czytelne zadania i obowiązki (12 wskazań)

Czy potrafisz sam zaplanować ścieżkę kariery zawodowej?

TAK - 34

NIE – 46

Czy oczekujesz wsparcia ze strony szkoły w postaci doradztwa zawodowego?

TAK - 54

NIE – 26

Na podstawie przeprowadzonej ankiety określono oczekiwania uczniów szkoły związane z kształceniem zawodowym zarówno w szkole jak i u pracodawców.

Zdecydowana większość badanych uczniów jako kompetencje i umiejętności, których nie zdobyli w szkole wskazała te, których brak jest w podstawie programowej kształcenia zawodowego nauczanych w szkole (rzeźbienie w warzywach i owocach, barmańskie, baristyczne). 32 badanych wskazało na braki w kompetencjach interpersonalnych.

Na pytanie o kwalifikacje i kompetencje, których nabycie jest dla uczniów ważne przede wszystkim wskazano kursy: barmański, carvingu, cukierniczy, kelnerski, kucharski ze specjalizacją sporządzania potraw z ryb i owoców morza.

Z zakresu branży turystyczno-hotelarskiej wskazano kursy: animator czasu wolnego, animator turystyki dzieci i młodzieży oraz kurs instruktora turystyki kwalifikowanej. Bardzo słabe zainteresowanie wykazali uczniowie zawodami: piekarz oraz rzeźnik-wędliniarz.

Jako cechy pożądane przez pracodawców uczniowie uważają: posiadanie umiejętności zawodowych, uczciwość, rzetelność i odpowiedzialność w pracy. Duża grupa uczniów wskazała również znajomość języków obcych jako umiejętność wymaganą przez pracodawców – dotyczy to szczególnie branży turystyczno-hotelarskiej.

Od pracodawców uczniowie oczekują zatrudnienia na umowę o pracę, dobrej atmosfery i poczucia bezpieczeństwa pracy, możliwości podnoszenia swoich umiejętności na bezpłatnych szkoleniach i kursach. Wielu uczniów oczekują również, że dobra praca da im możliwość awansu.

Uczniowie w większości wiedzą co chcą robić po ukończeniu szkoły zawodowej (technikum lub zasadniczej szkoły zawodowej), ale brak im wiedzy jak zaplanować swoją ścieżkę rozwoju zawodowego. Dlatego w tym zakresie oczekują wsparcia od doradcy zawodowego.

D. Zestawienie wyników badań przeprowadzonych wśród 25 absolwentów – spośród badanej grupy:

14 absolwentów pracuje w wyuczonym zawodzie, 3 studiuje, 5 pracuje w innym zawodzie, 3 absolwentki przebywają na urlopach macierzyńskich lub wychowawczych (przez urlopami każda z nich pracowała – 2 w innym zawodzie niż wyuczony w szkole).

Wskazanie czynników, które ułatwiły podjęcie pracy po szkole?

1. Praktyki zawodowe u pracodawców, kontakt z pracodawcą podczas nauki w szkole.
2. Zdobywanie doświadczenia zawodowego podczas pracy w ferie, wakacje, weekendy.
3. Posiadanie kilku potwierdzonych kompetencji zawodowych np. zdobytych podczas realizowanych w szkole projektów, kursów.
4. Znajomość języka obcego w stopniu komunikatywnym.
5. Umiejętność pracy w zespole.

Wskazanie czynników utrudniających podjęcie pracy w wyuczonym zawodzie.

1. Brak umiejętności zawodowych w stopniu oczekiwanym przez pracodawców.
2. Rozczarowanie warunkami pracy – godziny pracy, wynagrodzenie.
3. Zawężony zakres umiejętności zawodowych – niemożliwość pracy na kilku stanowiskach, często różnych np. kucharz musi zastąpić cukiernika, kelner – barmana lub baristę.
4. Nieumiejętność swobodnego porozumiewania się w językach obcych przez absolwentów branży turystyczno – hotelarskiej.

e. Mocne i słabe strony szkoły

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ❖ dobra lokalizacja szkoły ❖ renoma szkoły i pozytywny odbiór w środowisku lokalnym ❖ dobra baza dydaktyczna, nowoczesne wyposażenie ❖ zapewnienie internatu dla uczennic spoza Szczecina ❖ wykwalifikowana kadra, nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe ❖ indywidualizacja procesu dydaktycznego ❖ wysoki poziom zdawalności przez uczniów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe ❖ prężnie działające Prezydium Rady	<ul style="list-style-type: none"> ❖ niska frekwencja w niektórych klasach ❖ niska zdawalność egzaminu maturalnego z matematyki ❖ rezygnacja niektórych uczniów z przystąpienia do egzaminu maturalnego ❖ duża liczba uczniów słabo zmotywowanych do nauki i osiągania celów życiowych ❖ duża liczba uczniów rezygnujących ze szkoły w trakcie nauki ❖ mała liczba uczniów przystępujących do olimpiad i konkursów pozaszkolnych z przedmiotów ogólnokształcących ❖ słaba aktywność Oddziałowych Rad Rodziców

<p>Rodziców</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ szeroka oferta kół zainteresowań ❖ bogaty wachlarz imprez szkolnych, zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do potrzeb, oczekiwań uczniów, rodziców i środowiska ❖ zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły ❖ współpraca ze środowiskiem pozaszkolnym ❖ szerzenie idei wolontariatu ❖ bogata współpraca z podmiotami gospodarczymi, które funkcjonują na lokalnym rynku pracy ❖ współorganizowanie Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Żywieniu i Żywności ❖ udział młodzieży w programach wymiany polsko-niemieckiej ❖ wykorzystywanie środków z Unii Europejskiej na realizację projektów edukacyjnych ❖ bezprzewodowy Internet 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ brak zainteresowania rodziców współpracą z wychowawcami i szkołą ❖ brak konsekwencji części nauczycieli przy egzekwowaniu i kontroli obowiązków szkolnych zawartych w Statucie Szkoły min dotyczących kultury osobistej, wyglądu, zakazu palenia papierosów ❖ zły stan techniczny boiska szkolnego
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ❖ uzyskanie przez nauczycieli kolejnych stopni awansu zawodowego ❖ nabycie przez nauczycieli kwalifikacji do nauczania więcej niż jednego przedmiotu ❖ otwarcie nowych kierunków kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy ❖ współpraca z podmiotami, mogącymi wspierać działalność szkoły ❖ dostarczenie pozytywnych wzorców osobowych ❖ promowanie szkoły i jej oferty skierowanej do młodzieży i dorosłych ❖ zdobywanie funduszy miejskich, wojewódzkich i europejskich na działania dydaktyczne, zawodowe i doposażenie warsztatu pracy ❖ rozwój platformy e-learningowej 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ niż demograficzny ❖ konkurencyjność na rynku edukacyjnym ❖ zatrudnianie w zakładach gastronomicznych, hotelarskich, spożywczych i turystycznych osób bez kwalifikacji, co powoduje brak motywacji do uczenia się ❖ wypalenie zawodowe nauczycieli ❖ zubożenie środowiska ❖ nasilanie się problemów psychicznych i emocjonalnych wśród uczniów ❖ ciągłe zmiany prawa oświatowego

f. Cele i koncepcja pracy szkoły

- ❖ podniesienie jakości pracy szkoły,
- ❖ stałe uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej szkoły,
- ❖ zwiększenie zainteresowania szkołą wśród absolwentów gimnazjów i osób dorosłych zainteresowanych zdobyciem nowych kwalifikacji w zawodach gastronomicznych,
- ❖ kształtowanie osobowości ucznia, rozwijanie jego zainteresowań i uzdolnień

- ❖ przygotowanie ucznia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym, rodzinnym,
- ❖ wspieranie w planowaniu kariery zawodowej i przeciwdziałanie bezrobociu absolwentów,
- ❖ podnoszenie poziomu kwalifikacji kadry pedagogicznej- tworzenie warunków do rozwoju zawodowego nauczycieli poprzez umożliwienie uczestnictwa w stażach u pracodawców
- ❖ sprawne i twórcze zarządzanie szkołą.

Wybrane wnioski z ewaluacji wewnętrznej

- ❖ w szkole systematycznie prowadzi się rozpoznanie potrzeb każdego ucznia
- ❖ uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych odnoszą lepsze wyniki w nauce
- ❖ w szkole formułuje się i wdraża się do codziennej pracy z uczniem wnioski z analizy osiągnięć uczniów
- ❖ na bieżąco modyfikuje się pracę z uczniami pod kątem doskonalenia określonych umiejętności zawodowych

Wnioski:

1. Pracodawcy oczekują od potencjalnych pracowników wielozawodowości, tzn. zawodu potwierdzonego dyplomem oraz dodatkowych kursów, szkoleń uzupełniających kompetencje zawodowe, umiejętności zastosowania wiedzy w praktyce.
2. Potencjalny pracownik powinien mieć opanowane umiejętności manualne, znać nowoczesne urządzenia, maszyny i sprzęt, które stanowią wyposażenia zakładów pracy.
3. Na rynku pracy w zawodach gastronomicznych istnieje tzw. niedobór kompetencyjny – brak jest pracowników o ściśle określonych kompetencjach i umiejętnościach zawodowych, np. carving, dekorowanie potraw, sporządzanie potraw z owoców morza i ryb.
4. W zakresie cech osobowości i interpersonalnych od kandydatów do pracy wymagana jest umiejętność pracy w grupie, przejawianie inicjatywy, rozwiązywanie problemów, uczciwość zawodowa, odporność na stres.
5. W szkole istnieje potrzeba doradztwa zawodowego, podczas którego doradca pomoże określić predyspozycje osobowościowe i preferencje zawodowe oraz udzieli informacji niezbędnych w zaplanowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej przez ucznia/absolwenta.
6. Uczniowie oczekują, że szkoła stworzy im warunki do zdobycia dodatkowych umiejętności potwierdzonych dokumentem – zgłaszane jest zapotrzebowanie na kursy carvingu połączonego z dekorowaniem potraw, barmana, baristy, kelnera, instruktora turystyki kwalifikowanej, animatora turystyki dzieci i młodzieży.

7. W szkole konieczne jest stworzenie Multimedialnej Pracowni Symulacji Zawodowej dla uczniów kształcących się w zawodach gastronomiczno-hotelarsko-turystycznych - każdego roku szkolnego skorzysta z niej średnio 280 uczniów.
8. Pożądane jest doposażenie szkolnych pracowni zawodowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne, co podniesie jakość kształcenia, usprawni przeprowadzenie egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.
9. Nauczyciele powinni systematycznie uczestniczyć w stażach dla nauczycieli i instruktorów kształcenia zawodowego w przedsiębiorstwach.
10. Należy podnieść atrakcyjność oferty praktyk u pracodawców krajowych i zagranicznych oraz pozyskiwać nowe podmioty gospodarcze do współpracy ze szkołą.
11. Do tworzenia oferty edukacyjnej szkoły wykorzystywać wyniki badań zewnętrznych np. Badania Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy – Potrzeby zatrudnieniowe zachodniopomorskich pracodawców w zakresie zawodów, kwalifikacji i umiejętności.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ BUDOWLANYCH W SZCZECINIE

Kwestionariusz wraz z załącznikami przygotowany na potrzeby konkursu Oś Priorytetowa VIII Edukacja Działanie 8.6

Obszary pracy szkoły, które powinny uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania.

1. Analiza potrzeb rynku pracy

Analizę przeprowadzono poprzez:

- informacje uzyskane od pracodawców;
- informacje otrzymane z wyższych uczelni szczecińskich i wybranych uczelni z kraju;
- informacje otrzymane z Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie;
- opinie i oceny uzyskane z Powiatowej Rady Rynku Pracy w Szczecinie i Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Szczecinie (opinie i oceny zawodów nauczanych i wprowadzanych oraz sytuacja absolwenta po Technikum Zawodowym nr 1 i Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 1 w Zespole Szkół budowlanych im. Kazimierza Wielkiego w Szczecinie);
- monitorowanie Barometru Zawodów Województwa Zachodniopomorskiego;
- informacje uzyskiwane z Polskiej Izby Przemysłowo-Handlowej Budownictwa w Warszawie;
- własna ocena losów absolwentów szkoły poprzez zbieranie informacji w formie ankiety.

Informacje dotyczące punktu 1 zawarte są w Raportach z Ewaluacji Problemowej dotyczy Technikum Zawodowego Nr 1 jak i Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 1, które stanowią załącznik nr 1 i załącznik 2 do kwestionariusza.

2. Analiza potrzeb środowiska szkolnego

a) uczniowie

Na podstawie zebranych danych z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów-grupy reprezentatywne klasy I,II,III i IV Technikum Zawodowego Nr 1 i klasy

I,II,III Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 1, a dotyczących zainteresowania wsparciem w zakresie dodatkowych uprawnień i kursów zwiększających ich szansę na rynku pracy

- 92% uczniów jest zainteresowanych nabyciem dodatkowych uprawnień w zakresie:
  - spawalnictwa,
  - operatora wózków widłowych,
  - elektryczne,
  - gazowe,
  - instalacyjne,
  - uprawnienia budowlane,
  - uprawnienia w zakresie eksploatacji, konserwacji i dozoru urządzeń elektroenergetycznych.

Ankiecie poddanych było 450 uczniów, z czego 414 podało wyżej wymienione formy uprawnień.

- Kursami nadającymi im certyfikaty jako załączniki do świadectwa z 607 ankietowanych 65% zainteresowana jest kursami w zakresie:
  - kosztorysowania,
  - AutoCada,
  - EWmapy,
  - Cgeo
  - grafiki komputerowej,
  - projektowania ogrodów,
  - i inne przyporządkowane do konkretnych zawodów.

- b) przeprowadzono wśród 134 maturzystów ankietę pod nazwą „Kompas Edukacyjny”, której wyniki posłużyły nam do weryfikacji, czy rynek edukacyjny i rynek pracy będą w stanie spełnić oczekiwania maturzystów oraz czy ich umiejętności i kompetencje nabyte w szkole, będą odpowiadały na zapotrzebowanie pracodawców. Zbiornicze wyniki badania wykazały, że 80% maturzystów chce kontynuować naukę na studiach technicznych. 90% maturzystów potwierdza, że zdobyta wiedza w szkole zapewni im w przyszłości pracę w zdobytym zawodzie. Jednak wzmocnienie zawodowe 40% ankietowanych wymaga nabycia dodatkowych uprawnień i umiejętności.

Zarówno maturzyści jak i uczniowie wskazują na potrzeby wzmocnienia doradztwa zawodowego oraz możliwości odbywania staży zawodowych w uzupełnieniu do praktyk zawodowych, także realizację stypendiów dla

najlepszych uczniów w zawodzie dających szansę bezpośredniego zatrudnienia w wybranej firmie.

c) nauczyciele

Ankiety przeprowadzone wśród nauczycieli dotyczyły nauczycieli przedmiotów zawodowych teoretycznych i praktycznych w obszarze Projektu Nowoczesny Nauczyciel. Wskazują zapotrzebowanie na różne formy doształcania i doskonalenia, odbywanie staży zawodowych, wprowadzenie różnych warsztatów doskonalących, a także doposażenia pracowni przedmiotów teoretycznych i praktycznych w materiały, sprzęt, urządzenia, pomoce dydaktyczne oraz poprawę bazy w zakresie estetyki- stworzenie Pracowni Marzeń unowocześnionej i przybliżonej do realnych potrzeb wykorzystywanych na budowach, w pracowniach, poligonach budowlanych, itp. Ankietowanych było 76 nauczycieli, z czego 40 nauczycieli z przedmiotów zawodowych (teoretycznych i praktycznych), co stanowi 53% ogółu, wyraziło zapotrzebowanie w omawianych wyżej obszarach. Potrzeby w zakresie wyposażenia pracowni lub doposażenia w załączniku nr 3.

3. Analiza potrzeb szkoły

Zespół Szkół Budowlanych im. Kazimierza wielkiego w Szczecinie został zaproszony do wzięcia udziału w badaniu Najwyższej Izby Kontroli- Warszawa w temacie kształcenie w szkołach o profilu zawodowym, system szkolnictwa zawodowego. Badanie przeprowadzono na podstawie kwestionariusza stanowiącego element działań kontrolnych NIK. Informacje przekazane przez Dyrektora a zebrane w formie kwestionariusza pozwoliły na zdiagnozowanie słabych i mocnych stron kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Budowlanych im. Kazimierza Wielkiego w Szczecinie oraz m.in. na tej podstawie aplikowanie do działania 8.7 RPO. Kwestionariusz wraz z odpowiedziami Dyrektora w załączniku nr 4 oraz potwierdzenie udziału w badaniu w załączniku nr 5.

Załącznik nr 6 stanowi Diagnoza spójna z dokumentami posiadanymi przez szkołę oparta na wynikach ewaluacji wewnętrznej.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 3 W SZCZECINIE

1. Wprowadzenie

Zdiagnozowanie potrzeb edukacyjnych szkoły zostało przeprowadzone do projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020 Działanie 8.7.

2. Cel i metoda badania

Celem głównym przeprowadzonej diagnozy było przede wszystkim określenie potrzeb edukacyjnych Zespołu Szkół Nr 3 oraz wytyczenie głównych kierunków działania placówki na najbliższe lata. Dodatkowo celem przeprowadzonego badania było również pozyskanie wiedzy na temat oczekiwań lokalnych pracodawców względem absolwentów szkoły jako potencjalnych kandydatów do pracy. Diagnozę sytuacji problemowej przeprowadzono w oparciu o analizę potrzeb środowiska szkolnego bazując na dokumentacji szkolnej, danych empirycznych pozyskanych w wyniku badania ankietowego przeprowadzonego wśród uczniów ZS Nr 3 oraz o analizę potrzeb szkoły w kontekście potrzeb rynku pracy w oparciu o dane pochodzące z wywiadów bezpośrednich przeprowadzonych z lokalnymi pracodawcami. Na końcu analizę potrzeb edukacyjnych szkoły poszerzono o analizę rynku pracy posługując się danymi statystycznymi pochodzącymi z raportów WUP w Szczecinie.

3. Charakterystyka próby badawczej i jej dobór

Badanie ankietowe przeprowadzono na pełnej populacji szkolnej. W badaniu uczestniczyli wszyscy uczniowie szkoły uczący się w zawodach: technik organizacji reklamy, technik ekonomista, technik logistyk oraz technik obsługi cyfrowych procesów graficznych. Łącznie diagnozą objęto 450 uczniów (60% dziewcząt oraz 40% chłopców). Wszyscy uczniowie biorący udział w badaniu zamieszkują na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Drugie badanie przeprowadzono na próbie 12 pracodawców, których wyłoniono drogą losową z listy współpracujących ze szkołą pracodawców przyjmujących uczniów naszej szkoły na praktyki zawodowe.

4. Prezentacja wyników badań

Diagnoza potrzeb środowiska szkolnego

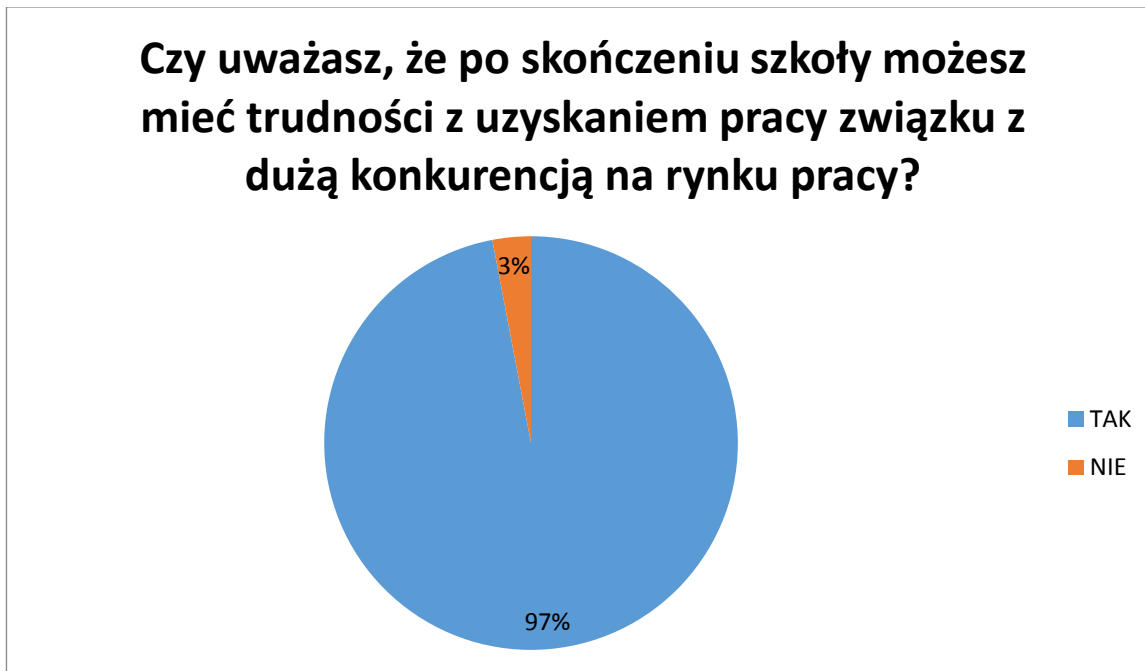
Badanie dotyczące potrzeb edukacyjnych ZS nr 3 przeprowadzono kompleksowo opierając się na:

- wynikach badania ankietowego przeprowadzonego wśród uczniów szkoły. Kwestionariusz ankietowy kierowany do uczniów szkoły zawierał 8 pytań, w tym 7 zamkniętych i 1 otwarte.
- Wynikach egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych
- Analizie stanu wyposażenia szkoły

Prezentacja wyników badania ankietowego przeprowadzonego wśród uczniów ZS nr 3

Pytanie 1 – Czy uważasz, że po skończeniu szkoły możesz mieć trudności z uzyskaniem pracy związku z dużą konkurencją na rynku pracy?

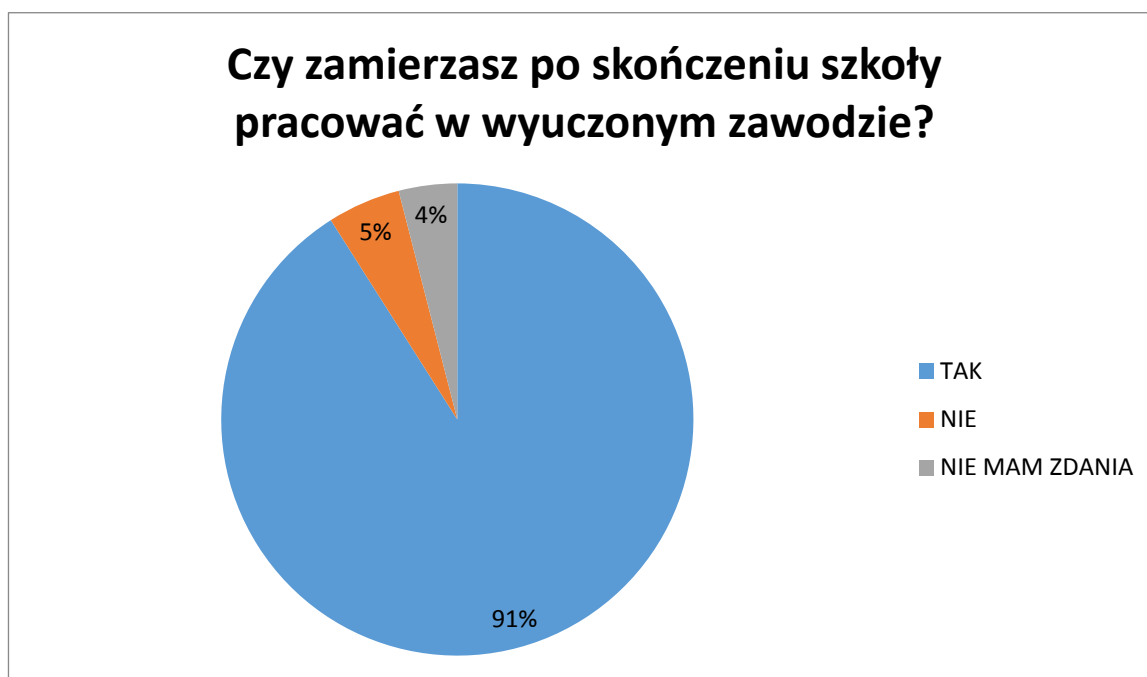
Tylko 3% ankietowanych uczniów uważa, że po skończeniu szkoły nie będzie miała żadnych problemów ze zdobyciem pracy. Aż 97% ankietowanych dostrzega problem ze swoim wejściem na rynek pracy w związku z dużą konkurencją na rynku pracy.

Pytanie 2 – Czy zamierzasz po skończeniu szkoły pracować w wyuczonym zawodzie?

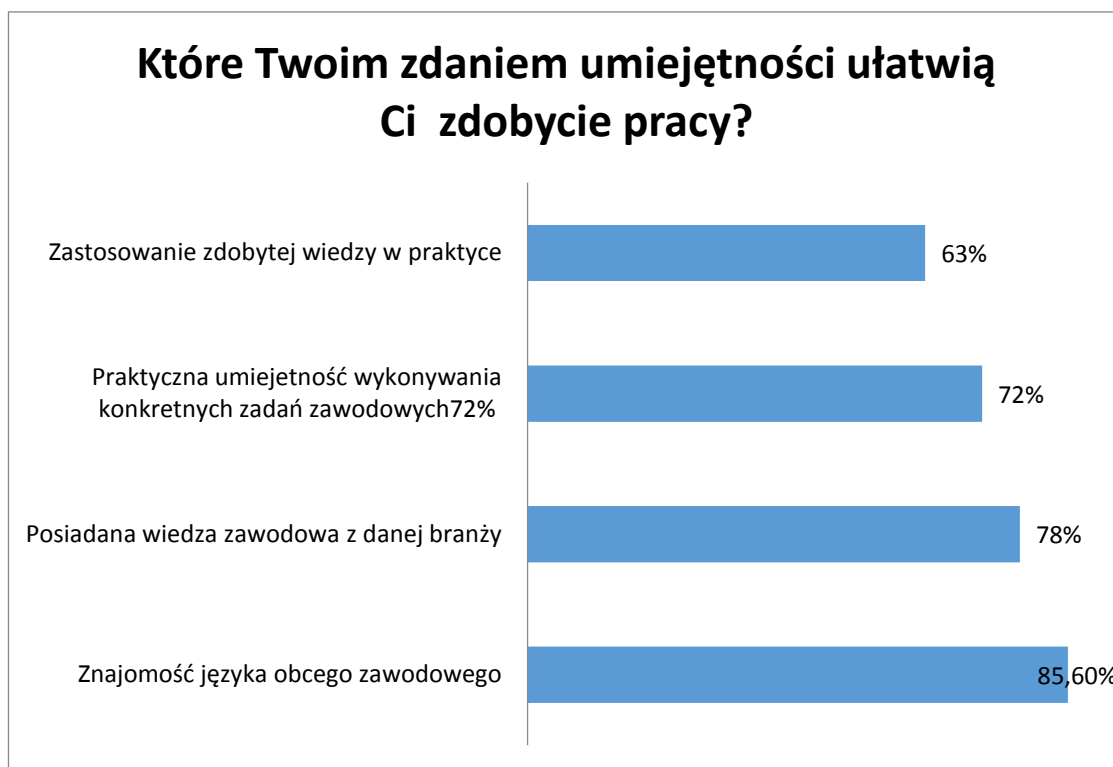
Wśród ankietowanych zdecydowana większość bo aż 91% chce po skończonej szkole pracować w wyuczonym zawodzie. 5% respondentów nie ma tego w planie, a 4% nie ma zdania na ten temat.

Pytanie 3 – Które Twoim zdaniem umiejętności ułatwią Ci zdobycie pracy?

Na to pytanie otwarte młodzież odpowiadała wskazując na różne przydatne umiejętności. Najczęściej wymieniane to: znajomość języka obcego branżowego (85,6%), posiadana wiedza zawodowa z danej branży (78%), praktyczna umiejętność wykonywania konkretnych zadań zawodowych (72%), zastosowanie zdobytej wiedzy w praktyce np. w formie praktyk

zawodowych(63%).

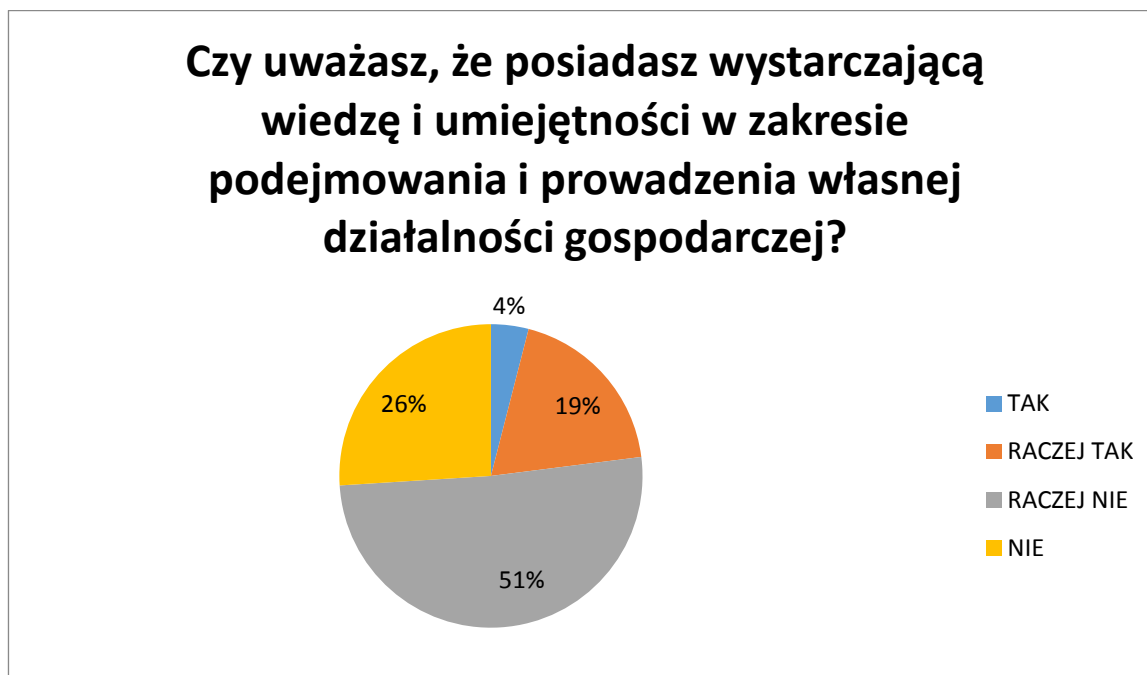
Pytanie 4 – Czy chciałabyś (chciałbyś) w przyszłości założyć własną działalność gospodarczą?

Stosunkowo wysoki odsetek respondentów (37%) wyraża chęć prowadzenia w przyszłości własnego biznesu. 63% ankietowanych uczniów na razie nie ma takich planów.

Pytanie 5 – Czy uważasz, że posiadasz wystarczającą wiedzę i umiejętności w zakresie podejmowania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej?

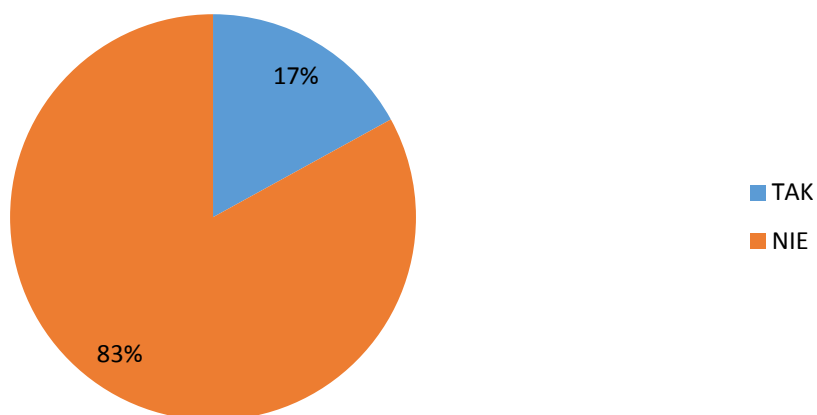
Tylko 23% badanych uczniów uważa, że posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności, która umożliwi im założenie i prowadzenie własnej działalności (wskazań na „Tak” – 4%, „Raczej tak” – 19%). Na brak wystarczającej wiedzy na ten temat wskazuje aż 77% ankietowanych.

Pytanie 6 – Czy kiedykolwiek korzystałeś(aś) z porad doradcy zawodowego?

Z porad doradcy zawodowego skorzystało w przeszłości tylko 17% uczniów, pozostałe 83% respondentów nigdy nie miało kontaktu z doradcą w sprawie planowania swojej ścieżki zawodowej.

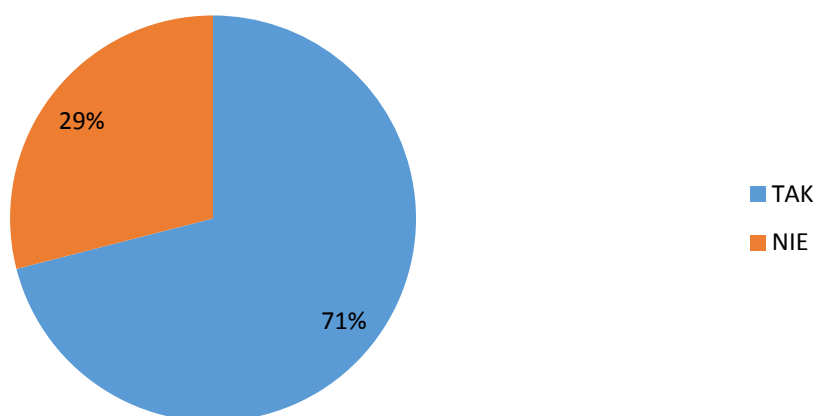
Czy kiedykolwiek korzystałeś(aś) z porad doradcy zawodowego?

Pytanie 7 – Czy chciał(a)byś mieć możliwość skorzystania z porad doradcy zawodowego?

Większość badanych uczniów (71%) chciałoby skorzystać z usług doradcy. 29% nie zgłasza takiej potrzeby.

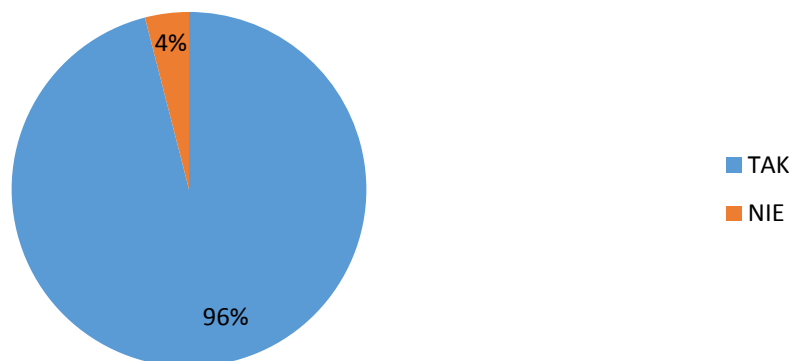
chciał(a)byś mieć możliwość skorzystania z porad doradcy zawodowego?

Pytanie 8 – Gdybyś miał(a) możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności, czy skorzystał(a)byś z takiej okazji?

Aż 96% badanej młodzieży chętnie skorzystałaby z oferty edukacyjnej umożliwiającej zdobycie nowych umiejętności i kwalifikacji.

Gdybyś miał(a) możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności, czy skorzystał(a)byś z takiej okazji?

Prezentacja wyników badania w oparciu o analizę egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych

Szkoła w ramach zaplanowanych działań w zakresie prowadzonego nadzoru pedagogicznego systematycznie prowadzi badania osiągnięć edukacyjnych uczniów. Wnioski z analizy wyników egzaminów próbnych i zewnętrznych są omawiane na Radach Pedagogicznych, na posiedzeniach zespołów przedmiotowych i zespołu zadaniowego do badania osiągnięć edukacyjnych uczniów, analizowania wyników egzaminów zewnętrznych i wewnętrznych oraz monitorowania działań wynikających z tych analiz.

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono:

1. Wzrost efektów kształcenia w Zespole Szkół Nr 3 zarówno w świetle wyników egzaminów maturalnych i zawodowych (tendencja wzrostowa z badanych trzech ostatnich lat)
2. Wyższą zdawalność w ZS Nr 3 egzaminów zewnętrznych w porównaniu z wynikami osiąganymi w okręgu.
3. Iż uczniowie naszej szkoły mają problemy:
  - Z czytaniem ze zrozumieniem oraz pracą z tekstem
  - Ze stosowaniem wiedzy w praktyce
  - Z wnioskowaniem i argumentowaniem
  - Z analitycznym myśleniem
  - Ze stosowaniem terminów i pojęć
  - Z motywacją do pracy
  - Z umiejętnością posługiwania się językiem obcym zawodowym

Analiza stanu wyposażenia szkoły

W wyniku analizy stwierdzono, że szkoła posiada odpowiednio wyposażoną bazę

dydaktyczną, umożliwiającą prowadzenie zajęć edukacyjnych i przeprowadzanie egzaminów maturalnych i zawodowych. Szkoła systematycznie wzbogaca swoją bazę o nowoczesny sprzęt w miarę swoich możliwości finansowych. Dokładna analiza stanu wyposażenia szkoły przeprowadzana jest corocznie przez specjalnie powołany do tego zespół zadaniowy.

Diagnoza potrzeb szkoły w kontekście potrzeb rynku pracy

Aby zdiagnozować potrzeby szkoły w kontekście potrzeb rynku pracy przeprowadzono badanie z przedstawicielami B2B w formie pogłębionego wywiadu dotyczące oczekiwań pracodawców wobec przyszłych pracowników. Wywiad przeprowadzono z właścicielami 12 szczecińskich firm branży reklamowo – graficznej.

W trakcie wywiadów starano się poznać opinie pracodawców na temat przygotowania absolwentów naszej szkoły do potrzeb rynku pracy oraz wagi istotnych umiejętności jakie uczniowie powinni posiadać starając się o pracę na szczecińskim rynku pracy.

Przeprowadzone konsultacje z pilotażową grupą pracodawców wyraźnie wskazują na kompetencje, które szczególnie zwracają uwagę przedsiębiorcy na rynku poszukując potencjalnych pracowników. Od absolwentów szkoły szczecińscy pracodawcy wymagają: znajomości języków obcych zwłaszcza w kontekście wykonywanego zawodu, komunikatywności i gotowości do ciągłego uczenia się, umiejętności logicznego myślenia, kreatywności, wiedzy ogólnozawodowej i branżowej, doświadczenia zawodowego, wykształcenia kierunkowego i posiadania dodatkowych kwalifikacji.

Analiza rynku pracy

Wg raportu WUP bezrobocie w zachodniopomorskim w czerwcu 2015 wyniosło łącznie 81435 osób, w tym 42940 osób są to kobiety, aż 22498 osób to osoby do 30 roku życia. W samym miesiącu czerwcu tegoż roku zarejestrowano 1947 osób bezrobotnych, w tym 932 kobiet. Mimo, że Liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim na koniec lipca 2015 roku wyniosła 78401 osób, należy zaznaczyć że stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim dalej jest na wysokim poziomie w porównaniu z innymi województwami w Polsce. W ogólnej liczbie bezrobotnych aż 28 % to osoby poniżej 30 roku życia. Spadek stopy bezrobocia w naszym regionie z 12,2% (IV kw. 2013) do 9,4% (IV kw.2014) nie poprawia w zdecydowanym stopniu sytuacji osób z terenów wiejskich. Stopa bezrobocia w powiatach kamieńskim, gryfickim, łobeskim, stargardzkim czy gryfińskim, skąd w dużej mierze pochodzą uczniowie ZS Nr 3 kształtuje się wysoko od 16,7% do 24,7%. Dodatkowo trzeba zaznaczyć, że w ogólnej strukturze bezrobotnych aż 18,3% są to młodzi ludzie w przedziale wiekowym 18 – 24 lata.

Sytuacja absolwentów wchodzących na rynek pracy nadal jest trudna. Wg badań Zachodniopomorskiego Obserwatorium rynku pracy w III kwartale 2015 roku 28,6% pracodawców przewiduje redukcję zatrudnienia wśród pracowników biurowych i 21,4% pracodawców planuje przeprowadzić redukcję wśród pracowników usług. W tych kategoriach znajdują zatrudnienie absolwenci naszej szkoły. Wzrost zatrudnienia deklaruje 18,7% pracodawców dla operatorów i monterów. Jest to szansa dla naszych uczniów, którzy pragną poszerzyć swoje kwalifikacje w zawodzie technik logistyk.

5. Wnioski i rekomendacje

Wnioski z badania ankietowego przeprowadzonego wśród uczniów ZS nr 3

Badania przeprowadzone na terenie szkoły wskazują ewidentnie na potrzebę realizacji zajęć prozawodowych, czego dowodem są wyniki przeprowadzonej diagnozy przeprowadzonej wśród uczniów szkoły. 97 % badanych uczniów dostrzega problemy z wejściem na rynek pracy w związku z jego dużą konkurencyjnością. Uczniowie do umiejętności i czynników najważniejszych w uzyskaniu pracy zaliczają znajomość języka obcego branżowego (85,6% respondentów), posiadanie kompetencji merytorycznych dotyczących wiedzy zawodowej z danej branży(58% badanych), posiadanie wiedzy i umiejętności w zakresie podejmowania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej (77% uczniów), pomoc doradcy zawodowego w zakresie planowania własnej kariery (95% badanych). Prawie wszyscy uczniowie Zespołu Szkół nr 3 wykazują ponadto chęć zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności (96% badanych uczniów).

Z kolei do najważniejszych wniosków wiązanych z procesem uczenia się sformułowanych na podstawie analizy wyników egzaminów zewnętrznych należą:

- Prowadzenie zajęć wyrównawczych i poszerzających umożliwiających uzupełnienie wiedzy i jej poszerzenie
- Doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem na każdych zajęciach
- Rozwijanie umiejętności logicznego myślenia
- Rozwijanie twórczego myślenia
- Indywidualizowanie procesu nauczania
- Motywowanie uczniów do dalszej pracy
- Systematyczne powtarzanie materiału partii materiału z którymi uczniowie mieli trudność
- Modyfikowanie przez nauczycieli własnych planów nauczania
- Urozmaicenie metod aktywizujących
- Wprowadzenie większej ilości ćwiczeń przygotowujących ucznia do egzaminów zewnętrznych (m.in. praca z arkuszami egzaminacyjnymi)
- Ćwiczenie umiejętności praktycznych zawodowych

Wnioski wypływające ze stanu analizy wyposażenia szkoły dotyczą dalszego jej doposażenia

zwłaszcza w nowoczesny sprzęt informatyczny i sprzęt umożliwiający wykonywanie zadań zawodowych.

Wnioski z diagnozy potrzeb szkoły w kontekście potrzeb rynku pracy

Badane firmy na ogół uważają, że absolwenci szkoły reprezentują zadawalający poziom kompetencji zawodowych, wskazują jednocześnie na potrzebę lepszego przygotowania pod względem praktycznym młodego człowieka do pracy, konieczność posiadania odpowiedniego poziomu wiedzy zawodowej, posługiwania się językiem obcym zawodowym, posiadania umiejętności interpersonalnych czy też posiadania dodatkowych kwalifikacji.

Należy zaznaczyć, że wyniki diagnozy przeprowadzonej wśród uczniów naszej szkoły są bardzo zbieżne z opiniami pracodawców na temat istotnych umiejętności jakie absolwenci powinni posiadać starając się o pracę na szczecińskim rynku pracy.

Przedstawione powyżej wnioski pozwalają stwierdzić, że konieczne jest wzmocnienie umiejętności i kompetencji uczniów w następujących obszarach wsparcia:

- a) Podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej
- b) Znajomości języka obcego branżowego
- c) Znajomości branży, w której uczniowie przygotowują się do wykonywania zadań zawodowych.
- d) Planowania własnej kariery zawodowej
- e) Zdobywania nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH CENTRUM EDUKACJI OGRODNICZEJ W SZCZECINIE

1. Analiza problemów uczniów i uczennic Centrum Edukacji Ogrodniczej

W skład Centrum Edukacji Ogrodniczej (dalej CEO) w Szczecinie wchodzi 3 szkoły:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 10 (27 uczniów, w tym 15 kobiet),
- Technikum Ogrodnicze (74 uczniów, w tym 49 kobiet),
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Nr 3 (14 uczniów, w tym 8 kobiet)

oraz

- Ośrodek Doksztalania i Doskonalenia Zawodowego Nr 4, w którym są realizowane - w ramach kształcenia ustawicznego dla dorosłych - kwalifikacyjne kursy zawodowe (25 słuchaczy, w tym 10 kobiet).

W CEO zatrudnionych jest 29 nauczycieli.

Przygotowywana diagnoza potrzeb i oczekiwań dowodzi konieczności podejmowania dodatkowych działań edukacyjnych w zakresie kształcenia kwalifikacji oraz kompetencji uczniów oraz nauczycieli CEO. Potrzeba ta wynika z wymagań zachodniopomorskiego rynku pracy, gdzie pracodawcy oczekują od absolwenta – przyszłego pracownika zarówno doświadczenia zdobytego podczas staży/praktyk, jak i dodatkowych umiejętności obsługi sprzętu, który będzie wykorzystywany w pracy oraz umiejętności osobistych – właściwej postawy.

Dlatego też, by sprostać wymaganiom zachodniopomorskich pracodawców, dokonano analizy potrzeb, oczekiwań i barier uczniów oraz nauczycieli CEO. Sondaż diagnostyczny przeprowadzono - w oparciu o kwestionariusz ankiety - wśród 71 uczniów i 25 nauczycieli. Dodatkowo w prezentowanej diagnozie przedstawiono opinie uczniów klas pierwszych i drugich (z 46 uczniów odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu wywiadu udzieliły 32 osoby, które brały udział w zajęciach projektowych) na temat ich uczestnictwa w zrealizowanym w latach 2014-2015 projekcie „PWP Zielona Energia w Szkole”, ukierunkowanym na podnoszenie i kształtowanie kompetencji i umiejętności wykraczających poza dotychczasowe kształcenie zawodowe realizowane w technikum, a także chęci kontynuowania udziału w podejmowanych działaniach. Ponadto przeprowadzono

wywiad z dyrektorem szkoły i nauczycielami (2 osoby) w zakresie wsparcia dotyczącego wykorzystania narzędzi, metod i form współpracy wypracowanych w ramach wspomnianego projektu, finansowanego z perspektywy finansowej 2007-2013 oraz wdrożenia innowacyjnych form kształcenia zawodowego. Poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonych badań.

1) POTRZEBY I OCZEKIWANIA:

- a) możliwość udziału w bezpłatnych kursach i szkoleniach, podnoszących kwalifikacje zawodowe - 73% ankietowanych - uczniowie;
- b) możliwość udziału w dodatkowych formach zwiększania doświadczenia zawodowego poprzez organizację staży we współpracy z pracodawcami - 69% ankietowanych - uczniowie;
- c) możliwość kontynuowania udziału w zajęciach i formach wsparcia - ukierunkowanych na dalszy rozwój kompetencji i umiejętności - związanych z dotychczas zrealizowanym projektem - 81% respondentów - uczniowie;
- d) możliwość uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, obozach naukowych i wycieczkach dydaktycznych, służących doskonaleniu umiejętności i rozwijaniu postaw przedsiębiorczych - 69% respondentów - uczniowie;
- e) możliwość uzyskania dodatkowych kwalifikacji bądź umiejętności wykraczających poza realizowane kształcenie zawodowe, a przydatne w późniejszej pracy zawodowej - 56% respondentów - uczniowie;
- f) zapewnienie dostępu do doradztwa zawodowego – pomoc w wyborze ścieżki zawodowej, wskazanie możliwości rozwoju - 67% wskazań - uczniowie;
- g) możliwość udziału w bezpłatnych kursach i szkoleniach doksztalających (80% ankietowanych) - nauczyciele;
- h) możliwość udziału w warsztatach doskonalących dodatkowe umiejętności - wykraczające poza realizowany program kształcenia zawodowego, a służące uatrakcyjnianiu zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz oferty edukacyjnej szkoły - 100% respondentów - nauczyciele;
- i) wykorzystywanie w pracy zawodowej – prowadzonej edukacji nowoczesnego sprzętu, praca w wyposażonych pracowniach w zależności od kierunku kształcenia – 76% ankietowanych nauczycieli.

2) BARIERY:

- a) uczniowie CEO -

- ograniczony dostęp do doradztwa zawodowego - 55% (niska użyteczność pracy w obecnej formie – zbyt mała dostępność do doradztwa zawodowego);
- niedostateczne informowanie uczniów o oczekiwaniach pracodawców (dalszy wybór szkoły, kursów doszkalających nie jest do końca przemyślany i świadomy – niewystarczający dostęp do doradztwa zawodowego) - 58%;
- niska motywacja uczniów do udziału w dodatkowych formach kształcenia z uwagi na brak dostępu do nieodpłatnej dodatkowej edukacji - 69%;
- organizacja praktyk zawodowych wyłącznie w wybranych zawodach, brak oferty organizacji staży dla uczniów - 69%;

b) nauczyciele CEO -

- ograniczony dostęp do bezpłatnych szkoleń i kursów doskonalących (80% wskazań);
- brak odpowiedniego wyposażenia pracowni w sprzęt - 76% ankietowanych;
- niski poziom wiedzy na temat możliwości kształcenia się - 58% ankietowanych.

Powyższe badanie – diagnoza potrzeb dowodzi potrzeby ciągłego rozwoju w zakresie dodatkowego kształcenia uczniów oraz nauczycieli przy wykorzystaniu sprzętu, odpowiadającego realnym warunkom pracy w przedsiębiorstwach.

2. Opis badania

Diagnozę potrzeb uczniów i nauczycieli Centrum Edukacji Ogrodniczej w Szczecinie - w zakresie doskonalenia umiejętności i kwalifikacji niezbędnych na regionalnym rynku pracy - przeprowadzono w terminie listopad 2015 - luty 2016 roku. Opracowano narzędzia badawcze, tj. kwestionariusze ankiety dla uczniów, pracodawców oraz formularze wywiadów dla nauczycieli, a także kwestionariusz diagnozy w zakresie wsparcia dotyczącego wykorzystania narzędzi, metod i form wypracowanych w ostatnio zrealizowanym projekcie wykraczającym poza realizowane w szkole kształcenie zawodowe, a służące podnoszeniu u kompetencji nauczycieli i uczniów. Przeprowadzono badanie wśród uczniów CEO oraz pracodawców, z którymi nawiązano współpracę przy organizacji praktyk zawodowych. Prowadzono wywiady z nauczycielami CEO i dyrektorem szkoły. Zebrano wyniki przeprowadzanego sondażu diagnostycznego oraz opracowano diagnozę potrzeb placówki w zakresie zwiększenia efektywności kształcenia,

tj. dostosowania kwalifikacji i umiejętności oraz kompetencji do potrzeb regionalnej gospodarki.

3. Cel realizacji zadania

Celem diagnozy potrzeb w zakresie umiejętności i kwalifikacji uczniów i nauczycieli CEO jest uzyskanie informacji pozwalających na tworzenie i doskonalenie oferty szkoły skierowanej do uczniów, dostosowanej do potrzeb zachodniopomorskiej gospodarki. Niniejsze opracowanie powstało w ramach prac Zespołu ds. badania potrzeb rozwoju CEO. W jego skład wchodzi: dyrektor CEO, kierownik Ośrodka Doskonalenia i Doksztalcania Zawodowego Nr 4, pedagog szkolny, przewodniczący zespołu przedmiotów zawodowych, przewodniczący zespołu przedmiotów ogólnokształcących i przewodniczący zespołu ds. analizy jakości kształcenia.

Celami, które zostaną osiągnięte w wyniku prac Zespołu są:

- opracowanie diagnozy potrzeb rynku pracy wobec uczniów kształcenia zawodowego,
- zestawienie ww. diagnozy z kwalifikacjami i kompetencjami nabywanymi przez uczniów CEO – analiza porównawcza,
- ustalenie kierunków działań w celu dostosowania kwalifikacji i umiejętności absolwentów CEO w odniesieniu do oczekiwań zachodniopomorskiego rynku pracy,
- ustalenie potrzeb nauczycieli w zakresie rozwoju zawodowego – dostosowanie kwalifikacji oraz kompetencji do zmieniającej się sytuacji na zachodniopomorskim rynku pracy,
- opracowanie systemu uaktualniania diagnozy.

Zadaniem Zespołu było przygotowanie, organizacja i przeprowadzenie badań oraz opracowanie ich wyników w formie indywidualnej diagnozy dla CEO.

4. Respondenci poddani diagnozie potrzeb

W diagnozie udział wzięli uczniowie szkół wchodzących w skład CEO, kształcących się w Technikum w zawodach: technik ogrodnik, technik agrobiznesu, technik architektury krajobrazu, technik weterynarii oraz w Zasadniczej Szkole Zawodowej na kierunku ogrodnik – łącznie 71 uczniów (w tym 43 uczennice). W badaniu uczestniczyło również 7 przedsiębiorców, którzy współpracują z CEO w zakresie organizacji praktyk zawodowych uczniów. Dla pełnego obrazu sondażu

przeprowadzono również wywiady z 25 nauczycielami praktycznej nauki zawodu oraz kształcenia ogólnego. Uzupełnieniem poniższej diagnozy było zebranie opinii uczniów (32 osoby) i nauczycieli (2 kobiety) uczestniczących w zrealizowanym w latach 2014-2015 projekcie, którego tematyka wykraczała poza zakres kształcenia zawodowego realizowanego w szkole, a uzyskane rezultaty i wskaźniki to wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli, a tym samym wzbogacenie atrakcyjności oferty szkoły i jakości kształcenia oraz uczniów - przyszłych absolwentów/pracowników na rynku pracy.

5. Opis metod i narzędzi zastosowanych w badaniu

W diagnozie zastosowano następujące narzędzia diagnostyczne:

- 1) kwestionariusz ankiety „Badanie potrzeb edukacyjnych uczniów Centrum Edukacji Ogrodniczej w Szczecinie” – skierowany do uczniów;
- 2) kwestionariusz ankiety „Badanie potrzeb pracodawców względem uczniów / absolwentów Centrum Edukacji Ogrodniczej w Szczecinie” – skierowany do pracodawców;
- 3) kwestionariusz wywiadu „Badanie potrzeb edukacyjnych nauczycieli Centrum Edukacji Ogrodniczej w Szczecinie” – skierowany do nauczycieli;
- 4) kwestionariusz diagnozy szkoły w zakresie wsparcia dotyczącego wykorzystania narzędzi, metod i form współpracy wypracowanych w ramach projektu „PWP Zielona Energia w szkole”, finansowanego z perspektywy finansowej 2007-2013 oraz wdrożenia innowacyjnych form kształcenia zawodowego - skierowany do dyrektora szkoły i nauczycieli;
- 5) kwestionariuszu wywiadu „Badanie opinii na temat udziału w zajęciach projektowych w zrealizowanym w latach 2014-2015 projekcie *PWP Zielona Energia w Szkole*” - skierowany do uczniów.

Kwestionariusze skierowano do:

- 1) wszystkich uczniów CEO - uzyskano 71 poprawnie uzupełnionych formularzy,
- 2) wszystkich pracodawców współpracujących z CEO – zwrócono 7 wypełnionych kwestionariuszy,
- 3) wszystkich nauczycieli CEO - zebrano 25 kwestionariuszy wywiadu,
- 4) wszystkich uczestników projektu realizowanego w latach 2014-2015 - zebrano 32 kwestionariusze wywiadu;
- 5) nauczycieli realizujących zajęcia i korzystających ze wsparcia w ramach wspomnianego projektu - uzyskano 2 kwestionariusze diagnozy szkoły;

6) dyrektora szkoły - uzyskano kwestionariusz diagnozy szkoły.

6. Analiza wyników badania - uczniowie

W wyniku prowadzonego badania, zgodnie z wcześniej opisaną procedurą, uzyskano łącznie 71 ankiet obrazujących opinie oraz preferencje uczniów i uczennic CEO. Wyniki zaprezentowano w formie tabelarycznej oraz w formie wykresów:

Tabela 1. Wykaz ankietowanych według kierunków kształcenia w CEO

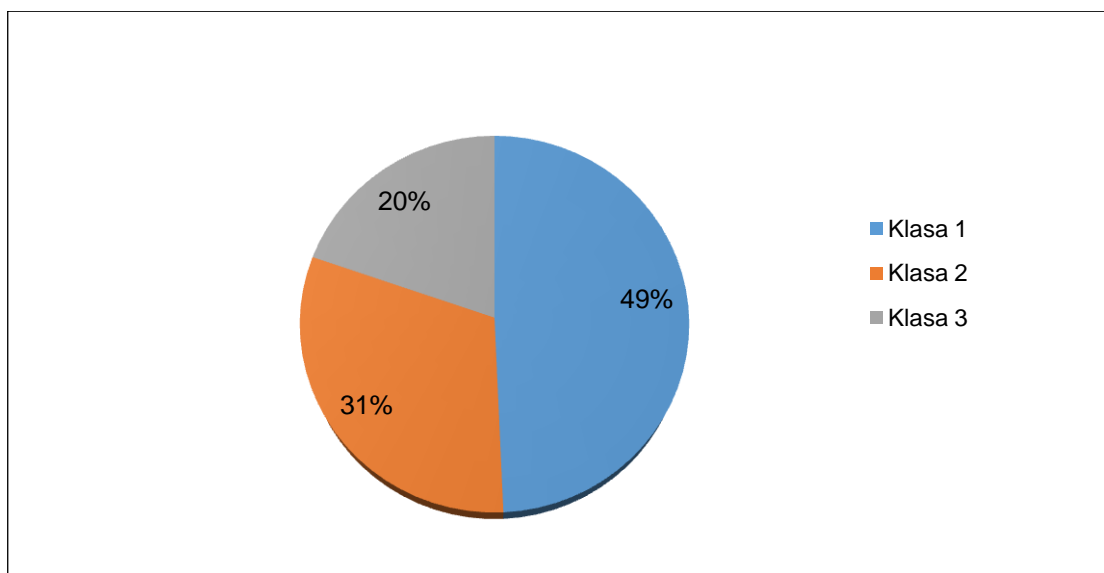
Rodzaj szkoły CEO	TECHNIKUM - technik architektury krajobrazu	TECHNIKUM - technik weterynarii	ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA – ogrodnik	TECHNIKUM - technik ogrodnik, – technik architektury krajobrazu	ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA – ogrodnik	TECHNIKUM - technik ogrodnik, – technik architektury krajobrazu
Klasa	1	1	1	2	2	3
Liczba ankietowanych	9	18	8	13	9	14

źródło: badania własne

Tabela 2. Wykaz liczebności uczniów ankietowanych w poszczególnych klasach

Klasa, do której uczęszczają ankietowani	Liczba ankietowanych
Klasa 1	35
Klasa 2	22
Klasa 3	14
Łączna liczba ankietowanych uczniów	71 (43 kobiety)

źródło: badania własne

Rycina 1. Udział uczniów z poszczególnych roczników/klas w badaniu ankietowym (%)

źródło: badania własne

Powyżej zaprezentowano liczebność próby badawczej (tab. 1 i 2, ryc. 1). Najliczniejszą grupą są osoby kształcące się w zawodach technik weterynarii (18 osób), technik ogrodnik i technik architektury krajobrazu (łącznie 36 osób) z uwagi na największą liczbę uczniów uczęszczających do CEO. Aż 49% respondentów to uczniowie klas 1. Spośród ankietowanych 2/3 stanowiły uczennice (61%).

W celu określenia potrzeb i oczekiwań, a tym samym - właściwego przygotowania form wsparcia - istotne jest poznanie preferencji uczniów w zakresie oferty szkoleń związanych z kierunkiem kształcenia. Szkolenia te powinny być ukierunkowane na zwiększenie atrakcyjności przyszłych absolwentów/pracowników na rynku pracy.

Tabela 3. Wykaz preferowanych kursów przez ankietowanych

W których - spośród poniżej wymienionych form wsparcia - chciałabyś/chciałbyś wziąć udział, aby zwiększyć swoje szanse na rynku pracy?	odpowiedzi	
	n	%
Operator pił łańcuchowych i wykaszarek zamontowanych na silnikach spalinowych	21	29,6
Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego	18	25,3
Elektroenergetyczny	11	15,5
Obsługa i konserwacja wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem	10	14,1
Operator kombajnów zbożowych	9	12,7
Język obcy zawodowy - angielski	26	36,6
Język obcy zawodowy - niemiecki	16	22,5
Prawo jazdy kategorii B	43	60,6
Prawo jazdy kategorii T	19	26,8
Kursy informatyczne (np. obsługa programów AutoCad, podstawy rachunkowości, kosztorysowanie prac, obsługa pakietu MS Office - arkusze kalkulacyjne, edycja dokumentów, obsługa plików graficznych), inne – jakie?	27	38,0
Kurs Carvingowy – sztuka rzeźbienia w warzywach i owocach	21	29,6
Inseminacja bydła	12	16,9
Opiekun zwierząt domowych	29	40,8
Pielęgniarski trawników/murawy (greenkeeper)	17	24,0
Ukończenie stażu zawodowego	24	33,8
Ukończenie praktyk zawodowych	25	35,2
Inne, jakie?	7	9,9
Żadne z powyższych	1	1,4

źródło: badania własne

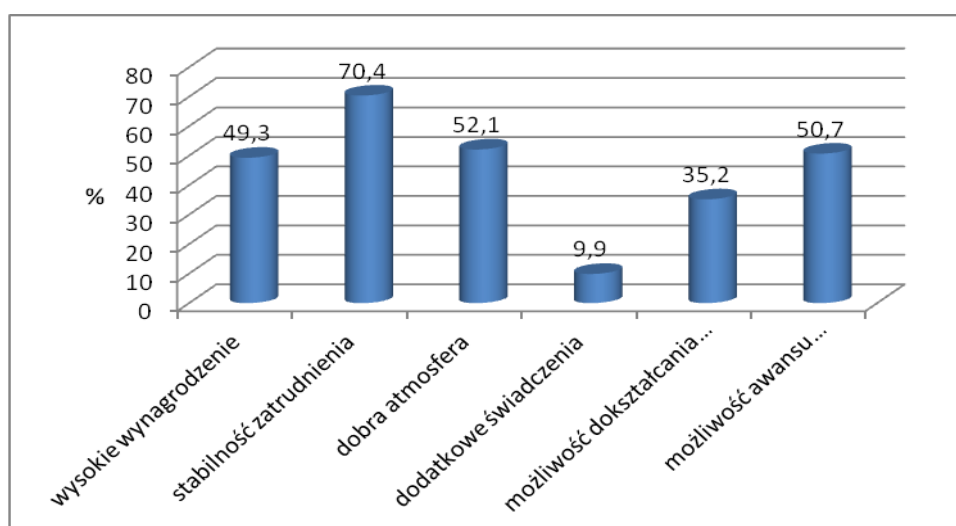

Najwięcej, bo aż 60,6% ankietowanych uważa, iż najbardziej przydatnym kursem dodatkowym, który wspomże późniejsze staranie się o zatrudnienie będzie kurs na prawo jazdy kategorii B, 40,8% za przydatny wybrało kurs opiekuna zwierząt domowych. Średnio co trzeci ankietowany (29,6%) chciałby nauczyć się obsługi pił łańcuchowych i wykaszarek, ukończyć kurs j. angielskiego zawodowego (36,6%), kursy informatyczne (38,0%), a także uczestniczyć w praktykach zawodowych (35,2%) i stażach (33,8%) (tab. 3).

Tabela 4. Wykaz oczekiwań ankietowanych względem przyszłego zatrudnienia

Czego oczekujesz od pracodawców po podjęciu pracy zawodowej?	odpowiedzi	
	n	%
wysokiego wynagrodzenia	35	49,3
stabilności zatrudnienia	50	70,4
dobrej atmosfery	37	52,1
dodatkowych świadczeń	7	9,9
możliwości doksztalcania zawodowego na koszt pracodawcy	25	35,2
możliwości awansu zawodowego	36	50,7

źródło: badania własne

Rycina 2. Wykaz oczekiwań ankietowanych względem przyszłego zatrudnienia (%)

źródło: badania własne

Uczniowie względem przyszłego zatrudnienia oczekują od pracodawców przede wszystkim stabilności zatrudnienia – 70,4% uczniów wskazało, iż jest to

najistotniejszy aspekt (tab. 4, ryc. 2). Co drugi respondent chciałby otrzymywać wysokie wynagrodzenie (49,2%), mieć dobrą atmosferę w pracy (52,1%) i możliwość awansu (50,7%). Mniejszą wagę ankietowani przywiązują do możliwości dokończania się (35,2%), co wynika z ich obecnej sytuacji – kształcą się, stąd nie zauważają potrzeby w tym zakresie. Dla 1/10 badanej populacji nie są istotne dodatkowe świadczenia (9,9%). Na podstawie niniejszej analizy można zatem stwierdzić, że ważnym jest uzyskanie zatrudnienia pewnego i stabilnego za godziwe pieniądze w dobrej atmosferze.

Tabela 5. Wykaz preferowanych form działalności po ukończeniu szkoły

Co chciałbyś/abyś robić po ukończeniu szkoły?	odpowiedzi	
kontynuować naukę:	n	%
na kursach kwalifikacyjnych	23	32,4
na studiach dziennych	37	52,1
na studiach zaocznych	13	18,3
w szkole policealnej	10	14,1
inne (<i>podaj jakie?</i>)	2	2,8
podjąć zatrudnienie:	n	%
w wyuczonym zawodzie	31	43,7
w innym zawodzie, <i>jakim?</i>	8	11,3
założyć własną działalność	33	46,5
pracować zawodowo i uczyć się	16	22,5
inne (<i>podaj jakie?</i>)	1	1,4

źródło: badania własne

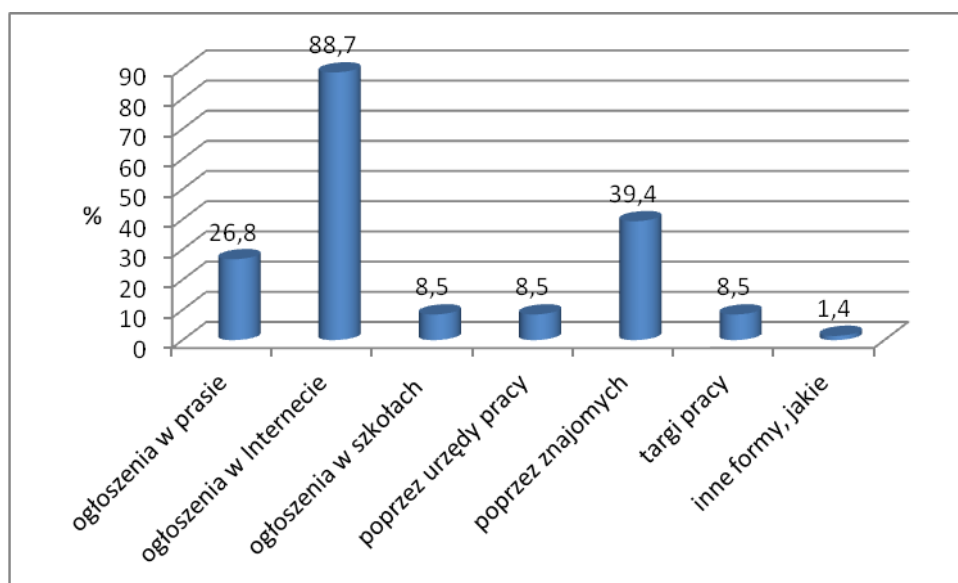
Odpowiadając na pytanie, co uczniowie chcieliby robić po ukończeniu szkoły – respondenci wskazali odpowiedzi zarówno w kategorii „kontynuowanie nauki”, jak i „podjęcie zatrudnienia”. Pod względem dalszego zdobywania umiejętności i wiedzy aż 70,4% uczniów wyraziło wolę kontynuowania nauki na studiach (w tym 52,1% na studiach dziennych). Co trzeci badany (32,4%) chciałby kontynuować naukę na kursach kwalifikacyjnych (tab. 5).

W kategorii „podjąć zatrudnienie” po ukończeniu szkoły aż 46,5% odpowiedzi dotyczyło założenia własnej działalności, 43,7% respondentów chciałoby podjąć zatrudnienie w swoim wyuczonym zawodzie, a ponad 1/5 ankietowanych (22,5%) chciałaby podjąć zatrudnienie oraz dodatkowo kontynuować naukę. Tylko co dziesiąty (11,3%) uczestnik sondażu zastanawia się nad podjęciem zatrudnienia w innym zawodzie.

Tabela 6. Wykaz źródeł informacji o rynku pracy, z których korzystają uczniowie

W jaki sposób najczęściej poszukujesz informacji na temat rynku pracy – możliwości znalezienia zatrudnienia?	odpowiedzi	
	n	%
ogłoszenia w prasie	19	26,8
ogłoszenia w Internecie	63	88,7
ogłoszenia w szkołach	6	8,5
poprzez urzędy pracy	6	8,5
poprzez znajomych	28	39,4
targi pracy	6	8,5
inne formy, jakie	1	1,4

źródło: badania własne

Rycina 3. Źródła informacji o rynku pracy (%)

źródło: badania własne

Podsumowując należy zauważyć, iż aż 88,7% uczniów będzie poszukiwało zatrudnienia przy użyciu Internetu, 39,4% poprzez znajomych, a do prasy zajrzy ponad 1/4 badanej populacji (26,8%). Najmniej efektywnymi źródłami - w opinii uczniów - są ogłoszenia oferowane w szkołach, PUP oraz targi pracy (po 8,5% odpowiedzi) (tab. 6, ryc. 3).

7. Analiza wyników badania – pracodawcy

Ankiety skierowano do przedstawicieli firm, które współpracują z CEO w zakresie organizacji praktyk zawodowych uczniów. Łącznie uzyskano 7 ankiet, w tym 1 od podmiotu reprezentującego mikroprzedsiębiorstwo, 5 ankiet – małe przedsiębiorstwo, 1 ankieta – średnie przedsiębiorstwo. Przedsiębiorcy prowadzą działalność w zakresie:

- 1) centrum ogrodnicze,
- 2) handel sprzętem rolniczym,
- 3) produkcja rolno – ogrodnicza,
- 4) produkcja warzyw gruntowych,
- 5) produkcja rolnicza, roślinna i zwierzęca,
- 6) produkcja chemiczno-rolnicza,
- 7) szkółkarstwo.

Na pytanie *„Czy jesteście Państwo zainteresowani przyjęciem ucznia/absolwenta szkoły zawodowej na staż lub praktykę zawodową?”*, uzyskano następujące odpowiedzi:

- tak, jednakże kandydat powinien posiadać podstawowe umiejętności niezbędne na danym stanowisku pracy, którego dotyczy staż/praktyka – 4 odpowiedzi;
- tak, samodzielnie przeszkolimy uczniów/absolwentów do wykonywania pracy na danym stanowisku, którego dotyczy staż/praktyka – 3 odpowiedzi.

Wszyscy pracodawcy – 7 ankietowanych - na pytanie *„Czy - zatrudniając absolwenta - oczekujecie Państwo, że będzie on posiadał wszystkie konieczne umiejętności i kompetencje wymagane na danym stanowisku?”* odpowiedziało, że *„nie, dopiero praca w firmie pozwoli absolwentom nabyć odpowiednie umiejętności”*.

Na pytanie *„Jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje powinni posiadać absolwenci, aby mogli uzyskać zatrudnienie u Państwa w firmie?”* aż 7 pracodawców uważa, iż ważna jest wiedza teoretyczna oraz praktyczne umiejętności pracy w zawodzie. Pozostałe preferencje zestawiono w tabeli 7.

Pracodawcy - jako istotne kompetencje i umiejętności - wskazali wiedzę teoretyczną na temat wykonywania zawodu oraz praktyczne umiejętności uzyskane podczas kursów, staży, praktyki (100% pracodawców). Co istotne, to również wszyscy respondenci w tej grupie uznali, iż bardzo ważna jest kultura osobista przyszłego pracownika. Jest to dla nich ważniejsze niż np. wiedza z zakresu ekonomii oraz rachunkowości (14,3%) czy chociażby obsługa sprzętu specjalistycznego (28,6%).

Pytano pracodawców, jakie konkretne umiejętności będą wymagane od absolwentów przy ewentualnym ich zatrudnieniu. Biorąc pod uwagę brak praktyki niniejsze szkolenia będą wartością dla pracodawców i będą stanowiły o przewadze danego ucznia posiadającego wskazane umiejętności i cechy.

Tabela 7. Preferencje pracodawców odnośnie umiejętności i kompetencji przyszłych pracowników absolwentów CEO

Jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje powinni posiadać absolwenci, aby mogli uzyskać zatrudnienie u Państwa w firmie?	odpowiedzi	
	n	%
wiedza teoretyczna nt. wykonywania danego zawodu/pracy	7	100,0
praktyczne umiejętności pracy w zawodzie (ukończone kursy/staż/praktyka)	7	100,0
obsługa sprzętu specjalistycznego	2	28,6
obsługa komputera i urządzeń biurowych	3	42,9
wiedza z zakresu ekonomii i rachunkowości	1	14,3
wiedza specjalistyczna potwierdzona uzyskaniem dyplomu / certyfikatu / świadectwa – po ukończeniu szkolenia / kursu	2	28,6
znajomość języków obcych: angielski ☐ , niemiecki ☐ , francuski ☐ , hiszpański ☐ , rosyjski ☐ , inny ☐	4	57,1
cechy osobowe: sumienność ☐ , dyscyplina ☐ , porządek ☐ , terminowość ☐ , komunikatywność ☐ , wykonywanie poleceń ☐	4	57,1
kultura osobista	7	100,0

źródło: badania własne

Tabela 8. Wykaz szkoleń pomocnych przy zatrudnieniu

Jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje powinni posiadać absolwenci, aby mogli uzyskać zatrudnienie u Państwa w firmie?	odpowiedzi	
	n	%
Operator pił łańcuchowych i wykaszarek zamontowanych na silnikach spalinowych	2	28,6
Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego	6	85,7
Elektroenergetyczny	0	0,0
Obsługa i konserw. wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem	5	71,4
Operator kombajnów zbożowych	1	14,3
Język obcy zawodowy	2	28,6
Prawo jazdy kategorii B	5	71,4
Prawo jazdy kategorii T	4	57,1
Kursy informatyczne (np. obsługa programów AutoCad, podstawy rachunkowości, kosztorysowanie prac, Obsługa pakietu MS Office - arkusze kalkulacyjne, edycja dokumentów, obsługa plików graficznych), inne – jakie?	4	57,1
Kurs Carvingowy – sztuka rzeźbienia w warzywach i owocach	0	0,0
Inseminacja bydła	0	0,0
Opiekun zwierząt domowych	0	0,0
Pielęgniarski trawników/murawy (greenkeeper)	0	0,0
Ukończenie stażu zawodowego	7	100,0
Ukończenie praktyk zawodowych	6	85,7
Inne, jakie	0	0,0

źródło: badania własne

Pracodawcy wyrazili swoją opinię na temat potrzeb w zakresie dodatkowych umiejętności przyszłych pracowników – absolwentów (tab. 8). Aż 100,0%

ankietowanych wskazało jako istotne ukończenie stażu zawodowego oraz praktyk (85,7%). Ważne jest również ukończenie szkoleń i - tu w zależności od profilu działalności danej firmy - są to np. kurs operatora pił łańcuchowych i wykaszarek spalinowych (28,6%), stosowanie środków ochrony roślin (85,7%), obsługa i konserwacja wózków jezdniowych (71,4%), prawo jazdy kategorii B i T (odpowiednio 71,4% i 57,1%), kursy informatyczne (57,1%). Należy zatem uznać, iż jako najważniejsze wskazano staż/praktykę zawodową, które powinny przyczynić się do wzbogacenia o dodatkową wiedzę, potwierdzoną uzupełnionymi kwalifikacjami, które będą wykorzystywane u przyszłego pracodawcy.

Na pytanie „*W jaki sposób najczęściej poszukujecie Państwo nowych pracowników?*” uzyskano następujące wyniki:

- ogłoszenia w Internecie – 5 odpowiedzi,
- poprzez urzędy pracy – 5 odpowiedzi,
- poprzez znajomych – 3 odpowiedzi,
- inne formy, jakie: samodzielnie – 3 odpowiedzi.

Podsumowując można zauważyć, iż pracodawcy cenią sobie u pracowników – absolwentów szkół doświadczenie zdobyte podczas staży lub praktyk, dodatkowe umiejętności uzyskane na kursach. Tematyka szkoleń jest jednak uzależniona od charakteru działalności danego pracodawcy. Co ważne - wymagają od swoich pracowników wiedzy praktycznej oraz teoretycznej, a także kultury osobistej. Pracowników poszukiwać będą zarówno w Internecie, PUP i stosując inne skuteczne metody, np. samodzielnie.

8. Analiza wyników badania – nauczyciele

Z punktu widzenia efektywności i jakości kształcenia zawodowego kluczowe znaczenie ma aktualizacja wiedzy i kompetencji nauczycieli realizujących kształcenie zawodowe. Istotne jest to ze względu na fakt, aby posiadana wiedza odpowiadała aktualnemu rozwojowi danej dziedziny i była zgodna z trendami na rynku pracy. Szybkie zmiany społeczne i gospodarcze - wraz z postępującym rozwojem i rolą nowoczesnych technologii - sprawiają, że nauczyciele muszą stale doskonalić swoje umiejętności, aby móc przekazywać uczniom wiedzę najbardziej aktualną oraz wyposażyć ich w niezbędne umiejętności. Doskonalenie zawodowe nauczycieli w CEO to przede wszystkim:

- szkolenia rad pedagogicznych oraz udział w konferencjach i warsztatach,

- organizowanie szkoleń/kursów wewnętrznych,
- wyszukiwanie ofert kursów/szkoleń i przedstawianie ich nauczycielom,
- kierowanie na specjalistyczne kursy zgodne z WDN i prowadzonymi diagnozami,
- częściowe finansowanie szkoleń/kursów,
- zbieranie i udostępnianie materiałów dydaktycznych, szkoleniowych.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe obserwowane jest zjawisko niedostosowania kwalifikacji oraz kompetencji nauczycieli do potrzeb wymagającego zachodniopomorskiego rynku pracy, co wynika z:

- dezaktualizowania się fachowej wiedzy, w szczególności u instruktorów praktycznej nauki zawodu – z uwagi na brak oferty specjalistycznych szkoleń,
- braku motywacji do dokształcania się na pełnopłatnych kursach zawodowych,
- pracy w warunkach nieodpowiadających potrzebom pracodawców – braki sprzętowe w wyposażonych pracowniach,
- niewystarczająco rozwiniętego systemu doradztwa zawodowego – konieczne angażowanie się nauczycieli w sferę doradztwa zawodowego,
- ograniczonych kontaktów nauczycieli z jednostkami działającymi na rzecz rynku pracy, tj. z uczelniami, związkami pracodawców itd. – ograniczona wiedza na temat potrzeb pracodawców pod względem programów nauczania.

Na podstawie analizy wyników przeprowadzonego wywiadu potwierdzono powyższe wnioski, ponieważ respondenci wskazali na:

- możliwość udziału w bezpłatnych kursach i szkoleniach doskonalących - 80% ankietowanych nauczycieli
- wykorzystywanie w pracy zawodowej – prowadzonej edukacji nowoczesnego sprzętu, praca w wyposażonych pracowniach w zależności od kierunku kształcenia – jest istotna dla 76% ankietowanych nauczycieli
- 58% ankietowanych nauczycieli nie posiada wiedzy na temat możliwości dokształcania się

Dokonana analiza wskazuje konieczność podejmowania działań nie tylko na rzecz uczniów, ale kompleksowo – również przez nauczycieli, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami edukacyjnymi, np. na kursach, szkoleniach, studiach, stażach itd.

9. Analiza opinii uczniów i nauczycieli

Uzupełnieniem uzyskanych wyników sondażu jest przeprowadzona analiza opinii uczniów, uczestniczących w zrealizowanym w latach 2014-2015 projekcie „PWP Zielona Energia w Szkole”, na temat możliwości kontynuowania udziału. Spośród 46 uczniów klas 1 i 2, którzy byli uczestnikami zajęć we wspomnianym projekcie, swoje opinie wyraziły 32 osoby. Ponad 3/4 tej grupy respondentów (81,2%) jest zainteresowana możliwością dalszego zdobywania umiejętności i podnoszenia swoich kompetencji związanych z tematyką projektu (tab. 9). Jest to potwierdzeniem, że udział w różnych formach wsparcia nie tylko wzbogaca proces edukacji, ale przede wszystkim zwiększa kompetencje, a tym samym podnosi atrakcyjność przyszłego absolwenta/pracownika na rynku pracy.

Tabela 9. Deklaracja uczniów w zakresie kontynuacji udziału w projekcie

Czy chciałbyś/chciałabyś kontynuować udział w zajęciach realizowanych w ramach projektu „PWP Zielona Energia w Szkole”?	odpowiedzi	
	n	%
tak	26	81,2
nie	2	6,3
nie mam zdania	4	12,5

źródło: badania własne

Tabela 10. Preferowane przez uczniów formy wsparcia

W których z poniżej wymienionych form wsparcia chciałbyś/chciałabyś wziąć udział w ramach możliwości kontynuacji udziału w projekcie „PWP Zielona Energia w Szkole”?	odpowiedzi	
	n	%
projekty uczniowskie	28	87,5
obozy naukowe	26	81,2
wycieczki dydaktyczne do szkół wyższych	18	56,3
wycieczki dydaktyczne do instytucji badawczych	8	25,0
wycieczki dydaktyczne do pracodawców	30	93,8
zajęcia pozalekcyjne z zakresu podstaw OZE	22	68,8

zajęcia pozalekcyjne z zakresu podstaw eko mobilności z wykorzystaniem zdalnie sterowanych modeli samochodów	24	75,0
zajęcia pozalekcyjne z zakresu podstaw termowizji	20	62,5
nie mam zdania	1	3,1

źródło: badania własne

Uczniowie chcieliby uczestniczyć w wycieczkach dydaktycznych do pracodawców w celu poznania rzeczywistych warunków pracy, zapoznania się z technologiami produkcyjnymi i nowoczesnymi urządzeniami (93,8%) oraz realizować projekty uczniowskie, których tematyka związana jest z uzyskiwaniem dodatkowych informacji i umiejętności (87,5%) (tab. 10). Należy podkreślić fakt, że respondenci są zainteresowani również możliwością udziału w zajęciach pozalekcyjnych, w trakcie których mogliby realizować zadania z zakresu OZE, termowizji i eko mobilności (średnio 69%). Atrakcyjną formą wsparcia - w opinii uczestników dotychczasowego projektu - byłyby obozy naukowe, z których dotychczas nie korzystali (81,2%).

Respondenci wyrazili opinię dotyczącą możliwości uzyskania dodatkowych certyfikatów, dzięki którym byłoby atrakcyjniejsi na rynku pracy. Ponad połowa badanych uczestników jest zainteresowana otrzymaniem certyfikatu z zakresu podstaw termowizji i podstaw OZE (po 56,3%) (tab. 11).

Tabela 11. Deklaracja uczniów w zakresie uzyskania certyfikatów

Czy chciałbyś/chciałabyś uzyskać certyfikat w zajęciach realizowanych w ramach projektu „PWP Zielona Energia w Szkole”?	odpowiedzi	
	n	%
tak	18	56,3
nie	2	6,2
nie mam zdania	12	37,5
Jeśli tak, to z:		
z zakresu podstaw OZE	18	56,3
z zakresu podstaw termowizji	18	56,3

źródło: badania własne

Na podstawie analizy uzyskanych kwestionariuszy diagnozy stwierdzono, że nauczyciele uczestniczący w realizacji wspomnianego projektu są zainteresowani możliwością udziału w warsztatach doskonalących dodatkowe umiejętności - wykraczające poza realizowany program kształcenia zawodowego. W ich opinii posiadanie tych umiejętności wpłynie pozytywnie na uatrakcyjnienie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz oferty edukacyjnej szkoły - 100% respondentów. Dodatkowo dyrektor szkoły stwierdził, że możliwość skorzystania placówki ze wsparcia, dotyczącego wykorzystania narzędzi, metod i form wypracowanych w ostatnio zrealizowanym projekcie - formie zajęć pozalekcyjnych, obozów naukowych, wycieczek dydaktycznych i warsztatów doszkalających dla nauczycieli - powinno być związane również z doposażeniem sprzętowym niezbędnym do utrzymania i pełnego wykorzystania sprzętu otrzymanego w ramach projektu „PWP Zielona Energia w Szkołach”.

10. Analiza uzyskanych wyników - wnioskowanie

Dokonując analizy sytuacji młodzieży/absolwentów szkół zawodowych na rynku pracy, wzięto pod uwagę z jednej strony pracodawców, z drugiej zaś - uczniów. To zestawienie umożliwiło określenie wzajemnych oczekiwań i potrzeb.

Zestawienie potrzeby szkolenia uczniów, zgodnie z ich preferencjami, względem oczekiwań pracodawców dowodzi konieczności uzupełnienia bazowego wykształcenia tym dodatkowym zdobywanym podczas staży, praktyk i kursów doszkalających. Jedynie wiedza w zakresie preferowanego kierunku kształcenia – tym samym późniejszej pracy - pozwoli uczniom na wybór efektywnych form rozwoju kwalifikacji oraz kompetencji. W tabeli 12 zestawiono preferencje - zarówno pracodawców wobec przyszłych pracowników, jak i uczniów - w zakresie podnoszenia i zdobywania nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji. Z uwagi na możliwość wyboru wielu szkoleń uczniowie zaznaczali te, które ich zdaniem będą przydatne. Należy tu jednak dokonać właściwego wyboru pod kątem potrzeb przyszłych pracodawców – wykonywanego zawodu. Pracodawcy wskazali te dodatkowe umiejętności, które są potrzebne i wystarczające dla wykonywania pracy na danym stanowisku.

Tabela 12. Wykaz preferowanych kursów przez ankietowanych

Jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje powinni posiadać absolwenci, aby mogli uzyskać zatrudnienie u Państwa w firmie?	pracodawcy		uczniowie	
	n	%	n	%
Operator pił łańcuchowych i wykaszarek zamontowanych na silnikach spalinowych	2	28,6	21	29,6
Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego	6	85,7	18	25,4
Elektroenergetyczny	0	0,0	11	15,5
Obsługa i konserwacja wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem	5	71,4	10	14,1
Operator kombajnów zbożowych	1	14,3	9	12,7
Język obcy zawodowy	2	28,6	26	36,6
Prawo jazdy kategorii B	5	71,4	16	22,5
Prawo jazdy kategorii T	4	57,1	43	60,6
Kursy informatyczne (np. obsługa programów AutoCad, podstawy rachunkowości, kosztorysowanie prac, obsługa pakietu MS Office - arkusze kalkulacyjne, edycja dokumentów, obsługa plików graficznych), inne – jakie?	4	57,1	19	26,8
Kurs Carvingowy – sztuka rzeźbienia w warzywach i owocach	0	0,0	27	38,0
Inseminacja bydła	0	0,0	21	29,6
Opiekun zwierząt domowych	0	0,0	12	16,9
Pielęgniarski trawników / murawy (greenkeeper)	0	0,0	29	40,8
Ukończenie stażu zawodowego	7	100,0	17	23,9
Ukończenie praktyk zawodowych	6	85,7	24	33,8
Inne, jakie?	0	0,0	25	35,2

źródło: badania własne

11. Wnioski i rekomendacje

Na podstawie analizy zebranych wyników przeprowadzonego sondażu diagnostycznego sformułowano poniższe wnioski i rekomendacje.

- 1) Zarówno uczniowie, jak i pracodawcy wskazują na potrzebę rozwoju kwalifikacji oraz kompetencji uczniów CEO dla znalezienia przyszłego zatrudnienia.
- 2) Największe zainteresowanie respondentów dotyczy organizacji staży lub praktyk zawodowych.
- 3) Uczniowie chcieliby w wyniku udziału w proponowanych formach wsparcia uzyskać certyfikaty, m.in. z zakresu OZE i termowizji, dzięki którym byłoby w przyszłości bardziej mobilni i atrakcyjni na rynku pracy.
- 4) Nauczyciele oczekują oferty w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych – na kursach, studiach i innych formach.
- 5) Nauczyciele oczekują pracy w wyposażonych pracowniach, na sprzęcie odzwierciedlającym prawdziwe warunki pracy w danym zawodzie.
- 6) Konkretnie potrzeby ankietowanych (uczniów, nauczycieli oraz pracodawców) i sposoby, w jaki mogą być one zaspokajane, będą się zmieniać w zależności od sytuacji na zachodniopomorskim rynku pracy; dlatego też należy dokonywać aktualizacji diagnozy.
- 7) Z uwagi na zmieniającą się sytuację odnośnie wymagań pracodawców wobec przyszłych pracowników – absolwentów, diagnoza powinna być aktualizowana regularnie, np. co roku.
- 8) Należy wzbogacać ofertę szkoły o zajęcia dotyczące doradztwa zawodowego, w celu profilowania każdego ucznia – dobór form wsparcia zgodnie z preferowanym zawodem.
- 9) Proponowane w szkole formy wsparcia i zajęć dodatkowych powinny wykraczać poza tradycyjny system szkolny i stwarzać możliwość poznawania przyszłych warunków pracy, np. w trakcie wycieczek dydaktycznych lub obozów naukowych.
- 10) Proces edukacji należy wzbogacać o możliwość zdobywania dodatkowych kwalifikacji (w tym również umiejętności i kompetencji) wykraczających - niezwiązanych bezpośrednio z kierunkiem kształcenia zawodowego - a przydatnych/niezbędnych w późniejszej pracy zawodowej/działalności gospodarczej (np. prowadzenie gospodarki ekologicznej).

- 11) Dla rozwoju kwalifikacji pracowników – dostosowania ich do potrzeb edukacji, należy minimum 1 raz w roku dokonywać analizy potrzeb szkoleniowych nauczycieli, co powinno być podstawą do organizacji dodatkowego wsparcia.
- 12) Należy sporządzać regularnie analizę potrzeb w zakresie sprzętu, wyposażenia pracowni i szkoły – dla zapewnienia warunków nauki zbliżonych do tych występujących w danym zawodzie.
- 13) Uzyskanie dodatkowego sprzętu w zakresie OZE przyczyni się do podniesienia atrakcyjności kształcenia nie tylko zawodowego, ale wzbogaci również zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne kształcenia ogólnego w zakresie przedmiotów przyrodniczych, np. fizyki, biologii, geografii, matematyki.

Reasumując należy stwierdzić, że w procesie tworzenia oferty wsparcia - metod, form i środków - istotnie jest nie tylko zdobywanie kolejnych certyfikatów, dyplomów, świadectw i kwalifikacji, udział w szkoleniach, kursach i warsztatach. Ważne - dla przyszłego absolwenta/pracownika - jest uzyskanie kompetencji niezbędnych do poruszania się na rynku pracy - prezentowania postaw przedsiębiorczych, umiejętności organizowania i uczestniczenia w pracy zespołowej, umiejętności komunikacyjnych nie tylko w języku ojczystym, tworzenia planów oraz właściwego programowania i projektowania działań, zmierzających i zapewniających osiągnięcie sukcesu zawodowego. Kompetencje te można uzyskać właśnie poprzez formy wykraczające poza tradycyjny system szkolny - w trakcie zajęć pozalekcyjnych, staży, praktyk, obozów naukowych i wycieczek dydaktycznych, realizowanych w małych grupach uczniowskich.

DIAGNOZA POTRZEB EDUKACYJNYCH ZESPÓŁ SZKÓŁ ŁĄCZNOŚCI W SZCZECINIE

Obszary pracy szkoły, które powinny uzyskać wsparcie z zewnątrz w celu ich doskonalenia i rozwijania.

1. Analiza potrzeb rynku pracy

Analizę przeprowadzono poprzez:

- informacje uzyskane od pracodawców;
- informacje otrzymane z szczecińskich wyższych uczelni;
- informacje otrzymane z Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie;
- opinie i oceny uzyskane z Powiatowej Rady Rynku Pracy w Szczecinie i Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Szczecinie;
- monitorowanie Barometru Zawodów Województwa Zachodniopomorskiego;
- własna ocena losów absolwentów szkoły poprzez zbieranie informacji w formie wywiadów i ankiet.

2. Analiza potrzeb środowiska szkolnego

a) uczniowie

Na podstawie zebranych danych z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów-grupy reprezentatywne klasy I,II,III i IV Technikum Łączności, a dotyczących zainteresowania wsparciem w zakresie dodatkowych uprawnień i kursów zwiększających ich szansę na rynku pracy

- 90% uczniów jest zainteresowanych nabyciem dodatkowych uprawnień w zakresie:
  - projektowania instalacji elektrycznych,
  - projektowania instalacji teleinformatycznych,
  - administrowania sieciami komputerowymi,
  - uprawnienia w zakresie eksploatacji, konserwacji i dozoru urządzeń elektroenergetycznych.Ankiecie poddanych było 250 uczniów, z czego 180 podało wyżej wymienione formy uprawnień.
- Kursami nadającymi certyfikaty jako załączniki do świadectwa zainteresowanych było 70% uczniów. Są to między innymi:
  - AutoCada,
  - CISCO ESSENTIAL,
  - uprawnienia SEP, D i E do 1kV
  - grafiki komputerowej,
  - i inne przyporządkowane do konkretnych zawodów.

- b) wywiad przeprowadzony wśród maturzystów oraz absolwentów Technikum Łączności pozwoliły na sprawdzenie zgodności podejmowanych działań z ich oczekiwaniami dotyczącymi zarówno przyszłej pracy zawodowej jak i dalszej drogi kształcenia. Wyniki badań wykazały, że zdecydowana większość maturzystów chce kontynuować naukę na studiach technicznych. 90% maturzystów potwierdza, że zdobyta wiedza w szkole zapewni im w przyszłości pracę w zdobytym zawodzie.

Zdecydowana większość zwróciła uwagę na konieczność zdobywania dodatkowych uprawnień i umiejętności związanych z kształconymi kierunkami.

Bardzo ważnym wnioskiem z prowadzonych ankiet i wywiadów była konieczność położenia dużego nacisku na doradztwo zawodowe oraz zdobywania dodatkowego doświadczenia podczas staży u pracodawców.

Dodatkowym czynnikiem motywującym może być wprowadzenie stypendiów dla najlepszych uczniów.

- c) nauczyciele

Wywiady wśród nauczycieli wskazują na konieczność unowocześnienia posiadanej bazy dydaktycznej, szczególnie z zakresu nowoczesnego sprzętu teleinformatycznego, a także fotograficznego w związku z wdrażaniem nowego zawodu fototechnika.

Równie ważną potrzebą było przeprowadzenie różnych form doksztalcania i doskonalenia, staży zawodowych.

3. Analiza potrzeb szkoły

Stale rozwijający się rynek usług teleinformatycznych, telekomunikacyjnych oraz usług związanych z przetwarzaniem obrazu wymusza stałe kształcenie uczniów i nauczycieli w ww. obszarach, jak również wyposażania ich w dodatkowe uprawnienia i certyfikaty oraz stałe unowocześnianie bazy dydaktycznej.

Badania przeprowadzone przez Zespół Szkół Łączności w Szczecinie i zebrane informacje pozwoliły na zdiagnozowanie potrzeb dotyczących kształcenia zawodowego w Technikum Łączności w Szczecinie.

UZASADNIENIE

Zgodnie z wytycznymi z dnia 2 czerwca 2015 r. w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020, realizacja wsparcia jest dokonywana na podstawie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół i placówek oświatowych. Diagnoza przeprowadzana i przygotowywana jest przez szkołę lub placówkę oraz zatwierdzana przez organ prowadzący. Wyniki diagnozy stanowią podstawę do podjęcia wsparcia w określonym na jej podstawie obszarze i zostaną zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu.

W związku z rozpoczęciem naboru wniosków konkursowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 - 2020 Oś priorytetowa VIII Edukacja konieczne jest zatwierdzenie diagnozy dotyczącej szkół: Zespół Szkół Nr 9 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 9 i Gimnazjum Nr 30, Zespół Szkół Nr 16 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 11 i Gimnazjum Nr 8, Zespół Szkół Nr 11 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 28, Zespół Szkół Nr 12 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 39, Zespół Szkół Nr 10 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 44 i Gimnazjum Nr 37, Zespół Szkół Nr 1 w Szczecinie - Szkoła Podstawowa Nr 65 i Gimnazjum Nr 23, Szkoła Podstawowa Nr 71 w Szczecinie, Gimnazjum Nr 7 w Szczecinie, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Szczecinie - Gimnazjum Nr 17 i XXIII Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Nr 4 w Szczecinie - Gimnazjum Nr 22, Zespół Szkół Nr 2 w Szczecinie - Gimnazjum Nr 24 i Technikum Kształtowania Środowiska, Zespół Szkół Nr 5 w Szczecinie - Gimnazjum Nr 43 i XVIII Liceum Ogólnokształcące, Centrum Kształcenia Sportowego w Szczecinie - Gimnazjum z Oddziałami Sportowymi, Zespół Szkół Sportowych w Szczecinie - XII Liceum Ogólnokształcące, Centrum Mistrzostwa Sportowego w Szczecinie - Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego, Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej w Szczecinie, Zespół Szkół Nr 6 w Szczecinie, Zespół Szkół Budowlanych w Szczecinie, Zespół Szkół Nr 3 w Szczecinie, Centrum Edukacji Ogrodniczej w Szczecinie, Zespół Szkół Łączności w Szczecinie.